

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-
ДОРОЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДМИТРИЄВ І.А.
ШЕВЧЕНКО І.Ю.

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

*навчальний посібник
для практичних занять
і самостійної роботи студентів
закладів вищої освіти*

ХНАДУ
2018

УДК 332.1

*Рекомендовано до видання рішенням Вченої Ради
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
(Дозвіл № 11/18/6.6 від 28 вересня 2018 р.)*

Р е ц е н з е н т и:

Авансова Н.Е., професор кафедри фінансів та кредиту, д-р екон. наук, доцент,
Харківський національний університет будівництва та архітектури;

Маліков В.В., завідувач кафедри обліку, оподаткування та міжнародних
економічних відносин, д-р наук з держ. упр., професор, Харківський
національний автомобільно-дорожній університет;

Попова Н.В., завідувач кафедри маркетингу, д-р екон. наук, професор,
Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного
торговельно-економічного університету;

Щербак В.Г., завідувач кафедри підприємництва та бізнесу, д-р екон. наук,
професор, Київський національний університет технологій та дизайну.

Д 53 Дмитрієв І.А. Регіональна економіка: навчальний посібник для
практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої
освіти / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: Стиль Издат, 2018. – 284 с.

ISBN 978-617-7555-90-1

Навчальна дисципліна «Регіональна економіка» належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів економічних спеціальностей. Навчальний посібник призначений для проведення практичних занять і організації самостійної роботи студентів. У навчальному посібнику передбачено формування студентами глосарію основних термінів з курсу «Регіональна економіка», надання відповідей на теоретичні питання та тестові завдання, вирішення практичних завдань. Навчальний посібник призначений для студентів закладів вищої освіти.

УДК 332.1

ISBN 978-617-7555-90-1

© Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю.

© ХНАДУ, 2018

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ 1. Регіональна економіка як наука	6
Термінологічний словник	6
Теоретичні питання	10
Тестові завдання	12
Завдання для практичних занять	34
Розділ 2. Регіональні соціально-економічні системи ...	36
Термінологічний словник	36
Теоретичні питання	41
Тестові завдання	44
Завдання для практичних занять	67
Розділ 3. Економічний потенціал регіонів	89
Термінологічний словник	89
Теоретичні питання	97
Тестові завдання	100
Завдання для практичних занять	119
Розділ 4. Регіональні особливості розвитку галузевих комплексів.....	135
Термінологічний словник	135
Теоретичні питання	144
Тестові завдання	146
Завдання для практичних занять	163
Розділ 5. Регіональна економічна політика та управління регіональним розвитком.....	167
Термінологічний словник	167
Теоретичні питання	183
Тестові завдання	186
Завдання для практичних занять	209
Література	212
Додаток А. Показники розвитку економічного потенціалу регіонів України	220

ВСТУП

«Регіональна економіка» належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів економічних спеціальностей.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань, умінь та уявлень щодо теоретичних і науково-методологічних засад формування регіональних соціально-економічних систем, економічного потенціалу регіонів, регіональних галузевих комплексів та управління регіональним економічним розвитком в умовах трансформаційних процесів у національній економіці та активізації інтеграційних процесів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і науково-методологічні засади формування регіональних соціально-економічних систем, економічного потенціалу регіонів, регіональних галузевих комплексів та управління регіональним економічним розвитком.

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни полягають у формуванні у студентів сукупності знань, навичок та уявлень щодо предмету дисципліни.

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- еволюцію теорій регіональної економіки;
- методологію регіональної економіки;
- місце регіональної економіки в системі наук;
- принципи, фактори та закономірності формування регіональних соціально-економічних систем;
- фактори та закономірності економічного районування;
- економічне районування України;
- регіональні особливості розвитку економічного потенціалу України (в т.ч. природно-ресурсного, екологічного, демографічного, трудового, освітнього, наукового, інноваційного, підприємницького, виробничого, експортного, фінансового та інвестиційного);
- регіональні особливості розвитку галузевих комплексів України (в т.ч. паливно-енергетичного, металургійного, машинобудівного, хімічного, агропромислового, лісопромислового, транспортного, будівельного та соціального комплексів);

- напрями вітчизняної державної регіональної економічної політики та перспективи їх трансформації в контексті активізації інтеграційних і глобалізаційних процесів.

вміти:

- застосовувати традиційні методи регіоналістики (метод системного аналізу, балансовий метод, картографічний метод, статистичний метод, метод економіко-математичного моделювання, метод соціально-економічного прогнозування, порівняльний метод, метод польових досліджень);

- ідентифікувати визначальні фактори формування регіональних соціально-економічних систем;

- оцінювати міжрегіональну та внутрішньорегіональну диференціацію соціально-економічного розвитку;

- діагностувати проблеми та прогнозувати перспективи соціально-економічного розвитку регіонів;

- розрізняти та характеризувати економічні райони;

- здійснювати комплексний аналіз економічного потенціалу регіонів;

- розробляти заходи з нівелювання проблем розвитку економічного потенціалу регіонів;

- виявляти регіональні особливості розвитку галузевих комплексів;

- характеризувати пріоритетні напрями державної регіональної економічної політики;

- виявляти особливості державного фінансування соціально-економічного розвитку регіонів;

- аналізувати ефективність державних цільових програм регіонального розвитку.

Навчальна дисципліна «Регіональна економіка» має міждисциплінарні зв'язки з навчальними курсами «Національна економіка», «Прогнозування соціально-економічних процесів» і «Державне регулювання економіки».

Навчальний посібник призначений для проведення практичних занять і організації самостійної роботи студентів. У навчальному посібнику передбачено формування студентами глосарію основних термінів, надання відповідей на теоретичні питання та тестові завдання, вирішення практичних завдань.

РОЗДІЛ 1

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА ЯК НАУКА

Термінологічний словник

Адміністративний центр – це поселення, яке має законодавчо встановлені функції центру адміністративного управління щодо інших поселень, розміщених на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Адміністративно-територіальна одиниця – це область, район, місто, район у місті, селище, село.

Адміністративно-територіальний устрій – це поділ території держави на систему адміністративних одиниць (край, область, провінція, департамент, округ, губернія, земля, воєводство, кантон, волость, повіт, район, громада, місто, село та ін.), відповідно до якого утворюється вертикальна структура органів державної влади й управління, а також здійснюються спрямовані процеси централізації та децентралізації.

Аероторія – це частина повітряної оболонки Землі, співвіднесена з певною територією чи акваторією.

Акваторія – це обмежена частина водної поверхні Землі з притаманними їй природними і антропогенними властивостями і ресурсами, яка характеризується протяжністю і глибиною як особливими видами ресурсів, географічним положенням та іншими якостями, що є об'єктом конкретної діяльності чи дослідження.

Анклав – це територія або частина території країни, яка оточена з усіх сторін територією іншої держави.

Ареал – це певна територія, в межах якої спостерігаються явища, що відсутні на сусідніх територіях.

Балансовий метод – це метод, який полягає в обробці, зіставленні й аналізі показників та статистичних даних підприємств, галузей, регіонів, вимірюванні пропорцій в економіці у вартісній і натуральній формах.

Геопланування – це наука про раціональне (ефективне й інтенсивне) використання території (територіальних ресурсів) конкретного ареалу шляхом раціонального розміщення виробничих підприємств, комунікацій і місць розселення з комплексним

врахуванням географічних, економічних, архітектурно-будівельних та інженерно-технічних факторів і умов.

Геосистема – це цілісне утворення, множина взаємопов'язаних елементів, функціонування котрих залежить від їхнього розташування на території (у просторі) й від властивостей довкілля.

Геоторія – це поняття, яке об'єднує в собі зміст понять територія, акваторія і аероторія.

Динамізм – це властивість регіону як складної системи управління, що обумовлена тим, що він завжди перебуває у стані розвитку.

Ексклав – це відокремлена від основної території країни її частина.

Ентропія – це величина, яка характеризує ступінь невизначеності регіональної системи.

Картографічний метод – це метод, який дає змогу за допомогою побудови карт, наочно відтворити особливості територіального розміщення виробництва як країни в цілому, так і окремих її регіонів.

Метод економіко-математичного моделювання – це комплекс наукових підходів та інструментів, що сформувався на стику економіки з математикою і кібернетикою, і сприяє моделюванню економічних процесів (просторових процесів розвитку економіки регіонів, розвитку соціально-економічних систем регіонів, обґрунтування оптимізаційних моделей регіонального розвитку для прийняття управлінських рішень).

Метод польових досліджень – це метод, який використовується для збирання первинної соціально-економічної інформації на місці.

Метод системного аналізу – це метод дослідження складних, багатокомпонентних систем, об'єктів, процесів у господарському комплексі як країни в цілому, так і окремих її регіонів.

Метод соціально-економічного прогнозування – це сукупність наукових підходів та інструментів для створення прогнозів розвитку і функціонування регіональних соціально-економічних систем у майбутньому.

Периферія – це частина простору, що доповнює центри та ядро.

Порівняльний метод – це метод, який використовують для зіставлення об'єктів як природних, так і перетворених у процесі господарської діяльності.

Район – це територія, яка відрізняється від інших територій насиченістю її елементів, володіє єдністю, взаємозв'язаністю елементів, які її складають, цілісністю, яка є об'єктивною умовою і закономірним результатом розвитку даної території.

Регіон – це територіальна соціально-економічна система із поєднанням підсистем і окремих елементів, яка характеризується спеціалізацією, єдністю та цілісністю відтворювального процесу.

Регіоналістика – це сукупність дисциплін і напрямів, методологічних підходів і методичних прийомів, об'єктом дослідження яких є регіон.

Регіональна економіка – це наука, яка вивчає розміщення виробництва, територіальну організацію господарства і формування регіональних соціально-економічних систем.

Регіональна наука – це сукупність різних наукових напрямів дослідження розміщення продуктивних сил, регіонального розвитку та економіки регіонів.

Регіональна парадигма – це: метод дослідницької регіональної програми; модель визначення регіональних проблем, прийнята як зразок розв'язання дослідницьких завдань; панівний спосіб наукового мислення, виражений у певній завершеності й відносній узгодженості поглядів на навколишні явища та речі, що належать до компетенції регіональної економіки.

Регіональність – це вищий прояв структурності ландшафтної оболонки та ойкумени, тобто дискретизація географічного простору в формі районів, які виступають як основні конкретні об'єкти економічного і соціального дослідження.

Регіонознавство – це галузь наукових знань, яка вивчає територіальну організацію господарства і життєдіяльності населення.

Регіонологія – це: науковий напрям в економіці та суміжних з нею науках, який вивчає особливості розвитку регіону або економічного району як частини народногосподарського комплексу країни; наука, що вивчає закономірності системного екологічного, економічного, соціального, політичного, духовного функціонування

і розвитку територіальних соціумів (спільностей людей), форми та методи регулювання цих процесів.

Соціально-економічний регіон – це частина території держави, яка виділена за сукупністю ознак в адміністративну одиницю, свідомо направлену і юридичну для досягнення цілей суспільного розвитку і запобігання дії руйнівних чи негативних зовнішніх сил.

Статистичний метод – це метод, який передбачає обробку, аналіз і систематизацію статистичної інформації, дає можливість кількісно охарактеризувати фактори, які впливають на стан об'єктів, порівняти конкретні кількісні та якісні характеристики рівня розвитку соціально-економічних систем регіонів (обчислення індексів, метод кореляцій та ін.).

Таксон – це територіальна (акваторіальна, геоторіальна) одиниця, яка володіє специфічними кваліфікаційними ознаками.

Теорія регіональної економіки – це теоретична комплексна дисципліна, яка вивчає закономірності процесу формування і функціонування господарства регіону системно, враховуючи історичні, демографічні, національні, релігійні, екологічні, природно-ресурсні особливості та місце регіону в загальнодержавному і міжнародному поділі праці.

Територіальна система – це цілісна сукупність різних видів продуктивних сил і виробничих відносин, що розвиваються в певних пропорціях і взаємозалежності на певній території та покликані задовольнити матеріальні та духовні потреби населення.

Територія – це частина твердої поверхні Землі з притаманними їй природними та антропогенними властивостями і ресурсами, яка характеризується протяжністю (площею), географічним положенням та іншими якостями.

Центр – це об'єкт (чи концентрована група об'єктів), який відносно решти простору виконує якусь важливу функцію (адміністративну, фінансову, інформаційну).

Ядро – це частина регіону, в якій найбільше (із найбільшою щільністю, інтенсивністю) виражені його суттєві ознаки.

Ядро багаторегіональної системи – це територія, яку охоплює множина регіонів, котрі розвиваються за варіантами, оптимальними для розвитку всієї системи (в тому сенсі, що їм не вигідно виділятися зі системи, утворюючи територіальні коаліції).

Теоретичні питання

1. Що таке «регіональна наука»?
2. Що таке «регіональна економіка»?
3. У чому полягає мета і завдання регіональної економіки як науки та навчальної дисципліни?
4. У чому полягає об'єкт і предмет регіональної економіки як науки та навчальної дисципліни?
5. Хто є суб'єктами регіональної економіки?
6. Що таке «регіон»?
7. Що таке «територія»?
8. Що таке «територіальна система»?
9. У чому полягає різниця між регіоном і територією?
10. Яким чином класифікуються регіони за критерієм структури економіки?
11. Яким чином класифікуються регіони за критерієм стану зовнішньоекономічних зв'язків?
12. Яким чином класифікуються регіони за критерієм відношення до існуючих адміністративно-територіальних одиниць?
13. Яким чином класифікуються регіони за критерієм економіко-географічного положення?
14. Яким чином класифікуються регіони за критерієм внутрішньої просторової структури?
15. Яким чином класифікуються регіони за критерієм рівня соціально-економічного розвитку?
16. Дайте характеристику гомогенним регіонам.
17. Дайте характеристику вузловим регіонам.
18. Назвіть і дайте характеристику функціям регіонів.
19. Назвіть класичні теорії регіонального розміщення виробничих засобів.
20. Назвіть неокласичні теорії регіонального розміщення виробничих засобів.
21. Назвіть теорії кумулятивного регіонального зростання.
22. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів Й. Тюнена.
23. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів А. Вебера.

24. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів В. Крісталлера.

25. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів А. Льоша.

26. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів У. Айзарда.

27. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів П. Хаггета.

28. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів Т. Хагерстранда.

29. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів Дж. М. Фрідмана.

30. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів Ф. Перру.

31. Охарактеризуйте теорію розміщення виробничих засобів Дж. М. Кейнса.

32. Опишіть етапи становлення регіональної економічної науки в сучасній Україні.

33. У чому полягає різниця між регіональною економікою та соціально-економічною географією?

34. У чому полягає різниця між регіональною економікою та розміщенням продуктивних сил?

35. У чому полягає різниця між регіональною економікою та регіонознавством?

36. У чому полягає різниця між регіональною економікою та регіонологією?

37. У чому полягає різниця між регіональною економікою та регіоналістикою?

38. Назвіть і охарактеризуйте завдання досліджень регіонального розвитку.

39. Дайте характеристику типам регіональних досліджень.

40. Опишіть методологію здійснення досліджень регіонального розвитку.

41. Дайте характеристику методу системного аналізу.

42. Дайте характеристику балансовому методу.

43. Дайте характеристику картографічному методу.

44. Дайте характеристику статистичному методу.

45. Дайте характеристику методу економіко-математичного моделювання.

46. Дайте характеристику методу соціально-економічного прогнозування.

47. Дайте характеристику програмно-цільовому методу.

48. Дайте характеристику порівняльному методу.

49. Дайте характеристику методу польових досліджень.

50. Назвіть і дайте характеристику типовим етапам дослідження регіонального розвитку.

Тестові завдання

1. Регіональна економіка – це ...

а) наука та навчальна дисципліна, що вивчає закони і закономірності функціонування й розвитку економіки країни у взаємодії з іншими країнами, а також на підставі пізнаних закономірностей обґрунтовує пріоритети державної економічної політики;

б) галузь економічної науки, об'єктом вивчення якої є господарство окремих територій країни, тобто її регіонів;

в) наука, яка вивчає взаємодію окремих економічних суб'єктів та досліджує механізм функціонування конкретних ринків;

г) немає вірної відповіді.

2. Регіональна економіка – це...

а) наука, яка вивчає розміщення виробництва, територіальну організацію господарства і формування регіональних соціально-економічних систем;

б) наука та навчальна дисципліна, що вивчає закони і закономірності функціонування й розвитку економіки країни у взаємодії з іншими країнами, а також на підставі пізнаних закономірностей обґрунтовує пріоритети державної економічної політики;

в) навчальна дисципліна, мета якої полягає у формуванні в студентів сучасного економічного мислення про торгівлю, глибокого комплексного розуміння місця і ролі торгівлі у відтворювальних процесах господарсько-фінансової діяльності;

г) немає вірної відповіді.

3. Що є предметом вивчення дисципліни «регіональна економіка»?

- а) продуктивні сили регіонів;
- б) регіональні аспекти економічних зв'язків і відносин;
- в) просторовий розвиток господарства, закономірності, принципи та фактори його формування і функціонування;
- г) всі відповіді вірні.

4. Що є предметом вивчення дисципліни «регіональна економіка»?

- а) виробнича структура господарства регіону;
- б) соціальна структура господарства регіону;
- в) умови життя населення регіону;
- г) всі відповіді вірні.

5. Що є об'єктом дослідження регіональної економіки?

- а) національне господарство;
- б) підприємство;
- в) господарство певного регіону;
- г) немає вірної відповіді.

6. Що з перерахованого не відноситься до завдань регіональної економіки як науки і навчальної дисципліни?

- а) розвиток та вдосконалення методології регіональних досліджень на основі врахування сучасних теоретичних напрямів;
- б) розробка наукових основ оптимальної трансформації структури соціально-економічних систем регіонів;
- в) вивчення процесів, що впливають на економіку регіонів;
- г) немає вірної відповіді.

7. Що з перерахованого не відноситься до завдань регіональної економіки як науки і навчальної дисципліни?

- а) дослідження проблеми більш широкого та повного залучення національних і світових ресурсів для розвитку господарства регіону;

- б) дослідження рівня спеціалізації, інтеграції і проблем комплексного розвитку регіонів та їх економічних зв'язків;
- в) аналіз економічної ефективності функціонування регіональних соціально-економічних систем;
- г) немає вірної відповіді.

8. Що з перерахованого не відноситься до завдань регіональної економіки як науки і навчальної дисципліни?

- а) прогнозування розвитку регіональних соціально-економічних систем;
- б) розробка й реалізація регіональних програм економічного і соціального розвитку;
- в) розширення та поглиблення змісту регіональних досліджень;
- г) немає вірної відповіді.

9. Базовою адміністративно-територіальною одиницею згідно Конституції України є:

- а) територія;
- б) область;
- в) регіон;
- г) район.

10. В Україні територіальними одиницями вищого (субнаціонального) рівня є:

- а) області;
- б) райони;
- в) міста;
- г) міста зі спеціальним статусом.

11. В Україні територіальними одиницями середнього рівня є:

- а) області;
- б) райони;
- в) райони у містах;
- г) міста.

12. В Україні територіальними одиницями нижчого рівня є:

- а) міста зі спеціальним статусом;
- б) міста обласного значення;
- в) міста районного значення;
- г) немає вірної відповіді.

13. Що таке «територія»?

- а) частина земної кулі, що належить певній державі на законних підставах;
- б) обмежена частина земної поверхні в природних, державних, адміністративних або умовних межах;
- в) простір земної кулі з сухопутною і водною поверхнею, надрами і повітряними просторами;
- г) всі відповіді вірні.

14. Згідно Географічного енциклопедичного словника територія – це ...

- а) адміністративно-територіальна одиниця в деяких зарубіжних країнах, що виокремлюється поряд з основною адміністративною одиницею за ознаками меншого освоєння;
- б) частина поверхні землі з властивими їй природними, а також створеними в результаті людської діяльності властивостями і ресурсами;
- в) частина поверхні земної кулі, що знаходиться під суверенітетом певної держави і включає сушу (материкову частину держави, острови й анклав), внутрішні й територіальні води, корисні копалини та повітряний простір;
- г) всі відповіді вірні.

15. Територіальна система включає такі підсистеми:

- а) матеріальне виробництво;
- б) виробнича інфраструктура;
- в) населення та соціально-побутова інфраструктура;
- г) природні ресурси.

16. Територіальна система включає такі підсистеми:

- а) виробництво;
- б) обслуговування;
- в) розселення;
- г) всі відповіді вірні.

17. Що таке «регіон»?

а) територія, на якій функціонує і розвивається система зв'язків і залежностей між підприємствами та організаціями, розташованими в його межах;

б) підсистема соціально-економічного комплексу країни та його відносно самостійна частина із закінченим циклом відтворення, що має свою специфіку;

- в) вірні відповіді а та б;
- г) немає вірної відповіді.

18. У понятійно-термінологічному словнику Е.Б. Алаєва регіон трактується як:

а) територія, на якій функціонує і розвивається система зв'язків і залежностей між підприємствами и організаціями, розташованими в його межах;

б) підсистема соціально-економічного комплексу країни та як його відносно самостійна частина із закінченим циклом відтворення, що має свою специфіку;

в) визначена територія, що відрізняється від інших територій низкою ознак і має певну цілісність, взаємопов'язаність елементів, що її складають;

г) територія як невід'ємна частина єдиного народногосподарського комплексу країни.

19. М.М. Некрасов вважає, що під регіоном слід розуміти ...

а) соціально-економічну просторову цілісність, яка характеризується структурою виробництва всіх форм власності, концентрацією населення, робочих місць, духовним життям людини із розрахунку на одиницю простору і часу, і яка має місцеві органи управління своєю територією;

б) складний територіально-економічний комплекс, який має обмежені внутрішні ресурси, структуру виробництва, певні потреби у зв'язку із зовнішнім середовищем;

в) крупну територію країни з більш-менш однорідними природними умовами і характерною спрямованістю розвитку продуктивних сил на основі поєднання комплексу природних ресурсів з наявною та перспективною матеріально-технічною базою, виробничою і соціальною інфраструктурою;

г) територіально-спеціалізовану частину народного господарства країни, що характеризується єдністю і цілісністю відтворювального процесу.

20. О.І. Добринін вважає, що під регіоном слід розуміти ...

а) соціально-економічну просторову цілісність, яка характеризується структурою виробництва всіх форм власності, концентрацією населення, робочих місць, духовним життям людини із розрахунку на одиницю простору і часу, і яка має місцеві органи управління своєю територією;

б) складний територіально-економічний комплекс, який має обмежені внутрішні ресурси, структуру виробництва, певні потреби у зв'язку із зовнішнім середовищем;

в) крупну територію країни з більш-менш однорідними природними умовами і характерною спрямованістю розвитку продуктивних сил на основі поєднання комплексу природних ресурсів з наявною та перспективною матеріально-технічною базою, виробничою і соціальною інфраструктурою;

г) територіально-спеціалізовану частину народного господарства країни, що характеризується єдністю і цілісністю відтворювального процесу.

21. В.С. Більчак і В.Ф. Захаров вважають, що під регіоном слід розуміти ...

а) соціально-економічну просторову цілісність, яка характеризується структурою виробництва всіх форм власності, концентрацією населення, робочих місць, духовним життям людини із розрахунку на одиницю простору і часу, і яка має місцеві органи управління своєю територією;

б) складний територіально-економічний комплекс, який має обмежені внутрішні ресурси, структуру виробництва, певні потреби у зв'язку із зовнішнім середовищем;

в) крупну територію країни з більш-менш однорідними природними умовами і характерною спрямованістю розвитку продуктивних сил на основі поєднання комплексу природних ресурсів з наявною та перспективною матеріально-технічною базою, виробничою і соціальною інфраструктурою;

г) територіально-спеціалізовану частину народного господарства країни, що характеризується єдністю і цілісністю відтворювального процесу.

22. В.О. Долятовський вважає, що під регіоном слід розуміти ...

а) соціально-економічну просторову цілісність, яка характеризується структурою виробництва всіх форм власності, концентрацією населення, робочих місць, духовним життям людини із розрахунку на одиницю простору і часу, і яка має місцеві органи управління своєю територією;

б) складний територіально-економічний комплекс, який має обмежені внутрішні ресурси, структуру виробництва, певні потреби у зв'язку із зовнішнім середовищем;

в) крупну територію країни з більш-менш однорідними природними умовами і характерною спрямованістю розвитку продуктивних сил на основі поєднання комплексу природних ресурсів з наявною та перспективною матеріально-технічною базою, виробничою і соціальною інфраструктурою;

г) територіально-спеціалізовану частину народного господарства країни, що характеризується єдністю і цілісністю відтворювального процесу.

23. Критеріями виділення регіонів у структурі територіальної системи держави можуть бути:

а) економічне районування на основі територіального поділу праці;

б) адміністративно-територіальний устрій;

в) реалізація державних цільових програм регіонального розвитку;

г) всі відповіді вірні.

24. Регіон як квазікорпорація включає:

а) господарство регіонів держави;

б) економічну діяльність регіонів;

в) суб'єкти власності регіонів;

г) всі відповіді вірні.

25. Ознаками регіону є:

а) спільність народногосподарських і регіональних завдань;

б) техніко-економічні особливості розвитку промисловості та сільського господарства;

в) наявність суб'єктів, об'єднаних регіональними, економічними, політичними, соціальними і культурно-етнічними інтересами;

г) всі відповіді вірні.

26. Залежно від структури економіки виділяють такі види регіонів:

а) індустріальні;

б) індустріально-аграрні;

в) аграрні;

г) всі відповіді вірні.

27. Залежно від стану зовнішньоекономічних зв'язків виділяють такі види регіонів:

а) експортно-орієнтовані;

б) імпоротно-орієнтовані;

в) інтеграційно-орієнтовані;

г) глобалізаційно-орієнтовані.

28. Залежно від економіко-географічного положення виділяють такі види регіонів:

а) стратегічно важливі;

б) периферійні;

- в) приморські;
- г) гірські.

29. Залежно від внутрішньої просторової структури виділяють такі види регіонів:

- а) однорідні (гомогенні);
- б) вузлові;
- в) галузеві;
- г) промислові.

30. За рівнем соціально-економічного розвитку виділяють такі види регіонів:

- а) високорозвинені;
- б) проблемні;
- в) слаборозвинені;
- г) депресивні.

31. В індустріально розвинених країнах найчастіше виділяють такі види регіонів:

- а) генеральні;
- б) унікальні;
- в) програмні (планові);
- г) всі відповіді вірні.

32. На регіон покладено наступні функції:

- а) інституційну;
- б) економічну;
- в) соціальну;
- г) всі відповіді вірні.

33. На регіон покладено наступні функції:

- а) екологічну;
- б) етнопсихологічну;
- в) політичну;
- г) всі відповіді вірні.

34. У просторовій структурі вузлових регіонів виділяють такі типові елементи:

- а) «точка»;
- б) «центр»;
- в) «ядро»;
- г) «периферія».

35. На регіональному рівні здійснюються повні цикли відтворення таких систем:

- а) основний капітал;
- б) оборотний капітал;
- в) людський капітал;
- г) всі відповіді вірні.

36. На регіональному рівні здійснюються повні цикли відтворення таких систем:

- а) виробництво;
- б) споживання;
- в) розподіл;
- г) всі відповіді вірні.

37. Коли сформувалося поняття про регіональну науку?

- а) в 50-х роках XX ст.;
- б) в 60-х роках XX ст.;
- в) в 70-х роках XX ст.;
- г) в 80-х роках XX ст.

38. Який вчений був ідеологом поняття «регіональна наука»?

- а) У. Айзард;
- б) А. Льош;
- в) Й. Тюнен;
- г) В. Крісталлер.

39. Які зарубіжні вчені вважаються фундаторами «регіональної науки»?

- а) А. Вебер;
- б) У. Айзард;

- в) П. Хаггет;
- г) вірні відповіді б і в.

40. Початок розробки теорії розміщення виробництва відноситься до ...

- а) кінця XVIII – початку XIX ст.;
- б) кінця XIX – початку XX ст.;
- в) кінця XX – початку XXI ст.;
- г) немає вірної відповіді.

41. Початок розробки теорії розміщення виробництва був покладений ...

- а) Д. Рікардо;
- б) Й. Тюненом;
- в) А. Вебером;
- г) вірні відповіді б і в.

42. Становлення та розвиток теорій розміщення продуктивних сил і регіональної економіки в Україні відбувалися під керівництвом...

- а) А. Льоша;
- б) В. Вернадського;
- в) М. Туган-Барановського;
- г) О. Русова.

43. Теорії розміщення засобів виробництва поділяють на такі групи:

- а) статистичні;
- б) динамічні;
- в) варіативні;
- г) всі відповіді вірні.

44. Теорії регіонального зростання поділяють на такі групи:

- а) класичні теорії;
- б) неокласичні теорії;
- в) теорії кумулятивного зростання;
- г) всі відповіді вірні.

45. Класичними штандортними теоріями розміщення засобів виробництва вважаються:

- а) теорія Й. Тюнена;
- б) теорія В. Лаунхардта;
- в) теорія А. Вебера;
- г) всі відповіді вірні.

46. Неокласичними штандортними теоріями розміщення засобів виробництва вважаються:

- а) теорія Д. Сміта;
- б) теорія А. Предьоля;
- в) теорія Т. Паландера;
- г) теорія А. Льоша.

47. До теорій кумулятивного зростання регіонів відносяться:

- а) теорія Р. Мюрдаля;
- б) теорія Х. Зіберта;
- в) теорія А. Маршала;
- г) теорія Дж. Бортса.

48. Якими дослідниками робилися спроби розроблення «нової теорії регіонального росту»?

- а) Е. Боде;
- б) Я. Тінберген;
- в) К. Кріген-Боден;
- г) Х. Рідчардсон.

49. Якими дослідниками робилися спроби розроблення «нової теорії регіонального росту»?

- а) П. Гоулд;
- б) Х. Зіберт;
- в) Е. Таафе;
- г) Х. Герш.

50. Чия теорія розміщення виробництва передбачала поняття «ізолювана держава»?

- а) Д. Рікардо;

- б) Й. Тюнена;
- в) А. Вебера;
- г) вірні відповіді б і в.

51. Обґрунтував зональність сільськогосподарського виробництва залежно від центру збуту продукції ...

- а) А. Вебер;
- б) Й. Тюнен;
- в) А. Льош;
- г) Дж. М. Фрідман.

52. Й. Тюнен вважав, що основними визначальними факторами розміщення виробництва є:

- а) транспортні витрати;
- б) виробничі витрати;
- в) земельна рента;
- г) всі відповіді вірні.

53. Чия теорія розміщення виробництва передбачала розподілення природних зон на «локалізовані матеріали» та «розповсюджені матеріали»?

- а) Д. Рікардо;
- б) Й. Тюнена;
- в) А. Вебера;
- г) вірні відповіді б і в.

54. А. Вебер вважав, що основними визначальними факторами розміщення виробництва є:

- а) транспортний потенціал;
- б) трудовий потенціал;
- в) сировинний потенціал;
- г) споживчий потенціал.

55. Який вчений запропонував показник «матеріальний індекс» (відношення ваги локалізованих матеріалів, що поступають на завод, до ваги готової продукції)?

- а) А. Льош;

- б) Й. Тюнен;
- в) А. Вебер;
- г) В. Крісталлер.

56. Практична реалізація теорії В. Крісталлера дозволяє:

- а) створити економічні структури ринкових зон;
- б) розробити найоптимальніші логістичні маршрути;
- в) створити ефективні адміністративно-територіальні органи управління;
- г) всі відповіді вірні.

57. Який вчений запропонував показник «робочий коефіцієнт» (відношення витрат на робочу силу до сумарної ваги матеріалів, які витрачаються, і до готової продукції)?

- а) А. Льош;
- б) Й. Тюнен;
- в) А. Вебер;
- г) В. Крісталлер.

58. А. Льош вважав, що основними визначальними факторами розміщення виробництва є:

- а) транспортні витрати;
- б) технічний прогрес;
- в) податки;
- г) всі відповіді вірні.

59. В чийій теорії розміщення виробництва приділялася увага «агломераційній економії»?

- а) Д. Рікардо;
- б) Й. Тюнена;
- в) А. Вебера;
- г) вірні відповіді б і в.

60. Теорія «Центр – периферія» була розроблена ...

- а) Д. Рікардо;
- б) Ф. Перру;
- в) Дж. М. Фрідманом;

г) Дж. М. Кейнсом.

61. Який вчений розробив теорію «центральных місць» і обґрунтував її емпіричними даними?

- а) А. Льош;
- б) Й. Тюнен;
- в) А. Вебер;
- г) В. Крісталлер.

62. Розкриває економічний регіон як ринок із межами, зумовленими міжрегіональною конкуренцією ...

- а) А. Льош;
- б) Д. Рікардо;
- в) Дж. М. Кейнс;
- г) В. Крісталлер.

63. Теорія «Полюсів зростання» була розроблена ...

- а) Д. Рікардо;
- б) Ф. Перру;
- в) Дж. М. Фрідманом;
- г) Дж. М. Кейнсом.

64. Який вчений визначив оптимальні розміри ринкових зон мережею, яка складається з правильних шестикутників?

- а) А. Льош;
- б) Й. Тюнен;
- в) А. Вебер;
- г) В. Крісталлер.

65. Обґрунтував оптимальне розміщення підприємств 2-х виробників, що конкурують між собою, ...

- а) Р. Вернон;
- б) Т. Паландер;
- в) Х. Хотеллінг;
- г) А. Предьоль.

66. Дж. Фрідман вважав, що економічне зростання концентрується виключно в ...

- а) селах;
- б) селищах;
- в) селищах міського типу;
- г) містах.

67. Який вчений вперше розробив класифікацію галузей виробництва за тенденціями їх розвитку?

- а) Ф. Перру;
- б) Т. Хагерстранд;
- в) А. Вебер;
- г) В. Крісталлер.

68. «Точка штандорту» є ключовим поняттям теорії розміщення виробництва ...

- а) А. Льюша;
- б) Й. Тюнена;
- в) А. Вебера;
- г) В. Крісталлера.

69. На якій теорії ґрунтується сучасна концепція стимулювання розвитку економічно відсталих регіонів?

- а) «центральних місць»;
- б) «центр – периферія»;
- в) «полюсів зростання»;
- г) «дифузії нововведень».

70. Який вчений вважав нововведення джерелом економічного розвитку територій?

- а) А. Льюш;
- б) Й. Тюнен;
- в) Т. Хагерстранд;
- г) В. Крісталлер.

71. Вважається, що вперше зазначили на необхідності державного регулювання регіонального розвитку такі науковці:

- а) С. Деннісон;
- б) Е. Гувер;
- в) А. Льош;
- г) А. Маршалл.

72. Який вчений розробив засади теорії просторової економічної рівноваги?

- а) А. Льош;
- б) Т. Хагерстранд;
- в) В. Крісталлер;
- г) Дж. М. Фрідман.

73. Яким вітчизняним ученим було вперше зроблено спробу визначення економічного району?

- а) Д.І. Менделєєвим;
- б) М.П. Огарьовим;
- в) М.М. Баранським;
- г) М.М. Колосовським.

74. Сучасними динамічними теоріями розміщення виробництва передбачається наявність такої стадії територіального розвитку підприємств:

- а) «поліурбанізація»;
- б) «моноурбанізація»;
- в) «деурбанізація»;
- г) «субурбанізація».

75. Сучасними динамічними теоріями розміщення виробництва передбачається наявність такої стадії територіального розвитку підприємств:

- а) «диверсифікація»;
- б) «детермінація»;
- в) «дисперсія»;
- г) всі відповіді вірні.

76. Сучасними динамічними теоріями розміщення виробництва передбачається наявність такої стадії територіального розвитку підприємств ...

- а) «концентрація»;
- б) «спеціалізація»;
- в) «локалізація»;
- г) «акумуляція».

77. Яка з цих наук вивчає особливості соціального, екологічного, економічного, політичного, культурного, духовного розвитку територіальних спільностей людей (соціумів) у системі, досліджуючи відтворення соціального життя на конкретній території?

- а) регіонологія;
- б) регіонознавство;
- в) регіоналістика;
- г) регіональна економіка.

78. Яка з цих наук вивчає економічні райони всіх рівнів та територіальну організацію господарства в них?

- а) регіонологія;
- б) регіонознавство;
- в) регіоналістика;
- г) регіональна економіка.

79. Яка з цих наук являє собою синтез підходів різних наук до регіональних досліджень?

- а) регіонологія;
- б) регіонознавство;
- в) регіоналістика;
- г) регіональна економіка.

80. Методологія науки – це ...

- а) закони, закономірності, принципи і фактори, на які спирається наука, і які є стрижнем її теорії;
- б) сукупність теоретичних положень та категорій, які відображають найбільш загальні й істотні зв'язки між явищами;

- в) вірні відповіді а і б;
- г) немає вірної відповіді.

81. До загальнонаукових методів, що застосовуються при проведенні регіональних досліджень, належать:

- а) картографічний метод;
- б) метод територіальних пропорцій;
- в) порівняльний метод;
- г) немає вірної відповіді.

82. До спеціальних методів, що застосовуються при проведенні регіональних досліджень, належать:

- а) метод польових досліджень;
- б) статистичний метод;
- в) діалектичний метод;
- г) балансовий метод.

83. Застосовується для групування територіальних об'єктів з однаковими або схожими рисами ...

- а) програмно-цільовий метод;
- б) метод типології та класифікації;
- в) балансовий метод;
- г) немає вірної відповіді.

84. Передбачає використання комплексного підходу до вивчення прямих і зворотних взаємозв'язків між елементами територіальної системи, і аналіз їх зіставлення ...

- а) метод системного аналізу;
- б) балансовий метод;
- в) картографічний метод;
- г) статистичний метод.

85. Допомогає визначити оптимальне співвідношення між ресурсами та їх використанням, між галузями спеціалізації регіону і галузями, які доповнюють територіальний комплекс ...

- а) метод системного аналізу;
- б) балансовий метод;

- в) картографічний метод;
- г) статистичний метод.

86. Передбачає обробку, аналіз і систематизацію статистичної інформації, дає можливість кількісно охарактеризувати фактори, які впливають на стан об'єктів, порівняти конкретні кількісні та якісні характеристики рівня розвитку соціально-економічних систем регіонів ...

- а) метод системного аналізу;
- б) балансовий метод;
- в) картографічний метод;
- г) статистичний метод.

87. Комплекс наукових підходів та інструментів, що сформувався на стику економіки з математикою і кібернетикою, і сприяє моделюванню економічних процесів на регіональному рівні ...

- а) картографічний метод;
- б) статистичний метод;
- в) метод соціально-економічного прогнозування;
- г) метод економіко-математичного моделювання.

88. Сукупність наукових підходів та інструментів для створення прогнозів розвитку і функціонування регіональних соціально-економічних систем у майбутньому ...

- а) картографічний метод;
- б) статистичний метод;
- в) метод соціально-економічного прогнозування;
- г) метод економіко-математичного моделювання.

89. Використовується для збирання первинної соціально-економічної інформації в регіоні ...

- а) метод системного аналізу;
- б) балансовий метод;
- в) порівняльний метод;
- г) метод польових досліджень.

90. Використовують для зіставлення об'єктів як природних, так і перетворених у процесі господарської діяльності ...

- а) метод системного аналізу;
- б) балансовий метод;
- в) порівняльний метод;
- г) метод польових досліджень.

91. До економіко-математичних методів регіональних досліджень належать:

- а) методи економічної статистики;
- б) методи економічного прогнозування;
- в) методи економічної кібернетики;
- г) всі відповіді вірні.

92. Основними завданнями регіональних досліджень є такі:

- а) визначення принципів і закономірностей розміщення продуктивних сил і окремих галузей регіонів;
- б) районування території за визначеними ознаками та обґрунтування міжрайонних і районних комунікацій усіх видів;
- в) розроблення прогнозів соціально-економічного розвитку регіонів;
- г) всі відповіді вірні.

93. Застосування класифікації та типології у вивченні проблем і явищ є характерним для такого етапу дослідження регіонального розвитку:

- а) програмного;
- б) аналітичного;
- в) модельного;
- г) концептуально-конструкторського.

94. Розробка моделі є характерною для такого етапу дослідження регіонального розвитку:

- а) інформаційного;
- б) аналітичного;
- в) алгоритмічного;
- г) немає вірної відповіді.

95. Визначення чіткого порядку вироблення конкретних рішень щодо розміщення продуктивних сил є характерним для такого етапу дослідження регіонального розвитку:

- а) алгоритмічного;
- б) аналітичного;
- в) інформаційного;
- г) програмного.

96. Складання паспортів досліджуваних об'єктів є характерним для такого етапу дослідження регіонального розвитку:

- а) концептуально-конструкторського;
- б) алгоритмічного;
- в) програмного;
- г) інформаційного.

97. Обґрунтування програми виконання завдання чи проекту є характерним для такого етапу дослідження регіонального розвитку:

- а) модельного;
- б) програмного;
- в) інформаційного;
- г) концептуально-конструкторського.

98. Систематизація вхідної інформації є характерною для такого етапу дослідження регіонального розвитку:

- а) аналітичного;
- б) алгоритмічного;
- в) модельного;
- г) програмного.

99. Оцінювання регіонального розвитку традиційно провадиться через розрахунок індикаторів:

- а) економічних;
- б) соціальних;
- в) екологічних;
- г) всі відповіді вірні.

100. Оцінювання регіонального розвитку традиційно провадиться через розрахунок індикаторів:

- а) структурних;
- б) науково-інноваційних;
- в) виробничих;
- г) всі відповіді вірні.

Завдання для практичних занять

Завдання 1. З'єднайте частини А і Б табл. 1.1 таким чином, щоб наглядно представити історичну еволюцію теорій регіональної економіки у табл. 1.2.

Таблиця 1.1 – Вихідні дані для завдання 1

А		Б	
1	А. Вебер	1	«Ізольована держава та її відношення до сільськогосподарської та національної економіки»
2	А. Льош	2	«Політика регіонального розвитку»
3	Т. Хагерstrand	3	«Про розміщення промисловості: чиста теорія штандорту»
4	В. Крісталлер	4	«Дифузія інновацій як просторовий процес»
5	Й. Тюнен	5	«Просторова організація господарства»
6	Дж. М. Фрідман	6	«Центральні місця в південній Німеччині»

Таблиця 1.2 – Історична еволюція теорій регіональної економіки

<i>Рік</i>	<i>Наукова праця</i>	<i>Автор</i>
1826		
1909		
1933		
1940		
1953		
1966		

Завдання 2. З'єднайте частини А і Б табл. 1.3 таким чином, щоб наглядно представити визначальні риси теорій регіональної економіки.

Таблиця 1.3 – Визначальні риси теорій регіональної економіки

А		Б	
1	Теорія «Розміщення сільського господарства»	1	зони збуту продукції мають форму правильних шестикутників
2	Теорія «Просторова організація господарства»	2	оптимальне місце розміщення виробництва визначається мінімізацією витрат
3	Теорія «Дифузії нововведень»	3	межі ринкових зон проходять по кривій байдужості
4	Теорія «Штандорту промисловості»	4	транспортні та виробничі витрати пов'язані оберненою залежністю
5	Теорія «Центр – периферія»	5	генерація інновацій має 4 стадії: виникнення, дифузія, накопичення, насичення
6	Теорія «Центральних місць»	6	економічне домінування центру забезпечується за рахунок «викачування» ресурсів з периферійних районів

Завдання 3. З'єднайте частини А і Б табл. 1.4 таким чином, щоб наглядно представити методологію регіональної економіки.

Таблиця 1.4 – Методологія регіональної економіки

А		Б	
1	Загальнонаукові методи	1	діалектичний метод
2	Міждисциплінарні методи	2	метод соціально-економічного прогнозування
3	Спеціальні методи	3	метод системного аналізу
		4	системний метод
		5	метод соціальних досліджень
		6	балансовий метод
		7	картографічний метод
		8	математичний метод
		9	метод польових досліджень
		10	історичний метод

РОЗДІЛ 2

РЕГІОНАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ

Термінологічний словник

Ареальний простір – це складова економічного простору, що формується на обмеженій території і характеризується економічними зв'язками між підприємствами щодо використання певного ресурсу, агломераційного ефекту тощо.

Баланс території – це система показників, яка характеризує співвідношення територій різного функціонального призначення.

Бізнес-план розвитку регіону – це документ, що містить систему пов'язаних у часі та просторі й узгоджених з метою і ресурсами заходів і дій, спрямованих на отримання у регіоні максимального прибутку через реалізацію найефективніших для цього регіону підприємницьких проектів.

Валовий регіональний продукт – це сума валових доданих вартостей усіх видів економічної діяльності, скоригована на величину непрямо вимірюваних послуг фінансового посередництва та податків за виключенням субсидій на продукти.

Вертикальна інтеграція – це виробниче або організаційне об'єднання, злиття, кооперація, взаємодія підприємств, пов'язаних загальною участю у виробництві та реалізації однорідної продукції або взагалі одного й того самого кінцевого продукту.

Генеральна схема планування території України – це містобудівна документація, яка визначає концептуальні вирішення планування та використання території України.

Генеральний план населеного пункту – це містобудівна документація, яка визначає принципові вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту.

Глобальний простір – це складова економічного простору, що характеризується зв'язками між територіально розосередженими об'єктами, які займають значні площі (кілька країн) і мають тісні технологічні, економічні та управлінські зв'язки між державами щодо досягнення певної мети.

Господарська діяльність – це діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру.

Дивергенція економічного простору – це розходження певних ознак (показників) стану регіонів у процесі регіонального розвитку.

Диверсифікація виробництва – це: одночасний розвиток кількох технологічно непов'язаних видів виробництв; значне розширення номенклатури та асортименту продукції.

Екологізація регіону – це процес послідовного впровадження нової техніки і технології, нових форм організації виробництва, виконання управлінських та інших рішень, які дають змогу підвищити ефективність використання природних ресурсів регіону з одночасним збереженням природного середовища та його поліпшення на різних рівнях.

Економічне районування – це науково обґрунтований поділ країни на економічні райони – територіально цілісні частини народного господарства, які пов'язані між собою тісними економічними зв'язками та мають наступні ознаки: спеціалізацію, комплексність, наявність одного або кількох функціонально-територіальних ядер і керованість.

Економічний простір – це господарська система, розвиток якої взаємозумовлений зв'язками між природою, суспільством та економічними відносинами, між суб'єктами господарювання.

Експорт – це вивіз із митної території країни за кордон товарів і послуг без зобов'язання їхнього зворотного повернення.

Імпорт – це ввезення на митну територію країни із-за кордону товарів і послуг без зобов'язання їхнього зворотного повернення.

Інвестиції в основний капітал – це витрати на будівельні і монтажні роботи всіх видів (у тому числі монтаж обладнання), придбання машин, обладнання, виробничого інструменту і господарського інвентарю, капітальні роботи й інші витрати.

Індекс обсягів виконаних будівельних робіт – це індекс, який визначається як відношення обсягів будівельних робіт, виконаних з початку звітнього року до обсягів відповідного періоду попереднього року, перерахованих у порівняльні ціни з використанням індексу цін на будівельно-монтажні роботи.

Індекс обсягів промислового виробництва – це індекс, який визначається на підставі даних підприємств про вартість виробленої продукції (з урахуванням вартості використаної давальницької сировини) у порівняльних цінах.

Індекс реальної заробітної плати – це показник, який характеризує зміну купівельної спроможності номінальної заробітної плати у звітному періоді порівняно з базисним під впливом зміни цін на товари й послуги і ставок податку з доходів фізичних осіб та обов'язкових відрахувань.

Індекс сільськогосподарського виробництва – це показник, який відображає відносний рівень змін загальних фізичних обсягів сільськогосподарської продукції, вироблених за певні періоди часу, обрані для порівняння.

Індекс споживчих цін – це показник, який характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

Комбінування виробництва – це органічне поєднання на одному підприємстві (комбінаті) кількох виробництв, які належать до різних галузей національного господарства.

Конверсія виробництва – це істотне перепрофілювання частини виробничого потенціалу на виробництво іншої продукції під впливом суттєвої зміни ринкового середовища чи глобальних чинників розвитку економіки.

Концентрація виробництва – це зосередження засобів виробництва, робочої сили та випуску продукції на великих підприємствах.

Кооперування виробництва – це виробничі зв'язки між підприємствами різних галузей національного господарства, що виготовляють певний вид кінцевої продукції.

Лаг у розвитку регіону – це показник, що характеризує часовий інтервал між двома взаємопов'язаними явищами в соціально-економічному розвитку регіону, одне з яких є причиною, а інше – наслідком.

Локальний простір – це система економічних зв'язків, які складаються в процесі господарської діяльності конкретних територіальних громад.

Макрорегіон – це частина території України у складі декількох регіонів чи їх частин, об'єднаних за спільними ознаками, яким притаманні спільні проблеми розвитку, в межах якої реалізуються спеціальні для цієї території програми регіонального розвитку.

Мікрорегіон – це частина території регіону, що характеризується територіальною цілісністю та особливостями розвитку, в межах якої реалізуються спеціальні для цієї території проекти регіонального розвитку.

Оборот роздрібної торгівлі – це роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі, а також розрахункові обсяги продажу споживчих товарів через торгову мережу, що належить фізичним особам-підприємцям, та на ринках.

Перепрофілювання підприємства – це зміна технології виробничого процесу для випуску нової продукції (виконання робіт, надання послуг).

Підприємство – це самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності.

Планування територій – це процес регулювання використання територій, який полягає у створенні й упровадженні містобудівної документації, ухваленні та реалізації відповідних рішень.

Принципи регіонального розвитку – це науково обґрунтовані ідеї і положення, якими керуються в практичній діяльності при вирішенні конкретних питань щодо розташування нових об'єктів, удосконалення територіальної і галузевої структури господарського комплексу регіону, під час опрацювання окремих напрямків регіональної політики.

Принципи розміщення продуктивних сил – це дії, свідомо спрямовані на практичне втілення основних закономірностей розміщення продуктивних сил.

Продуктивні сили – це сукупність засобів виробництва і людей, які зайняті у виробництві.

Регіональна соціально-економічна система – це взаємопов'язана єдність елементів соціальної сфери та суб'єктів господарювання регіону, якій притаманні ознаки саморегуляції, збалансованості, і комплексність, що забезпечує відтворення територіальної спільності людей, а також природного й соціального середовища їх проживання.

Регіональний економічний простір – це сукупність ресурсів та суб'єктів господарювання і відносини між ними, що формують відповідні сфери діяльності в процесі економічного відтворення, забезпечують суспільне виробництво, обмін, розподіл і споживання матеріальних благ та послуг для потреб суспільства.

Регіональний простір – це складова економічного простору, що об'єднує виробників і споживачів товарів та послуг в єдину економічну систему в межах регіонів країни.

Регіональні нерівності – це відмінності у рівнях розвитку, зайнятості, доходів населення, умов підприємництва тощо в регіонах.

Реконструкція підприємства – це переобладнання існуючих виробничих потужностей, пов'язане з удосконаленням виробництва і підвищенням його техніко-економічного рівня на основ науково-технічних досягнень з метою збільшення виробничих потужностей, поліпшення якості та зміни номенклатури продукції, поліпшення умов праці та охорони навколишнього природного середовища.

Реструктуризація підприємства – це процес здійснення взаємопов'язаних у часі організаційно-економічних, правових і технічних заходів, спрямованих на зміну виробничо-господарської та управлінської структури підприємств чи організацій, а також форми власності та організаційно-правового статусу з метою перетворення їх на повноцінні суб'єкти підприємницької діяльності, які здатні ефективно функціонувати в умовах ринкової економіки.

Санація – це комплекс послідовних взаємопов'язаних заходів фінансово-економічного, виробничо-технічного, організаційного та соціального характеру, спрямованих на виведення суб'єктів господарювання з кризи і відновлення ними прибутковості та конкурентоспроможності.

Спеціалізація виробництва – це зосередження діяльності підприємства (регіону, держави) на виготовленні певної продукції.

Суб'єкти господарювання – це учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством.

Суспільний поділ праці – це об'єктивний процес розвитку продуктивних сил, під час якого проходить відособлення різних видів трудової діяльності, спеціалізація окремих продуктивних одиниць, обмін між ними продуктами своєї діяльності.

Схема планування території – це містобудівна документація, яка визначає принципові вирішення планування, забудови та іншого використання відповідних територій адміністративно-територіальних одиниць, їх окремих частин.

Територіальна структура – це просторове співвідношення форм територіальної організації господарств, які взаємодіють між собою та виконують різноманітні соціально-економічні функції.

Територіальність – це головна властивість економічного простору, що передбачає врахування всієї сукупності факторів регіонального розвитку, загальних закономірностей розміщення продуктивних сил, принципів регіональної політики на перспективу з метою раціоналізації територіальних пропорцій.

Теоретичні питання

1. Що таке «продуктивні сили»?
2. Назвіть і охарактеризуйте принципи розміщення продуктивних сил.
3. Назвіть і охарактеризуйте фактори, що визначають розміщення продуктивних сил.
4. Назвіть і охарактеризуйте закономірності розміщення продуктивних сил.
5. Що таке «регіональний простір»?
6. Що таке «економічний простір»?
7. Що таке «регіональний економічний простір»?
8. Назвіть ознаки регіонального економічного простору.

9. Охарактеризуйте структуру регіонального економічного простору.

10. Назвіть і охарактеризуйте принципи формування регіонального економічного простору.

11. Назвіть і охарактеризуйте закономірності формування регіонального економічного простору.

12. Що таке «регіональна соціально-економічна система»?

13. Що Ви розумієте під соціально-економічним розвитком регіону?

14. За якими показниками оцінюється соціально-економічний розвиток регіонів в Україні?

15. Що таке «міжрегіональна диференціація соціально-економічного розвитку»? Опишіть алгоритм її визначення.

16. Що таке «внутрішньорегіональна диференціація соціально-економічного розвитку»? Опишіть алгоритм її визначення.

17. У чому полягає сутність і значення економічного районування?

18. Що таке «економічний район»?

19. Опишіть ознаки економічного району.

20. Яким чином класифікуються економічні райони за рівнем охоплення території?

21. Яким чином класифікуються економічні райони за співвідношенням ядра та периферії?

22. Яким чином класифікуються економічні райони за віковою характеристикою?

23. Назвіть і охарактеризуйте принципи економічного районування.

24. Назвіть критерії економічного районування.

25. Назвіть і охарактеризуйте чинники економічного районування.

26. Назвіть етапи історичного розвитку економічних районів на території України.

27. Дайте характеристику довоєнному етапу розвитку економічних районів на території України.

28. Дайте характеристику післявоєнному етапу розвитку економічних районів на території України.

29. Дайте характеристику сучасному етапу розвитку економічних районів на території України.

30. Які економічні райони виділяв на території України В.А. Поповкін?

31. Які економічні райони виділяв на території України М.Д. Пістун?

32. Які економічні райони виділяв на території України Ф.Д. Заставний?

33. Які економічні райони виділяють на території України згідно рекомендацій Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України?

34. Які економічні райони виділяють на території України згідно рекомендацій Кабінету Міністрів України?

35. Дайте характеристику Донецькому економічному району.

36. Окресліть проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Донецького економічного району.

37. Дайте характеристику Придніпровському економічному району.

38. Окресліть проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Придніпровського економічного району.

39. Дайте характеристику Східному економічному району.

40. Окресліть проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Східного економічного району.

41. Дайте характеристику Центральному економічному району.

42. Окресліть проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Центрального економічного району.

43. Дайте характеристику Причорноморському економічному району.

44. Окресліть проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Причорноморського економічного району.

45. Дайте характеристику Подільському економічному району.

46. Окресліть проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Подільського економічного району.

47. Дайте характеристику Поліському економічному району.

48. Окресліть проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Поліського економічного району.

49. Дайте характеристику Карпатському економічному району.

50. Окресліть проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Карпатського економічного району.

Тестові завдання

1. Із соціальної точки зору, продуктивними силами є ...

- а) сили, що забезпечують отримання прибутку;
- б) сили, що забезпечують задоволення потреб населення відповідно до вимог певного історичного періоду розвитку суспільства;
- в) сили, в результаті взаємодії яких створюється щось суспільно цінне, корисне;
- г) сили, взаємодія яких сприяє збереженню природного середовища і сприятливих природних умов для життя людей.

2. З економічної точки зору, продуктивними силами є ...

- а) сили, що забезпечують отримання прибутку;
- б) сили, що забезпечують задоволення потреб населення відповідно до вимог певного історичного періоду розвитку суспільства;
- в) сили, в результаті взаємодії яких створюється щось суспільно цінне, корисне;
- г) сили, взаємодія яких сприяє збереженню природного середовища і сприятливих природних умов для життя людей.

3. Із суспільної точки зору, продуктивними силами є ...

- а) сили, що забезпечують отримання прибутку;
- б) сили, що забезпечують задоволення потреб населення відповідно до вимог певного історичного періоду розвитку суспільства;
- в) сили, в результаті взаємодії яких створюється щось суспільно цінне, корисне;

г) сили, взаємодія яких сприяє збереженню природного середовища і сприятливих природних умов для життя людей.

4. З екологічної точки зору, продуктивними силами є ...

а) сили, що забезпечують отримання прибутку;

б) сили, що забезпечують задоволення потреб населення відповідно до вимог певного історичного періоду розвитку суспільства;

в) сили, в результаті взаємодії яких створюється щось суспільно цінне, корисне;

г) сили, взаємодія яких сприяє збереженню природного середовища і сприятливих природних умов для життя людей.

5. Головною продуктивною силою є ...

а) природа;

б) людина;

в) засоби виробництва;

г) немає вірної відповіді.

6. Принципи – це ...

а) необхідні і стійкі залежності між економічними явищами у процесі виробництва, обміну, розподілу та споживання матеріальних благ і послуг;

б) прояв (процес) дії одного або певної сукупності економічних законів;

в) сукупність аргументів (причин), які зумовлюють особливості розвитку певних економічних процесів у конкретному регіоні;

г) стисло викладені науково обґрунтовані положення, тобто правила господарювання, якими мають керуватися суб'єкти економічної діяльності на певному етапі історичного розвитку.

7. Принципами розміщення продуктивних сил є:

а) принцип обмеженого централізму;

б) принцип збереження екологічної рівноваги;

в) принцип збалансованості і пропорційності;

г) всі відповіді вірні.

8. Принципами розміщення продуктивних сил є:

- а) принцип вирівнювання соціально-економічного розвитку регіонів;
- б) принцип раціонального розміщення виробництва;
- в) принцип комплексного розміщення виробництва;
- г) всі відповіді вірні.

9. Принцип збалансованості і пропорційності ...

а) зумовлює необхідність формування оптимальної структури господарського комплексу країни і регіонів, забезпечення економічно доцільних пропорцій між галузями спеціалізації, допоміжними й обслуговуючими галузями;

б) здійснюється за умови раціонального використання природно-ресурсного потенціалу регіону та передбачає формування екологобезпечного типу господарювання;

в) може бути здійснений у результаті всебічного врахування всіх основних факторів з пріоритетністю соціальних та екологічних;

г) немає вірної відповіді.

10. Принцип збалансованості і пропорційності передбачає...

а) дотримання пропорційності між виробничою та соціальною сферами;

б) створення єдиної виробничої, ринкової та соціальної інфраструктури з метою ефективного обслуговування територіально-виробничих комплексів і населених пунктів;

в) формування екологобезпечного типа господарства;

г) раціональне використання природно-ресурсного потенціалу.

11. Принцип раціонального розміщення виробництва ...

а) зумовлює необхідність формування оптимальної структури господарського комплексу країни і регіонів, забезпечення економічно доцільних пропорцій між галузями спеціалізації, допоміжними й обслуговуючими галузями;

б) здійснюється за умови раціонального використання природно-ресурсного потенціалу регіону та передбачає формування екологобезпечного типу господарювання;

- в) може бути здійснений у результаті всебічного врахування всіх основних факторів з пріоритетністю соціальних та екологічних;
- г) немає вірної відповіді.

12. Принцип раціонального розміщення виробництва передбачає...

- а) дотримання пропорційності між галузями спеціалізації;
- б) стратегічне поєднання інтересів держави та її регіонів;
- в) обмеження надмірної концентрації промислових об'єктів у великих містах;
- г) встановлення ефективних виробничих зв'язків між підприємствами регіону.

13. Принцип забезпечення екологічної рівноваги ...

- а) зумовлює необхідність формування оптимальної структури господарського комплексу країни і регіонів, забезпечення економічно доцільних пропорцій між галузями спеціалізації, допоміжними й обслуговуючими галузями;
- б) здійснюється за умови раціонального використання природно-ресурсного потенціалу регіону та передбачає формування екологобезпечного типу господарювання;
- в) може бути здійснений у результаті всебічного врахування всіх основних факторів з пріоритетністю соціальних та екологічних;
- г) немає вірної відповіді.

14. Принцип забезпечення екологічної рівноваги передбачає...

- а) зближення територій за інтегральними показниками, що характеризують результативність їх соціально-економічного розвитку;
- б) збалансування експорту та імпорту;
- в) раціональне використання трудових ресурсів;
- г) немає вірної відповіді.

15. Принцип вирівнювання рівнів економічного розвитку районів та областей ...

а) зумовлює необхідність формування оптимальної структури господарського комплексу країни і регіонів, забезпечення економічно доцільних пропорцій між галузями спеціалізації, допоміжними й обслуговуючими галузями;

б) здійснюється за умови раціонального використання природно-ресурсного потенціалу регіону та передбачає формування екологічнобезпечного типу господарювання;

в) може бути здійснений у результаті всебічного врахування всіх основних факторів з пріоритетністю соціальних та екологічних;

г) немає вірної відповіді.

16. Принцип вирівнювання рівнів економічного розвитку районів та областей передбачає...

а) встановлення ефективних виробничих зв'язків між підприємствами регіону;

б) створення єдиної виробничої, ринкової та соціальної інфраструктури з метою ефективного обслуговування територіально-виробничих комплексів і населених пунктів;

в) зближення територій за інтегральними показниками, що характеризують результативність їх соціально-економічного розвитку;

г) надання переваги малим і середнім суб'єктам підприємництва.

17. Принцип обмеженого централізму передбачає...

а) стратегічне поєднання інтересів держави та її регіонів;

б) збалансування експорту та імпорту;

в) дотримання пропорційності між виробничою та соціальною сферами;

г) всі відповіді вірні.

18. Фактори – це ...

а) прояв (процес) дії одного або певної сукупності економічних законів;

б) необхідні і стійкі залежності між економічними явищами у процесі виробництва, обміну, розподілу та споживання матеріальних благ і послуг;

в) сукупність аргументів (причин), які зумовлюють особливості розвитку певних економічних процесів у конкретному регіоні;

г) стисло викладені науково обґрунтовані положення, тобто правила господарювання, якими мають керуватися суб'єкти економічної діяльності на певному етапі історичного розвитку.

19. До основних факторів розвитку та розміщення продуктивних сил не належать:

- а) природно-географічні;
- б) мікроекономічні;
- в) демоекономічні;
- г) техніко-економічні.

20. До природно-географічних факторів належить ...

- а) загальна чисельність населення регіону та кількість економічно активного населення;
- б) рельєф, клімат, мінеральні, водні, лісові, рекреаційні ресурси та їх економічна оцінка;
- в) розвиток соціальної інфраструктури;
- г) економіко-географічне положення країни та її регіонів.

21. До демографічних факторів належить ...

- а) загальна чисельність населення регіону та кількість економічно активного населення;
- б) рельєф, клімат, мінеральні, водні, лісові, рекреаційні ресурси та їх економічна оцінка;
- в) розвиток соціальної інфраструктури;
- г) економіко-географічне положення країни та її регіонів.

22. До соціально-економічних факторів належить ...

- а) загальна чисельність населення регіону та кількість економічно активного населення;
- б) рельєф, клімат, мінеральні, водні, лісові, рекреаційні ресурси та їх економічна оцінка;
- в) розвиток соціальної інфраструктури;
- г) економіко-географічне положення країни та її регіонів.

23. До техніко-економічних факторів належить ...

- а) загальна чисельність населення регіону та кількість економічно активного населення;
- б) рельєф, клімат, мінеральні, водні, лісові, рекреаційні ресурси та їх економічна оцінка;
- в) розвиток науково-технічного прогресу;
- г) економіко-географічне положення країни та її регіонів.

24. До геополітичних факторів належить ...

- а) загальна чисельність населення регіону та кількість економічно активного населення;
- б) рельєф, клімат, мінеральні, водні, лісові, рекреаційні ресурси та їх економічна оцінка;
- в) розвиток науково-технічного прогресу;
- г) економіко-географічне положення країни та її регіонів.

25. На даний час для багатьох регіонів країни найважливішими критеріями, які повинні враховуватися в першу чергу при виборі оптимального варіанта розміщення продуктивних сил, є:

- а) природно-географічні;
- б) демоекономічні;
- в) соціально-економічні;
- г) техніко-економічні.

26. Закономірності – це ...

- а) необхідні і стійкі залежності між економічними явищами у процесі виробництва, обміну, розподілу та споживання матеріальних благ і послуг;
- б) прояв (процес) дії одного або певної сукупності економічних законів;
- в) сукупність аргументів (причин), які зумовлюють особливості розвитку певних економічних процесів у конкретному регіоні;
- г) стисло викладені науково обґрунтовані положення, тобто правила господарювання, якими мають керуватися суб'єкти економічної діяльності на певному етапі історичного розвитку.

27. До закономірностей розміщення продуктивних сил належать:

- а) соціальна спрямованість;
- б) економічна ефективність;
- в) територіальна концентрація виробництва;
- г) всі відповіді вірні.

28. До закономірностей розміщення продуктивних сил належать:

- а) територіальний поділ праці;
- б) забезпечення національної безпеки;
- в) глобалізації та регіоналізації;
- г) всі відповіді вірні.

29. До закономірностей розміщення продуктивних сил належать:

- а) комплексність розвитку;
- б) пропорційність;
- в) сталий розвиток;
- г) всі відповіді вірні.

30. До закономірностей соціальної спрямованості у розміщенні та розвитку продуктивних сил належать:

- а) інтенсивний розвиток соціальної інфраструктури;
- б) збалансованість усіх ланок господарства регіону;
- в) раціоналізація міжрегіональних економічних зв'язків;
- г) формування раціональної системи розселення населення.

31. До закономірностей комплексного розвитку і розміщення продуктивних сил належать:

а) раціональна територіальна та галузева структура господарства, що відповідає соціальним і економічним умовам регіону;

б) спеціалізація господарства регіону на виробництві певних видів продукції у відповідності до наявних природних, трудових і фінансових ресурсів;

в) вирівнювання соціально-економічного розвитку регіонів;

г) забезпечення потреб у енергетичних і матеріально-сировинних ресурсах.

32. Територіальна концентрація виробництва дозволяє:

- а) підвищити коефіцієнт забудови територій;
- б) створити міжгалузеві допоміжні виробництва;
- в) сформувати цілісну виробничу, ринкову та соціальну інфраструктуру;
- г) всі відповіді вірні.

33. До закономірностей пропорційного розміщення продуктивних сил належать:

- а) завершеність технологічних процесів виробництва;
- б) інтегрованість у світовий економічний простір;
- в) проведення науково обґрунтованої структурної та інституційної політики;
- г) немає вірної відповіді.

34. До закономірностей забезпечення національної безпеки розвитку регіонів і розміщення продуктивних сил належать:

- а) високий рівень розвитку транспортних і комунікаційних систем;
- б) формування ефективної еколого-економічної політики;
- в) збільшення місткості регіональних ринків праці, товарів і капіталу;
- г) зменшення антропогенного навантаження на територію.

35. До закономірностей сталого розвитку продуктивних сил належать:

- а) провідна роль традиційних галузей господарства;
- б) впровадження науково-технічного прогресу в виробництво;
- в) розвиток військово-промислового комплексу;
- г) оптимальне використання та відтворення ресурсного потенціалу.

36. Показниками економічної ефективності розміщення продуктивних сил на макрорівні є:

- а) приріст національного доходу;
- б) економія матеріальних ресурсів;
- в) зростання доходів населення;
- г) зменшення зовнішнього (внутрішнього) боргу.

37. Показниками економічної ефективності розміщення продуктивних сил на мезорівні є:

- а) збільшення обсягів податкових надходжень до місцевих бюджетів;
- б) зростання заробітної плати працівників підприємств;
- в) збільшення відрахувань, які спрямовані на вирішення соціальних питань;
- г) приріст прибутку.

38. Показниками економічної ефективності розміщення продуктивних сил на мікрорівні є:

- а) збільшення припливу валютних ресурсів до держави;
- б) збільшення обсягів податкових надходжень до місцевих бюджетів;
- в) збільшення обсягів податкових надходжень до державного бюджету;
- г) немає вірної відповіді.

39. Що таке «економічний простір»?

- а) господарська система, розвиток якої взаємозумовлений зв'язками між природою і суспільством та економічними відносинами між суб'єктами підприємництва;
- б) насичена територія, що має багато об'єктів і зв'язків між ними: населені пункти, промислові підприємства, транспортні мережі, різноманітні об'єкти інфраструктури загального користування;
- в) сфера господарської діяльності в межах певного середовища;
- г) всі відповіді вірні.

40. Закономірність «впорядкованість та взаємоузгодженість» формування економічного простору полягає в ...

а) наявності високорозвинутих і депресивних регіонів, а також у прискореному або сповільненому перебігу процесів та явищ;

б) впорядкуванні стосовно один одного та знаходженні у взаємозалежності всіх елементів економічного простору;

в) нерозривній пов'язаності з господарською діяльністю людини і розширенні з освоєнням нею ділянок простору (не лише територій, але й способів організації виробництва);

г) немає вірної відповіді.

41. Закономірність «розширення масштабів» формування економічного простору полягає в ...

а) наявності високорозвинутих і депресивних регіонів, а також у прискореному або сповільненому перебігу процесів та явищ;

б) впорядкуванні стосовно один одного та знаходженні у взаємозалежності всіх елементів економічного простору;

в) нерозривній пов'язаності з господарською діяльністю людини і розширенні з освоєнням нею ділянок простору (не лише територій, але й способів організації виробництва);

г) немає вірної відповіді.

42. Закономірність «нерівномірність розвитку елементів» формування економічного простору полягає в ...

а) наявності високорозвинутих і депресивних регіонів, а також у прискореному або сповільненому перебігу процесів та явищ;

б) впорядкуванні стосовно один одного та знаходженні у взаємозалежності всіх елементів економічного простору;

в) нерозривній пов'язаності з господарською діяльністю людини і розширенні з освоєнням нею ділянок простору (не лише територій, але й способів організації виробництва);

г) немає вірної відповіді.

43. Закономірність «циклічність» формування економічного простору полягає в ...

а) наявності високорозвинутих і депресивних регіонів, а також у прискореному або сповільненому перебігу процесів та явищ;

б) впорядкуванні стосовно один одного та знаходженні у взаємозалежності всіх елементів економічного простору;

- в) нерозривній пов'язаності з господарською діяльністю людини і розширенні з освоєнням нею ділянок простору (не лише територій, але й способів організації виробництва);
- г) немає вірної відповіді.

44. Залежно від масштабів економічних зв'язків структура економічного простору може включати:

- а) глобальний простір;
- б) регіональний простір;
- в) ареальний простір;
- г) локальний простір.

45. Якісними параметрами економічного простору є:

- а) чисельність населення;
- б) розвиток транспортних і комунікаційних мереж;
- в) валовий регіональний продукт;
- г) всі відповіді вірні.

46. Якісними параметрами економічного простору є:

- а) запаси природних ресурсів;
- б) основний капітал;
- в) мобільність товарів, послуг, капіталу та людей;
- г) всі відповіді вірні.

47. Регіоналізація – це...

- а) посилення соціально-економічних і політичних зв'язків між регіонами;
- б) децентралізація господарювання як особливого типу територіального управління економічними відносинами;
- в) зростання владних повноважень і господарської самостійності окремо взятого регіону;
- г) всі відповіді вірні.

48. До принципів регіоналізації належать:

- а) комплексно-пропорційний розвиток;
- б) ефективна міжнародна спеціалізація;
- в) об'єктивна суспільна цілісність території;

г) всі відповіді вірні.

49. У якості факторів регіоналізації можуть виступати такі:

- а) рівень урбанізації території;
- б) розвиток територіального поділу праці;
- в) наявність трудових ресурсів
- г) розвиток соціальної інфраструктури.

50. Критеріями регіоналізації можуть бути:

- а) відтворюваність, ефективність і просторова локалізація господарської діяльності;
- б) рівень і якість життя населення;
- в) рівень сформованості та інтенсивності комунікацій;
- г) всі відповіді вірні.

51. Регіональна соціально-економічна система – це...

- а) територія, на якій функціонує і розвивається система зв'язків і залежностей між підприємствами й організаціями, розташованими в її межах;
- б) взаємопов'язана єдність елементів соціальної сфери та суб'єктів господарювання регіону, якій притаманні ознаки саморегуляції, збалансованості, і комплексності, що забезпечує відтворення територіальної спільності людей, а також природного й соціального середовища їх проживання;
- в) територія, що є невід'ємною частиною єдиного народногосподарського комплексу країни;
- г) територія, що відрізняється від інших територій низкою ознак і має певну цілісність, взаємопов'язаність елементів, що її складають.

52. Регіональний простір ...

- а) об'єднує виробників і споживачів товарів та послуг в єдину економічну систему в межах регіонів;
- б) формується на обмеженій території (адміністративного району, агломерації, вузла, територіальних громад) і характеризується економічними зв'язками між підприємствами щодо використання певного ресурсу, агломераційного ефекту;

в) характеризується зв'язками між територіально розосередженими об'єктами, які займають значні площі (кілька країн) і мають тісні технологічні, економічні та управлінські зв'язки між державами щодо досягнення певної мети;

г) система економічних зв'язків, які складаються в процесі господарської діяльності конкретних територіальних громад.

53. Регіональний економічний простір – це ...

а) адміністративно-територіальна одиниця в деяких зарубіжних країнах, що виокремлюється поряд з основною адміністративною одиницею за ознаками меншого освоєння;

б) територія, на якій функціонує і розвивається система зв'язків і залежностей між підприємствами и організаціями, розташованими в його межах;

в) підсистема соціально-економічного комплексу країни та як його відносно самостійна частина із закінченим циклом відтворення, що має свою специфіку;

г) поліструктурна системна сукупність ресурсів та суб'єктів господарювання і відносини між ними, що формують відповідні сфери діяльності в процесі економічного відтворення, забезпечують суспільне виробництво, обмін, розподіл і споживання матеріальних благ та послуг для потреб суспільства.

54. Формами територіальної організації виробництва є:

а) концентрація;

б) спеціалізація;

в) кооперування;

г) всі відповіді вірні.

55. Формами територіальної організації виробництва є:

а) комбінування;

б) диверсифікація;

в) конверсія;

г) всі відповіді вірні.

56. Полягає у зосередженні засобів виробництва, робочої сили та випуску продукції на великих підприємствах ...

- а) конверсія;
- б) спеціалізація;
- в) диверсифікація;
- г) концентрація.

57. Характеризує істотне перепрофілювання виробничого потенціалу господарюючих суб'єктів на виробництво іншої продукції під впливом докорінної зміни ринкового середовища ...

- а) кооперування;
- б) комбінування;
- в) конверсія;
- г) концентрація.

58. Полягає у переважній зосередженості господарюючих суб'єктів на виготовленні певної продукції ...

- а) спеціалізація;
- б) диверсифікація;
- в) конверсія;
- г) кооперування.

59. Відображає виробничі зв'язки між підприємствами різних галузей, що спільно виготовляють певний вид кінцевої продукції ...

- а) диверсифікація;
- б) кооперування;
- в) комбінування;
- г) конверсія.

60. Виробнича спеціалізація регіону традиційно оцінюється через розрахунок таких показників:

- а) показник загального рівня спеціалізації;
- б) коефіцієнт виробництва продукції на душу населення;
- в) коефіцієнт локалізації (концентрації);
- г) коефіцієнт міжрайонної товарності.

61. Виробнича інфраструктура регіону включає:

- а) транспортну інфраструктуру;
- б) інформаційну інфраструктуру;

- в) ринкову інфраструктуру;
- г) всі відповіді вірні.

62. Соціальна інфраструктура регіону включає:

- а) житлово-комунальне господарство;
- б) охорону здоров'я;
- в) туризм;
- г) громадське харчування.

63. Соціальна інфраструктура регіону включає:

- а) освіту і науку;
- б) внутрішню торгівлю;
- в) громадський транспорт;
- г) всі відповіді вірні.

64. Згідно положень Постанови Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» від 20 травня 2009 року № 476, для оцінки міжрегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів розраховуються такі показники:

- а) обсяг валового регіонального продукту на одну особу;
- б) розмір заборгованості з виплати заробітної плати на одного працівника;
- в) рівень зареєстрованого безробіття;
- г) обсяг експорту товарів на одну особу.

65. Згідно положень Постанови Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» від 20 травня 2009 року № 476, для оцінки міжрегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів розраховуються такі показники:

- а) рівень забезпечення населення житлом;
- б) середній розмір пенсій;
- в) обсяг інвестицій в основний капітал на одну особу;
- г) обсяг виконаних будівельних робіт на одну особу.

66. Згідно положень Постанови Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» від 20 травня 2009 року № 476, для оцінки внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів розраховуються такі показники:

- а) обсяг прямих іноземних інвестицій на одну особу;
- б) обсяг доходів місцевих бюджетів без трансфертів;
- в) сума податків і зборів;
- г) розмір середньомісячної заробітної плати працівників.

67. Згідно положень Постанови Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» від 20 травня 2009 року № 476, для оцінки внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів розраховуються такі показники:

- а) обсяг реалізованої промислової продукції на одну особу;
- б) обсяг валової продукції сільського господарства на одну особу;
- в) рівень злочинності;
- г) співвідношення чисельності пенсіонерів до середньооблікової чисельності працюючих.

68. Ступінь міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів, районів, міст характеризується коефіцієнтом ...

- а) кореляції;
- б) варіації;
- в) детермінації;
- г) немає вірної відповіді.

69. Економічне районування – це ...

- а) науково обґрунтований поділ країни на економічні райони, що склалися історично або формуються в процесі розвитку продуктивних сил на основі суспільного і територіального поділу праці;

б) науковий метод поділу країни на спеціалізовані територіально-господарські частини, що склалися в результаті суспільного і територіального поділу праці за певний історичний період;

в) форма територіальної організації господарства;

г) всі відповіді вірні.

70. Економічне районування ...

а) сприяє підвищенню ефективності використання економічного потенціалу регіонів;

б) стимулює соціально-економічний розвиток регіонів;

в) є основою формування та реалізації державної регіональної економічної політики;

г) всі відповіді вірні.

71. Ознаками економічного району є:

а) прив'язаність території до головного ядра;

б) комплексний соціально-економічний розвиток;

в) можливість здійснювати територіальне регулювання і координацію соціально-економічних процесів;

г) всі відповіді вірні.

72. До принципів економічного районування належать такі:

а) принцип одномасштабності;

б) принцип єдності господарського комплексу;

в) адміністративний принцип;

г) всі відповіді вірні.

73. Виявлення цілісних господарських комплексів з провідною галуззю – це принцип ...

а) встановлення міжрайонної спеціалізації;

б) дотримання територіальної єдності економічного району;

в) встановлення центрів районоформування;

г) немає вірної відповіді.

74. Принцип, який передбачає, що межі економічних районів не повинні перетинати межі існуючих адміністративно-територіальних одиниць, – це принцип ...

- а) встановлення міжрайонної спеціалізації;
- б) дотримання територіальної єдності економічного району;
- в) встановлення центрів районоформування;
- г) немає вірної відповіді.

75. За рівнем охоплення території економічні райони класифікуються як:

- а) моноцентричні;
- б) поліцентричні;
- в) мікроекономічні;
- г) резервні.

76. За співвідношенням ядра та периферії економічні райони класифікуються як:

- а) початкового розвитку;
- б) остаточно сформовані;
- в) макроекономічні;
- г) мезоекономічні.

77. За віковою характеристикою економічні райони класифікуються як:

- а) центричні;
- б) децентричні;
- в) резервні;
- г) немає вірної відповіді.

78. Якого типу економічного району не існує згідно інтегрального районування?

- а) великого;
- б) крупного;
- в) середнього;
- г) малого.

79. Якого типу економічного району не існує?

- а) галузевого;
- б) інтегрального;
- в) макроекономічного;
- г) немає вірної відповіді.

80. Якого типу економічного району не існує?

- а) макроекономічного;
- б) мезоекономічного;
- в) мікроекономічного;
- г) немає вірної відповіді.

81. Якого типу економічного району не існує?

- а) мегаекономічного;
- б) макроекономічного;
- в) мікроекономічного;
- г) немає вірної відповіді.

82. Основним районоутворювальним фактором є ...

- а) сформовані територіальні виробничі комплекси;
- б) територіальний поділ праці;
- в) форми територіальної організації розселення населення та виробництва;
- г) найбільші міста країни.

83. Основним районоутворювальним фактором є ...

- а) природно-ресурсний потенціал;
- б) виробничий потенціал;
- в) трудовий потенціал;
- г) всі відповіді вірні.

84. Територіальний поділ праці може бути таких видів:

- а) міжнародний;
- б) міждержавний;
- в) міжрегіональний;
- г) міжрайонний.

85. Регіональна спеціалізація не може бути...

- а) глобальною;
- б) національною;
- в) внутрішньорайонною;
- г) міжрайонною.

86. Як співвідносяться галузеві та інтегральні економічні райони?

- а) галузеві економічні райони є складовою частиною інтегральних економічних районів;
- б) інтегральні економічні райони є складовою частиною галузевих економічних районів;
- в) ці види економічних районів не співвідносяться;
- г) немає вірної відповіді.

87. Макроекономічні райони ...

- а) використовуються як для середньострокового планування і прогнозування розвитку галузей матеріального виробництва й невиробничої сфери та розробки програм галузевого розвитку, так і для поліпшення управління господарською діяльністю регіону;
- б) використовуються для довгострокового планування і прогнозування розвитку та розміщення продуктивних сил, формування загальнодержавних баз (зон) промислового чи сільськогосподарського виробництва, які не можуть бути сформовані в межах лише однієї адміністративної області;
- в) територія адміністративної області, краю, автономної республіки, тобто територіальні одиниці адміністративно-територіального і національно-територіального поділу країни;
- г) використовуються для поточного планування і поліпшення оперативного управління розвитком виробництва на їхній території.

88. Мезоекономічні райони...

- а) використовуються як для середньострокового планування і прогнозування розвитку галузей матеріального виробництва й невиробничої сфери та розробки програм галузевого розвитку, так і для поліпшення управління господарською діяльністю регіону;

б) використовуються для довгострокового планування і прогнозування розвитку та розміщення продуктивних сил, формування загальнодержавних баз (зон) промислового чи сільськогосподарського виробництва, які не можуть бути сформовані в межах лише однієї адміністративної області;

в) територія адміністративної області, краю, автономної республіки, тобто територіальні одиниці адміністративно-територіального і національно-територіального поділу країни;

г) вірні відповіді а і в.

89. Мікроекономічні райони ...

а) використовуються як для середньострокового планування і прогнозування розвитку галузей матеріального виробництва й невиробничої сфери та розробки програм галузевого розвитку, так і для поліпшення управління господарською діяльністю регіону;

б) використовуються для довгострокового планування і прогнозування розвитку та розміщення продуктивних сил, формування загальнодержавних баз (зон) промислового чи сільськогосподарського виробництва, які не можуть бути сформовані в межах лише однієї адміністративної області;

в) територія адміністративної області, краю, автономної республіки, тобто територіальні одиниці адміністративно-територіального і національно-територіального поділу країни;

г) використовуються для поточного планування і поліпшення оперативного управління розвитком виробництва на їхній території.

90. Стратегічною метою районоформування є ...

а) підвищення добробуту та якості життя населення;

б) досягнення стійких темпів економічного розвитку;

в) посилення конкурентних позицій у глобальній економічній системі;

г) всі відповіді вірні.

91. Традиційно виділяють такі історичні етапи економічного районування України:

а) довоєнний;

б) післявоєнний;

- в) сучасний;
- г) всі відповіді вірні.

92. В Україні має місце такий тип економічного районування ...

- а) макроекономічний;
- б) мезоекономічний;
- в) мікроекономічний;
- г) галузевий.

93. На території сучасної України виділяють таку кількість економічних районів ...

- а) 5;
- б) 6;
- в) 7;
- г) 8.

94. В Україні найбільшу зону районоформуючого впливу має місто ...

- а) Харків;
- б) Донецьк;
- в) Запоріжжя;
- г) Київ.

95. В Україні до районоформуючих міст не відноситься ...

- а) Київ;
- б) Харків;
- в) Луганськ;
- г) Львів.

96. Включає Волинську, Житомирську, Рівненську і Чернігівську області ...

- а) Подільський економічний район;
- б) Поліський економічний район;
- в) Центральний економічний район;
- г) немає вірної відповіді.

97. Включає Вінницьку, Хмельницьку і Тернопільську області ...

- а) Подільський економічний район;
- б) Поліський економічний район;
- в) Центральний економічний район;
- г) немає вірної відповіді.

98. Включає Дніпропетровську, Запорізьку і Кіровоградську області ...

- а) Причорноморський економічний район;
- б) Придніпровський економічний район;
- в) Центральний економічний район;
- г) немає вірної відповіді.

99. Включає Харківську, Полтавську і Сумську області ...

- а) Центральний економічний район;
- б) Східний економічний район;
- в) Придніпровський економічний район;
- г) немає вірної відповіді.

100. Включає Київську і Черкаську області ...

- а) Подільський економічний район;
- б) Поліський економічний район;
- в) Центральний економічний район;
- г) немає вірної відповіді.

Завдання для практичних занять

Завдання 1. На підставі вихідних даних табл. 2.3 і методичних вказівок до виконання завдання провести ретроспективний аналіз соціально-економічного розвитку регіонів України (у відповідності до індивідуального варіанту студента (табл. 2.1-2.2)).

Результати ретроспективного аналізу соціально-економічного розвитку регіонів України навести в табл. 2.4.

При цьому в табл. 2.4 у стовпцях 5, 8, 11 і 14 («інтерпретація») слід вказати знаки «+» у разі позитивної зміни показників або «-» у разі негативної зміни показників.

Таблиця 2.1 – Форма вибору індивідуального варіанту для виконання завдання

<i>Остання цифра</i>	<i>Передостання цифра</i>				
	<i>0; 5</i>	<i>1; 6</i>	<i>2; 7</i>	<i>3; 8</i>	<i>4; 9</i>
<i>0; 5</i>	1	2	3	4	5
<i>1; 6</i>	6	7	8	9	10
<i>2; 7</i>	11	12	13	14	15
<i>3; 8</i>	16	17	18	19	20
<i>4; 9</i>	21	22	23	24	25

Таблиця 2.2 – Завдання за індивідуальними варіантами

<i>Номери індивідуальних варіантів</i>	<i>Відповідні області (регіони)</i>
1	Донецька
2	Дніпропетровська
3	Полтавська
4	Київська
5	Волинська
6	Вінницька
7	Чернівецька
8	Одеська
9	Луганська
10	Запорізька
11	Кіровоградська
12	Харківська
13	Сумська
14	Черкаська
15	Херсонська
16	Хмельницька
17	Миколаївська
18	Житомирська
19	Рівненська
20	Чернігівська
21	Тернопільська
22	Автономна Республіка Крим
23	Закарпатська
24	Івано-Франківська
25	Львівська

у табл. 2.3: ВРП – валовий регіональний продукт; ОПП – обсяг промислової продукції; ОСГП – обсяг сільськогосподарської продукції; ІОК – інвестиції в основний капітал; ІЖБ – інвестиції в житлове будівництво; ІІ – іноземні інвестиції; Е – експорт; І – імпорт; ПП – прибутки підприємств; ЗП – збитки підприємств; РЗП – реальна заробітна плата; ЗВЗП – заборгованість з виплати заробітної плати; ОРТ – оборот роздрібною торгівлі; СЦ – споживчі ціни; 1 – Автономна Республіка Крим; 2 – Вінницька область; 3 – Волинська область; 4 – Дніпропетровська область; 5 – Донецька область; 6 – Житомирська область; 7 – Закарпатська область; 8 – Запорізька область; 9 – Івано-Франківська область; 10 – Київська область; 11 – Кіровоградська область; 12 – Луганська область; 13 – Львівська область; 14 – Миколаївська область; 15 – Одеська область; 16 – Полтавська область; 17 – Рівненська область; 18 – Сумська область; 19 – Тернопільська область; 20 – Харківська область; 21 – Херсонська область; 22 – Хмельницька область; 23 – Черкаська область; 24 – Чернівецька область; 25 – Чернігівська область.

Таблиця 2.3 – Показники соціально-економічного розвитку регіонів України

Показники	Україна	Темпи зростання показників соціально-економічного розвитку у регіонах за роками																																																																								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25																																																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27																																																
Значення показників у першому році																																																																										
Блок показників 1. Реальний сектор																																																																										
ОСГП	ОПШ	ВРП	100,4	106,2	105,4	101,1	102,7	105,5	105,0	106,0	105,6	97,1	119,2	100,6	101,3	108,4	103,6	91,9	106,1	101,6	100,5	105,1	96,7	102,2	127,2	100,6	103,2	109,5	102,8	102,4	91,0	105,3	105,5	113,9	110,1	102,6	111,6	101,7	101,8	108,5	105,5	107,0	101,0	90,7	101,1	106,5	100,1	104,0	108,9	109,1	96,2	104,0	104,5	106,8	118,3	107,1	88,2	105,9	107,4	99,5	81,2	93,5	101,5	113,0	107,1	103,6	103,7	107,8	100,6	107,7	107,2	100,5	103,0	103,2
Блок показників 2. Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність																																																																										
П	ІЖБ	ІОК	118,2	120,8	116,1	116,9	125,5	121,2	112,6	136,7	145,7	189,3	137,6	153,8	108,4	108,5	127,8	159,2	116,4	113,6	131,8	166,2	113,0	110,3	215,7	171,5	108,1	96,7	113,2	119,8	120,6	119,8	127,2	132,6	127,7	99,1	202,9	111,8	103,6	110,1	101,0	115,2	131,2	115,3	80,4	105,7	100,9	114,0	129,9	107,4	108,5	108,4	104,9	135,4	132,9	169,7	94,7	96,4	81,1	125,0	122,3	132,6	130,0	118,1	176,7	100,5								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Значення показників у четвертому році																										
Блок показників 1. Реальний сектор																										
ОСП	ОПП	ВРП																								
98,2	78,1	102,3																								
104,5	82,7	106,6																								
96,7	83,6	105,1																								
100,3	51,7	106,1																								
95,1	79,0	97,3																								
95,9	78,2	97,1																								
102,8	79,3	104,2																								
103,4	50,7	103,9																								
87,9	69,3	101,3																								
108,5	77,4	97,5																								
98,0	83,0	104,4																								
89,1	78,3	113,7																								
87,5	80,1	98,9																								
101,6	80,1	100,7																								
100,2	85,5	106,9																								
90,9	78,2	111,9																								
99,5	84,3	94,9																								
100,1	69,2	99,5																								
99,4	82,9	103,6																								
101,7	84,8	105,1																								
88,7	79,7	102,1																								
100,9	91,6	109,8																								
103,9	76,4	99,9																								
108,7	70,5	114,9																								
103,2	74,6	105,4																								
98,3	83,6	102,3																								
Блок показників 2. Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність																										
І	Е	П	ІЖБ	ІОК																						
50,0	56,5	108,3	42,1	56,3																						
41,3	71,6	111,2	34,4	46,6																						
60,4	94,8	110,6	32,4	41,9																						
30,5	66,2	122,1	41,8	67,6																						
38,4	37,0	101,3	34,3	53,6																						
36,3	61,8	105,5	40,5	53,8																						
87,1	68,7	113,5	28,1	57,8																						
48,8	74,3	100,9	30,9	50,9																						
30,5	47,9	103,6	25,7	51,7																						
33,0	43,0	124,1	49,6	50,3																						
60,5	105,5	110,2	42,9	59,4																						
57,3	61,2	102,2	66,1	69,7																						
37,8	27,4	165,6	29,5	35,1																						
60,3	75,8	123,4	43,3	50,3																						
82,8	89,2	106,3	30,3	90,8																						
51,6	59,1	102,8	46,8	64,7																						
44,7	44,2	82,1	30,6	75,3																						
46,3	70,4	101,3	31,8	61,7																						
66,7	81,6	137,9	52,4	71,3																						
50,4	86,0	117,0	44,1	41,6																						
55,2	81,1	124,7	45,1	65,8																						
39,0	87,4	102,6	39,4	54,6																						
48,4	57,2	137,9	65,9	60,3																						
31,5	56,9	136,8	83,7	57,5																						
51,7	70,4	104,2	52,7	81,9																						
80,7	68,2	91,7	34,8	40,2																						

Таблиця 2.4 – Ретроспективний аналіз соціально-економічного розвитку регіону

Показники	Значення показників за роками, їх аналіз та інтерпретація												
	у 1-му році	у 2-му році	зміна, %	інтер-претація	у 3-му році	зміна, %	інтер-претація	у 4-му році	зміна, %	інтер-претація	у 5-му році	зміна, %	інтер-претація
1	2	3	4=3-2	5	6	7=6-3	8	9	10=9-6	11	12	13=12-9	14
<i>Блок показників 1. Реальний сектор</i>													
ВРП*													
ОПП*													
ОСГП*													
<i>Блок показників 2. Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність</i>													
ІОК*													
ІЖБ*													
ІІ*													
Е*													
І**													
<i>Блок показників 3. Фінансові результати господарської діяльності</i>													
ПП*													
ЗП***													
<i>Блок показників 4. Соціальний сектор</i>													
РЗП*													
ЗВЗП***													
<i>Блок показників 5. Споживчий ринок</i>													
ОРТ*													
СЦ**													

*стимулятор, **дестимулятор у разі зменшення супутнього стимулятора, ***дестимулятор.

Завдання 2. На підставі вихідних даних табл. 2.6 і методичних вказівок до виконання завдання здійснити оцінку та проаналізувати зміну міжрегіональної диференціації соціально-економічного розвитку України (у відповідності до індивідуального варіанту студента (табл. 2.5)).

Методичні вказівки до виконання завдання:

1. Згідно Методики оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України № 476 від 20 травня 2009 року, першим етапом оцінювання міжрегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів є розрахунок *середнього темпу зростання показників соціально-економічного розвитку*:

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n x_j, \quad (2.1)$$

де n – кількість регіонів, регіони;

x_j – темп зростання j -го показника.

2. Наступним етапом є визначення *стандартного відхилення* темпу зростання j -го показника від середнього темпу його зростання за регіонами як:

$$\sigma = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (x_j - \bar{x})^2}. \quad (2.2)$$

3. Далі розраховується *коефіцієнт варіації* наступним чином:

$$\nu = \frac{\sigma}{\bar{x}}. \quad (2.3)$$

Якщо коефіцієнт варіації є меншим 0,1, то міжрегіональна диференціація соціально-економічного розвитку є незначною, 0,11-0,25 – середньою (помірною), більше 0,25 – значною.

Таблиця 2.5 – Завдання за індивідуальними варіантами

<i>Варіанти</i>	<i>Відповідні області (регіони)</i>
1	Донецька, Закарпатська, Кіровоградська, Херсонська, Сумська
2	Дніпропетровська, Тернопільська, Черкаська, Миколаївська, Полтавська
3	Полтавська, Львівська, Вінницька, Луганська, Одеська
4	Київська, Херсонська, Івано-Франківська, Харківська, Чернігівська
5	Волинська, Чернігівська, Донецька, Хмельницька, Миколаївська
6	Вінницька, Дніпропетровська, Закарпатська, Луганська, Херсонська
7	Чернівецька, Житомирська, Дніпропетровська, Сумська, Одеська
8	Одеська, Івано-Франківська, Черкаська, Запорізька, Чернігівська
9	Луганська, Рівненська, Вінницька, Полтавська, Херсонська
10	Запорізька, Житомирська, Івано-Франківська, Миколаївська, Харківська
11	Кіровоградська, Луганська, Хмельницька, Донецька, Одеська
12	Харківська, Хмельницька, Чернігівська, Закарпатська, Запорізька
13	Сумська, Івано-Франківська, Одеська, Житомирська, Луганська
14	Черкаська, Миколаївська, Сумська, Івано-Франківська, Донецька
15	Херсонська, Тернопільська, Вінницька, Полтавська, Дніпропетровська
16	Полтавська, Хмельницька, Чернігівська, Одеська, Запорізька
17	Одеська, Черкаська, Сумська, Луганська, Чернівецька
18	Сумська, Миколаївська, Донецька, Житомирська, Івано-Франківська
19	Донецька, Херсонська, Вінницька, Закарпатська, Чернігівська
20	Житомирська, Тернопільська, Одеська, Кіровоградська, Полтавська
21	Вінницька, Луганська, Львівська, Харківська, Миколаївська
22	Чернігівська, Чернівецька, Одеська, Луганська, Сумська
23	Запорізька, Івано-Франківська, Житомирська, Донецька, Херсонська
24	Волинська, Херсонська, Черкаська, Сумська, Дніпропетровська
25	Рівненська, Сумська, Кіровоградська, Одеська, Полтавська

Таблиця 2.6 – Показники соціально-економічного розвитку регіонів України

Області	Значення показників соціально-економічного розвитку регіонів за роками										
	ВРП, млн. грн.	ОПП, млн. грн.	ОСГП, млн. грн.	ІОК, млрд. грн	Е, млн. дол. США	І, млн. дол. США	ПП, млрд. грн	ЗП, млрд. грн	РЗП, грн.	ОРТ, млрд. грн	СЦ, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>у першому році</i>											
Вінницька	33024	25289,2	17872,4	6,1	679,3	496,2	2,7	2,1	2651	8,7	99,7
Волинська	20005	10906,3	6344,9	3,3	628,8	1089,0	1,3	1,9	2580	8,2	99,7
Дніпропетровська	147970	217656,4	15128,5	21,3	9794,9	5357,3	32,0	25,2	3336	37,7	100,4
Донецька	170775	220630,9	11488,2	27,9	12408,6	4054,6	24,0	25,6	3755	40,1	101,3
Житомирська	24849	16412,0	8408,1	3,0	606,1	384,2	1,5	1,5	2561	7,9	99,4
Закарпатська	21404	10035,9	4312,9	2,7	1300,0	2062,5	1,0	0,9	2553	8,1	99,7
Запорізька	54828	78490,0	9523,3	6,8	3678,5	1760,0	9,0	2,9	3142	17,1	100,3
Івано-Франківська	32286	22014,4	5613,8	4,8	471,7	578,3	2,0	3,0	2679	7,5	100,0
Київська	69663	55846,7	14986,4	20,7	1973,7	4736,2	13,8	6,3	3351	22,5	99,9
Кіровоградська	22056	18257,4	11462,0	3,2	857,2	242,9	2,4	1,3	2608	6,5	100,1
Луганська	58767	72657,0	6502,2	11,4	3543,6	1849,9	3,5	11,9	3337	15,0	101,3
Львівська	61962	34623,2	8813,3	9,8	1290,9	2655,9	6,2	3,4	2789	19,8	100,2
Миколаївська	29205	22635,9	9394,1	5,0	2174,1	928,9	2,8	1,7	3094	8,9	100,7
Одеська	64743	29821,3	11355,9	11,9	1628,4	3438,7	6,4	6,8	2947	28,9	100,9
Полтавська	56580	71473,6	16022,9	9,5	2654,6	1111,6	8,5	2,2	2988	10,9	99,6
Рівненська	21795	15704,2	6564,4	2,8	482,6	328,1	1,1	2,7	2844	6,7	99,3
Сумська	24933	23955,5	9413,0	2,7	924,6	645,6	2,7	1,8	2702	6,0	99,5
Тернопільська	17957	8124,6	8051,4	3,0	365,1	349,7	2,4	2,1	2359	5,0	99,2
Харківська	82223	78114,2	14644,5	9,3	1987,3	2280,0	9,4	7,5	2975	28,0	99,6
Херсонська	19357	10881,2	9811,1	2,1	369,1	274,6	1,6	1,4	2464	7,8	100,5
Хмельницька	26237	17552,6	11522,6	3,6	489,0	484,3	3,0	2,4	2641	7,5	100,0
Черкаська	31265	29649,1	14946,9	3,4	770,7	497,2	3,3	2,9	2682	8,4	100,3
Чернівецька	13166	4099,7	4514,5	2,3	125,3	158,1	0,6	0,7	2484	5,3	99,9
Чернігівська	23934	18698,2	9412,1	2,9	555,1	586,0	1,8	1,7	2504	6,8	99,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>у другому році</i>											
Вінницька	59871	59673,2	21319,1	8,3	983,0	299,4	12,3	2,9	4189	12644,4	110,0
Волинська	31688	23378,3	6558,5	6,4	611,9	1130,8	4,2	3,8	4047	11986,1	111,8
Дніпропетровська	215206	345505,8	15183,4	33,2	5864,8	3443,6	50,4	178,8	5075	52210,1	112,7
Донецька	115012	212097,8	7513,1	11,9	3430,8	1110,8	13,7	29,1	5989	16031,3	111,6
Житомирська	38425	33684,9	9406,8	5,6	484,7	336,7	4,9	2,3	4000	11886,7	112,6
Закарпатська	28952	18471,9	3964,9	4,7	1211,9	1133,4	2,8	1,3	4298	13365,6	111,7
Запорізька	89061	152940,3	9928,0	11,0	2292,8	998,4	22,5	8,7	5080	25359,2	112,3
Івано-Франківська	45854	37267,6	5795,3	7,9	573,7	406,0	3,8	6,6	4202	11664,7	110,9
Київська	104030	97228,6	15544,7	33,4	1705,1	2951,6	25,5	17,3	5229	37060,0	112,2
Кіровоградська	38447	25175,5	12037,5	6,4	427,4	184,0	8,7	1,7	3974	9928,9	112,3
Луганська	23849	37697,8	4816,3	4,1	435,7	357,4	3,7	28,9	4637	3525,8	110,7
Львівська	94690	72385,8	9255,4	18,6	1275,6	1699,4	11,4	9,2	4559	34118,0	111,9
Миколаївська	48195	46352,6	9714,0	9,7	1666,4	685,8	9,0	9,2	4887	13287,6	112,2
Одеська	99761	58934,9	11881,2	16,7	1520,5	1231,4	18,2	19,5	4809	43596,4	113,6
Полтавська	95867	144233,3	17212,6	15,3	1436,0	842,7	18,1	9,1	4621	15410,7	114,2
Рівненська	35252	31166,9	6723,2	4,3	318,3	255,0	3,4	3,3	4364	9853,4	112,3
Сумська	41567	36167,3	10192,5	5,8	542,2	436,9	8,4	2,4	4131	9338,8	114,2
Тернопільська	26656	16485,7	8523,8	4,9	294,3	274,9	3,5	3,6	3695	8052,2	111,6
Харківська	124843	153666,6	15647,8	16,5	1027,8	1489,5	18,6	15,7	4448	41849,7	114,1
Херсонська	32215	25717,1	11232,2	4,6	246,6	166,3	6,5	2,8	4046	12567,0	112,8
Хмельницька	41088	33967,9	12548,6	9,1	318,7	331,9	6,7	3,7	4043	11530,2	111,4
Черкаська	50843	58321,3	14983,7	6,5	474,3	291,2	10,4	4,0	4148	12153,5	112,7
Чернівецька	18506	9425,5	4285,7	2,7	119,3	95,8	1,1	0,7	3828	8189,0	111,0
Чернігівська	36966	38682,0	10372,2	5,3	432,8	473,9	6,6	4,4	4002	9955,4	112,8

Результати оцінки міжрегіональної диференціації соціально-економічного розвитку обраних за індивідуальним варіантом студента регіонів України слід представити у вигляді табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – Оцінка диференціації соціально-економічного розвитку регіонів України

Показники	значення показників у першому році								значення показників у другому році								Δv	
	регіони					$\bar{x}$	σ	v	регіони					$\bar{x}$	σ	v		
	1	2	3	4	5				1	2	3	4	5					
ВРП																		
ОПП																		
ОСГП																		
ІОК																		
Е																		
І																		
ПП																		
ЗП																		
РЗП																		
ОРТ																		
СЦ																		
Середнє									Середнє									

Таблиця 2.8 – Належність регіонів України до економічних районів

Економічний район	Регіони
Донецький	Донецький, Луганський
Східний	Харківський, Полтавський, Сумський
Центральний	Київський, Черкаський
Поліський	Волинський, Житомирський, Чернігівський, Рівненський
Подільський	Вінницький, Хмельницький, Тернопільський
Придніпровський	Дніпропетровський, Запорізький, Кіровоградський
Причорноморський	Одеський, Миколаївський, Херсонський, Автономна Республіка Крим
Карпатський	Закарпатський, Чернівецький, Івано-Франківський, Львівський

Завдання 3. На підставі даних таблиці відповідності (табл. 2.8) і вихідних даних (табл. 2.9) здійснити ранжирування економічних районів України за наступними критеріями: територія (Т); чисельність наявного населення (ЧНН); чисельність народжених (ЧН); чисельність померлих (ЧП); чисельність економічно активного населення (ЧЕАН); валовий регіональний продукт (ВРП); кількість юридичних осіб (КЮС); експорт (Е); імпорт (І); капітальні інвестиції (КІ). Результати ранжирування економічних районів України представити у вигляді табл. 2.10.

Оцінити внесок економічних районів у формування зазначених показників на загальнодержавному рівні (табл. 2.11).

Таблиця 2.11 – Внесок економічних районів у формування показників соціально-економічного розвитку України

<i>Показники</i>	<i>%</i>								<i>Разом</i>
	<i>Донецький</i>	<i>Східний</i>	<i>Центральний</i>	<i>Поліський</i>	<i>Подільський</i>	<i>Придніпровський</i>	<i>Причорноморський</i>	<i>Карпатський</i>	
територія									100
чисельність наявного населення									100
чисельність народжених									100
чисельність померлих									100
чисельність економічно активного населення									100
валовий регіональний продукт									100
кількість юридичних осіб									100
експорт									100
імпорт									100
капітальні інвестиції									100

Таблиця 2.9 – Показники соціально-економічного розвитку регіонів України

Регіони	Значення показників соціально-економічного розвитку регіонів									
	<i>T,</i> <i>тис.</i> <i>км²</i>	<i>ЧНН,</i> <i>тис.</i> <i>осіб</i>	<i>ЧН,</i> <i>тис.</i> <i>осіб</i>	<i>ЧП,</i> <i>тис.</i> <i>осіб</i>	<i>ЧЕАН,</i> <i>тис.</i> <i>осіб</i>	<i>ВРП,</i> <i>млн.</i> <i>грн.</i>	<i>КЮС,</i> <i>суб'єкти</i> <i>господарювання</i>	<i>Е,</i> <i>млн. дол.</i> <i>США</i>	<i>I,</i> <i>млн. дол.</i> <i>США</i>	<i>КІ,</i> <i>млрд.</i> <i>грн.</i>
Автономна Республіка Крим	26,1	1967,2	24,054	27,028	911,0	44536	57418	914,9	1045,3	15,5
Вінницький	26,5	1618,3	17,437	25,453	704,6	33024	33313	679,3	496,2	6,1
Волинський	20,1	1041,3	14,700	13,666	445,7	20005	21106	628,8	1089,0	3,3
Дніпропетровський	31,9	3292,4	36,134	51,141	1531,0	147970	106517	9794,9	5357,3	21,3
Донецький	26,5	4343,9	41,034	69,345	1968,1	170775	97566	12408,6	4054,6	27,9
Житомирський	29,8	1262,5	15,001	20,859	552,3	24849	27260	606,1	384,2	3,0
Закарпатський	12,8	1256,9	18,491	14,801	541,2	21404	21733	1300,0	2062,5	2,7
Запорізький	27,2	1775,8	18,134	26,498	821,9	54828	49907	3678,5	1760,0	6,8
Івано-Франківський	13,9	1382,1	16,716	17,358	562,7	32286	25815	471,7	578,3	4,8
Київський	28,1	1725,5	20,511	27,198	758,4	69663	57315	1973,7	4736,2	20,7
Кіровоградський	24,6	987,6	10,562	16,513	434,0	22056	25419	857,2	242,9	3,2
Луганський	26,7	2239,5	20,531	35,822	1011,7	58767	47237	3543,6	1849,9	11,4
Львівський	21,8	2538,4	29,542	31,666	1104,7	61962	69667	1290,9	2655,9	9,8
Миколаївський	24,6	1168,4	13,043	17,353	534,5	29205	40690	2174,1	928,9	5,0
Одеський	33,3	2396,5	29,075	33,523	1064,5	64743	79836	1628,4	3438,7	11,9
Полтавський	28,8	1458,2	14,296	24,358	648,3	56580	37731	2654,6	1111,6	9,5
Рівненський	20,1	1158,8	17,445	14,556	494,9	21795	20758	482,6	328,1	2,8
Сумський	23,8	1133,0	10,411	19,219	515,9	24933	24625	924,6	645,6	2,7
Тернопільський	13,8	1073,3	11,807	14,682	442,9	17957	22658	365,1	349,7	3,0
Харківський	31,4	2737,2	26,700	39,465	1282,8	82223	80021	1987,3	2280,0	9,3
Херсонський	28,5	1072,5	12,300	16,048	480,2	19357	30741	369,1	274,6	2,1
Хмельницький	20,6	1307,0	14,548	20,581	573,7	26237	28492	489,0	484,3	3,6
Черкаський	20,9	1260,0	12,100	20,477	562,1	31265	29445	770,7	497,2	3,4
Чернівецький	8,1	908,5	11,465	11,520	391,6	13166	17861	125,3	158,1	2,3
Чернігівський	31,9	1066,8	9,852	19,909	473,4	23934	20830	555,1	586,0	2,9
Разом	601,8	42171,6	465,889	629,039	18812,1	1173520	1073961	50674,1	37395,1	195

Таблиця 2.10 – Результати ранжирування економічних районів України

<i>Економічний район</i>	<i>Критерії ранжирування економічних районів</i>									
	<i>територія</i>		<i>чисельність наявного населення</i>		<i>чисельність народжених</i>		<i>чисельність померлих</i>		<i>чисельність економічно активного населення</i>	
	<i>значення</i>	<i>ранг</i>	<i>значення</i>	<i>ранг</i>	<i>значення</i>	<i>ранг</i>	<i>значення</i>	<i>ранг</i>	<i>значення</i>	<i>ранг</i>
Донецький										
Східний										
Центральний										
Поліський										
Подільський										
Придніпровський										
Причорноморський										
Карпатський										
<i>Економічний район</i>	<i>валовий регіональний продукт</i>		<i>кількість юридичних осіб</i>		<i>експорт</i>		<i>імпорт</i>		<i>капітальні інвестиції</i>	
	<i>значення</i>	<i>ранг</i>	<i>значення</i>	<i>ранг</i>	<i>значення</i>	<i>ранг</i>	<i>значення</i>	<i>ранг</i>	<i>значення</i>	<i>ранг</i>
Донецький										
Східний										
Центральний										
Поліський										
Подільський										
Придніпровський										
Причорноморський										
Карпатський										

РОЗДІЛ 3

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНІВ

Термінологічний словник

Баланс територіальний – це система показників і розрахунків, за допомогою яких встановлюється ступінь урівноваженості (збалансованості) між певними видами ресурсів та потребами в них у межах певної території.

Безробітні особи – це особи у віці 15-70 років (зареєстровані та незареєстровані в державній службі зайнятості), які одночасно задовольняють трьома умовам: не мали роботи (прибуткового заняття); впродовж останніх чотирьох тижнів активно шукали роботу або намагались організувати власну справу; впродовж найближчих двох тижнів були готові приступити до роботи, тобто почати працювати за наймом або на власному підприємстві з метою отримання оплати або доходу.

Бонітування ґрунтів – це порівняльна оцінка якості ґрунтів за їх основними природними властивостями, що мають сталий характер і суттєво впливають на врожайність сільськогосподарських культур, вирощуваних у конкретних природно-кліматичних умовах.

Валова додана вартість – це додатково створена вартість у процесі виробництва, що визначається як різниця між вартістю вироблених і вартістю повністю використаних у процесі виробництва товарів і послуг.

Валовий випуск регіону – це сумарна вартість товарів і послуг, що є результатом виробничої діяльності одиниць-резидентів регіону в звітному періоді.

Валовий прибуток регіону – це показник, що характеризує перевищення доходів над витратами, котрі підприємства регіону мають унаслідок виробництва.

Виробничий потенціал – це сукупність вартісних і натурально-речовинних характеристик виробничої бази, що виражається в потенційних можливостях виробляти продукцію певного складу, технічного рівня і якості в необхідному обсязі.

Виробничо-територіальна система – це поєднання виробничих підприємств, що характеризується взаємопов'язаним функціонуванням на основі інтеграції та певної територіальної спільності.

Водний об'єкт – це природний або створений штучно елемент довкілля, в якому зосереджуються води (море, річка, озеро, водосховище, ставок, канал, водоносний горизонт).

Водокористування – це використання вод для задоволення потреб населення, промисловості, сільського господарства, транспорту та інших галузей господарства, включаючи право на забір води, скидання стічних вод та інші види використання вод (водних об'єктів).

Водокористування спеціальне – це забір води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, виростання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналів.

Ґрунт – це природно-історичне органо-мінеральне тіло, що утворилося на поверхні земної кори і є осередком найбільшої концентрації поживних речовин.

Ґумус – це органічна складова частина ґрунту, яка утворюється в процесі біохімічного розкладу рослинних і тваринних решток та формує його родючість.

Демографічний потенціал – це сукупність населення з його кількісними та якісними характеристиками.

Екологічна безпека – це стан навколишнього природного середовища у межах регіону, що не загрожує здоров'ю його населення в процесі праці та життєдіяльності.

Екологічна рівновага – це динамічний стан природного середовища регіону, за якого може бути забезпечена саморегуляція та відтворення основних його компонентів – атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів, рослинного і тваринного світу.

Екологічна мережа – це єдина територіальна система, яка включає ділянки природних ландшафтів, що підлягають особливій охороні, і території та об'єкти природно-заповідного фонду, курортні і лікувально-оздоровчі, рекреаційні, водозахисні, пожезахисні території та об'єкти інших типів, що визначаються законодавством, і є частиною структурних територіальних елементів екологічної мережі – природних регіонів, природних коридорів, буферних зон.

Екологічний потенціал – це придатність середовища для існування людей, можливість забезпечення населення необхідними харчовими продуктами, умовами праці, відпочинку і лікування.

Економічний потенціал регіону – це сукупна здатність економіки регіону, її галузей, підприємств, господарств здійснювати виробничо-економічну діяльність, випускати високоякісну продукцію, товари, послуги, які задовольняють суспільні потреби, забезпечують розвиток виробництва і споживання.

Економічно активне населення – це населення обох статей віком 15-70 років, яке протягом певного періоду забезпечує пропозицію робочої сили для виробництва товарів та послуг.

Експортний потенціал – це потенційна спроможність і можливість експортувати наявні та нарощувати експорт нових виробів, ресурсів і послуг.

Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) – це автоматизована система збирання, накопичення та опрацювання даних про всіх юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичних осіб, що знаходяться на території України, а також відокремлені підрозділи юридичних осіб України, що знаходяться за її межами.

Забруднення атмосферного повітря – це змінення складу і властивостей атмосферного повітря в результаті надходження або утворення в ньому фізичних, біологічних факторів і (або) хімічних сполук, що можуть несприятливо впливати на здоров'я людини та стан навколишнього природного середовища.

Зайняте населення – це населення обох статей віком 15-70 років, які: працювали в досліджуваний період за наймом за винагороду в грошовому чи натуральному вигляді, індивідуально (самостійно), в окремих громадян або на власному (сімейному) підприємстві; працювали безкоштовно на підприємстві, у власній справі, що належить будь-кому з членів домогосподарства, або в особистому селянському господарстві з метою реалізації продукції, виробленої внаслідок цієї діяльності; були тимчасово відсутні на роботі, тобто формально мали робоче місце, власне підприємство (справу), але не працювали впродовж обстежуваного періоду з певних причин.

Зайнятість населення – це діяльність громадян, яка пов'язана із задоволенням особистих і суспільних потреб і, як правило, дає їм дохід у грошовій або іншій формі.

Заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Земельні ресурси – це сукупний природний ресурс поверхні суші як просторового базису розселення і господарської діяльності, основний засіб виробництва в сільському та лісовому господарстві.

Імміграція – це в'їзд у країну на тимчасове чи постійне проживання громадян інших країн.

Інвестиції – це довгострокові вкладення капіталу у підприємницьку діяльність з метою одержання певного доходу (прибутку).

Інвестиційна привабливість регіону – це надійне і своєчасне досягнення цілей інвесторів на основі очікуваної високої ефективності здійснення інвестиційних проектів, вона визначається багатьма чинниками, основний з яких інвестиційний клімат – сукупність політичних, правових, економічних, організаційних і соціальних умов, що визначають привабливість і доцільність інвестування економіки регіону.

Інвестиційний потенціал регіону – це можливість та готовність суб'єктів господарювання до здійснення інвестиційної діяльності на території регіону.

Інновації – це нововведення в галузі техніки, технології, організації праці та управління, які базуються на використанні досягнень науки і передового досвіду, а також використання цих новинок в різних галузях і сферах діяльності.

Інноваційна активність – це цілеспрямована діяльність суб'єктів підприємницької діяльності щодо конструювання, створення, освоєння й виробництва якісно нових видів техніки, предметів праці, об'єктів інтелектуальної власності, технологій, а також впровадження досконаліших форм організації праці й управління виробництвом.

Інноваційна діяльність – це діяльність, спрямована на використання та конкретизацію результатів наукових досліджень і розробок для розширення та оновлення номенклатури і підвищення якості продукції з наступною ефективною реалізацією її на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Інноваційна продукція – це нові конкурентоспроможні товари чи послуги, які є результатом тиражування чи застосування інноваційного продукту.

Інноваційне підприємство – це підприємство, що розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукцію чи послуги, обсяг яких у грошовому вимірі перевищує 70% загального обсягу.

Інноваційний потенціал – це спроможність розробляти і впроваджувати нововведення відповідно до необхідних якісних стандартів з метою адаптації до змін у зовнішньому середовищі.

Капітальні інвестиції – це інвестиції у придбання нових і тих, які були у використанні, або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних і нематеріальних активів, витрати на капітальний ремонт та модернізацію.

Коефіцієнт народжуваності – це кількість народжених за певних проміжок часу на певній території в розрахунку на 1000 осіб.

Коефіцієнт природного приросту населення – це алгебраїчна різниця між коефіцієнтом народжуваності та коефіцієнтом смертності.

Коефіцієнт смертності – це кількість померлих за певних проміжок часу на певній території в розрахунку на 1000 осіб.

Міграція населення – це процес переміщення людей по території, пов'язаний зі зміною постійного місця проживання або на певний період часу.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) – це відношення кількості зареєстрованих безробітних до кількості вільних робочих місць, вакантних посад, заявлених підприємствами, установами та організаціями.

Населення – це історично сформована та безперервно відтворювальна сукупність людей, яка проживає на певній території.

Науково-технічний потенціал – це сукупність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, які спрямовуються у сферу науково-технічної діяльності і здатні забезпечити ефективніше використання суспільної праці.

Науково-технічні розробки – це систематичні роботи, що базуються на існуючих знаннях, отриманих у результаті досліджень і/чи практичного досвіду, та направлені на створення нових матеріалів, продуктів, процесів, пристроїв, послуг, систем чи методів.

Науково-технічні послуги – це діяльність у галузі науково-технічної інформації, патентів, ліцензій, стандартизації, метрології та контролю якості, науково-технічного консультування та супутня діяльність, що сприяє впровадженню науково-технічних розробок у виробництво, інші види діяльності, що сприяють одержанню, поширенню та використанню наукових знань.

Наявне населення – це населення, яке на момент перепису перебуває на певній території, враховуючи тимчасово проживаючих.

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) – це ціна продажу відвантаженої готової продукції (товарів, послуг), що зазначена в оформлених як підстава для розрахунків з покупцями (замовниками) документах (уключаючи продукцію (товари, послуги) за бартерним контрактом), за вирахуванням ПДВ.

Освітній потенціал – це сукупність реальних ресурсів освіти (наявних і нагромаджених – знань, навичок, досвіду та ін.), які має суспільство для забезпечення соціально-економічного розвитку, і можливостей їх нарощування у майбутньому.

Підвищення кваліфікації – це навчання працівників з метою поглиблення раніше здобутих знань, умінь і навичок на рівні вимог виробництва чи сфери послуг.

Підготовка новим професіям – це підготовка, що включає первинну професійну підготовку осіб, які раніше не мали професій, та перепідготовку працівників за іншою, порівняно з раніше здобутою професією.

Підприємницький потенціал – це реальні та потенційні можливості щодо організації виробництва продукції, товарів та послуг, отримання максимального ефекту і забезпечення сталого функціонування та розвитку суб'єктів підприємництва.

Підприємство-юридична особа – це самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності. Підприємство не має у своєму складі інших юридичних осіб, але має право створювати філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, які не мають статусу юридичної особи.

Попит на робочу силу – це кількість вільних робочих місць (вакантних посад) про які повідомили підприємства, установи, організації державну службу зайнятості.

Прикладні дослідження – це оригінальні дослідження, які здійснюються для отримання нових знань, але призначені головним чином для здійснення конкретної практичної мети чи завдання.

Природний ландшафт – це цілісний природно-територіальний комплекс з однорідними природними умовами місцевостей, які сформувалися в результаті взаємодії компонентів геологічного середовища, рельєфу, гідрологічного режиму, ґрунтів і біоценозів.

Природний приріст (скорочення) населення – це алгебраїчна різниця між кількістю народжених і кількістю померлих за певний проміжок часу на певній території.

Природний рух населення – це процес безперервної зміни поколінь, що зумовлюється народжуваністю та смертністю населення.

Природні ресурси – це тіла і сили природи, які за певного розвитку продуктивних сил, можуть використовуватися у вигляді сировини, енергії, напівфабрикатів, для задоволення виробничих потреб суспільства.

Природно-заповідний фонд – це ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

Природно-ресурсний потенціал – це цілісна система природних компонентів, які своїми властивостями та продуктивністю здатні задовольняти суспільні потреби в сировині, енергії та здійсненні різноманітних видів господарської діяльності.

Пріоритетні напрями інноваційної діяльності – це науково, економічно і соціально обґрунтовані та законодавчо визначені напрями інноваційної діяльності, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній, екологічно чистій продукції, високоякісних послугах та збільшення експортного потенціалу держави.

Рівень безробіття населення – це відношення (у відсотках) чисельності безробітних віком 15-70 років до економічно активного населення (робочої сили) зазначеного віку або відповідної соціально-демографічної групи.

Рівень економічної активності населення – це відношення (у відсотках) чисельності економічно активного населення віком 15-70 років до всього населення зазначеного віку чи населення відповідної соціально-демографічної групи.

Рівень зайнятості населення – це відношення (у відсотках) чисельності зайнятого населення віком 15-70 років до всього населення зазначеного віку чи населення відповідної соціально-демографічної групи.

Рівень зареєстрованого безробіття – це відношення (у відсотках) чисельності безробітних, зареєстрованих у державній службі зайнятості (на кінець звітного періоду), до середньорічної чисельності населення працездатного віку.

Рівень працевлаштування безробітних осіб – це визначене за адміністративними даними державної служби зайнятості відношення (у відсотках) чисельності працевлаштованих незайнятих осіб до загальної чисельності незайнятих, котрі перебували на обліку в державній службі зайнятості впродовж певного періоду.

Рівень рентабельності операційної діяльності – це відношення (у відсотках) фінансового результату від операційної діяльності до витрат операційної діяльності підприємств.

Сальдо експортно-імпорتنих операцій – це різниця між експортом та імпортом зовнішньої торгівлі регіону.

Середньомісячна номінальна зарплата – це показник, визначений діленням нарахованого фонду оплати праці штатних працівників за звітний місяць (період) на середньооблікову кількість штатних працівників і на кількість місяців у періоді.

Середньооблікова кількість штатних працівників – це особи, які перебувають у трудових відносинах із підприємством і отримують заробітну плату, крім тимчасово відсутніх працівників, за якими зберігається місце роботи (знаходяться у відпустках по вагітності та пологах або в додатковій відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею віку, визначеного законодавством), а також працюючих за цивільно-правовими договорами.

Середньорічна чисельність населення – це середня арифметична з чисельності населення на відповідній території на початок і кінець календарного року.

Середня очікувана тривалість життя при народженні – це кількість років, які в середньому належить прожити поколінню, народженому за умови, що впродовж усього життя цього покоління рівень смертності буде дорівнювати сучасному рівню смертності населення в окремих вікових групах.

Старіння населення – це зростання питомої ваги осіб старших вікових груп.

Трудовий потенціал – це система, що має просторову та часову орієнтацію, елементами якої виступають трудові ресурси з урахуванням усієї сукупності їхніх кількісних і якісних характеристик, зайнятості і робочих місць.

Трудові ресурси – це частина населення, яка досягла працездатного віку, має необхідний для трудової діяльності освітній та професійно-кваліфікаційний рівень, фізичний розвиток і стан здоров'я.

Фізична особа-підприємець – це зареєстрована в установленому порядку фізична особа, метою якої є здійснення підприємницької діяльності.

Фінансовий потенціал регіону – це можливість залучення фінансових ресурсів та відносини, що пов'язані з їх формуванням, розподілом і використанням з метою забезпечення ефективного функціонування регіону.

Фінансовий результат до оподаткування (прибуток, збиток) – це алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів, фінансових та інших витрат.

Фундаментальні дослідження – це експериментальні або теоретичні дослідження, що спрямовані на одержання нових знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їхнього взаємозв'язку, без будь-якої конкретної мети, пов'язаної з використанням цих знань.

Чистий прибуток (збиток) регіону – це показник регіонального розвитку, який визначається через вилучення з валового прибутку регіону споживання основного капіталу.

Теоретичні питання

1. Що таке «економічний потенціал регіону»?
2. Назвіть і охарактеризуйте складові економічного потенціалу регіону.
3. Що таке «природно-ресурсний потенціал регіону»?
4. Охарактеризуйте структурні елементи природно-ресурсного потенціалу регіону.
5. Якими показниками характеризується природно-ресурсний потенціал регіону?
6. Яким чином здійснюється вартісна оцінка природно-ресурсного потенціалу регіону?
7. Дайте характеристику природно-ресурсному потенціалу регіонів України.

8. Що таке «екологічний потенціал регіону»?
9. Якими показниками характеризується екологічний потенціал регіону?
10. Дайте характеристику екологічному потенціалу регіонів України.
11. Назвіть основні екологічні проблеми сучасної України та запропонуйте заходи для їх вирішення.
12. Що таке «демографічний потенціал регіону»?
13. Якими показниками характеризується демографічний потенціал регіону?
14. Дайте характеристику демографічному потенціалу регіонів України.
15. Що таке «трудова потенція регіону»?
16. Якими показниками характеризується трудова потенція регіону?
17. Назвіть ознаки «трудодефіцитності» регіону.
18. Назвіть ознаки «трудонадлишковості» регіону.
19. Дайте характеристику трудової потенції регіонів України.
20. Що таке «освітній потенціал регіону»?
21. Якими показниками характеризується освітній потенціал регіону?
22. Дайте характеристику освітньому потенціалу регіонів України.
23. Що таке «науковий потенціал регіону»?
24. Якими показниками характеризується науковий потенціал регіону?
25. Дайте характеристику науковому потенціалу регіонів України.
26. Що таке «інноваційний потенціал регіону»?
27. Якими показниками характеризується інноваційний потенціал регіону?
28. Дайте характеристику інноваційному потенціалу регіонів України.
29. Назвіть і дайте характеристику провідним інноваційним структурам в Україні. В яких регіонах розміщені дані інноваційні структури?

30. Назвіть джерела та напрямки фінансування інноваційної діяльності в регіонах України.

31. Якими є основні проблеми розвитку інноваційного потенціалу на сучасному етапі економічного розвитку України? Запропонуйте заходи для їх вирішення.

32. Що таке «підприємницький потенціал регіону»?

33. Якими показниками характеризується підприємницький потенціал регіону?

34. Дайте характеристику підприємницькому потенціалу регіонів України.

35. Що таке «виробничий потенціал регіону»?

36. Якими показниками характеризується виробничий потенціал регіону?

37. Дайте характеристику виробничому потенціалу регіонів України.

38. Окресліть перспективи трансформації виробничого потенціалу регіонів України в контексті інтенсифікації інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.

39. Що таке «експортний потенціал регіону»?

40. Якими показниками характеризується експортний потенціал регіону?

41. Дайте характеристику експортному потенціалу регіонів України.

42. Що таке «фінансовий потенціал регіону»?

43. Якими показниками характеризується фінансовий потенціал регіону?

44. Дайте характеристику фінансовому потенціалу регіонів України.

45. Що таке «інвестиційний потенціал регіону»?

46. Що таке «інвестиційна привабливість регіону»?

47. Якими показниками характеризується інвестиційний потенціал регіону?

48. Дайте характеристику інвестиційному потенціалу регіонів України.

49. Назвіть основні проблеми розвитку економічного потенціалу регіонів України.

50. Окресліть перспективи розвитку економічного потенціалу регіонів України.

Тестові завдання

1. Економічний потенціал регіону включає:

- а) природно-ресурсний потенціал;
- б) екологічний потенціал;
- в) соціальний потенціал;
- г) людський потенціал.

2. Економічний потенціал регіону включає:

- а) виробничий потенціал;
- б) експортний потенціал;
- в) імпорتنний потенціал;
- г) інтеграційний потенціал.

3. Економічний потенціал регіону включає:

- а) фінансовий потенціал;
- б) інвестиційний потенціал;
- в) маркетинговий потенціал;
- г) інноваційний потенціал.

4. Економічний потенціал регіону включає:

- а) освітній потенціал;
- б) науковий потенціал;
- в) технічний потенціал;
- г) технологічний потенціал.

5. Природно-ресурсний потенціал – це ...

- а) велика кількість природних ресурсів при врахуванні їх якісних параметрів і природних умов;
- б) тіла і сили природи, які прямо або опосередковано впливають на господарську діяльність людини;
- в) природні умови та природні ресурси;
- г) всі відповіді вірні.

6. Організаційна структура природно-ресурсного потенціалу ...

- а) це внутрішні та міжвидові співвідношення природних ресурсів;

б) відображає класифікацію природних ресурсів за їхньою здатністю до формування комплексів та участю в територіальному поділі праці;

в) характеризує різні форми просторової організації природно-ресурсних комплексів;

г) розглядає природні ресурси щодо ефективності їхньої експлуатації, охорони, відтворення.

7. Компонентна структура природно-ресурсного потенціалу ...

а) це внутрішні та міжвидові співвідношення природних ресурсів;

б) відображає класифікацію природних ресурсів за їхньою здатністю до формування комплексів та участю в територіальному поділі праці;

в) характеризує різні форми просторової організації природно-ресурсних комплексів;

г) розглядає природні ресурси щодо ефективності їхньої експлуатації, охорони, відтворення.

8. Функціональна структура природно-ресурсного потенціалу ...

а) це внутрішні та міжвидові співвідношення природних ресурсів;

б) відображає класифікацію природних ресурсів за їхньою здатністю до формування комплексів та участю в територіальному поділі праці;

в) характеризує різні форми просторової організації природно-ресурсних комплексів;

г) розглядає природні ресурси щодо ефективності їхньої експлуатації, охорони, відтворення.

9. Територіальна структура природно-ресурсного потенціалу ...

а) це внутрішні та міжвидові співвідношення природних ресурсів;

б) відображає класифікацію природних ресурсів за їхньою здатністю до формування комплексів та участю в територіальному поділі праці;

в) характеризує різні форми просторової організації природно-ресурсних комплексів;

г) розглядає природні ресурси щодо ефективності їхньої експлуатації, охорони, відтворення.

10. Природно-ресурсний потенціал регіону не включає ...

- а) стан земельних ресурсів;
- б) стан водних ресурсів;
- в) стан мінерально-сировинної бази;
- г) немає вірної відповіді.

11. Що з нижче перерахованого не відноситься до вичерпних невідновлювальних природних ресурсів?

- а) мінеральна сировина;
- б) природні будівельні матеріали;
- в) ґрунтовий покрив;
- г) немає вірної відповіді.

12. Що з нижче перерахованого не відноситься до вичерпних відновлювальних природних ресурсів?

- а) ґрунтовий покрив;
- б) водні ресурси;
- в) вірні відповіді а і б;
- г) немає вірної відповіді.

13. Що з нижче перерахованого не відноситься до невичерпних природних ресурсів?

- а) ґрунтовий покрив;
- б) енергія води;
- в) сонячна радіація;
- г) немає вірної відповіді.

14. Для характеристики структури земельних ресурсів регіону визначається частка ...

- а) земель заповідного фонду;
- б) земель сільськогосподарського призначення;
- в) забудованих земель;
- г) всі відповіді вірні.

15. Для характеристики структури земельних ресурсів регіону визначається частка ...

- а) лісів;
- б) земель під водою;
- в) відкритих заболочених земель;
- г) всі відповіді вірні.

16. Найбільш забезпеченим земельними ресурсами регіоном України є ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Одеська область;
- в) Харківська область;
- г) Чернігівська область.

17. Найменш забезпеченим земельними ресурсами регіоном України є ...

- а) Закарпатська область;
- б) Івано-Франківська область;
- в) Тернопільська область;
- г) Чернівецька область.

18. Найбільш забезпеченим водними ресурсами регіоном України (за критерієм довжини річок) є ...

- а) Закарпатська область;
- б) Івано-Франківська область;
- в) Львівська область;
- г) Полтавська область.

19. Найменш забезпеченим водними ресурсами регіоном України (за критерієм довжини річок) є ...

- а) Волинська область;
- б) Луганська область;
- в) Миколаївська область;
- г) Херсонська область.

20. Найбільш забезпеченим водними ресурсами регіоном України (за критерієм корисного об'єму водосховищ) є ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Харківська область;
- г) Одеська область.

21. Найменш забезпеченим водними ресурсами регіоном України (за критерієм корисного об'єму водосховищ) є ...

- а) Житомирська область;
- б) Івано-Франківська область;
- в) Чернівецька область;
- г) Чернігівська область.

22. Аналіз мінерально-сировинної бази регіону зазвичай виконується у розрізі таких груп корисних копалин:

- а) горючі корисні копалини;
- б) металічні корисні копалини;
- в) неметалічні корисні копалини;
- г) всі відповіді вірні.

23. Яка оцінка природних ресурсів проводиться для винайдення засобів оптимального використання або видобутку ресурсів та первинного визначення можливостей їх застосування у виробництві?

- а) інженерно-технологічна;
- б) економічна;
- в) екологічна;
- г) еколого-економічна.

24. Що з нижче перерахованого є стандартним методом економічної оцінки природних ресурсів?

- а) інтегральний метод;
- б) метод оцінки через диференційну ренту й замикаючі витрати виробництва;
- в) кореляційно-регресійний метод;
- г) немає вірної відповіді.

25. Що з нижче перерахованого є стандартним методом економічної оцінки природних ресурсів?

- а) метод оцінки приросту новостворених вартостей;
- б) метод оцінки витрат і відтворення природних ресурсів;
- в) метод оцінки ресурсів через диференційну ренту й замикаючі витрати виробництва;
- г) всі відповіді вірні.

26. При якому методі економічної оцінки природних ресурсів ресурси можуть оцінюватися двома способами: за відносним ефектом чи прибутком, який дає його використання в господарстві, і за додатковими витратами на компенсацію втрат прибутку при вилученні певного ресурсу з природокористування?

- а) метод оцінки приросту новостворених вартостей;
- б) метод оцінки витрат і відтворення природних ресурсів;
- в) метод оцінки ресурсів через диференційну ренту й замикаючі витрати виробництва;
- г) всі відповіді вірні.

27. Екологічний потенціал регіону характеризується такими показниками:

- а) скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти;
- б) викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- в) утворення відходів;
- г) всі відповіді вірні.

28. Характеризується найвищим рівнем забору води з природних водних об'єктів (у розрахунку на 1 особу) такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Запорізька область;
- г) Київська область.

29. Характеризується найнижчим рівнем забору води з природних водних об'єктів (у розрахунку на 1 особу) такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Закарпатська область;
- в) Кіровоградська область;
- г) Тернопільська область.

30. Характеризується найвищим рівнем скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Луганська область;

г) Одеська область.

31. Характеризується найнижчим рівнем скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти такий регіон України ...

- а) Вінницька область;
- б) Волинська область;
- в) Івано-Франківська область;
- г) Хмельницька область.

32. Характеризується найвищим рівнем викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (у розрахунку на 1 особу) такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Луганська область;
- г) Івано-Франківська область.

33. Характеризується найнижчим рівнем викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (у розрахунку на 1 особу) такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Рівненська область;
- в) Закарпатська область;
- г) Чернівецька область.

34. Характеризується найвищим рівнем утворення відходів (у розрахунку на 1 особу) такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Кіровоградська область;
- г) Полтавська область.

35. Характеризується найнижчим рівнем утворення відходів (у розрахунку на 1 особу) такий регіон України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Одеська область;
- в) Херсонська область;
- г) Чернівецька область.

36. Характеризується найвищим рівнем утилізації відходів такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Кіровоградська область;
- г) Луганська область.

37. Характеризується найнижчим рівнем утилізації відходів такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Закарпатська область;
- в) Одеська область;
- г) Херсонська область.

38. Демографічний потенціал регіону характеризується такими показниками:

- а) чисельність наявного населення;
- б) чисельність працездатного населення;
- в) чисельність економічно активного населення;
- г) чисельність зайнятого населення.

39. Найбільшою чисельністю наявного населення характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Львівська область;
- г) Харківська область.

40. Найменшою чисельністю наявного населення характеризується такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Кіровоградська область;
- в) Тернопільська область;
- г) Чернівецька область.

41. Найвищим рівнем народжуваності характеризується такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Закарпатська область;

- в) Одеська область;
- г) Рівненська область.

42. Найнижчим рівнем народжуваності характеризується такий регіон України ...

- а) Донецька область;
- б) Луганська область;
- в) Сумська область;
- г) Чернігівська область.

43. Найвищим рівнем смертності характеризується такий регіон України ...

- а) Кіровоградська область;
- б) Полтавська область;
- в) Сумська область;
- г) Чернігівська область.

44. Найнижчим рівнем смертності характеризується такий регіон України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Рівненська область;
- в) Івано-Франківська область;
- г) Львівська область.

45. Трудовий потенціал регіону характеризується такими показниками:

- а) рівень економічної активності населення;
- б) рівень зайнятості населення;
- в) рівень безробіття населення;
- г) всі відповіді вірні.

46. Найвищим рівнем економічної активності населення характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Рівненська область;
- в) Харківська область;
- г) Чернігівська область.

47. Найнижчим рівнем економічної активності населення характеризується такий регіон України ...

- а) Івано-Франківська область;
- б) Луганська область;
- в) Одеська область;
- г) Тернопільська область.

48. Найвищим рівнем зайнятості населення характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Запорізька область;
- в) Харківська область;
- г) Чернігівська область.

49. Найнижчим рівнем зайнятості населення характеризується такий регіон України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Івано-Франківська область;
- в) Тернопільська область;
- г) Чернівецька область.

50. Найвищим рівнем безробіття населення характеризується такий регіон України ...

- а) Рівненська область;
- б) Сумська область;
- в) Тернопільська область;
- г) Чернігівська область.

51. Найнижчим рівнем безробіття населення характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Луганська область;
- в) Одеська область;
- г) Харківська область.

52. Найбільшим навантаженням незайнятих трудовою діяльністю громадян на 1 вакантне робоче місце характеризується такий регіон України ...

- а) Вінницька область;

- б) Запорізька область;
- в) Хмельницька область;
- г) Черкаська область.

53. Найменшим навантаженням незайнятих трудовою діяльністю громадян на 1 вакантне робоче місце характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Київська область;
- в) Одеська область;
- г) Харківська область.

54. Найвищим коефіцієнтом обороту кадрів по прийому характеризується такий регіон України ...

- а) Вінницька область;
- б) Кіровоградська область;
- в) Херсонська область;
- г) Черкаська область.

55. Найнижчим коефіцієнтом обороту кадрів по прийому характеризується такий регіон України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Івано-Франківська область;
- в) Львівська область;
- г) Хмельницька область.

56. Найвищим коефіцієнтом обороту кадрів по звільненню характеризується такий регіон України ...

- а) Вінницька область;
- б) Кіровоградська область;
- в) Херсонська область;
- г) Черкаська область.

57. Найнижчим коефіцієнтом обороту кадрів по звільненню характеризується такий регіон України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Івано-Франківська область;
- в) Львівська область;
- г) Рівненська область.

58. Освітній потенціал регіону включає показники:

- а) первинної підготовки;
- б) вторинної підготовки;
- в) перепідготовки;
- г) підвищення кваліфікації.

59. Найбільша чисельність учнів загальноосвітніх закладів у розрахунку на 10 тис. населення характерна для такого регіону України ...

- а) Волинська область;
- б) Закарпатська область;
- в) Рівненська область;
- г) Чернівецька область.

60. Найменша чисельність учнів загальноосвітніх закладів у розрахунку на 10 тис. населення характерна для такого регіону України ...

- а) Донецька область;
- б) Луганська область;
- в) Сумська область;
- г) Харківська область.

61. Найбільша чисельність учнів професійно-технічних навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення характерна для такого регіону України ...

- а) Луганська область;
- б) Львівська область;
- в) Миколаївська область;
- г) Рівненська область.

62. Найменша чисельність учнів професійно-технічних навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення характерна для такого регіону України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Київська область;
- в) Харківська область;
- г) Чернігівська область.

63. Найбільша чисельність студентів вищих навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення характерна для такого регіону України ...

- а) Запорізька область;
- б) Львівська область;
- в) Одеська область;
- г) Харківська область.

64. Найменша чисельність студентів вищих навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення характерна для такого регіону України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Київська область;
- в) Кіровоградська область;
- г) Чернігівська область.

65. Найвищим рівнем перепідготовки працівників характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Київська область;
- г) Луганська область.

66. Найнижчим рівнем перепідготовки працівників характеризується такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Івано-Франківська область;
- в) Львівська область;
- г) Чернігівська область.

67. Найвищим рівнем підвищення кваліфікації працівників характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Рівненська область;
- г) Луганська область.

68. Найнижчим рівнем підвищення кваліфікації працівників характеризується такий регіон України ...

- а) Вінницька область;
- б) Закарпатська область;
- в) Черкаська область;
- г) Чернігівська область.

69. Найбільша кількість організацій, які виконують наукові та науково-технічні роботи, зосереджена в такому регіоні України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Львівська область;
- г) Харківська область.

70. Найменша кількість організацій, які виконують наукові та науково-технічні роботи, зосереджена в такому регіоні України ...

- а) Житомирська область;
- б) Рівненська область;
- в) Тернопільська область;
- г) Хмельницька область.

71. Найбільша чисельність фахівців вищої кваліфікації (докторів наук і кандидатів наук) зосереджена в такому регіоні України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Львівська область;
- г) Харківська область.

72. Найменша чисельність фахівців вищої кваліфікації (докторів наук і кандидатів наук) зосереджена в такому регіоні України ...

- а) Волинська область;
- б) Житомирська область;
- в) Закарпатська область;
- г) Кіровоградська область.

73. Характеризується найвищим рівнем внутрішніх поточних витрат на наукові та науково-технічні роботи такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Запорізька область;
- г) Харківська область.

74. Характеризується найнижчим рівнем внутрішніх поточних витрат на наукові та науково-технічні роботи такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Рівненська область;
- в) Тернопільська область;
- г) Хмельницька область.

75. Найбільша кількість інноваційно активних підприємств у промисловості зосереджена в такому регіоні України ...

- а) Запорізька область;
- б) Львівська область;
- в) Миколаївська область;
- г) Харківська область.

76. Найменша кількість інноваційно активних підприємств у промисловості зосереджена в такому регіоні України ...

- а) Волинська область;
- б) Закарпатська область;
- в) Полтавська область;
- г) Рівненська область.

77. Найбільший обсяг витрат на інноваційну діяльність є характерним для такого регіону України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Одеська область;
- г) Харківська область.

78. Найменший обсяг витрат на інноваційну діяльність є характерним для такого регіону України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Рівненська область;
- в) Чернівецька область;
- г) Чернігівська область.

79. Найбільшим обсягом реалізованої інноваційної продукції (що є новою для ринку) характеризується такий регіон України ...

- а) Луганська область;
- б) Полтавська область;

- в) Сумська область;
- г) Харківська область.

80. Найменшим обсягом реалізованої інноваційної продукції (що є новою для ринку) характеризується такий регіон України ...

- а) Житомирська область;
- б) Закарпатська область;
- в) Рівненська область;
- г) Хмельницька область.

81. Найбільшим обсягом реалізованої інноваційної продукції (що є новою для підприємства) характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Луганська область;
- г) Полтавська область.

82. Найменшим обсягом реалізованої інноваційної продукції (що є новою для підприємства) характеризується такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Миколаївська область;
- в) Рівненська область;
- г) Чернівецька область.

83. Найвищим рівнем впровадження прогресивних технологічних процесів у виробництво характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Запорізька область;
- в) Сумська область;
- г) Харківська область.

84. Найнижчим рівнем впровадження прогресивних технологічних процесів у виробництво характеризується такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Закарпатська область;
- в) Рівненська область;

г) Чернівецька область.

85. Найвищим рівнем освоєння інноваційної продукції в промисловості характеризується такий регіон України ...

- а) Донецька область;
- б) Запорізька область;
- в) Сумська область;
- г) Харківська область.

86. Найнижчим рівнем освоєння інноваційної продукції в промисловості характеризується такий регіон України ...

- а) Волинська область;
- б) Закарпатська область;
- в) Рівненська область;
- г) Хмельницька область.

87. Найбільша кількість суб'єктів ЄДРПОУ зосереджена у такому регіоні України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Одеська область;
- г) Харківська область.

88. Найменша кількість суб'єктів ЄДРПОУ зосереджена у такому регіоні України ...

- а) Волинська область;
- б) Рівненська область;
- в) Чернівецька область;
- г) Чернігівська область.

89. Основою виробничого потенціалу регіонів України є:

- а) промисловість;
- б) сільське господарство;
- в) торгівля;
- г) фінансова діяльність.

90. Найбільшим валовим регіональним продуктом (у розрахунку на 1 особу) характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;

- б) Донецька область;
- в) Київська область;
- г) Полтавська область.

91. Найменшим валовим регіональним продуктом (у розрахунку на 1 особу) характеризується такий регіон України ...

- а) Закарпатська область;
- б) Рівненська область;
- в) Тернопільська область;
- г) Чернівецька область.

92. Найвищий індекс промислової продукції є характерним для такого регіону України ...

- а) Вінницька область;
- б) Житомирська область;
- в) Кіровоградська область;
- г) Херсонська область.

93. Найнижчий індекс промислової продукції є характерним для такого регіону України ...

- а) Волинська область;
- б) Донецька область;
- в) Луганська область;
- г) Черкаська область.

94. Найбільшим обсягом виробництва сільськогосподарської продукції (у розрахунку на 1 особу) характеризується такий регіон України ...

- а) Вінницька область;
- б) Кіровоградська область;
- в) Полтавська область;
- г) Черкаська область.

95. Найменшим обсягом виробництва сільськогосподарської продукції (у розрахунку на 1 особу) характеризується такий регіон України ...

- а) Донецька область;
- б) Закарпатська область;

- в) Київська область;
- г) Луганська область.

96. Найбільший коефіцієнт покриття експортом імпорту є характерним для такого регіону України ...

- а) Донецька область;
- б) Кіровоградська область;
- в) Миколаївська область;
- г) Полтавська область.

97. Найменший коефіцієнт покриття експортом імпорту є характерним для такого регіону України ...

- а) Волинська область;
- б) Київська область;
- в) Львівська область;
- г) Одеська область.

98. Найбільшим рівнем капітальних інвестицій у розрахунку на 1 особу характеризується такий регіон України ...

- а) Дніпропетровська область;
- б) Донецька область;
- в) Київська область;
- г) Полтавська область.

99. Найменшим рівнем капітальних інвестицій у розрахунку на 1 особу характеризується такий регіон України ...

- а) Житомирська область;
- б) Закарпатська область;
- в) Рівненська область;
- г) Херсонська область.

100. Основним джерелом фінансування інвестиційної діяльності у всіх регіонах України є ...

- а) кошти державного бюджету;
- б) кошти місцевих бюджетів;
- в) власні кошти підприємств;
- г) кошти іноземних інвесторів.

Завдання для практичних занять

Завдання 1. Скориставшись даними додатку А та методичними вказівками, здійснити комплексний аналіз економічного потенціалу регіону, обраного за формою, представленою в табл. 3.1.

Результати розрахунків представити в табл. 3.2-3.15.

За результатами дослідження виявити основні проблеми розвитку складових економічного потенціалу регіону (природно-ресурсного, екологічного, демографічного, трудового, освітнього, наукового, інноваційного, підприємницького, виробничого, експортного, фінансового та інвестиційного потенціалів) та запропонувати заходи для їх нівелювання (табл. 3.16).

Таблиця 3.1 – Форма вибору індивідуального варіанту для виконання практичної частини

<i>Остання цифра</i>	<i>Передостання цифра</i>				
	<i>0; 5</i>	<i>1; 6</i>	<i>2; 7</i>	<i>3; 8</i>	<i>4; 9</i>
0; 5	1	2	3	4	5
1; 6	6	7	8	9	10
2; 7	11	12	13	14	15
3; 8	16	17	18	19	20
4; 9	21	22	23	24	25

у табл. 3.1: варіант № 1 – Вінницька область, варіант № 2 – Волинська область, варіант № 3 – Дніпропетровська область, варіант № 4 – Донецька область, варіант № 5 – Житомирська область, варіант № 6 – Закарпатська область, варіант № 7 – Запорізька область, варіант № 8 – Івано-Франківська область, варіант № 9 – Київська область, варіант № 10 – Кіровоградська область, варіант № 11 – Луганська область, варіант № 12 – Львівська область, варіант № 13 – Миколаївська область, варіант № 14 – Одеська область, варіант № 15 – Полтавська область, варіант № 16 – Рівненська область, варіант № 17 – Сумська область, варіант № 18 – Тернопільська область, варіант № 19 – Харківська область, варіант № 20 – Херсонська область, варіант № 21 – Хмельницька область, варіант № 22 – Черкаська область, варіант № 23 – Чернівецька область, варіант № 24 – Чернігівська область, варіант № 25 – Автономна Республіка Крим.

Таблиця 3.2 – Стан земельних ресурсів регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ , %	3-й рік	Δ , %
1	2	3	$4 = \frac{3-2}{2} \cdot 100$	5	$6 = \frac{5-3}{3} \cdot 100$
Усього земель, тис. га, в т.ч.:					
- землі заповідного фонду;					
- землі сільськогосподарського призначення;					
- ліси;					
- забудовані землі;					
- землі під водою;					
- відкриті заболочені землі;					
- інші землі.					

Таблиця 3.3 – Стан водних ресурсів регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ , %	3-й рік	Δ , %
Кількість річок, шт.					
Загальна довжина річок, км					
Стовари:					
- кількість, шт.;					
- площа водного дзеркала, тис. га;					
- об'єм водного ресурсу, млн. м ³ .					
Водосховища:					
- кількість, шт.;					
- площа водного дзеркала, тис. га;					
- об'єм водного ресурсу, млн. м ³ .					
Забір води з природних водних об'єктів, млн. м ³					
Забір води з природних водних об'єктів у розрахунку на 1 особу, млн. м ³					

Таблиця 3.4 – Стан мінерально-сировинної бази регіону

№ з/п	Сорт, марка корисної копалини	Кількість родовищ			
		усього	у % до загальної кількості	розроблюється	у % до загальної кількості
1	2	3	4	5	6
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
...	...	...	...	...	...
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
...	...	...	...	...	...

1	2	3	4	5	6
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
...	...	...	...	...	...

Таблиця 3.5 – Екологічний потенціал регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ , %	3-й рік	Δ , %
Скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, млн. м ³					
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, тис. т, у т.ч.:					
- від стаціонарних джерел;					
- від пересувних джерел.					
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел забруднення у розрахунку на 1 км ² , т					
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел забруднення у розрахунку на 1 особу, т					
Утворення відходів, тис. т, у т.ч.:					
- відходів I-III класу небезпеки;					
- відходів IV класу небезпеки.					
Утворення відходів у розрахунку на 1 км ² , т, у т.ч:					
- відходів I-III класу небезпеки;					
- відходів IV класу небезпеки.					
Утворення відходів у розрахунку на 1 особу, кг, у т.ч:					
- відходів I-III класу небезпеки;					
- відходів IV класу небезпеки.					
Утилізовано та перероблено відходів, тис. т, у т.ч.:					
- відходів I-III класу небезпеки;					
- відходів IV класу небезпеки.					
Спалено відходів, тис. т, у т.ч.:					
- відходів I-III класу небезпеки;					
- відходів IV класу небезпеки.					

Таблиця 3.6 – Демографічний потенціал регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ , %	3-й рік	Δ , %
Чисельність наявного населення, тис. осіб					
Чисельність народжених, осіб					
Коефіцієнт народжуваності*					
Чисельність померлих, осіб					
Коефіцієнт смертності*					
Природний приріст (скорочення) населення, осіб*					
Коефіцієнт природного приросту (скорочення) населення*					
Міграційний приріст (скорочення) населення, тис. осіб					
Коефіцієнт міграційного приросту (скорочення) населення*					

Методичні вказівки:

1. *Коефіцієнт народжуваності* визначається як відношення чисельності народжених до наявного населення:

$$K_n = \frac{Ч_n}{Ч_{nn}}, \quad (3.1)$$

де $Ч_n$ – чисельність народжених, осіб;

$Ч_{nn}$ – чисельність наявного населення, тис. осіб.

2. *Коефіцієнт смертності* визначається за аналогією:

$$K_c = \frac{Ч_{п}}{Ч_{nn}}, \quad (3.2)$$

де $Ч_{п}$ – чисельність померлих, осіб.

3. *Природний приріст (скорочення) населення* є різницею чисельності народжених і чисельності померлих:

$$\Pi\Pi_n = Ч_n - Ч_{п}. \quad (3.3)$$

4. Коефіцієнт природного приросту (скорочення) населення визначається за формулою

$$K_{\text{пнн}} = \frac{\text{ПП}_{\text{н}}}{\text{Ч}_{\text{нн}}}. \quad (3.4)$$

5. Коефіцієнт міграційного приросту (скорочення) населення визначається за аналогією:

$$K_{\text{мпн}} = \frac{\text{МП}_{\text{н}}}{\text{Ч}_{\text{нн}}}, \quad (3.5)$$

де $\text{МП}_{\text{н}}$ – міграційний приріст (скорочення) населення, тис. осіб

Таблиця 3.7 – **Трудовий потенціал регіону**

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ , %	3-й рік	Δ , %
1	2	3	4	5	6
Економічно активне населення у віці 15-70 років, тис. осіб					
Коефіцієнт економічної активності населення*					
Зайняте населення у віці 15-70 років, тис. осіб, у т.ч.:					
- у сільському господарстві, мисливстві, лісовому господарстві, рибальстві, рибництві;					
- у промисловості;					
- у будівництві;					
- у фінансовій діяльності;					
- у торгівлі, ремонті автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, діяльності готелів та ресторанів;					
- у діяльності транспорту та зв'язку;					
- в операціях із нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям;					
- у державному управлінні;					
- в освіті;					

1	2	3	4	5	6
- в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги;					
- в інших видах економічної діяльності.					
Коефіцієнт зайнятості населення*					
Середньорічна чисельність найманих працівників, тис. осіб					
Прийнято найманих працівників, тис. осіб					
Коефіцієнт обороту кадрів по прийому*					
Вибуло найманих працівників, тис. осіб					
Коефіцієнт обороту кадрів по звільненню*					
Безробітне населення у віці 15-70 років, тис. осіб					
Коефіцієнт безробіття населення*					
Попит на робочу силу, тис. осіб					
Навантаження безробітних осіб на 1 вакантне робоче місце*					
Працевлаштування незайнятих трудовою діяльністю громадян, тис. осіб					
Коефіцієнт працевлаштування безробітних*					
Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників, грн.					

Методичні вказівки:

1. Коефіцієнт економічної активності населення визначається наступним чином:

$$K_{\text{ean}} = \frac{\text{Ч}_{\text{ean}}}{\text{Ч}_{\text{nn}}}, \quad (3.6)$$

де Ч_{ean} — чисельність економічно активного населення, тис. осіб.

2. Коефіцієнт зайнятості населення розраховується так:

$$K_{\text{зн}} = \frac{\text{Ч}_{\text{зн}}}{\text{Ч}_{\text{ean}}}, \quad (3.7)$$

де $\text{Ч}_{\text{зн}}$ – чисельність зайнятого населення, тис. осіб.

3. Коефіцієнт обороту кадрів по прийому обчислюється таким чином:

$$K_{\text{об пр}} = \frac{\text{Ч}_{\text{пр}}}{\overline{\text{Ч}}_{\text{нп}}}, \quad (3.8)$$

де $\text{Ч}_{\text{пр}}$ – чисельність прийнятих найманих працівників, тис. осіб;
 $\overline{\text{Ч}}_{\text{нп}}$ – середньорічна чисельність найманих працівників, тис. осіб.

4. Коефіцієнт обороту кадрів по звільненню розраховується за аналогією:

$$K_{\text{об зв}} = \frac{\text{Ч}_{\text{зв}}}{\overline{\text{Ч}}_{\text{нп}}}, \quad (3.9)$$

де $\text{Ч}_{\text{зв}}$ – чисельність вибулих найманих працівників, тис. осіб.

5. Коефіцієнт безробіття населення визначається за такою формулою:

$$K_{\text{бн}} = \frac{\text{Ч}_{\text{бн}}}{\text{Ч}_{\text{ean}}} = 1 - K_{\text{зн}}, \quad (3.10)$$

де $\text{Ч}_{\text{бн}}$ – безробітне населення у віці 15-70 років, тис. осіб.

6. Навантаження безробітних осіб на 1 вакантне робоче місце визначається за формулою

$$H_{\text{бо}_1 \text{ вак}} = \frac{\text{Ч}_{\text{бн}}}{\text{ПРС}}, \quad (3.11)$$

де ПРС – попит на робочу силу, тис. осіб.

7. Коефіцієнт працевлаштування безробітних обчислюється таким чином:

$$K_{\text{прац}} = \frac{\text{Ч}_{\text{прац}}}{\text{Ч}_{\text{бн}}}, \quad (3.12)$$

де $\text{Ч}_{\text{прац}}$ – чисельність працевлаштованих безробітних, тис. осіб.

Таблиця 3.8 – Освітній потенціал регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ, %	3-й рік	Δ, %
<i>Первинна підготовка</i>					
Кількість учнів загальноосвітніх навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення, осіб					
Кількість учнів і слухачів професійно-технічних навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення, осіб					
Кількість студентів вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації у розрахунку на 10 тис. населення, осіб					
<i>Вторинна підготовка</i>					
Навчено працівників новим професіям, тис. осіб					
Підвищення кваліфікації працівниками, тис. осіб					

Таблиця 3.9 – Науковий потенціал регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ, %	3-й рік	Δ, %
1	2	3	4	5	6
Кількість організацій, які виконують наукові та науково-технічні роботи					
Фахівці вищої кваліфікації, осіб, у т.ч.:					
- доктори наук;					
- кандидати наук.					
Чисельність фахівців, які виконують наукові та науково-технічні роботи, осіб, у т.ч.:					

1	2	3	4	5	6
- докторів наук;					
- кандидатів наук.					
Частка фахівців вищої кваліфікації, що виконують наукові та науково-технічні роботи, в т.ч.:					
- докторів наук;					
- кандидатів наук.					
Середня чисельність фахівців, які виконують наукові та науково-технічні роботи, у розрахунку на 1 організацію, осіб, у т.ч.:					
- докторів наук;					
- кандидатів наук.					
Внутрішні поточні витрати на наукові та науково-технічні роботи, виконані власними силами наукових організацій, тис. грн., у т.ч.:					
- на фундаментальні дослідження;					
- на прикладні дослідження;					
- на науково-технічні розробки;					
- на науково-технічні послуги.					

Таблиця 3.10 – Інноваційний потенціал регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ, %	3-й рік	Δ, %
1	2	3	4	5	6
Кількість інноваційно активних підприємств у промисловості за напрямками інноваційної діяльності:					
- внутрішні науково-дослідні розробки;					
- придбання науково-дослідних розробок;					
- придбання машин, обладнання та програмного забезпечення;					
- придбання інших зовнішніх знань;					
- навчання та підготовка персоналу;					
- ринкове запровадження інновацій;					

1	2	3	4	5	6
- інші.					
Розподіл загального обсягу витрат за напрямками інноваційної діяльності, тис. грн.:					
- внутрішні науково-дослідні розробки;					
- придбання науково-дослідних розробок;					
- придбання машин, обладнання та програмного забезпечення;					
- придбання інших зовнішніх знань;					
- інші витрати.					
Обсяг реалізованої інноваційної продукції, що є новою для ринку, тис. грн.					
Обсяг реалізованої інноваційної продукції, що є новою лише для підприємства, тис. грн.					
Впровадження прогресивних технологічних процесів у промисловості					
Освоєння інноваційних видів продукції у промисловості					

Таблиця 3.11 – Підприємницький потенціал регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ , %	3-й рік	Δ , %
1	2	3	4	5	6
Кількість суб'єктів ЄДРПОУ, в т.ч.:					
за правовим статусом:					
- із статусом юридичної особи;					
- без статусу юридичної особи.					
за організаційно-правовими формами господарювання:					
- фермерське господарство;					
- приватне підприємство;					
- державне підприємство;					
- казенне підприємство;					
- комунальне підприємство;					
- дочірнє підприємство;					
- іноземне підприємство;					

1	2	3	4	5	6
- підприємство об'єднання громадян (релігійної організації, профспілки);					
- підприємство споживчої кооперації;					
- акціонерне товариство;					
- товариство з обмеженою відповідальністю;					
- товариство з додатковою відповідальністю;					
- повне товариство;					
- командитне товариство;					
- кооператив;					
- організація (установа, заклад);					
- асоціація;					
- корпорація;					
- консорціум;					
- концерн;					
- інші об'єднання юридичних осіб;					
- філія (інший відокремлений підрозділ);					
- представництво;					
- товарна біржа;					
- кредитна спілка;					
- споживче товариство;					
- спілка споживчих товариств;					
- недержавний пенсійний фонд;					
- політична партія;					
- громадська організація;					
- релігійна організація;					
- профспілка, об'єднання профспілок;					
- творча спілка (інша професійна організація);					
- благодійна організація;					
- об'єднання співвласників багатоквартирного будинку;					
- орган самоорганізації населення.					
Частка суб'єктів ЄДРПОУ в регіоні від загальної їх кількості в Україні					

1	2	3	4	5	6
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктами підприємництва, млн. грн., у т.ч.:					
- підприємствами;					
- фізичними особами-підприємцями.					
Частка реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктами підприємництва в регіонів від загального обсягу реалізованої продукції суб'єктами підприємництва в Україні, в т.ч.:					
- підприємствами;					
- фізичними особами-підприємцями.					

Таблиця 3.12 – Виробничий потенціал регіону

<i>Показники</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>Δ, %</i>	<i>3-й рік</i>	<i>Δ, %</i>
1	2	3	4	5	6
Валовий регіональний продукт, млн. грн.					
Валовий регіональний продукт у розрахунку на 1 особу, грн.					
Валова додана вартість, млн. грн., у т.ч. створена:					
- у сільському господарстві, мисливстві, лісовому та рибному господарстві;					
- у добувній промисловості;					
- у переробній промисловості;					
- у виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води;					
- у будівництві;					
- у торгівлі, ремонті автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку;					
- у діяльності готелів і ресторанів;					
- у діяльності транспорту та зв'язку;					
- у фінансовій діяльності;					
- в операціях з нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям;					

1	2	3	4	5	6
- у державному управлінні;					
- в освіті;					
- в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги;					
- в наданні комунальних та індивідуальних послуг, діяльності у сфері культури та спорту.					
Обсяг реалізованої промислової продукції, млн. грн.					
Обсяг виробленої продукції сільського господарства, млн. грн., у т.ч.:					
- продукція рослинництва;					
- продукція тваринництва.					

Таблиця 3.13 – Експортний потенціал регіону

<i>Показники</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>Δ, %</i>	<i>3-й рік</i>	<i>Δ, %</i>
Загальний обсяг експорту товарів, млн. дол. США					
Загальний обсяг імпорту товарів, млн. дол. США					
Сальдо експортно-імпортних операцій, млн. дол. США					

Таблиця 3.14 – Фінансовий потенціал регіону

<i>Показники</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>Δ, %</i>	<i>3-й рік</i>	<i>Δ, %</i>
1	2	3	4	5	6
Фінансовий результат підприємств до оподаткування, млн. грн., у т.ч.:					
- у сільському, лісовому та рибному господарстві;					
- у промисловості;					
- у будівництві;					
- в оптовій і роздрібній торгівлі, у сфері ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів;					
- у транспорті, складському господарстві, поштовій і кур'єрській діяльності;					

1	2	3	4	5	6
- у сфері тимчасового розміщування й організації харчування;					
- у сфері інформації та телекомунікації;					
- у фінансовій і страховій діяльності;					
- у сфері операцій з нерухомим майном;					
- у професійній, науковій і технічній діяльності;					
- у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування;					
- в освіті;					
- в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги;					
- у сфері мистецтва, спорту, розваг і відпочинку;					
- у наданні інших видів послуг.					
Частка підприємств, які одержали прибуток, у т.ч.:					
- у сільському, лісовому та рибному господарстві;					
- у промисловості;					
- у будівництві;					
- в оптовій і роздрібній торгівлі, у сфері ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів;					
- у транспорті, складському господарстві, поштовій і кур'єрській діяльності;					
- у сфері тимчасового розміщування й організації харчування;					
- у сфері інформації та телекомунікації;					
- у фінансовій і страховій діяльності;					
- у сфері операцій з нерухомим майном;					
- у професійній, науковій і технічній діяльності;					

1	2	3	4	5	6
- у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування;					
- в освіті;					
- в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги;					
- у сфері мистецтва, спорту, розваг і відпочинку;					
- у наданні інших видів послуг.					

Таблиця 3.15 – Інвестиційний потенціал регіону

Показники	1-й рік	2-й рік	Δ , %	3-й рік	Δ , %
1	2	3	4	5	6
Капітальні інвестиції, млн. грн.:					
за видами економічної діяльності:					
- у сільському, лісовому та рибному господарстві;					
- у промисловості;					
- у будівництві;					
- в оптовій і роздрібній торгівлі, у сфері ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів;					
- у транспорті, складському господарстві, поштовій і кур'єрській діяльності;					
- у сфері тимчасового розміщування й організації харчування;					
- у фінансовій і страховій діяльності;					
- у сфері операцій з нерухомим майном;					
- у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування;					
- в освіті;					
- в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги;					
- у сфері мистецтва, спорту, розваг і відпочинку.					
за джерелами фінансування:					
- кошти державного бюджету;					
- кошти місцевих бюджетів;					
- власні кошти підприємств і організацій;					

1	2	3	4	5	6
- кошти іноземних інвесторів;					
- кошти населення на індивідуальне житлове будівництво;					
- кредити банків та інші позики;					
- інші джерела фінансування.					
Капітальні інвестиції у розрахунку на 1 особу, грн.					

Таблиця 3.16 – Проблеми розвитку економічного потенціалу регіону та заходи з їх нівелювання

<i>Елементи економічного потенціалу регіону</i>	<i>Проблеми розвитку елемента економічного потенціалу регіону</i>	<i>Заходи з нівелювання виявлених проблем</i>
Природно-ресурсний і екологічний потенціал		
Демографічний потенціал		
Трудовий потенціал		
Освітній потенціал		
Науковий і інноваційний потенціал		
Підприємницький потенціал		
Виробничий потенціал		
Експортний потенціал		
Фінансовий потенціал		
Інвестиційний потенціал		

РОЗДІЛ 4

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕВИХ КОМПЛЕКСІВ

Термінологічний словник

Автомобільний транспорт – це галузь транспорту, яка забезпечує задоволення потреб населення та суспільного виробництва у перевезеннях пасажирів та вантажів автомобільними транспортними засобами.

Агропромисловий комплекс – це сукупність галузей сільського господарства і промисловості, які тісно зв'язані з сільсько-господарським виробництвом, здійснюють транспортування, зберігання, переробку сільськогосподарської продукції, доводять її до споживача, забезпечують сільське господарство технікою, добривами і обслуговують його.

Альтернативна енергетика – це сфера енергетики, що забезпечує вироблення електричної, теплової та механічної енергії з альтернативних джерел енергії.

Будівельний комплекс – це сукупність галузей, виробництв та організацій, що характеризується тісними економічними, організаційними, технічними й технологічними зв'язками в отриманні кінцевого результату – забезпечення створення основних фондів господарського комплексу країни.

Важке машинобудування – це сукупність галузей машинобудівного комплексу, які виробляють обладнання для гірничої і металургійної промисловості, енергетичні блоки (енергетичне машинобудування), підйомно-транспортне устаткування.

Виноградарсько-виноробний комплекс – це система, що включає всі підприємства й організації, які здійснюють виробництво винограду, його транспортування та виготовлення соків, вин, коньяків.

Вівчарство – це галузь тваринництва, яка забезпечує розведення овець і виготовлення сировини для легкої промисловості (шерсть, овчина, смушки) і харчових продуктів (молоко, м'ясо, сало).

Військово-промисловий комплекс – це сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних промислових підприємств, науково-дослідних центрів, підрозділів збройних сил та державних

установ і організацій, які забезпечують військові потреби держави, виготовляють озброєння і все необхідне для їхнього виробництва.

Вугільна промисловість – це базова галузь економіки, що здійснює розвідування й видобування кам'яного та бурого вугілля.

Гірничо-хімічна промисловість – це галузь промисловості, що включає видобування, збагачування та первинну переробку апатитової і фосфоритної руд, природних калійних солей та руд, які містять сірку, бор, арсен тощо.

Громадське харчування – це сфера виробничо-торговельної діяльності, в якій виробляють і продають продукцію власного виробництва та закупні товари, як правило, призначені для споживання на місці.

Деревообробна промисловість – це галузь лісопромислового комплексу, що здійснює механічну і хіміко-механічну обробку та переробку деревини.

Добувна промисловість – це сукупність галузей і виробництв з добування корисних копалин у вигляді твердих порід (вугілля, руда та мінерали), в рідкому (нафта) та газоподібному (природний газ) станах.

Електроенергетика – це провідна галузь енергетики, що охоплює виробництво, передачу та розподіл електроенергії.

Електротехнічна промисловість – це галузь машинобудування, яка випускає продукцію для виробництва, передавання та перетворення електроенергії у інші види енергії – механічну, світлову, теплову, хімічну тощо.

Енергетика – це сукупність галузей господарства, що вивчають і використовують енергетичні ресурси з метою вироблення, перетворення, передачі і розподілу енергії.

Житлово-комунальне господарство – це галузь соціальної сфери, яка створює умови щодо діяльності з обслуговування матеріально-побутових потреб населення за місцем проживання (забезпечення потреб людей у житлі, воді, теплі, енергоресурсах, утилізації відходів життєдіяльності).

Загальне машинобудування – це сукупність таких галузей машинобудівного комплексу як транспортне машинобудування, сільськогосподарське, виробництво технологічного устаткування для різних галузей промисловості (крім легкої та харчової).

Залізничний транспорт – це вид рейкового транспорту, що здійснює перевезення пасажирів та вантажів в колісних екіпажах, що рухаються залізничною колією.

Зв'язок – це галузь господарства, яка забезпечує: передачу (транспортування) сигналів, інформації, даних на відстань за допомогою засобів зв'язку, технічних і комунікаційних систем; прийом, опрацювання, передачу та доставку поштових відправлень.

Зернове господарство – це галузь агропромислового комплексу, завданням якої є виробництво зерна шляхом вирощування зернових культур.

Зернопродуктовий комплекс – це система взаємопов'язаних спеціалізованих галузей і виробництв, зайнятих вирощуванням зернових і бобових культур, заготівлею, переробкою зерна та реалізацією кінцевої продукції.

Інформація та телекомунікації – це виробництво і поширення інформації та культурного продукту, забезпечення способу передавання та поширення цих продуктів, а також даних та інформації, діяльність у сфері інформаційних технологій, оброблення даних та іншу діяльність у сфері інформаційних послуг (видавнича діяльність, виробництво фільмів і видання звукозаписів, діяльність у сфері радіомовлення і телебачення, діяльність у сфері телекомунікації, діяльність у сфері інформаційних технологій, надання інших інформаційних послуг).

Картоплепродуктовий комплекс – це система спеціалізованих взаємопов'язаних виробництв, що здійснюють вирощування і заготівлю картоплі та переробку її переважно на крохмаль, спирт, чіпси та ін.

Кольорова металургія – це галузь промисловості, що охоплює добування і збагачення руд кольорових металів, виробництво та обробку кольорових металів та їх сплавів.

Конярство – це галузь тваринництва, що займається розведенням та використанням коней.

Кролівництво – це галузь тваринництва, що забезпечує виробництво дієтичного м'яса, хутра, пуху, шкіри, тощо при розведенні одомашненої форми виду кріль європейський.

Легка промисловість – це галузь промисловості, підприємства якої виробляють переважно предмети масового споживання з рослинної (бавовна, льон, коноплі, кенаф), тваринної (вовна й шкіра)

та хімічної (хімічне або штучне волокно, штучна шкіра тощо) сировини.

Лісове господарство – це галузь матеріального виробництва, що вивчає, веде облік і відтворення, охорону і захист лісів, а також регулювання їх використання в цілях задоволення потреб в лісових ресурсах.

Лісозаготівельна промисловість – це галузь лісового господарства, що здійснює заготівлю деревини та її вивезення.

Лісопромисловий комплекс – це галузевий комплекс, який технологічно об'єднує галузі промисловості та лісового господарства, підприємства яких здійснюють заготівлю деревини, її механічну, хіміко-механічну і хімічну переробку.

Лісохімічна промисловість – це галузь лісопромислового комплексу, яка об'єднує виробництва з хімічної переробки деревини: виробництва, що ґрунтуються на сухому термічному розкладанні деревини (піроліз деревини) і виготовляють деревне вугілля, оцтову кислоту, деревну смолу, спирти, численні продукти переробки оцтової кислоти й смоли; каніфольно-скипидарне і смоло-скипидарне виробництва, що виготовляють каніфоль, скипидар, смоли, ефірні масла та продукти їх вторинної переробки.

Льонопромисловий комплекс – це система взаємопов'язаних галузей, підприємства яких здійснюють виробництво льону-довгунця, його первинну переробку на льонопереробних підприємствах, доставку на льонокомбінати та виробництво тканин.

Машинобудівний комплекс – це складний, багатогалузевий комплекс, що об'єднує понад 70 спеціалізованих галузей, які інтегруючись між собою, здійснюють виробництво різних машин, обладнання, устаткування, приладів та інструментів для виробничої і невиробничої сфер, різноманітні апарати й прилади побутового і культурного призначення для населення, а також спеціальну продукцію оборонного комплексу.

Металургійний комплекс – це сукупність видобувних та обробних галузей промисловості, підприємства яких видобувають та збагачують руди чорних і кольорових, благородних та рідкісних металів, виробляють чавун, сталь, прокат, металеві труби, феросплави, кольорові метали, кокс, вогнетриви, нерудну металургійну сировину, здійснюють обробку чорних і кольорових металів.

Мисливство – це вид спеціального використання тваринного світу шляхом добування мисливських тварин, що перебувають у стані природної волі або утримуються в напіввільних умовах у межах мисливських угідь.

Мисливське господарство – це сфера суспільного виробництва, основними завданнями якої є охорона, регулювання чисельності диких тварин, використання та відтворення мисливських тварин, надання послуг мисливцям щодо здійснення полювання, розвиток мисливського собаківництва.

Міжгалузовий комплекс – це комплекс, який має такі ознаки: взаємозалежність науково-технічних процесів, випуск взаємозамінної продукції, спільна реалізація певної господарської функції чи вирішення актуальної господарської проблеми, загальне (спільне) управління.

Молокопродуктовий комплекс – це взаємопов'язана система підприємств з виробництва молока, його промислової переробки та обслуговування цих підприємств.

Молочна промисловість – це галузь харчової промисловості, що об'єднує підприємства з виробництва з молока і різних молочних продуктів.

Морський транспорт – це один із видів транспорту, що здійснює внутрішні та міжнародні перевезення вантажів і пасажирів морськими суднами.

М'ясна промисловість – це галузь харчової промисловості, підприємства якої здійснюють заготівлю та забій худоби, птиці, кролів та виготовляють м'ясо, ковбасні вироби, м'ясні консерви, напівфабрикати (котлети, пельмені та інші кулінарні вироби).

М'ясопродуктовий комплекс – це система спеціалізованих галузей, пов'язаних з кормовиробництвом, виробництвом м'яса, його промисловою переробкою та реалізацією кінцевої продукції.

Народногосподарський комплекс – це система виробництва, обліку, розподілу і споживання, що склалась в межах країни.

Нафтова промисловість – це галузь важкої індустрії, що включає розвідку нафтових і нафтогазових родовищ, буріння свердловин, видобуток нафти і попутного газу, трубопровідний транспорт.

Олійно-жировий комплекс – це система взаємопов'язаних галузей і виробництв, зайнятих вирощуванням олійних культур, їх

заготівлею, транспортуванням, переробкою, виробництвом готової продукції та її реалізацією.

Операції з нерухомим майном – це діяльність орендодавців, агентів і/або посередників з продажу або купівлі, надання в оренду нерухомого майна, надання інших послуг відносно нерухомого майна, таких як оцінювання об'єктів нерухомості або дії в якості агентів рахунків депонування.

Основна хімія – це частина хімічного комплексу, підприємства якої зосереджені на виготовленні мінеральних добрив, солей, кислот і соди.

Паливно-енергетичний комплекс – це сукупність галузей промисловості, що забезпечують країну паливом, електроенергією та тепловою енергією.

Переробка полімерних матеріалів – це частина хімічного комплексу, підприємства якої зосереджені на виробництві виробів з пластмас, шин, гуми та гумових виробів.

Переробна промисловість – це комплекс підприємств, що переробляють сільськогосподарську сировину, з якої отримують продукти харчування і сировину для харчової промисловості.

Плодоовочеконсервний комплекс – це система взаємопов'язаних спеціалізованих галузей і виробництв, які здійснюють виробництво овочів і фруктів, їх транспортування, переробку та реалізацію.

Повітряний транспорт – це один із видів транспорту, що здійснює внутрішні та міжнародні перевезення вантажів і пасажирів повітряними суднами.

Приладобудування – це галузь машинобудування, що випускає засоби виміру, аналізу, обробки і представлення інформації, пристрої регулювання, автоматичні і автоматизовані системи управління.

Продовольчий комплекс – це сукупність взаємопов'язаних підприємств з виробництва продовольчої сировини, її заготівлі, переробки, зберігання та реалізації через торговельно-розподільчу мережу і ринок.

Промисловість будівельних матеріалів – це комплекс галузей у складі важкої промисловості, які забезпечують найважливішими будівельними матеріалами всі види будівельних робіт.

Птахівництво – це галузь сільськогосподарського виробництва, основним завданням якої є розведення, вирощування, утримання, годівля птиці, проведення ветеринарної профілактики з метою одержання продукції птахівництва.

Рибальство – це приватна або промислова ловля риби та інших водних тварин (молюсків, кальмарів, восьминогів, морських черепах, жаб, ракоподібних).

Рибне господарство – це галузь сільського господарства, до якої належить добування, переробка, відтворення і збільшення запасів риби та інших водних організмів у природних і штучних водоймах.

Рибництво – це галузь сільського господарства, яка займається вирощуванням риби, покращенням і збільшенням рибних запасів в водоймах.

Річковий транспорт – це один із видів транспорту, що здійснює перевезення вантажів та пасажирів внутрішніми водними шляхами.

Рослинництво – це одна з основних галузей сільського господарства, що займається головним чином обробіткою культурних рослин для виробництва рослинницької продукції та забезпечує населення продуктами харчування, тваринництво – кормами, багато галузей промисловості (харчову, комбікормову, текстильну, фармацевтичну, парфюмерну) – сировиною рослинного походження.

Свинарство – це галузь тваринництва, що орієнтована на розведення свиней для одержання м'яса (свинини) і сала, а також шкіри і щетини.

Середнє машинобудування – це сукупність таких галузей машинобудівного комплексу як автомобілебудування, тракторобудування, верстатобудування, інструментальна промисловість, виробництво технологічного устаткування для легкої й харчової промисловості.

Сільське господарство – це галузь економіки, що призначена для забезпечення населення продовольством і отримання сировини для промисловості.

Сільськогосподарське машинобудування – це галузь машинобудування, підприємства якої виробляють різні машини та устаткування для потреб сільського господарства.

Складське господарство – це система складів, обладнання, технологічних транспортних мереж та засобів, людських та інших ресурсів, які задіяні в процесі переробки та зберігання часто різнорідних запасів.

Скляна промисловість – це галузь промисловості, що виробляє будівельно-технічне (віконне скло, скляні блоки й труби), тарне (пляшки, консервну та парфюмерну скляну тару), хімічно-лабораторне, приладобудівне, господарсько-побутове (посуд,

дзеркала), електротехнічне, вакуумне, медичне, оптичне й інші види скла, скловолокно, мистецькі вироби зі скла і кришталю.

Скотарство – це провідна галузь тваринництва, яка займається вирощуванням великої рогатої худоби.

Соляна промисловість – це галузь харчової промисловості, яка має своїм завданням видобувати й переробляти кухонну сіль.

Соціальна інфраструктура – це комплекс об'єктів соціальної сфери, які забезпечують надання населенню соціальних, комунальних, культурних, побутових і т.п. послуг.

Соціальний комплекс – це сфера, основною функцією якої є підтримка трудових і соціальних здібностей кожної людини в межах суспільно необхідних кількісних і якісних норм шляхом задоволення духовних потреб, підвищення загальноосвітнього, професійного рівня населення та поліпшення його здоров'я.

Спиртова промисловість – це галузь харчової промисловості, що виробляє етиловий (винний) спирт-сирець і спирт-ректифікат з харчової сировини (зерна, картоплі, меляси тощо).

Тваринництво – це галузь сільського господарства, що займається розведенням сільськогосподарських тварин для виробництва тваринницьких продуктів і забезпечує населення продуктами харчування (молоко, м'ясо, сало, яйця), легку промисловість – сировиною (шерсть, шкіра), дає живу тяглову силу (коні, воли, осли, мули, верблюди, олені) і органічне добриво (гній).

Текстильна промисловість – це галузь легкої промисловості, підприємства якої виробляють тканини (бавовняні, лляні, вовняні, шовкові), неткані матеріали, трикотажні, текстильно-галантерейні та інші вироби з рослинної (бавовник, льон, коноплі, джут, сизаль), тваринної (вовна, кокони шовкопряда) та хімічної (штучні й синтетичні волокна) сировини.

Територіальні виробничі комплекси – це сукупність взаємопов'язаних і взаємообумовлених компонентів суспільного виробництва, що формуються в межах компактної території, є наслідком територіального поєднання послідовних стадій виробництва продукції, комплексного використання сировини та переробки відходів основного виробництва.

Торгівля – це галузь господарства, яка виконує функції обігу товарів (забезпечує їх рух зі сфери виробництва у сферу споживання).

Точне машинобудування – це галузь машинобудування, що включає приладобудування, радіотехнічне й електронне машинобудування, електротехнічну промисловість.

Транспортний комплекс – це сукупність усіх видів транспорту, об'єднаних між собою транспортними вузлами.

Фармацевтична промисловість – це галузь промисловості, пов'язана з дослідженням, розробкою, масовим виробництвом, вивченням ринку і розподілом лікарських засобів, переважно призначених для профілактики, полегшення і лікування хвороб.

Харчова промисловість – це сукупність галузей промисловості, підприємства яких виробляють продукти харчування, а також тютюнові вироби, мило й мийні засоби, парфюмерно-косметичну продукцію

Хімічна промисловість – це галузь важкої індустрії, на підприємствах якої, застосовуючи хімічні методи переробки сировини і матеріалів, одержують різну хімічну продукцію (органічні і неорганічні хімікати, мінеральні добрива і сировину для них, содопродукти, хлор, бром, барвники, реактиви, хімічні волокна, товари побутової хімії тощо).

Хімія органічного синтезу – це сукупність галузей, що працюють на основі переробки вуглеводнів, а також синтетичної сировини, яку отримують з вуглеводнів, природного газу, нафти, вугілля.

Хмелепромисловий комплекс – це взаємопов'язана сукупність підприємств і організацій, діяльність яких зосереджена на вирощуванні обробці, транспортуванні, зберіганні та використанні хмелю.

Целюлозно-паперова промисловість – це галузь лісопромислового комплексу, що спеціалізується на виробництві целюлози, деревної маси, різноманітних видів паперу, картону та виробів з них.

Цементна промисловість – це галузь промисловості будівельних матеріалів, підприємства якої виробляють різні види цементу.

Цукробуряковий комплекс – це виробничо-економічна система, що здійснює виробництво, транспортування та зберігання цукрових буряків, їх переробку на цукрових заводах для одержання цукру.

Цукрова промисловість – це галузь харчової промисловості, яка виробляє цукор-пісок, рафінад та побічні продукти, такі як жом для корму тварин та мелясу.

Чорна металургія – це одна з найважливіших галузей важкої промисловості, яка охоплює виробництво чорних металів, спорідненої сировини і напівфабрикатів.

Ювелірна промисловість – це галузь легкої промисловості, що продукує ювелірні вироби засобами обробки коштовного каміння, також виробляє прикраси з золота, срібла та платини.

Теоретичні питання

1. Що таке «галузовий комплекс»?
2. Перелічіть основні галузеві комплекси, які виділяють на території сучасної України.
3. Що таке «паливно-енергетичний комплекс»?
4. Назвіть складові паливно-енергетичного комплексу.
5. Які галузі традиційно відносять до паливної промисловості?
6. Які галузі традиційно відносять до енергетичної промисловості?
7. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку паливно-енергетичного комплексу України.
8. Перелічіть основні проблеми забезпечення паливно-енергетичної безпеки регіонів України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.
9. Окресліть перспективи трансформації паливно-енергетичного комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.
10. Що таке «металургійний комплекс»?
11. Які галузі традиційно відносять до металургійного комплексу?
12. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку металургійного комплексу України.
13. Перелічіть основні проблеми розвитку металургійного комплексу України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.
14. Окресліть перспективи трансформації металургійного комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.
15. Що таке «машинобудівний комплекс»?

16. Які галузі традиційно відносять до машинобудівного комплексу?

17. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку машинобудівного комплексу України.

18. Перелічіть основні проблеми розвитку машинобудівного комплексу України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.

19. Окресліть перспективи трансформації машинобудівного комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.

20. Що таке «хімічний комплекс»?

21. Які галузі традиційно відносять до хімічного комплексу?

22. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку хімічного комплексу України.

23. Перелічіть основні проблеми розвитку хімічного комплексу України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.

24. Окресліть перспективи трансформації хімічного комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.

25. Що таке «агропромисловий комплекс»?

26. Які галузі традиційно відносять до агропромислового комплексу?

27. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку агропромислового комплексу України.

28. Перелічіть основні проблеми розвитку агропромислового комплексу України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.

29. Окресліть перспективи трансформації агропромислового комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.

30. Що таке «лісопромисловий комплекс»?

31. Які галузі традиційно відносять до лісопромислового комплексу?

32. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку лісопромислового комплексу України.

33. Перелічіть основні проблеми розвитку лісопромислового комплексу України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.

34. Окресліть перспективи трансформації лісопромислового комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.

35. Що таке «транспортний комплекс»?

36. Назвіть складові транспортного комплексу.
37. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку транспортного комплексу України.
38. Перелічіть основні проблеми розвитку транспортного комплексу України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.
39. Окресліть перспективи трансформації транспортного комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.
40. Що таке «будівельний комплекс»?
41. Які галузі традиційно відносять до будівельного комплексу?
42. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку будівельного комплексу України.
43. Перелічіть основні проблеми розвитку будівельного комплексу України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.
44. Окресліть перспективи трансформації будівельного комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.
45. Що таке «соціальний комплекс»?
46. Назвіть складові соціального комплексу.
47. Які галузі традиційно відносять до соціального комплексу?
48. Дайте характеристику регіональним особливостям розвитку соціального комплексу України.
49. Перелічіть основні проблеми розвитку соціального комплексу України. Запропонуйте заходи для їх вирішення.
50. Окресліть перспективи трансформації соціального комплексу України в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів в економіці.

Тестові завдання

1. До галузевих комплексів відносяться:

- а) машинобудівний;
- б) металургійний;
- в) лісопромисловий;
- г) всі відповіді вірні.

2. До галузевих комплексів відносяться:

- а) торгівельний;

- б) промисловий;
- в) сільськогосподарський;
- г) немає вірної відповіді.

3. До галузевих комплексів відносяться:

- а) паливно-енергетичний;
- б) добувний;
- в) переробний;
- г) соціальний.

4. До галузевих комплексів відносяться:

- а) хімічний;
- б) біологічний;
- в) фізичний;
- г) екологічний.

5. До галузевих комплексів відносяться:

- а) агропромисловий;
- б) лісопромисловий;
- в) промисловий;
- г) всі відповіді вірні.

6. До галузевих комплексів відносяться:

- а) економічний;
- б) соціальний;
- в) екологічний;
- г) науково-технічний.

7. Паливно-енергетичний комплекс включає:

- а) паливний комплекс;
- б) електроенергетику;
- в) інфраструктуру;
- г) всі відповіді вірні.

8. Паливні ресурси в Україні представлені:

- а) горючими сланцями;
- б) нафтою та газом;
- в) кам'яним і бурим вугіллям;
- г) всі відповіді вірні.

9. Паливна промисловість включає:

- а) вугільну промисловість;
- б) нафтогазову промисловість;
- в) торф'яну промисловість;
- г) сланцеву промисловість.

10. Вугільна промисловість включає:

- а) підприємства з видобутку вугілля;
- б) збагачувальні фабрики;
- в) підприємства з виготовлення вугільних брикетів;
- г) всі відповіді вірні.

11. Вугільні басейни України зосереджені в таких областях:

- а) Харківська;
- б) Луганська;
- в) Львівська;
- г) Вінницька.

12. Вугільні басейни України зосереджені в таких областях:

- а) Донецька;
- б) Запорізька;
- в) Волинська;
- г) Рівненська.

13. Основні родовища кам'яного вугілля в Україні зосереджені

в ...

- а) Харківському басейні;
- б) Донецькому басейні;
- в) Львівсько-Волинському басейні;
- г) вірні відповіді б і в.

14. Основні поклади бурого вугілля в Україні зосереджені у ...

- а) Дніпровському буровугільному басейні;
- б) Передкарпатському буровугільному басейні;
- в) Північно-Подільському буровугільному басейні;
- г) всі відповіді вірні.

15. Нафтова промисловість складається з ...

- а) нафтодобувної промисловості;
- б) нафтопереробної промисловості;

- в) нафтотранспортної промисловості;
- г) всі відповіді вірні.

16. Нафтогазоносними регіонами України є такі області:

- а) Закарпатська;
- б) Волинська;
- в) Рівненська;
- г) Чернівецька.

17. Нафтогазоносними регіонами України є такі області:

- а) Полтавська;
- б) Сумська;
- в) Харківська;
- г) Луганська.

18. Де зосереджені поклади горючих сланців в Україні?

- а) на межі Черкаської та Кіровоградської областей;
- б) на межі Харківської та Донецької областей;
- в) на межі Київської та Житомирської областей;
- г) немає вірної відповіді.

19. Де зосереджені поклади торфу в Україні?

- а) в Луганській області;
- б) в Донецькій області;
- в) в Волинській області;
- г) в Кіровоградській області.

20. Дохідна частина паливно-енергетичного балансу включає:

- а) імпорт енергоресурсів;
- б) експорт енергоресурсів;
- в) відбір природного газу з підземних газосховищ;
- г) всі відповіді вірні.

21. Витратна частина паливно-енергетичного балансу включає:

- а) використання нетрадиційних джерел енергії;
- б) закачування природного газу в підземні газосховища;
- в) видобуток природного палива;
- г) всі відповіді вірні.

22. Виділяють такі типи електростанцій:

- а) теплові;
- б) гідравлічні;
- в) атомні;
- г) альтернативні.

23. Основою електроенергетики України є ...

- а) теплоелектростанції;
- б) гідроелектростанції;
- в) атомні електростанції;
- г) немає вірної відповіді.

24. Металургійний комплекс складається з:

- а) чорної металургії;
- б) кольорової металургії;
- в) важкої металургії;
- г) легкої металургії.

25. Рудні корисні копалини за характером господарського використання поділяються на ...

- а) руди чорних і кольорових металів;
- б) залізні і марганцеві руди;
- в) залізні і кольорові метали;
- г) чорні і марганцеві руди.

26. Основні родовища залізних руд в Україні зосереджені в ...

- а) Нікопольському басейні;
- б) Криворізькому басейні;
- в) Кременчуцькому басейні;
- г) вірні відповіді б і в.

27. Найбільші запаси марганцевих руд в Україні знаходяться

в ...

- а) Нікопольському басейні;
- б) Криворізькому басейні;
- в) Кременчуцькому басейні;
- г) вірні відповіді б і в.

28. Великим родовищем титанових руд в Україні є:

- а) Побузьке родовище;

- б) Кролевецьке родовище;
- в) Самотканське родовище;
- г) Ізюмське родовище.

29. Родовища хромітів в Україні знаходяться в ...

- а) в Черкаській області;
- б) в Кіровоградській області;
- в) в Харківській області;
- г) в Автономній Республіці Крим.

30. Запаси нікелю в Україні зосереджені у...

- а) Вінницькій області;
- б) Кіровоградській області;
- в) Дніпропетровській області;
- г) всі відповіді вірні.

31. До чорної металургії відносяться:

- а) коксохімічне виробництво;
- б) виробництво алюмінію;
- в) виробництво ртуті;
- г) виробництво магнію.

32. До чорної металургії відносяться:

- а) виробництво труб;
- б) виробництво чавуну;
- в) виробництво титану;
- г) виробництво феросплавів.

33. До кольорової металургії відносяться:

- а) видобуток і збагачення залізної руди;
- б) видобуток і збагачення марганцевої руди;
- в) виробництво цинку;
- г) виробництво дорогоцінних металів.

34. До кольорової металургії відносяться:

- а) виробництво сталі;
- б) виробництво прокату;
- в) видобуток і збагачення флюсів;
- г) немає вірної відповіді.

35. Центрами чорної металургії в Україні є такі області:

- а) Дніпропетровська;
- б) Запорізька;
- в) Миколаївська;
- г) Херсонська.

36. Центрами чорної металургії в Україні є такі області:

- а) Полтавська;
- б) Харківська;
- в) Луганська;
- г) Донецька.

37. Центрами кольорової металургії в Україні є такі області:

- а) Миколаївська;
- б) Одеська;
- в) Херсонська;
- г) Чернігівська.

38. Центрами кольорової металургії в Україні є такі області:

- а) Дніпропетровська;
- б) Запорізька;
- в) Київська;
- г) Житомирська.

39. Машинобудівний комплекс традиційно включає такі види машинобудування:

- а) важке;
- б) середнє;
- в) легке;
- г) загальне.

40. Машинобудівний комплекс традиційно включає такі види машинобудування:

- а) точне;
- б) велике;
- в) середнє;
- г) мале.

41. До важкого машинобудування належить:

- а) сільськогосподарське машинобудування;

- б) енергетичне машинобудування;
- в) автомобілебудування;
- г) літакобудування.

42. До важкого машинобудування належить:

- а) суднобудування;
- б) верстатобудування;
- в) тракторне машинобудування;
- г) немає вірної відповіді.

43. До загального машинобудування належить:

- а) гірничошахтне машинобудування;
- б) сільськогосподарське машинобудування;
- в) верстатобудування;
- г) автомобілебудування.

44. До загального машинобудування належить:

- а) підйомно-транспортне машинобудування;
- б) виробництво металургійного та ковальсько-пресового устаткування;
- в) виробництво транспортних засобів для залізничного транспорту;
- г) всі відповіді вірні.

45. До середнього машинобудування належить:

- а) літакобудування;
- б) автомобілебудування;
- в) верстатобудування;
- г) всі відповіді вірні.

46. До середнього машинобудування належить:

- а) енергетичне машинобудування;
- б) підйомно-транспортне машинобудування;
- в) гірничошахтне машинобудування;
- г) немає вірної відповіді.

47. Центрами важкого машинобудування в Україні є такі області:

- а) Донецька;
- б) Луганська;

- в) Харківська;
- г) Полтавська.

48. Центрами важкого машинобудування в Україні є такі області:

- а) Львівська;
- б) Закарпатська;
- в) Волинська;
- г) Рівненська.

49. Центрами загального машинобудування в Україні є такі області:

- а) Одеська;
- б) Миколаївська;
- в) Херсонська;
- г) Донецька.

50. Центрами загального машинобудування в Україні є такі області:

- а) Харківська;
- б) Полтавська;
- в) Кіровоградська;
- г) Вінницька.

51. Центрами середнього машинобудування в Україні є такі області:

- а) Закарпатська;
- б) Львівська;
- в) Рівненська;
- г) Житомирська.

52. Центрами середнього машинобудування в Україні є такі області:

- а) Чернігівська;
- б) Сумська;
- в) Полтавська;
- г) Харківська.

53. Найвищим рівнем розвитку машинобудівного комплексу України характеризуються такі області:

- а) Харківська;
- б) Вінницька;
- в) Рівненська;
- г) Чернівецька.

54. Найвищим рівнем розвитку машинобудівного комплексу України характеризуються такі області:

- а) Житомирська;
- б) Закарпатська;
- в) Донецька;
- г) Дніпропетровська.

55. До складу хімічного комплексу належать такі галузі:

- а) основна хімія;
- б) хімія органічного синтезу;
- в) гірничохімічна промисловість;
- г) всі відповіді вірні.

56. Основна хімія включає:

- а) шинне виробництво;
- б) виробництво соди;
- в) полімерну промисловість;
- г) немає вірної відповіді.

57. Хімія органічного синтезу включає:

- а) виробництво мінеральних добрив;
- б) виробництво сірчаної кислоти;
- в) виробництво синтетичних волокон;
- г) немає вірної відповіді.

58. Центрами хімічної промисловості в Україні є такі області:

- а) Київська;
- б) Житомирська;
- в) Черкаська;
- г) Вінницька.

59. Центрами хімічної промисловості в Україні є такі області:

- а) Херсонська;

- б) Миколаївська;
- в) Одеська;
- г) Хмельницька.

60. Центрами хімічної промисловості в Україні є такі області:

- а) Донецька;
- б) Луганська;
- в) Харківська;
- г) Дніпропетровська.

61. Гірничохімічна промисловість отримала розвиток в таких областях України:

- а) Закарпатській;
- б) Харківській;
- в) Луганській;
- г) всі відповіді вірні.

62. Підприємства основної хімії зосереджені головним чином в таких областях України:

- а) Черкаській;
- б) Вінницькій;
- в) Одеській;
- г) Луганській.

63. Центрами розвитку хімії органічного синтезу в Україні є такі області:

- а) Запорізька;
- б) Київська;
- в) Львівська;
- г) всі відповіді вірні.

64. Лісопромисловий комплекс включає такі підкомплекси:

- а) лісогосподарський;
- б) деревообробний;
- в) целюлозно-паперовий;
- г) лісохімічний.

65. До лісогосподарського комплексу належать:

- а) фанерна промисловість;
- б) лісозаготівельна промисловість;

- в) лісове господарство;
- г) всі відповіді вірні.

66. До деревообробного комплексу належать:

- а) виробництво деревостружкових плит;
- б) виробництво будівельних матеріалів з деревини;
- в) виробництво деревного вугілля;
- г) немає вірної відповіді.

67. Центрами лісопромислового комплексу України є такі області:

- а) Сумська;
- б) Чернігівська;
- в) Житомирська;
- г) Київська.

68. Центрами лісопромислового комплексу України є такі області:

- а) Закарпатська;
- б) Тернопільська;
- в) Чернівецька;
- г) Хмельницька.

69. Лісозаготівельна промисловість отримала розвиток в таких областях України:

- а) Харківській;
- б) Чернігівській;
- в) Волинській;
- г) Херсонській.

70. Підприємства лісопильної промисловості зосереджені головним чином в таких областях України:

- а) Івано-Франківській;
- б) Житомирській;
- в) Черкаській;
- г) Одеській.

71. Центрами меблевої промисловості України є такі області:

- а) Київська;
- б) Харківська;

- в) Чернівецька;
- г) Хмельницька.

72. Целюлозно-паперова промисловість отримала розвиток в таких областях України:

- а) Одеській;
- б) Закарпатській;
- в) Сумській;
- г) Полтавській.

73. До агропромислового комплексу належать:

- а) сільськогосподарське машинобудування;
- б) сільське господарство;
- в) переробна промисловість;
- г) всі відповіді вірні.

74. Сільське господарство включає:

- а) рослинництво;
- б) тваринництво;
- в) рибництво;
- г) рибальство.

75. Поліська зона агропромислового комплексу України охоплює такі області:

- а) Волинську;
- б) Львівську;
- в) Івано-Франківську;
- г) Рівненську.

76. Лісостепова зона агропромислового комплексу України охоплює такі області:

- а) Хмельницьку;
- б) Київську;
- в) Чернігівську;
- г) Житомирську.

77. Степова зона агропромислового комплексу України охоплює такі області:

- а) Херсонську;

- б) Запорізьку;
- в) Дніпропетровську;
- г) Харківську.

78. Зернове господарство отримало розвиток в таких областях України:

- а) Черкаській;
- б) Чернівецькій;
- в) Вінницькій;
- г) Хмельницькій.

79. Центрами цукрової промисловості в Україні є такі області:

- а) Полтавська;
- б) Сумська;
- в) Київська;
- г) Черкаська.

80. Центрами м'ясної промисловості в Україні є такі області:

- а) Житомирська;
- б) Київська;
- в) Закарпатська;
- г) Рівненська.

81. Центрами молокопереробної промисловості в Україні є такі області:

- а) Харківська;
- б) Полтавська;
- в) Київська;
- г) Тернопільська.

82. Центрами олійно-жирової промисловості в Україні є такі області:

- а) Львівська;
- б) Закарпатська;
- в) Тернопільська;
- г) Чернівецька.

83. Центрами плодоовочеконсервної промисловості в Україні є такі області:

- а) Чернігівська;
- б) Чернівецька;
- в) Херсонська;
- г) Харківська.

84. Центрами виноградно-виноробної промисловості в Україні є такі області:

- а) Одеська;
- б) Миколаївська;
- в) Херсонська;
- г) всі відповіді вірні.

85. Транспортний комплекс включає:

- а) залізничний транспорт;
- б) автомобільний транспорт;
- в) водний транспорт;
- г) повітряний транспорт.

86. На території сучасної України функціонують такі залізниці:

- а) Донецька;
- б) Львівська;
- в) Одеська;
- г) всі відповіді вірні.

87. На території сучасної України функціонують такі залізниці:

- а) Придніпровська;
- б) Південна;
- в) Південно-Західна;
- г) всі відповіді вірні.

88. Найбільшою експлуатаційною довжиною залізничних колій загального користування характеризуються такі області України:

- а) Сумська;
- б) Харківська;
- в) Полтавська;
- г) Житомирська.

89. Найменшою експлуатаційною довжиною залізничних колій загального користування характеризуються такі області України:

- а) Київська;
- б) Донецька;
- в) Чернівецька;
- г) Запорізька.

90. Найбільша кількість автомобільних доріг з твердим покриттям зосереджена в таких областях України:

- а) Одеській;
- б) Черкаській;
- в) Дніпропетровській;
- г) Чернігівській.

91. Найменша кількість автомобільних доріг з твердим покриттям зосереджена в таких областях України:

- а) Івано-Франківській;
- б) Чернівецькій;
- в) Львівській;
- г) Тернопільській.

92. В Україні аеропорти функціонують у таких містах:

- а) Вінниця;
- б) Хмельницький;
- в) Київ;
- г) Одеса.

93. В Україні аеропорти функціонують у таких містах:

- а) Львів;
- б) Рівне;
- в) Тернопіль;
- г) Івано-Франківськ.

94. Будівельний комплекс включає:

- а) проектно-дослідні організації;
- б) промисловість будівельних конструкцій;
- в) будівельну індустрію;
- г) всі відповіді вірні.

95. Промисловість будівельних матеріалів отримала розвиток в таких областях України:

- а) Хмельницькій;
- б) Донецькій;
- в) Дніпропетровській;
- г) Тернопільській.

96. Промисловість будівельних матеріалів отримала розвиток в таких областях України:

- а) Харківській;
- б) Закарпатській;
- в) Волинській;
- г) Одеській.

97. Найбільш інтенсивно капітальне будівництво проводиться в таких областях України:

- а) Волинській;
- б) Херсонській;
- в) Вінницькій;
- г) Дніпропетровській.

98. Найбільш інтенсивно капітальне будівництво проводиться в таких областях України:

- а) Київській;
- б) Полтавській;
- в) Сумській;
- г) Харківській.

99. До соціально-культурної складової соціального комплексу належать:

- а) освіта;
- б) роздрібна торгівля;
- в) житлово-комунальне господарство;
- г) мистецтво.

100. До матеріально-побутової складової соціального комплексу належать:

- а) громадське харчування;
- б) фізична культура і спорт;
- в) охорона здоров'я;
- г) соціальне забезпечення.

Завдання для практичних занять

Завдання 1. На підставі вихідних даних (табл. 4.1) виявити регіональні особливості розвитку основних галузевих комплексів України – промислового, аграрного, транспортного, будівельного та соціального.

Здійснити ранжирування регіонів України за рівнем розвитку галузевих комплексів.

Результати розрахунків представити у табл. 4.1-4.2. Зробити відповідні висновки.

Таблиця 4.2 – Результати ранжирування регіонів України за рівнем розвитку окремих галузевих комплексів

<i>Регіони</i>	<i>Середній ранг регіону за рівнем розвитку галузевого комплексу*</i>				
	<i>промислового</i>	<i>аграрного</i>	<i>транспортного</i>	<i>будівельного</i>	<i>соціального</i>
Автономна Республіка Крим					
Вінницький					
Волинський					
Дніпропетровський					
Донецький					
Житомирський					
Закарпатський					
Запорізький					
Івано-Франківський					
Київський					
Кіровоградський					
Луганський					
Львівський					
Миколаївський					
Одеський					
Полтавський					
Рівненський					
Сумський					
Тернопільський					
Харківський					
Херсонський					
Хмельницький					
Черкаський					
Чернівецький					
Чернігівський					

* для аграрного, транспортного та соціального комплексів середній ранг визначається як середньозважена рангів відповідних показників, обчислених у табл. 4.1.

Таблиця 4.1 – Показники розвитку галузевих комплексів України

Регіони	промисловий комплекс			аграрний комплекс								
	Обсяг реалізованої промислової продукції, млн. грн.	%	Ранг	Продукція с/г, млн. грн.	%	Ранг	Продукція рослинництва, млн. грн.	%	Ранг	Продукція тваринництва, млн. грн.	%	Ранг
Автономна Республіка Крим	26520,6			6592,8			3643,9			2948,9		
Вінницький	25289,2			17872,4			12637,4			5235,0		
Волинський	10906,3			6344,9			3503,7			2841,2		
Дніпропетровський	217656,4			15128,5			10647,3			4481,2		
Донецький	220630,9			11488,2			7384,3			4103,9		
Житомирський	16412,0			8408,1			5536,9			2871,2		
Закарпатський	10035,9			4312,9			2128,6			2184,3		
Запорізький	78490,0			9523,3			7309,5			2213,8		
Івано-Франківський	22014,4			5613,8			2614,6			2999,2		
Київський	55846,7			14986,4			9323,9			5662,5		
Кіровоградський	18257,4			11462,0			9530,8			1931,2		
Луганський	72657,0			6502,2			4645,8			1856,4		
Львівський	34623,2			8813,3			5135,9			3677,4		
Миколаївський	22635,9			9394,1			7553,9			1840,2		
Одеський	29821,3			11355,9			9127,8			2228,1		
Полтавський	71473,6			16022,9			12271,2			3751,7		
Рівненський	15704,2			6564,4			4222,5			2341,9		
Сумський	23955,5			9413,0			7314,6			2098,4		
Тернопільський	8124,6			8051,4			5792,0			2259,4		
Харківський	78114,2			14644,5			11119,4			3525,1		
Херсонський	10881,2			9811,1			7490,8			2320,3		
Хмельницький	17552,6			11522,6			7972,4			3550,2		
Черкаський	29649,1			14946,9			9028,8			5918,1		
Чернівецький	4099,7			4514,5			2785,7			1728,8		
Чернігівський	18698,2			9412,1			7053,4			2358,7		
Разом	1140050,1			252702,2			175775			76927,1		

Регіони	транспортний комплекс									будівельний комплекс		
	Вантажооборот автомобільного транспорту, млн. ткм	%	Ранг	Пасажирооборот автомобільного транспорту, млн. пас-км	%	Ранг	Відправлення пасажирів залізничним транспортном, млн.	%	Ранг	Прийняття в експлуатацію житла, тис. м ²	%	Ранг
Автономна Республіка Крим	1093,3			2500			21,0			963		
Вінницький	1950,8			1470			13,0			352		
Волинський	1755,2			2203			4,5			225		
Дніпропетровський	3730,1			4413			36,8			306		
Донецький	4393,2			5581			40,7			416		
Житомирський	1121,6			1158			9,6			175		
Закарпатський	4149,5			788			8,6			380		
Запорізький	1633,9			827			17,1			180		
Івано-Франківський	1361,6			1254			6,0			631		
Київський	3414,8			2157			91,1			1515		
Кіровоградський	1214,8			1051			5,1			109		
Луганський	3186,6			1777			11,1			178		
Львівський	4367,9			3292			30,9			675		
Миколаївський	1306,7			1660			2,7			122		
Одеський	2778,2			3316			18,4			637		
Полтавський	3286,4			966			14,8			198		
Рівненський	1321,4			1246			6,4			270		
Сумський	803,6			570			13,7			143		
Тернопільський	1089,0			962			5,7			395		
Харківський	3413,6			1602			42,9			392		
Херсонський	1326,2			1947			1,7			190		
Хмельницький	2392,0			941			7,1			290		
Черкаський	1472,6			1026			5,2			130		
Чернівецький	1151,6			1292			1,9			341		
Чернігівський	860,1			740			9,2			191		
Разом	54574,7			44739			425,2			9404		

<i>Регіони</i>	<i>соціальний комплекс</i>											
	<i>Ємність амбулаторно- поліклінічних закладів</i>	<i>%</i>	<i>Ранг</i>	<i>Кількість загальноосвітніх навчальних закладів</i>	<i>%</i>	<i>Ранг</i>	<i>Кількість бібліотек</i>	<i>%</i>	<i>Ранг</i>	<i>Кількість закладів культури та відпочинку</i>	<i>%</i>	<i>Ранг</i>
Автономна Республіка Крим	34244			587			773			631		
Вінницький	34677			898			990			1132		
Волинський	18568			775			605			672		
Дніпропетровський	94752			1023			806			595		
Донецький	86420			1115			951			649		
Житомирський	33319			805			930			1088		
Закарпатський	30467			670			497			467		
Запорізький	38095			611			575			445		
Івано-Франківський	26959			745			771			722		
Київський	37362			753			897			839		
Кіровоградський	29130			544			587			596		
Луганський	49328			690			715			555		
Львівський	51156			1410			1355			1416		
Миколаївський	25499			562			527			532		
Одеський	49763			890			880			738		
Полтавський	38535			710			801			856		
Рівненський	28594			682			603			679		
Сумський	27142			545			590			635		
Тернопільський	21430			855			909			923		
Харківський	66863			847			839			697		
Херсонський	20918			481			521			454		
Хмельницький	25992			812			934			1166		
Черкаський	30533			645			740			740		
Чернівецький	17768			436			402			387		
Чернігівський	24994			625			732			775		
Разом	942508			18716			18930			18389		

РОЗДІЛ 5

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ТА УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ

Термінологічний словник

Автократія – це спосіб управління господарством території (регіону, країни), який ґрунтується на зосередженні влади однією особою.

Автоматизована система управління регіональним розвитком – це людино-машинна кібернетична система, що на рівні з розумовою діяльністю здійснює автоматизований збір і обробку інформації, необхідної для управління регіоном (містом), а також відповідні розрахунки, логічні операції з використанням обчислювальної техніки, сучасних засобів зберігання та передавання інформації.

Автономія – це форма організації управління територією, за якою вона має певні права та можливості самостійного прийняття господарських рішень.

Агентство (агенція) регіонального розвитку – це інституція, яку іноді утворюють у районах з метою сприяння використанню внутрішнього потенціалу певної території.

Адміністрування податків, зборів, митних платежів – це сукупність рішень та процедур контролюючих органів і дій їх посадових осіб, що визначають інституційну структуру податкових та митних відносин.

Альтернативи регіонального розвитку – це варіанти регіонального розвитку, які розрізняються принципово і прийняття одного з яких унеможлиблює прийняття іншого.

Амортизаційна політика – це економічна політика, спрямована на створення суб'єктам господарювання найбільш сприятливих та рівноцінних умов забезпечення процесу простого відтворення основних виробничих і невикористаних фондів переважно на якісно новій техніко-технологічній основі.

Антимонопольне законодавство – це закони та інші урядові акти, що сприяють розвитку конкуренції, спрямовані на обмеження і заборону монополій, що перешкоджають створенню монопольний

структур та об'єднань, монополістичних дій.

Антимонополюльно-конкурентна політика – це економічна політика, спрямована на створення оптимального конкурентного середовища діяльності суб'єктів господарювання, забезпечення їх взаємодії на умовах недопущення проявів дискримінації одних суб'єктів іншими, насамперед у сфері монополюного ціноутворення та за рахунок зниження якості продукції, послуг, сприяння зростанню ефективної соціально орієнтованої економіки.

Апарат управління – це органи, підрозділи, служби, котрі виконують функції управління на тому чи іншому ієрархічному рівні, тобто управляють країною, регіоном, окремим підприємством.

Біполярний регіон – це регіон міжнародного співробітництва, що формується на базі двох взаємопов'язаних міст різних країн у вигляді пари близько розташованих міст (відстань менше 100 км) з обох боків державного кордону.

Бюджет – це план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду.

Бюджетна політика – це економічна політика, спрямована на оптимізацію та раціоналізацію формування доходів і використання державних фінансових ресурсів, підвищення ефективності державних інвестицій у економіку, узгодження загальнодержавних і місцевих інтересів у сфері міжбюджетних відносин, регулювання державного боргу та забезпечення соціальної справедливості при перерозподілі національного доходу.

Бюджетна програма – це сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій.

Бюджетна система України – це сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права.

Бюджетне регулювання – це перерозподіл фінансових ресурсів між бюджетами різних рівнів, спрямований на

збалансування бюджетів, які входять до складу бюджетної системи.

Бюджети місцевого самоврядування – це бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань.

Бюджети об'єднаних територіальних громад – це бюджети об'єднаних територіальних громад, створених згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, а також бюджети об'єднаних територіальних громад, визнаних Кабінетом Міністрів України спроможними в порядку, встановленому законом.

Бюджет розвитку – це доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для реалізації програм соціально-економічного розвитку, зміцнення матеріально-фінансової бази.

Видатки бюджету – це кошти, спрямовані на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом.

Видатки розвитку – це: витрати бюджетів на фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності, зокрема фінансування капітальних вкладень виробничого і невиробничого призначення; фінансування структурної перебудови народного господарства; субвенції та інші видатки, пов'язані з розширенням відтворенням.

Виняткова економічна зона – це прилегла до території смуга відкритого моря шириною в 200 морських миль, в якій тільки прибережна держава має право встановлювати особливий правовий режим, передбачений конвенцією ООН.

«Гавані податкові» – це невеликі держави і острівні території, які проводять політику залучення позикових капіталів з-за кордону шляхом надання на своїй території податкових та інших пільг.

Грошово-кредитна політика – це економічна політика, спрямована на забезпечення економіки економічно необхідним обсягом грошової маси, досягнення ефективного готівкового обігу, залучення коштів суб'єктів господарювання та населення до банківської системи, стимулювання використання кредитних ресурсів на потреби функціонування і розвитку економіки.

Депресивна територія – це регіон чи його частина (район, місто обласного значення), рівень розвитку якого є найнижчим серед територій відповідного типу.

Державна регіональна політика – це система цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб для забезпечення високого рівня якості життя людей на всій території України з урахуванням природних, історичних, екологічних, економічних, географічних, демографічних та інших особливостей регіонів, їх етнічної і культурної самобутності.

Державна регіональна економічна політика – це сукупність організаційно-правових та економічних заходів, здійснюваних державою у сфері регіонального розвитку країни відповідно до її стратегічних і тактичних цілей.

Державна регіональна фінансова політика – це сукупність заходів держави у галузі фінансів, спрямованих на розв'язання фінансових проблем регіонів.

Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності – це напрям державної політики, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

Державна цільова програма – це документ в якому міститься визначений за ресурсами, виконавцями та строками здійснення комплекс заходів, спрямованих на досягнення цілей (розв'язання певних соціально-економічних проблем).

Державне замовлення – це державного регулювання економіки шляхом формування на договірній (контрактній) основі складу та обсягів продукції (робіт, послуг), необхідної для пріоритетних державних потреб, розміщення державних контрактів на поставку (закупівлю) цієї продукції (виконання робіт, надання послуг) серед суб'єктів господарювання, незалежно від їх форми власності.

Державне регулювання зайнятості – це формування і реалізація державної політики у сфері зайнятості населення з метою

створення умов для забезпечення повної та продуктивної вільно обраної зайнятості і соціального захисту в разі настання безробіття.

Державний контракт – це договір, укладений державним замовником від імені держави з суб'єктом господарювання – виконавцем державного замовлення, в якому визначаються економічні та правові зобов'язання сторін і регулюються їх господарські відносини.

Державний нагляд (контроль) – це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.

Державні трансферти – це цільове, безповоротне та безоплатне (нееквівалентне) виділення коштів з бюджету конкретним суб'єктам у вигляді державних субсидій, субвенцій і дотацій.

Державно-приватне партнерство – це система відносин між державним та приватним партнерами, при реалізації яких ресурси обох партнерів об'єднуються з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород (відшкодувань) між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні (відновленні) нових та/або модернізації (реконструкції) існуючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та у користуванні (експлуатації) такими об'єктами.

Дефляційна політика – це сукупність регулюючих заходів уряду в галузі державних фінансів і грошово-кредитній сфері, що мають на меті стримування інфляції та оздоровлення платіжного балансу країни.

Дискреція – це спосіб вирішення економічних проблем, який полягає в тому, що орган місцевого самоврядування або особа, уповноважена приймати рішення, діють переважно на свій розсуд, залежно від власного бачення проблем і їхньої економічної оцінки.

Дотації – це вид асигнувань з державного бюджету, використовуваний для збалансування доходів і видатків місцевих бюджетів і покриття касових збитків окремих державних підприємств.

Екологічна політика – це економічна політика, що забезпечує раціональне використання та повноцінне відтворення природних ресурсів, створення безпечних умов життєдіяльності населення.

Економічна стратегія – це обраний державою курс економічної політики, розрахований на тривалу перспективу і спрямований на вирішення крупномасштабних економічних та соціальних завдань, завдань культурного розвитку, забезпечення економічної безпеки держави, збереження і примноження її економічного потенціалу і національного багатства, підвищення народного добробуту.

Економічна тактика – це сукупність найближчих цілей, завдань, засобів і способів їх досягнення для реалізації стратегічного курсу економічної політики в конкретних умовах, що складаються в поточному періоді розвитку економіки.

Етапи розрахунку індексу конкурентоспроможності регіону:
1) визначення рівня розвитку регіону; 2) стандартизація значень показників конкурентоспроможності; 3) розрахунок субіндексів конкурентоспроможності регіону за групами показників з урахуванням вагових коефіцієнтів відповідно до рівня розвитку регіону; 4) розрахунок індексу конкурентоспроможності регіону та формування загального рейтингу конкурентоспроможності регіонів.

«Європа регіонів» – це поняття, що відбиває тенденції посилення ролі регіонів у економічному житті Європейського Союзу й еволюційний перехід до єдиного економічного та політичного простору як системи регіонів, котрі взаємодіють безпосередньо.

Європейська асоціація агентств регіонального розвитку – це міжнародна громадська організація, яка координує діяльність агентств регіонального розвитку в Європі, та виконує такі завдання: надання допомоги у створенні підприємств; консультування підприємств, а також тренування їх управлінського персоналу; розвиток і реклама зон підприємництва з метою залучення місцевих та зарубіжних інвесторів; сприяння поширенню сучасних

технологій і створенню підприємницьких мереж; створення бізнес-інкубаторів та управління ними; надання капіталу підприємствам; проведення досліджень, а також участь у територіальному плануванні; відродження депресивних територій.

Європейський фонд регіонального розвитку – це складова частина бюджету Європейського Союзу, призначена для фінансування заходів з подолання існуючих регіональних диспропорцій у країнах Європейського Союзу через участь у розвитку та структурній перебудові регіонів, що відстають у розвитку і в конверсії від індустріально розвинутих регіонів.

Єврорегіон – це юридично оформлена (за нормами Ради Європи) територія транскордонного співробітництва між територіальними громадами або місцевими органами влади прикордонних регіонів двох або більше держав, які мають спільний кордон.

Законодавча влада – це орган державної влади, відповідальний за створення й дотримання певної системи законодавства в суспільстві, уповноважений ухвалювати нові і змінювати чинні закони.

Засоби реалізації регіональної політики – це територіальне (регіональне) управління, тобто система заходів регулюючого впливу на усі сфери суспільного життя регіону, спрямованих на забезпечення його збалансованого еколого-економічного та соціального розвитку.

Зовнішньоекономічна політика – це економічна політика, спрямована на регулювання державою відносин суб'єктів господарювання з іноземними суб'єктами господарювання та захист національного ринку і вітчизняного товаровиробника.

Зовнішньоторговельна політика – це державна політика, що здійснює вплив на зовнішню торгівлю за допомогою податків, субсидій, прямих обмежень на імпорт і експорт.

Зона вільної торгівлі – це територія, де обмежені або скасовані мита та спрощена процедура експортно-імпортного контролю.

Зона економічного сприяння – це частина території країни, на якій в законодавчому порядку створені сприятливі умови для соціально-економічного розвитку та забезпечення економічного зростання.

Зона периферійної торгівлі – це зона з пільговим торговельним режимом, коли дві або більше країни зменшують взаємні тарифи з імпорту товарів, зберігаючи рівень тарифів у торгівлі з іншими країнами.

Інвестиційна політика – це економічна політика, спрямована на створення суб'єктам господарювання необхідних умов для залучення і концентрації коштів на потреби розширеного відтворення основних засобів виробництва, переважно у галузях, розвиток яких визначено як пріоритети структурно-галузевої політики, а також забезпечення ефективного і відповідального використання цих коштів та здійснення контролю за ним.

Індикативне планування – це форма регіонального планування, що передбачає підготовку макроекономічних планів-прогнозів, де визначені головні орієнтири, масштаби, пропорції та кінцеві цілі розвитку галузей економіки регіону.

Ініціативні регіональні програми Європейського Союзу – це програми регіонального розвитку, які Європейський Союз реалізує за власною ініціативою (тобто незалежно від національних урядів).

Інституційна політика – це державі заходи по формуванню нових, усунення старих або трансформації наявних майнових, трудових, фінансових, соціальних та інших економічних інститутів.

Конкурентоспроможність регіону – це здатність регіону створювати привабливе та стійке середовище для діяльності підприємств і сприятливі та комфортні умови для життя його мешканців.

Міжбюджетні трансферти – це кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого.

Міжрегіональне економічне співробітництво країн Європейського Союзу – це безпосереднє співробітництво регіонів країн-членів Європейського Союзу, найпоширенішими формами якого є: обмін досвідом регіонального розвитку й управління; устрій регіональних ярмарків і виставок, що входить до функцій організації «Європартнеріат»; організація торгів на закупівлю товарів для регіональних і місцевих адміністрацій за участю регіонів різних країн; співпраця споріднених міст.

Міжрегіональний проект – це інвестиційний проект (захід) розвитку окремих секторів економіки, соціальної, транспортної

інфраструктури, екологічної, культурної, наукової та інноваційної сфери, результати реалізації якого сприяють поліпшенню соціально-економічного розвитку двох і більше регіонів.

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України – це центральний орган виконавчої влади (діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України), основними завданнями якого є: забезпечення, формування та реалізація державної регіональної політики, державної житлової політики і політики у сфері будівництва, архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства; забезпечення формування державної політики у сфері архітектурно-будівельного контролю та нагляду, контролю у сфері житлово-комунального господарства, у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива; забезпечення технічного регулювання у сфері будівництва, містобудування, промисловості будівельних матеріалів, житлово-комунального господарства.

Місцева державна адміністрація – це місцевий орган виконавчої влади, що входить до системи органів виконавчої влади та в межах своїх повноважень здійснює виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також реалізує повноваження, делеговані їй відповідною радою. Місцеві державні адміністрації в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці забезпечують: виконання Конституції, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня; законність і правопорядок, додержання прав і свобод громадян; виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – також програм їх національно-культурного розвитку; підготовку та виконання відповідних бюджетів; звіт про виконання відповідних бюджетів та програм; взаємодію з органами місцевого самоврядування; реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень.

Місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Місцевий референдум – це форма прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, шляхом прямого голосування.

Моніторинг та оцінка результативності реалізації державної регіональної політики – це періодичне відстеження відповідних індикаторів на основі офіційних статистичних даних та інформації центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та проведення на підставі даних моніторингу оцінки результативності виконання індикаторів шляхом порівняння отриманих результатів з їх цільовими значеннями.

Національна система стратегічного планування регіонального розвитку в Україні – це національна система, до складу якої входять: Концепція державної регіональної політики, Державна стратегія регіонального розвитку, Регіональна стратегія розвитку, Програми економічного і соціального розвитку, Контракти регіонального розвитку.

Обласний бюджет – це план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад, виконання місцевих програм, здійснення бюджетного вирівнювання.

Органи самоорганізації населення – це представницькі органи, що створюються частиною мешканців, які тимчасово або постійно проживають на відповідній території в межах села, селища, міста.

Паспорт бюджетної програми – це документ, що визначає мету, завдання, напрями використання бюджетних коштів, відповідальних виконавців, результативні показники та інші характеристики бюджетної програми відповідно до бюджетного призначення, встановленого законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет).

План заходів з реалізації регіональної стратегії – це інструмент реалізації регіональної стратегії, який передбачає заходи

у середньостроковій перспективі (від трьох до чотирьох років) та у рамках передбачених регіональною стратегією завдань, відповідальних виконавців, строки виконання, обсяги і джерела фінансування з визначенням індикаторів результативності їх виконання, та є основою для розроблення інвестиційних програм (проектів), спрямованих на розвиток регіонів.

Податкова політика – це економічна політика, спрямована на забезпечення економічно обґрунтованого податкового навантаження на суб'єктів господарювання, стимулювання суспільно необхідної економічної діяльності суб'єктів, а також дотримання принципу соціальної справедливості та конституційних гарантій прав громадян при оподаткуванні їх доходів.

Поточний бюджет – це частина доходів і видатків місцевого бюджету, що утворюється та використовується для покриття поточних потреб.

Принципи місцевого самоврядування – це основні засади здійснення місцевого самоврядування, серед яких: народовладдя; законність; гласність; колегіальність; поєднання місцевих і державних інтересів; виборність; правова, організаційна та матеріально-фінансова самостійність у межах повноважень, визначених законами; підзвітність і відповідальність перед територіальними громадами їх органів і посадових осіб; державна підтримка та гарантії місцевого самоврядування; судовий захист прав місцевого самоврядування.

Програма економічного і соціального розвитку – це документ, в якому визначаються цілі й пріоритети економічного і соціального розвитку, засоби та шляхи їх досягнення, формується взаємоузгоджена і комплексна система заходів органів законодавчої та виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, спрямованих на ефективне розв'язання проблем економічного і соціального розвитку, досягнення стабільного економічного зростання, а також характеризуються очікувані зміни у стані економіки й соціальної сфери.

Програма регіонального розвитку – це комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення цілей, визначених регіональною стратегією, оформлений як додаток до плану заходів, що готується

та затверджується у встановленому законодавством порядку та реалізується через проекти регіонального розвитку, об'єднані спільною метою та відібрані на конкурсній основі.

Програми регіонального розвитку INTERREG – це програми Європейського Союзу з підтримки прикордонних територій своїх і суміжних країн та міжрегіонального співробітництва.

Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі – це метод управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету із застосуванням оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу.

Проект регіонального розвитку – це комплекс взаємопов'язаних заходів для розв'язання окремих проблем регіонального розвитку, оформлений як документ за встановленою законодавством формою, яким визначаються спільні дії учасників проекту, а також ресурси, необхідні для досягнення цілей проекту протягом установлених строків.

Протекціонізм – це економічна політика держав, спрямована на захист національного господарства від іноземної конкуренції, а також на загарбання зовнішніх ринків.

Рада з питань регіонального розвитку та місцевого самоврядування – це постійно діючий консультативно-дорадчий орган Кабінету Міністрів України, основними завданнями якого є: проведення аналізу державної регіональної політики, зокрема щодо розвитку місцевого самоврядування, пошук ефективних шляхів її вдосконалення; напрацювання спільних планів дій центральних, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з метою забезпечення збалансованого розвитку регіонів; підготовка пропозицій щодо: удосконалення законодавства з питань регіонального розвитку, місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою держави; фінансового, матеріально-технічного, науково-методичного, кадрового забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування; сприяння координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади з метою підтримки органів місцевого самоврядування у здійсненні власних та делегованих повноважень; забезпечення взаємодії органів виконавчої влади з органами

місцевого самоврядування, їх асоціаціями, іншими об'єднаннями та громадськими організаціями.

Рада регіонального розвитку – це консультативно-дорадчий орган при Президентові України, основними завданнями якого є: сприяння налагодженню ефективної взаємодії державних органів, зокрема місцевих органів виконавчої влади, з органами місцевого самоврядування щодо удосконалення державного будівництва, напрацювання новітніх підходів у сфері регіонального розвитку; вироблення узгодженої позиції щодо соціально-економічного та гуманітарного розвитку регіонів, механізмів подолання диспропорцій розвитку територій, ефективного використання економічного потенціалу регіонів, підвищення їх інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності; підготовка пропозицій щодо напрямів, пріоритетів та механізмів проведення адміністративно-територіальної реформи, формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади з урахуванням стандартів Європейської хартії місцевого самоврядування, реалізації регіональної державної політики у сфері кадрового забезпечення державного управління в регіонах та законодавчого врегулювання цих питань; напрацювання оптимальних шляхів дальшого розвитку політично і економічно дієздатного місцевого самоврядування; підготовка пропозицій щодо визначення першочергових заходів щодо впровадження європейських демократичних стандартів у сфері територіальної організації місцевого самоврядування, оптимізації співпраці територіальних громад з державою, а також забезпечення їх взаємної відповідальності за комплексний розвиток територій; сприяння врахуванню інтересів регіонів і специфіки розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць у проектах нормативно-правових актів з питань регіональної політики, проектах загальнодержавних та інших державних цільових програм економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку та охорони довкілля; вивчення міжнародного досвіду в сфері інноваційних стратегій територіального розвитку та здійснення заходів щодо його практичної реалізації; моніторинг стану виконання актів Президента України з питань державної регіональної політики та підготовка пропозицій щодо підвищення

рівня виконавської дисципліни; аналіз законодавства України з питань регіонального розвитку, місцевого самоврядування та територіальної організації влади, підготовка пропозицій щодо його удосконалення; організація роботи щодо формування складу делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи.

Районний бюджет – це план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад сіл, селищ, міст районного значення, виконання місцевих програм, здійснення бюджетного вирівнювання.

Районні та обласні ради – це органи місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст.

Регіональна політика – це: сфера діяльності держави щодо управління економічним, соціальним і політичним розвитком країни в просторовому (регіональному) аспекті; сфера діяльності регіональної (місцевої) влади щодо управління соціально-економічним розвитком регіону (міста).

Регіональна стратегія розвитку – це документ, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності.

Регіональне врядування – це набір або система методів використання органами публічної влади економічних, соціальних та інших ресурсів території з метою підвищення показників людського розвитку.

Регіональне планування – це форма державного втручання в економіку регіону з метою пом'якшення найгостріших диспропорцій і соціальних протиріч.

Регіональний розвиток – це процес соціальних, економічних, екологічних, гуманітарних та інших позитивних змін у регіонах.

Регіональні фінанси – це система економічних відносин, що регулює розподіл і перерозподіл національного доходу, фонду грошових надходжень, які використовуються для економічного й соціального розвитку територій.

Рівень розвитку регіону – це відношення середнього арифметичного значення показника валового регіонального продукту на одну особу за останні три роки відповідного регіону до середньоарифметичного значення показника валового регіонального продукту на одну особу за останні три роки в цілому у країні. За процентним виразом даного відношення виділяють 5 рівнів розвитку регіону: 1) менше 50%; 2) 50-75%; 3) 75-90%; 4) 90-110%; 5) більше 110%.

Самооподаткування – це форма залучення на добровільній основі (рішенням зборів громадян за місцем проживання) коштів населення відповідної території для фінансування разових цільових заходів соціально-побутового характеру.

Сепаратизм – це регіональна політика, що полягає у намірах і спробах створити свій незалежний ринок на території регіону, отримати цілковиту економічну незалежність і самостійність від центру.

Соціальна політика – це економічна політика, що включає захист прав споживачів, політику заробітної плати і доходів населення, політику зайнятості, політику соціального захисту та соціального забезпечення.

Спеціальна (вільна) економічна зона – це частина території України, на якій встановлюються і діють спеціальний правовий режим економічної діяльності та порядок застосування і дії законодавства України. На території спеціальної (вільної) економічної зони запроваджуються пільгові митні, валютно-фінансові, податкові та інші умови економічної діяльності національних та іноземних юридичних і фізичних осіб.

Стимулювання розвитку регіонів – це комплекс правових, організаційних, наукових, фінансових та інших заходів, спрямованих на досягнення сталого розвитку регіонів на основі поєднання економічних, соціальних та екологічних інтересів на загальнодержавному та регіональному рівнях, максимально ефективного використання потенціалу регіонів в інтересах їх жителів та держави в цілому.

Структурно-галузева політика – це економічна політика, спрямована на здійснення державою прогресивних змін у структурі економіки, удосконалення міжгалузевих та внутрішньогалузевих

пропорцій, стимулювання розвитку галузей, які визначають науково-технічний прогрес, забезпечують конкурентоспроможність вітчизняної продукції та зростання рівня життя населення.

Субвенції – це міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному органом, який прийняв рішення про надання субвенції.

Територіальна громада – це жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.

Територія пріоритетного розвитку – це територія, на якій склалися несприятливі соціально-економічні умови та екологічні умови, незадовільний стан зайнятості населення і на якій запроваджується спеціальний режим інвестиційної діяльності для створення нових робочих місць, покращення економічної, соціальної та екологічної ситуації.

Транскордонне співробітництво – це спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України та територіальними громадами, відповідними органами влади інших держав у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством.

Угода щодо регіонального розвитку – це угода, що укладається між Кабінетом Міністрів України та Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною, Київською або Севастопольською міською радою з метою: узгодження діяльності органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування у сфері державного стимулювання розвитку регіонів; реалізації міжрегіонального проекту.

Умови регіонального розвитку – це ресурси й інші чинники, які впливають на регіональний розвиток або визначають його, проте знаходяться поза межами регіону.

Факторний аналіз регіонального розвитку – це виявлення і класифікація факторів, які впливають на ефективність того чи іншого явища або процесу розвитку регіону.

Цільова комплексна програма – це директивний, адресний документ, в якому визначено за ресурсами, виконавцями і термінами здійснення комплекс економічних, техніко-економічних, науково-дослідних, техніко-виробничих, організаційно-господарських заходів.

Цінова політика – це економічна політика, спрямована на регулювання державою відносин обміну між суб'єктами ринку з метою забезпечення еквівалентності в процесі реалізації національного продукту, дотримання необхідної паритетності цін між галузями та видами господарської діяльності, а також забезпечення стабільності оптових та роздрібних цін.

Ярмарок регіонів – це торги, які періодично організовують у заздалегідь обумовленому місці та дають регіонам змогу продемонструвати свої особливості й економічний потенціал.

Теоретичні питання

1. Що таке «регіональний розвиток»?
2. Назвіть ознаки регіонального розвитку.
3. Що таке «конкурентоспроможність регіону»?
4. Яким чином в Україні здійснюється інтегральна оцінка конкурентоспроможності регіонів?
5. Дайте характеристику першій стадії розвитку регіону згідно положень Порядку проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 року № 1029.
6. Дайте характеристику другій стадії розвитку регіону згідно положень Порядку проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 року № 1029.
7. Дайте характеристику третій стадії розвитку регіону згідно положень Порядку проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 року № 1029.

8. Що таке «державна регіональна економічна політика»?
9. Назвіть мету і завдання державної регіональної економічної політики.
10. Опишіть завдання стратегічного державного управління соціально-економічним розвитком регіонів.
11. Опишіть завдання тактичного державного управління соціально-економічним розвитком регіонів.
12. Назвіть об'єкт і суб'єкт державної регіональної економічної політики.
13. Назвіть складові державної регіональної економічної політики.
14. Дайте характеристику принципам державної регіональної економічної політики.
15. Охарактеризуйте методологію державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів.
16. Окресліть повноваження Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.
17. Охарактеризуйте роль місцевих державних адміністрацій у реалізації державної регіональної економічної політики.
18. Охарактеризуйте роль органів місцевого самоврядування у реалізації державної регіональної економічної політики.
19. Окресліть мету та завдання прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів.
20. Яким чином здійснюється прогнозування соціально-економічного розвитку на регіональному рівні?
21. Назвіть і дайте характеристику принципам прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів.
22. Які виділяють види прогнозів регіонального розвитку за критерієм контрольованості?
23. Які виділяють види прогнозів регіонального розвитку за критерієм часу?
24. Які виділяють види прогнозів регіонального розвитку за критерієм масштабу?
25. Які виділяють види прогнозів регіонального розвитку за об'єктом прогнозування?

26. Які виділяють види прогнозів регіонального розвитку за функціональною ознакою?

27. Окресліть мету та завдання програмування соціально-економічного розвитку регіонів.

28. Яким чином здійснюється програмування соціально-економічного розвитку на регіональному рівні?

29. Назвіть і дайте характеристику принципам програмування соціально-економічного розвитку регіонів.

30. Які виділяють види програм соціально-економічного розвитку за рівнем?

31. Які виділяють види програм соціально-економічного розвитку за тривалістю?

32. Які виділяють види програм соціально-економічного розвитку за змістом?

33. Які виділяють види програм соціально-економічного розвитку за характером програмних заходів?

34. Дайте характеристику типовій структурі державної програми соціально-економічного розвитку регіону.

35. Яким чином здійснюється аналіз ефективності державної програми соціально-економічного розвитку регіону?

36. Якими нормативно-правовими актами регламентується соціально-економічний розвиток регіонів України?

37. Дайте характеристику чинній Державній стратегії регіонального розвитку України.

38. Охарактеризуйте джерела фінансування державної регіональної економічної політики в Україні.

39. Назвіть принципи формування місцевих бюджетів.

40. Дайте комплексну характеристику проблемам соціально-економічного розвитку східних регіонів України.

41. Запропонуйте заходи з нівелювання проблем соціально-економічного розвитку східних регіонів України.

42. Дайте комплексну характеристику проблемам соціально-економічного розвитку західних регіонів України.

43. Запропонуйте заходи з нівелювання проблем соціально-економічного розвитку західних регіонів України.

44. Дайте комплексну характеристику проблемам соціально-економічного розвитку південних регіонів України.

45. Запропонуйте заходи з нівелювання проблем соціально-економічного розвитку південних регіонів України.

46. Дайте комплексну характеристику проблемам соціально-економічного розвитку північних регіонів України.

47. Запропонуйте заходи з нівелювання проблем соціально-економічного розвитку північних регіонів України.

48. Дайте комплексну характеристику проблемам соціально-економічного розвитку центральних регіонів України.

49. Запропонуйте заходи з нівелювання проблем соціально-економічного розвитку центральних регіонів України.

50. Окресліть перспективи трансформації державної регіональної економічної політики в контексті посилення інтеграційних і глобалізаційних процесів.

Тестові завдання

1. Згідно положень Порядку проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 року № 1029, базовими вимогами для забезпечення конкурентоспроможності регіону є такі:

- а) економічна стабільність;
- б) ефективність ринку праці;
- в) належні умови для ведення бізнесу;
- г) інновації.

2. Згідно положень Порядку проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 року № 1029, базовими вимогами для забезпечення конкурентоспроможності регіону є такі:

- а) інфраструктура;
- б) охорона здоров'я;
- в) якість дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти;
- г) якість вищої освіти та професійної підготовки.

3. Регіональна політика – це ...

а) система цілей і дій, спрямованих на реалізацію інтересів держави щодо регіонів та внутрішніх інтересів самих регіонів, яка реалізується за допомогою методів, що враховують історичну, етнічну, соціальну, економічну й екологічну специфіку територій;

б) практична діяльність держави, спрямована на забезпечення ефективного і комплексного соціально-економічного розвитку окремих територій країни – її регіонів;

в) вірні відповіді а і б;

г) немає вірної відповіді.

4. Об'єктом регіональної політики є...

а) комплекс соціально-економічних процесів, що відбуваються на даній території;

б) центральні й регіональні органи державної влади та органи місцевого самоуправління;

в) вірні відповіді а і б;

г) немає вірної відповіді.

5. Суб'єктом регіональної політики є...

а) комплекс соціально-економічних процесів, що відбуваються на даній території;

б) центральні й регіональні органи державної влади та органи місцевого самоуправління;

в) вірні відповіді а і б;

г) немає вірної відповіді.

6. Передбачає інтенсифікацію виробництва в регіонах, раціональне розміщення продуктивних сил і ефективне використання природних ресурсів ...

а) економічний аспект державної регіональної політики;

б) соціальний аспект державної регіональної політики;

в) поселенський аспект державної регіональної політики;

г) науково-технічний аспект державної регіональної політики.

7. Покликаний забезпечити єдність при формуванні регіональних багатоступінчастих систем розселення і виробництва ...

- а) економічний аспект державної регіональної політики;
- б) соціальний аспект державної регіональної політики;
- в) поселенський аспект державної регіональної політики;
- г) науково-технічний аспект державної регіональної політики.

8. Спрямований на стимулювання якісних змін демографічної та соціальної структури населення регіонів ...

- а) економічний аспект державної регіональної політики;
- б) соціальний аспект державної регіональної політики;
- в) поселенський аспект державної регіональної політики;
- г) демографічний аспект державної регіональної політики.

9. Метою державної регіональної економічної політики є...

а) забезпечення внутрішньорегіональної збалансованості економічного розвитку, екологічного стану, соціально-демографічного і суспільно-політичного процесу;

б) збільшення національного багатства країни шляхом ефективного використання природно-ресурсного і науково-технічного потенціалу кожного регіону та тісного співробітництва між регіонами;

в) розвиток і вдосконалення галузевої структури господарства регіонів з метою раціональнішого використання місцевих ресурсів і забезпечення високого рівня зайнятості трудових ресурсів, максимального зменшення безробіття та підвищення життєвого рівня населення;

г) всі відповіді вірні.

10. Спрямована на перерозподіл фінансових ресурсів на користь менш розвинених регіонів ...

- а) регіональна податкова політика;
- б) регіональна бюджетна політика;
- в) регіональна цінова політика;
- г) регіональна інвестиційна політика.

11. Що з перерахованого не відноситься до основних стратегічних завдань державної регіональної економічної політики?

- а) структурна перебудова економіки регіонів;

- б) істотне поліпшення довкілля в промислових центрах;
- в) розвиток експортних та імпортозамінних виробництв у регіонах;
- г) немає вірної відповіді.

12. Що з перерахованого не відноситься до основних стратегічних завдань державної регіональної економічної політики?

- а) повніше використання потенціалу рекреаційних ресурсів;
- б) забезпечення в перспективі стабільного зменшення безробіття;
- в) інтенсифікація розвитку сільськогосподарського виробництва в регіонах;
- г) немає вірної відповіді.

13. Згідно Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року № 385, цілями державної регіональної політики у зазначений період, є:

- а) підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів;
- б) територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток;
- в) ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку;
- г) всі відповіді вірні.

14. Згідно Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року № 385, операційними цілями з підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів є:

- а) підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів;
- б) створення умов для поширення позитивних процесів розвитку міст на інші території, розвиток сільської місцевості;;
- в) підвищення ефективності використання внутрішніх факторів розвитку регіонів;
- г) всі відповіді вірні.

15. Згідно Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року № 385, операційними цілями з забезпечення територіальної соціально-економічної інтеграції і просторового розвитку є:

- а) забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання;
- б) інституційне забезпечення регіонального розвитку;
- в) розвиток міжрегіонального співробітництва;
- г) всі відповіді вірні.

16. Згідно Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року № 385, операційними цілями з забезпечення ефективного державного управління у сфері регіонального розвитку є:

- а) децентралізація влади, реформування місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою;
- б) удосконалення системи стратегічного планування регіонального розвитку на загальнодержавному та регіональному рівні;
- в) посилення міжгалузевої координації в процесі планування та реалізації державної регіональної політики;
- г) всі відповіді вірні.

17. Пріоритетами державної регіональної політики є:

- а) визначення проблемних територій у регіонах та реалізація державних заходів щодо вирішення проблем;
- б) формування конкурентоспроможності регіонів шляхом розроблення та реалізації програм і проектів підвищення конкурентоспроможності територій;
- в) запровадження дієвих інструментів державної підтримки міжрегіональної інтеграції, виконання міжрегіональних програм і проектів;
- г) всі відповіді вірні.

18. Пріоритетами державної регіональної політики є:

- а) поліпшення матеріального, фінансового, інформаційного, кадрового та іншого ресурсного забезпечення розвитку регіонів;
- б) створення ефективної системи охорони навколишнього природного середовища шляхом врахування екологічної складової у стратегіях регіонального розвитку;
- в) запровадження дієвих інструментів державної підтримки міжрегіональної інтеграції;
- г) всі відповіді вірні.

19. «Взаємозв'язок і узгодженість довгострокових стратегій, планів і програм розвитку на державному, регіональному та місцевому рівнях» – це принцип ...

- а) законності;
- б) паритетності;
- в) відкритості;
- г) координації.

20. «Забезпечення рівних можливостей доступу об'єктів регіональної політики до ресурсів державної фінансової підтримки регіонального розвитку» – це принцип ...

- а) законності;
- б) паритетності;
- в) відкритості;
- г) координації.

21. «Розроблення всіх документів, що визначають державну регіональну політику, на основі реальних показників, яких реально досягти та які можливо оцінити» – це принцип ...

- а) унітарності;
- б) відкритості;
- в) субсидіарності;
- г) об'єктивності.

22. «Забезпечення вільного доступу до інформації, що визначає державну регіональну політику і є у розпорядженні органів державної влади» – це принцип ...

- а) унітарності;

- б) відкритості;
- в) субсидіарності;
- г) об'єктивності.

23. Що з нижче перерахованого не є складовою механізму державної регіональної економічної політики України?

- а) законодавчо-нормативна база;
- б) капіталовкладення;
- в) посилення ролі місцевого самоврядування;
- г) немає вірної відповіді.

24. Що з нижче перерахованого не є складовою механізму державної регіональної економічної політики України?

- а) удосконалення територіальної організації продуктивних сил;
- б) розробка і реалізація регіональних соціально-економічних програм;
- в) бюджетно-фінансова політика, пов'язана з перерозподілом фінансових ресурсів між регіонами й центром;
- г) немає вірної відповіді.

25. Що з нижче перерахованого не є складовою механізму державної регіональної економічної політики України?

- а) адміністративно-правове регулювання;
- б) економічне регулювання;
- в) специфічно-територіальне регулювання;
- г) немає вірної відповіді.

26. До адміністративно-правових методів державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів відноситься:

- а) цінова політика;
- б) податкова політика;
- в) розробка регіональних програм;
- г) державні закупівлі.

27. До економічних методів державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів відноситься:

- а) квоти і ліцензії;
- б) дотації та субвенції;
- в) державні закупівлі;
- г) всі відповіді вірні.

28. Територія визнається депресивною, якщо ...

а) протягом останніх п'яти років середній показник обсягу валового регіонального продукту на одну особу у фактичних цінах є найнижчим у сукупності всіх регіонів;

б) рівень зареєстрованого безробіття та частка осіб, зайнятих у промисловості, дорівнюють або вищі встановлених граничних рівнів таких показників;

в) обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) на одну особу та рівень середньомісячної заробітної плати одного найманого працівника дорівнюють або нижчі установлених граничних рівнів таких показників;

г) щільність сільського населення, коефіцієнт природного приросту населення, рівень середньомісячної заробітної плати одного найманого працівника та обсяг реалізованої сільськогосподарської продукції (робіт, послуг) на одну особу дорівнюють або нижчі встановлених граничних рівнів таких показників.

29. Для визнання територій депресивними здійснюється оцінка їх соціально-економічного розвитку за такими показниками:

- а) коефіцієнт природного приросту (скорочення) населення;
- б) рівень зареєстрованого довготривалого безробіття;
- в) щільність сільського населення;
- г) всі відповіді вірні.

30. Для визнання територій депресивними здійснюється оцінка їх соціально-економічного розвитку за такими показниками:

а) обсяг валового регіонального продукту у розрахунку на одну особу у фактичних цінах;

б) обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) на одну особу;

- в) обсяг реалізованої сільськогосподарської продукції (робіт, послуг) на одну особу;
- г) всі відповіді вірні.

31. До основних принципів державного стимулювання розвитку депресивних територій належать:

- а) об'єктивність і відкритість при визначенні територій для державного стимулювання їх розвитку;
- б) неприпустимість використання цільової державної підтримки для фінансування поточних потреб територій;
- в) максимальне використання можливостей самих територій у розробці і реалізації системи заходів з подолання депресивності;
- г) всі відповіді вірні.

32. До заходів державного стимулювання розвитку депресивних територій не належать:

- а) цільове спрямування державних капітальних вкладень у розвиток виробничої, комунікаційної та соціальної інфраструктури;
- б) надання державної підтримки малим підприємствам;
- в) спрямування міжнародної технічної допомоги на розв'язання актуальних соціально-економічних та екологічних проблем;
- г) немає вірної відповіді.

33. Створення територій пріоритетного розвитку здійснюється з метою ...

- а) вирішення проблем зайнятості;
- б) зміни нераціональної галузевої структури господарства;
- в) подолання наслідків техногенних і природних катастроф;
- г) всі відповіді вірні.

34. В Україні статус територій пріоритетного розвитку отримували такі області:

- а) Донецька область;
- б) Дніпропетровська область;
- в) Запорізька область;
- г) Луганська область.

35. В Україні статус територій пріоритетного розвитку отримували такі області:

- а) Житомирська область;
- б) Чернігівська область;
- в) Сумська область;
- г) Черкаська область.

36. В Україні статус територій пріоритетного розвитку отримували такі області:

- а) Хмельницька область;
- б) Вінницька область;
- в) Кіровоградська область;
- г) Чернівецька область.

37. Спеціальні (вільні) економічні зони можуть створюватися з метою ...

- а) розвитку пріоритетних видів економічної діяльності;
- б) розвитку зовнішньоекономічних зв'язків;
- в) активізації підприємницької діяльності;
- г) прискорення соціально-економічного розвитку регіонів.

38. До економічних завдань створення спеціальної (вільної) економічної зони відносяться:

- а) збільшення валютних надходжень у бюджет держави та регіонів;
- б) прискорення інноваційних процесів;
- в) створення нових робочих місць;
- г) підвищення ефективності використання потужностей.

39. До науково-технічних завдань створення спеціальної (вільної) економічної зони відносяться:

- а) залучення передових іноземних і вітчизняних технологій;
- б) підвищення ефективності використання інфраструктури;
- в) ліквідація монополії в зовнішньоторговельних операціях;
- г) залучення іноземного та національного капіталу.

40. До соціальних завдань створення спеціальної (вільної) економічної зони відносяться:

- а) формування висококваліфікованої робочої сили;
- б) підвищення рівня зайнятості населення;
- в) задоволення потреб населення у високоякісних товарах і послугах;
- г) всі відповіді вірні.

41. Факторами створення спеціальної (вільної) економічної зони можуть бути:

- а) вигідне економіко-географічне положення;
- б) забезпеченість об'єктами виробничої та соціальної інфраструктури;
- в) відсутність обмежень екологічного характеру;
- г) всі відповіді вірні.

42. Виділяють такі типи спеціальних (вільних) економічних зон:

- а) торговельно-складські;
- б) промислово-виробничі;
- в) аграрно-промислові;
- г) металургійно-машинобудівні.

43. Виділяють такі типи спеціальних (вільних) економічних зон:

- а) науково-технічні;
- б) техніко-технологічні;
- в) інноваційно-інвестиційні;
- г) немає вірної відповіді.

44. До торговельно-складських спеціальних (вільних) економічних зон відносяться:

- а) вільні порти;
- б) офшорні зони;
- в) «податкові гавані»;
- г) зони «дьюті-фрі».

45. До промислово-виробничих спеціальних (вільних) економічних зон відносяться:

- а) технополіси;
- б) вільні банківські зони;
- в) зони вільної торгівлі;
- г) немає вірної відповіді.

46. До сервісних спеціальних (вільних) економічних зон відносяться:

- а) митні склади;
- б) офшорні зони;
- в) наукові парки;
- г) технологічні парки.

47. До науково-технічних спеціальних (вільних) економічних зон відносяться:

- а) експортно-виробничі зони;
- б) імпоротно-виробничі зони;
- в) технологічні центри;
- г) промислові зони.

48. Техніко-економічне обґрунтування доцільності створення спеціальної (вільної) економічної зони має включати:

а) ступінь розвитку виробничої та соціальної інфраструктури, інфраструктури підприємництва та можливості їх розвитку в майбутньому;

б) рівень забезпеченості кваліфікованими кадрами;

в) обґрунтування режиму ціноутворення, оподаткування, митного регулювання, валютно-фінансового та кредитного механізму;

г) всі відповіді вірні.

49. Підприємствам, що працюють у спеціальній (вільній) економічній зоні, можуть надаватися наступні пільги:

- а) зниження або скасування податку на прибуток;
- б) видача податкових кредитів;

- в) звільнення від імпорتنих мит і податків;
- г) звільнення від експортних мит і податків.

50. В Україні створювалися спеціальні (вільні) економічні зони в таких областях:

- а) Одеська область;
- б) Миколаївська область;
- в) Херсонська область;
- г) Донецька область.

51. В Україні створювалися спеціальні (вільні) економічні зони в таких областях:

- а) Закарпатська область;
- б) Тернопільська область;
- в) Львівська область;
- г) Волинська область.

52. В Україні створювалися спеціальні (вільні) економічні зони в таких областях:

- а) Вінницька область;
- б) Житомирська область;
- в) Київська область;
- г) Кіровоградська область.

53. Завданнями транскордонного співробітництва як складової механізму реалізації регіональної економічної політики можуть бути:

- а) вирівнювання життєвого рівня населення прикордонних територій;
- б) досягнення вільного руху товарів, капіталу та людей через кордон;
- в) мобілізація місцевих ресурсів та їх ефективне використання;
- г) всі відповіді вірні.

54. Формами транскордонного співробітництва є:

- а) одноразові заходи транскордонної співпраці;

б) довготривала транскордонна співпраця, що ґрунтується на використанні внутрішніх переваг або наявних ресурсів прикордонних регіонів;

в) транскордонна діяльність, яка базується на розробленій транскордонній або міжрегіональній концепції чи стратегії налагодження добросусідських взаємовідносин у різних сферах;

г) всі відповіді вірні.

55. Рейтингова оцінка регіонів за критерієм їх кредитного ризику передбачає розрахунок таких показників:

а) функціонування бюджетної та податкової систем, їх гнучкість;

б) виконання бюджету і боргове навантаження;

в) структура органу місцевого самоврядування та результати його діяльності;

г) фінансовий стан.

56. Критеріями оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є:

а) недопущення суттєвої нерівності умов діяльності конкуруючих між собою суб'єктів господарювання;

б) збільшення кількості нових робочих місць;

в) зменшення кількості безробітних;

г) вихід на ринки нових товарів (робіт, послуг).

57. Критеріями оцінки регіональних інноваційних програм, впровадження яких здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету, є:

а) економічна ефективність;

б) бюджетна ефективність;

в) соціальна значимість;

г) всі відповіді вірні.

58. Критеріями оцінки регіональних інноваційних програм, впровадження яких здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету, є:

а) організація ефективної системи збільшення виробництва інноваційної продукції;

б) інноваційний розвиток системи охорони здоров'я, освіти та соціального забезпечення;

в) освітнє, наукове та інформаційне забезпечення інноваційного розвитку регіону;

г) всі відповіді вірні.

59. Суб'єктами, що реалізують державну політику в регіонах України та безпосередньо здійснюють державне регулювання на місцях, є ...

а) Верховна Рада України;

б) Кабінет Міністрів України;

в) обласні, районні та міські державні адміністрації;

г) всі відповіді вірні.

60. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України здійснює:

а) моніторинг соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів і міст;

б) розроблення програм подолання депресивності територій;

в) подання на розгляд Кабінету Міністрів України доповіді про виконання угод щодо регіонального розвитку;

г) всі відповіді вірні.

61. За масштабом виділяють такі види прогнозів регіонального розвитку:

а) оперативний прогноз;

б) мікропрогноз;

в) нормативний прогноз;

г) макропрогноз.

62. За об'єктом виділяють такі види прогнозів регіонального розвитку:

а) контрольований прогноз;

б) соціальний прогноз;

- в) пошуковий прогноз;
- г) неконтрольований прогноз.

63. Аналіз і систематизація проблем регіонального розвитку здійснюється на:

- а) першому етапі прогнозування;
- б) другому етапі прогнозування;
- в) третьому етапі прогнозування;
- г) четвертому етапі прогнозування.

64. Побудова моделі регіонального розвитку здійснюється на:

- а) першому етапі прогнозування;
- б) другому етапі прогнозування;
- в) третьому етапі прогнозування;
- г) четвертому етапі прогнозування.

65. Прогноз соціально-економічного розвитку регіону має включати:

- а) аналіз використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалів;
- б) прогноз кон'юнктури на ринках товарів і послуг;
- в) можливі шляхи розв'язання проблем економіки та соціальної сфери адміністративно-територіальної одиниці;
- г) всі відповіді вірні.

66. Якою установою розробляються Схеми (прогнози) розвитку і розміщення продуктивних сил України та її регіонів?

- а) Міністерством економічного розвитку і торгівлі України;
- б) Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України;
- в) Радою з вивчення продуктивних сил України;
- г) Комітетом з економічних питань Верховної Ради України.

67. До нормативних документів, що визначають державну регіональну політику в Україні, належать:

- а) Державна стратегія регіонального розвитку України;
- б) регіональні стратегії розвитку;

- в) інвестиційні програми (проекти), спрямовані на розвиток регіонів;
- г) всі відповіді вірні.

68. Державна стратегія регіонального розвитку України розробляється на період ...

- а) 5 років;
- б) 7 років;
- в) 10 років;
- г) 15 років.

69. Державна стратегія регіонального розвитку України визначає:

- а) тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів;
- б) стратегічні цілі і напрями регіонального розвитку та міжрегіонального співробітництва;
- в) пріоритети державної регіональної політики на відповідний період;
- г) всі відповіді вірні.

70. Регіональні стратегії розвитку розробляються на період ...

- а) 5 років;
- б) 7 років;
- в) 10 років;
- г) 15 років.

71. Проект регіональної стратегії має включати:

- а) сценарії розвитку;
- б) інституційне та організаційне забезпечення реалізації регіональної стратегії;
- в) фінансове забезпечення реалізації регіональної стратегії;
- г) всі відповіді вірні.

72. Проект регіональної стратегії має включати:

а) аналіз сильних і слабких сторін регіону, можливостей і загроз (SWOT-аналіз) та характеристику порівняльних переваг, викликів та ризиків перспективного розвитку регіону;

б) детальний опис основних тенденцій соціально-економічного розвитку регіону та результати моніторингу і оцінки результативності виконання завдань діючої регіональної стратегії;

в) систему моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональної стратегії, у тому числі індикатори результативності реалізації її цілей та завдань.

г) всі відповіді вірні.

73. Джерелами фінансування державної регіональної політики є:

а) кошти державного бюджету;

б) кошти місцевих бюджетів;

в) кошти міжнародних організацій;

г) всі відповіді вірні.

74. Головними завданнями програмування соціально-економічного розвитку регіонів є:

а) досягнення макроекономічної стабілізації та максимально ефективного використання економічного потенціалу регіонів;

б) підвищення економічного, соціального та екологічного добробуту населення;

в) підтримка вітчизняних товаровиробників, розвиток національного та регіональних ринків;

г) всі відповіді вірні.

75. За рівнем виділяють такі види програм соціально-економічного розвитку:

а) загальнодержавні;

б) регіональні;

в) місцеві;

г) комплексні.

76. За змістом виділяють такі види програм соціально-економічного розвитку:

- а) комплексні;
- б) функціональні;
- в) структурні;
- г) районні.

77. Що з нижче перерахованого не є обов'язковою складовою програми соціально-економічного розвитку регіону?

- а) аналітично-прогнознний розділ;
- б) історичний розділ;
- в) розділ «система основних показників»;
- г) розділ «система балансових показників».

78. Який розділ програми соціально-економічного розвитку регіону містить результати аналізу основних тенденцій розвитку економіки регіону?

- а) аналітично-прогнознний розділ;
- б) розділ «система основних показників»;
- в) розділ «система балансових показників»;
- г) немає вірної відповіді.

79. Який розділ програми соціально-економічного розвитку регіону включає баланси трудових, фінансових, паливно-енергетичних ресурсів, виробництва і використання окремих видів промислової та сільськогосподарської продукції, споживання продовольчих товарів?

- а) аналітично-прогнознний розділ;
- б) розділ «система основних показників»;
- в) розділ «система балансових показників»;
- г) немає вірної відповіді.

80. Який розділ програми соціально-економічного розвитку регіону містить показники розвитку сфери матеріального виробництва й соціальної сфери за їх основними галузями, рівня життя населення, структурних перетворень в економіці, зовнішньоекономічної діяльності тощо?

- а) аналітично-прогнознний розділ;
- б) розділ «система основних показників»;

- в) розділ «система балансових показників»;
- г) немає вірної відповіді.

81. Місцевий бюджет – це ...

- а) правовий акт, згідно з яким виконавчі органи влади отримують легітимне право розпоряджатися певними фондами грошових ресурсів;
- б) план доходів і видатків місцевого органу влади чи самоврядування;
- в) економічний атрибут самостійної територіальної одиниці;
- г) всі відповіді вірні.

82. До принципів формування міських бюджетів відносяться:

- а) збалансованість;
- б) самостійність;
- в) ефективність;
- г) цільове використання коштів.

83. Бюджети територіальних громад включають:

- а) міські бюджети;
- б) селищні бюджети;
- в) сільські бюджети;
- г) всі відповіді вірні.

84. Місцеві фінанси включають:

- а) прибутки підприємств всіх форм власності;
- б) цільові фонди;
- в) вірні відповіді а і б;
- г) немає вірної відповіді.

85. Місцеві фінанси не включають:

- а) прибутки підприємств комунальної форми власності;
- б) місцеві бюджети;
- в) місцеві позики;
- г) немає вірної відповіді.

86. З Державного бюджету України можуть передаватися місцевим бюджетам такі міжбюджетні трансферти:

- а) субвенція на здійснення програм соціального захисту;
- б) субвенція на виконання інвестиційних проектів;
- в) субвенція на компенсацію втрат доходів бюджетів місцевого самоврядування на виконання повноважень внаслідок надання пільг, установлених державою;
- г) всі відповіді вірні.

87. При визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів користуються такими показниками:

- а) коефіцієнт вирівнювання;
- б) кількість мешканців;
- в) кількість споживачів соціальних послуг;
- г) фінансові нормативи бюджетної забезпеченості.

88. Регіональні фінанси – це ...

а) система економічних відносин, що регулює розподіл і перерозподіл національного доходу, фонду грошових надходжень, які використовуються для економічного й соціального розвитку територій;

б) сукупність фінансових (грошових) ресурсів, використовуваних для економічного і соціального розвитку територій;

- в) вірні відповіді а і б;
- г) немає вірної відповіді.

89. Дохідна частина регіональних бюджетів включає:

- а) субвенції з державного бюджету;
- б) податки, збори та мито, включаючи місцеві податки й збори;
- в) платежі за використання природних ресурсів;
- г) всі відповіді вірні.

90. Витратна частина регіональних бюджетів включає:

- а) фінансову підтримку галузей господарського комплексу;
- б) фінансову підтримку соціально-культурних заходів;
- в) фінансову підтримку правоохоронної діяльності;
- г) всі відповіді вірні.

91. Провідне місце у видатках в більшості регіонів займає ...

- а) фінансова підтримка галузей господарського комплексу;
- б) фінансова підтримка соціально-культурних заходів;
- в) фінансова підтримка правоохоронної діяльності;
- г) немає вірної відповіді.

92. Займають менше 10% і є найменшими видатки ...

- а) фінансова підтримка галузей господарського комплексу;
- б) фінансова підтримка соціально-культурних заходів;
- в) фінансова підтримка правоохоронної діяльності;
- г) немає вірної відповіді.

93. Щоквартальна оцінка результативності реалізації державної регіональної політики передбачає розрахунок показників ...

- а) інвестиційний розвиток та зовнішньоекономічна співпраця;
- б) розвиток малого та середнього підприємництва;
- в) розвиток інфраструктури;
- г) доступність та якість послуг у сфері освіти.

94. Щорічна оцінка результативності реалізації державної регіональної політики передбачає розрахунок показників ...

- а) економічна та соціальна згуртованість;
- б) соціальний захист та безпека;
- в) раціональне природокористування та якість довкілля;
- г) ефективність ринку праці.

95. Оцінка ефективності реалізації Угоди щодо регіонального розвитку передбачає розрахунок показників:

- а) економічної ефективності;
- б) соціальної ефективності;
- в) екологічної ефективності;
- г) бюджетної ефективності.

96. Оцінювання роботи центральних органів виконавчої влади щодо залучення інвестицій, здійснення заходів з поліпшення інвестиційного клімату у відповідних галузях економіки та регіонах здійснюється за блоками показників:

- а) «розвиток інфраструктури»;
- б) «людські ресурси»;
- в) «підприємництво»;
- г) «економічні показники».

97. Оцінювання роботи місцевих органів виконавчої влади щодо залучення інвестицій, здійснення заходів з поліпшення інвестиційного клімату у відповідних галузях економіки та регіонах здійснюється за блоками показників:

- а) «транспортна інфраструктура»;
- б) «інвестиційна інфраструктура»;
- в) «телекомунікаційна інфраструктура»;
- г) всі відповіді вірні.

98. Оцінювання роботи центральних органів виконавчої влади щодо залучення інвестицій, здійснення заходів з поліпшення інвестиційного клімату у відповідних галузях економіки та регіонах здійснюється за показниками:

- а) загальний обсяг інноваційних витрат на технологічні інновації;
- б) валовий регіональний продукт на одну особу;
- в) наявний дохід на одну особу;
- г) кількість кредитних спілок.

99. Оцінювання роботи місцевих органів виконавчої влади щодо залучення інвестицій, здійснення заходів з поліпшення інвестиційного клімату у відповідних галузях економіки та регіонах здійснюється за показниками:

- а) середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника;
- б) введення в експлуатацію житла забудовниками всіх форм власності;
- в) рівень працевлаштування не зайнятих трудовою діяльністю громадян;
- г) загальний обсяг експорту на одну особу.

100. Напрямами вдосконалення механізму реалізації регіональної економічної політики є:

а) розроблення нової стратегії державної регіональної економічної політики, яка б дала змогу прискорити економічні перетворення в державі;

б) визначення перспективних напрямків державної регіональної економічної політики з урахуванням процесів глобалізації та регіоналізації;

в) формування ефективного регіонального господарського механізму з широким використанням програмно-цільового методу управління регіональним розвитком;

г) всі відповіді вірні.

Завдання для практичних занять

Завдання 1. З'єднайте частини А і Б табл. 5.1 таким чином, щоб розподілити за базовими групами методи державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів.

Таблиця 5.1 – Вихідні дані для завдання 1

А		Б	
1	Адміністративно-правові	1	розробка комплексного прогнозу економічного і соціального розвитку
2	Економічні	2	цінова політика
		3	розробка регіональних програм
		4	податкова політика
		5	квоти та ліцензії
		6	дотації, субсидії та субвенції
		7	державні закупівлі та контракти

Завдання 2. На підставі вихідних даних (табл. 5.2) виявити особливості державного фінансування соціально-економічного розвитку регіонів України.

Здійснити типологізацію (табл. 5.2) та ранжирування (табл. 5.3) регіонів за переважуючою моделлю державного фінансування соціально-економічного розвитку.

Таблиця 5.2 – Державне фінансування соціально-економічного розвитку регіонів України

<i>Регіони</i>	<i>Перераховано в державний бюджет, млрд. грн.</i>	<i>Отримано ³ державного бюджету, млрд. грн.</i>	<i>Коефіцієнт відповідності державного фінансування</i>	<i>Тип регіону (донор, бенефіціар, реципієнт)</i>
1	2	3	4 = 3 / 2	5
Автономна Республіка Крим	1,94	5,72		
Вінницький	1,63	3,98		
Волинський	1,47	4,32		
Дніпропетровський	15,03	8,85		
Донецький	3,85	13,09		
Житомирський	3,24	3,54		
Закарпатський	0,98	5,51		
Запорізький	1,77	4,07		
Івано-Франківський	0,27	3,41		
Київський	2,16	3,49		
Кіровоградський	0,23	2,24		
Луганський	4,35	9,42		
Львівський	4,70	4,34		
Миколаївський	0,80	2,82		
Одеський	1,85	3,30		
Полтавський	9,60	4,12		
Рівненський	1,96	1,97		
Сумський	2,61	1,63		
Тернопільський	0,92	4,36		
Харківський	10,38	3,48		
Херсонський	1,00	1,40		
Хмельницький	0,97	1,42		
Черкаський	2,18	1,97		
Чернівецький	0,82	1,08		
Чернігівський	1,73	2,52		

За значенням коефіцієнта відповідності державного фінансування регіон ідентифікується як *регіон-донор*, *регіон-бенефіціар* чи *регіон-реципієнт*.

Регіон визнається як *регіон-донор*, якщо значення коефіцієнта відповідності державного фінансування є значно меншим за 1.

Регіон визнається як *регіон-бенефіціар*, якщо значення коефіцієнта відповідності державного фінансування є близьким до 1.

Регіон визнається як *регіон-реципієнт*, якщо значення коефіцієнта відповідності державного фінансування є значно більшим за 1.

Таблиця 5.3 – Ранжирування регіонів України за особливостями державного фінансування соціально-економічного розвитку

<i>Ранг</i>	<i>Регіони-донори</i>	<i>Регіони-бенефіціари</i>	<i>Регіони-реципієнти</i>
1			
2			
...			
<i>n</i>			

Ранжирування регіонів України за переважаючою моделлю державного фінансування соціально-економічного розвитку здійснюється за значеннями коефіцієнта відповідності державного фінансування: для регіонів-донорів – від мінімального значення (найвищий ранг присвоюється регіону з найменшим значенням коефіцієнту відповідності державного фінансування), для регіонів-бенефіціарів і регіонів-реципієнтів – від максимального значення (найвищий ранг присвоюється регіону з найбільшим значенням коефіцієнту відповідності державного фінансування).

ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Заголовок з екрану.
2. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 8 вересня 2005 року № 2850-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>. – Заголовок з екрану.
3. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року № 156-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19>. – Заголовок з екрану.
4. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>. – Заголовок з екрану.
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>. – Заголовок з екрану.
6. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13 жовтня 1992 року № 2673-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2673-12>. – Заголовок з екрану.
7. Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24 червня 2004 року № 1861-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>. – Заголовок з екрану.
8. Указ Президента України «Про Раду регіонального розвитку» від 21 квітня 2015 року № 224/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/224/2015>. – Заголовок з екрану.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва

та житлово-комунального господарства України» від 30 квітня 2014 року № 197 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-п>. – Заголовок з екрану.

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Ради з питань регіонального розвитку та місцевого самоврядування» від 2 квітня 2009 року № 309 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/309-2009-п>. – Заголовок з екрану.

11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» від 6 серпня 2014 р. № 385 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п>. – Заголовок з екрану.

12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики» від 21 жовтня 2015 року № 856 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/856-2015-п>. – Заголовок з екрану.

13. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання удосконалення системи моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики» від 20 грудня 2017 року № 1029 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1029-2017-п>. – Заголовок з екрану.

14. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва» від 7 лютого 2018 р. № 57 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/57-2018-п>. – Заголовок з екрану.

15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки, укладення та виконання угоди щодо регіонального розвитку і відповідної типової угоди» від 23 травня 2007 року № 751 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/235-2010-п>. – Заголовок з екрану.

16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки ефективності здійснення спільних заходів, передбачених угодою щодо регіонального розвитку» від 16 листопада 2011 року № 1187 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2011-п>. – Заголовок з екрану.

17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» від 20 травня 2009 року № 476 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/476-2009-п>. – Заголовок з екрану.

18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними» від 2 березня 2010 року № 235 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/235-2010-п>. – Заголовок з екрану.

19. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції створення системи рейтингової оцінки регіонів, галузей національної економіки, суб'єктів господарювання» від 1 квітня 2004 року № 208-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/208-2004-р>. – Заголовок з екрану.

20. Наказ Державного агентства України з інвестицій та інновацій «Про затвердження Порядку проведення конкурсного відбору регіональних і галузевих інноваційних програм, які впроваджуватимуться за рахунок бюджетних коштів» від 17 жовтня 2007 року № 105 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1224-07>. – Заголовок з екрану.

21. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» від 31 березня 2016 року № 79

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16>. – Заголовок з екрану.

22. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Методики оцінювання роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо залучення інвестицій, здійснення заходів з поліпшення інвестиційного клімату у відповідних галузях економіки та регіонах і відповідної форми звіту» від 17 липня 2006 року № 245 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0913-06>. – Заголовок з екрану.

23. Аванесова Н.Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: підручник / Н.Е. Аванесова. – Х.: Щедра садиба плюс, 2015. – 223 с.

24. Бандур С.І. Регіональна економіка: навч. посібник / С.І. Бандур. – К.: ІПК ДСЗУ, 2010. – 271 с.

25. Богословська А. В. Регіональна економіка: навч. посібник / А.В. Богословська, О.С. Кваша. – Миколаїв: Видавець Ємельянова Т.В., 2018. – 488 с.

26. Буряковський В.В. Регіональна економіка: навч. посібник / В.В. Буряковський, О.М. Грабчук. – Суми: Папірус, 2011. – 355 с.

27. Гладкий О.В. Менеджмент розміщення продуктивних сил і регіональної економіки: навч. посібник / О.В. Гладкий. – К.: Київський університет, 2014. – 254 с.

28. Дадашев Б.А. Регіональна економіка: навч. посібник / Б.А. Дадашев, В.П. Гордієнко, В.В. Обливанцов. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 202 с.

29. Джаман М.О. Теорія економіки регіонів: навч. посібник / М.О. Джаман. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с.

30. Димченко О.В. Регіональна економіка: навч. посібник / О.В. Димченко, Н.М. Матвеєва, С.М. Гайдено. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 221 с.

31. Журавель В.В. Регіональна економіка: підручник / В.В. Журавель, О.В. Поспелов, Г.П. Реун, В.Б. Родченко. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 271 с.

32. Завадських Г.М. Регіональна економіка: навч. посібник / Г.М. Завадських. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 555 с.

33. Зінь Е.А. Регіональна економіка: підручник / Е.А. Зінь. – К.: «ВД «Професіонал», 2007. – 528 с.
34. Іщук С.І. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: підручник / С.І. Іщук, О.В. Гладкий. – К.: Знання, 2013. – 447 с.
35. Квач Я.П. Регіональна економіка: навч. посібник / Я.П. Квач, О.Г. Борісов, К.С. Колеснікова. – Одеса: Фенікс, 2012. – 204 с.
36. Ковтун О.І. Регіональна економіка: навч. посібник для самост. вивч. дисципліни / О.І. Ковтун. – Львів: Новий Світ, 2012. – 162 с.
37. Комплексна регіональна статистика. Статистичні дані Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Заголовок з екрану.
38. Конащук В.Л. Регіональна економіка. Ч. 1: навч.-метод. посібник / В.Л. Конащук. – Запоріжжя: ЗДІА, 2009. – 190 с.
39. Конащук В.Л. Регіональна економіка. Ч. 2: навч.-метод. посібник / В.Л. Конащук. – Запоріжжя: ЗДІА, 2009. – 180 с.
40. Кулініч О.А. Регіональна економіка: навч. посібник / О.А. Кулініч, Л.М. Лобановська, В.О. Козуб. – Х.: ХДУХТ, 2010. – 307 с.
41. Лишиленко В.І. Регіональна економіка: підручник / В.І. Лишиленко. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 384 с.
42. Манів З.О. Регіональна економіка: навч. посібник / З.О. Манів, І.М. Луцький, С.З. Манів. – Львів: Магнолія 2006, 2011. – 639 с.
43. Мартусенко І.В. Регіональна економіка: підручник / І.В. Мартусенко, Б.В. Погрішук. – Тернопіль: Крок, 2015. – 626 с.
44. Матвейчук Л.О. Регіональна економіка: навч.-метод. посібник / Л.О. Матвейчук. – Кам'янець-Подільський: Сисин Я.І.: Абетка, 2015. – 135 с.
45. Осадчий Є.І. Регіональна економіка: навч. посібник / Є.І. Осадчий. – Сімферополь; Саки: Підприємство Фенікс, 2011. – 319 с.
46. Пак Н.Т. Регіональна економіка: навч. посібник / Н.Т. Пак. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. – 325 с.

47. Петрига О.М. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник / О.М. Петрига. – К.: Персонал, 2009. – 301 с.
48. Посилкіна О.В. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник / Посилкіна О.В., Доровський О.В., Баран Н.Й., Літвінова О.В. – Х.: Вид-во НФаУ, 2014. – 238 с.
49. Регіональна економіка: підручник / О. М. Бандурка та ін.; за заг. ред. О.М. Бандурки, О. В. Носової. – Х.: Золота миля, 2016. – 333 с.
50. Регіональна економіка: підручник / Н.Л. Гавкалова, Н.К. Гіковата, О.О. Петраєв та ін.; за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011. – 464 с.
51. Регіональна економіка: підручник / Є.П. Качан, Г.П. Баб'як, Л.П. Запорожан та ін.; за ред. Є.П. Качана. – К.: Знання, 2011. – 670 с.
52. Регіональна економіка: навч. посібник / В.М. Василенко та ін.; за ред. Василенка В.М. – Київ; Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 632 с.
53. Регіональна економіка: навч. посібник / В.В. Гончаров та ін. – К.: КНУБА, 2016. – 203 с.
54. Регіональна економіка: навч. посібник / Збарський В.К. та ін.; за ред. В.К. Збарського, В.І. Мацибори. – 2-е вид., допов. і перероб. – К.: Компринт, 2014. – 362 с.
55. Регіональна економіка: навч. посібник / Золотарьов А.М. та ін. – Х.: ІНЖЕК, 2009. – 368 с.
56. Регіональна економіка: словник термінів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 351 с.
57. Регіональна економіка: тексти лекцій / О.В. Ольшанська, М.І. Фащевський, І.В. Білоконь та ін.; за заг. ред. М.І. Фащевського, О.В. Ольшанської. – К.: КНЕУ, 2009. – 328 с.
58. Регіональна економіка у схемах і таблицях: навч.-практ. посібник / Т.М. Серікова, Н.К. Гіковата, Г.М. Шумська; за заг. ред. Т. М. Серікової. – Х.: Вид ХНЕУ, 2010. – 176 с.
59. Регіональна економіка та природокористування: навч. посібник / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека, Л.О. Позднякова,

П.О. Черномаз; за ред. А.П. Голікова. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 352 с.

60. Регіонознавство: підручник / В.В. Копійка та ін.; за заг. ред. Л.В. Губерського і В.А. Смолія. – К.: Київський університет, 2014. – 638 с.

61. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: підручник / За ред. В.В. Ковалевського, О.Л. Михайлюк, В.Ф. Семенова. – 9-те вид. – К.: Знання, 2009. – 373 с.

62. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник / О.В. Гордієнко, О.І. Кулініч, Ю.В. Петренко. – К.: Аграрна освіта, 2011. – 291 с.

63. Савченко В.Ф. Регіональна економіка: навч. посібник / В.Ф. Савченко. – 2-ге вид, перероб. і доп. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2013. – 344 с.

64. Сидорченко Т.Ф. Регіональна економіка: навч.-метод. посібник / Т.Ф. Сидорченко, О.А. Ліпанова, О.В. Задворна. – Бердянськ: Ткачук О.В., 2012. – 175 с.

65. Тодосійчук В.Л. Регіональна економіка: підручник / В.Л. Тодосійчук. – Вінниця: ВДАУ, 2008. – 434 с.

66. Топчієв О.Г. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посібник / О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова, В.В. Яворська. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 370 с.

67. Управління регіональним розвитком: навч. посібник / С.М. Серьогін та ін.; за заг. ред. Бобровської О.Ю., Савостенко Т.О. – Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2010. – 167 с.

68. Шевченко І.Ю. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Регіональна економіка» для студентів денної та заочної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» / І.Ю Шевченко. – Х.: ХНАДУ, 2017. – 60 с.

69. Шевченко І.Ю. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Регіональна економіка» для студентів денної та заочної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» / І.Ю Шевченко. – Х.: ХНАДУ, 2017. – 32 с.

70. Шевченко І.Ю. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Регіональна економіка» для студентів заочної форми навчання галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» / І.Ю. Шевченко. – Х.: ХНАДУ, 2016. – 24 с.

71. Швець І.Ю. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: навч. посібник / І.Ю. Швець, Ю.Ю. Швець. – Сімферополь: ДІАЙПІ, 2013. – 316 с.

72. Шевчук Л.Т. Регіональна економіка: навч. посібник / Л.Т. Шевчук. – К.: Знання, 2011. – 319 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Показники розвитку економічного потенціалу регіонів України

Таблиця А1 – Земельні ресурси регіонів України

Регіони	тис. га								
	землі сільсько- господарського призначення	ліси та лісовкриті площі	забудовані землі	землі під водою	відкриті заболочені землі	інші землі	землі заповідного фонду		
							1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	1853,3	300,3	113,6	211,6	5,1	124,2	74,8	74,8	74,8
<i>області</i>									
Вінницька	2064,2	379,9	107,6	43,4	29,1	25,0	20,2	20,2	20,2
Волинська	1080,8	697,7	60,1	45,4	115,9	14,5	91,3	124,7	124,7
Дніпропетровська	2581,8	192,8	194,2	155,6	26,1	41,8	3,8	3,8	3,8
Донецька	2094,5	204,0	199,6	42,4	10,2	101,0	64,5	64,3	64,3
Житомирська	1583,1	1122,7	88,8	48,6	101,2	38,3	51,0	51,0	51,0
Закарпатська	469,7	723,9	47,5	18,4	0,8	15,0	146,3	146,0	146,0
Запорізька	2298,4	118,9	95,5	171,5	7,2	26,8	94,9	95,0	95,0
Івано-Франківська	645,4	635,5	63,1	23,7	2,7	22,3	114,3	125,7	125,7
Київська	1793,4	648,8	127,5	175,2	49,7	17,5	–	17,2	17,2
Кіровоградська	2082,2	186,8	89,1	76,8	10,6	13,3	–	–	–
Луганська	1956,0	356,2	128,3	22,0	16,5	189,3	5,4	12,4	12,4
Львівська	1292,0	694,7	113,6	42,8	9,4	30,6	60,0	60,4	60,4
Миколаївська	2054,9	124,2	98,7	128,8	21,1	30,8	43,0	45,8	45,8
Одеська	2659,4	223,4	130,8	211,0	73,3	33,5	99,4	100,7	100,7
Полтавська	2224,9	284,5	119,1	148,4	85,4	12,7	30,7	22,8	22,8
Рівненська	961,8	804,5	58,0	43,3	104,9	32,6	47,7	52,5	52,5
Сумська	1739,1	460,2	84,5	30,9	62,6	5,9	39,6	40,4	40,4
Тернопільська	1073,7	201,4	63,5	19,3	5,9	18,6	17,5	27,3	27,3
Харківська	2474,1	417,7	123,9	60,6	31,9	33,6	22,7	22,7	22,7
Херсонська	2031,7	152,0	73,8	430,8	29,8	128,0	212,7	210,0	290,6
Хмельницька	1603,9	287,6	84,9	42,3	20,2	24,0	261,3	270,1	270,1
Черкаська	1486,9	338,6	84,4	135,8	30,5	15,4	2,0	19,9	19,9
Чернівецька	482,0	257,9	39,9	18,8	1,2	9,8	27,8	27,8	27,8
Чернігівська	2124,9	739,4	99,9	68,0	130,2	27,9	40,7	42,0	42,0

Таблиця А2 – Водні ресурси регіонів України

Регіони	Річки		Ставки			Водосховища			Забір води з природних водних об'єктів, млн. м ³			Забір води з природних водних об'єктів у розрахунку на 1 особу, млн. м ³		
	кількість	загальна довжина, км	кількість	площа водного дзеркала, тис. га	об'єм, млн. м ³	кількість	площа водного дзеркала, тис. га	об'єм, млн. м ³	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	1657	5996	875	4,46	102,47	22	4,10	361,1	1591	1625	1567	240	241	391
області														
Вінницька	3600	11800	3216	22,5	275,6	73	12,4	254	133	132	131	79	78	71
Волинська	131	3378	439	3,99	57,8	13	2,25	38,93	96	93	82	77	75	62
Дніпропетровська	949	7560	1432	12,6	220,3	131	21,6	768,1	1654	1684	1571	425	436	409
Донецька	2287	11653	1010	8,53	194,8	151	19,68	641,3	2142	2093	1979	305	300	311
Житомирська	2739	12877	826	9,81	115,08	43	6,97	30,84	207	208	206	142	142	125
Закарпатська	9429	19578	59	0,29	8,7	9	1,28	42,62	40	39	38	31	31	24
Запорізька	979	5953	897	8,57	189,32	28	2,48	62,3	972	1211	1244	530	668	695
Івано-Франківська	8321	15656	620	2,37	30,99	3	1,67	15,37	108	107	106	77	77	67
Київська	1522	8745	2389	16,4	259,1	58	9,46	161,7	1064	1170	1008	544	604	502
Кіровоградська	644	9870	2185	16,05	221,21	84	9,58	224,6	213	200	234	77	65	80
Луганська	104	3297	352	3,0	73,09	65	6,28	162,84	475	491	469	128	132	80
Львівська	8950	16343	1220	5,84	86,86	24	4,2	84,03	247	245	244	90	89	62
Миколаївська	102	3283	865	8,77	110,07	44	6,52	205,75	227	268	268	191	223	183
Одеська	1143	7962	828	6,83	66,43	55	78,33	873,9	1699	1263	662	216	182	125
Полтавська	1779	13002	1272	15,9	278,07	67	6,37	100,7	241	248	249	159	164	150
Рівненська	1375	7643	656	6,4	72,25	13	3,77	66,95	202	207	201	149	153	142
Сумська	1543	8490	1199	9,32	164,6	46	5,12	90,14	114	120	116	99	105	91
Тернопільська	1401	6064	874	5,65	57,83	27	3,8	52,1	79	87	86	68	74	68
Харківська	867	6405	1910	9,89	115,18	51	32,4	1356,2	385	376	388	139	136	124
Херсонська	20	855	360	6,19	107,8	31	27,4	76,7	1319	1392	1470	261	279	999
Хмельницька	3114	9540	1803	12,2	147,2	61	10,02	145,02	171	159	120	82	99	62
Черкаська	1059	5877	2312	17,0	246,3	37	5,86	83,52	289	259	229	217	196	168
Чернівецька	4240	8966	482	2,92	41,28	2	0,14	2,95	81	83	84	90	92	80
Чернігівська	1261	8480	683	7,78	102,51	15	1,93	35,41	155	173	170	137	156	145

Таблиця А3 – Мінерально-сировинна база регіонів України

№	Баланс Сорт, марка корисної копалини	Кількість родовищ			
		Усього	у % до загальної кількості по Україні	Розроблюється	у % до загальної кількості по Україні
1	2	3	4	5	6
<i>Автономна Республіка Крим</i>					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	17	6,31	2	0,97
2	Газ газових шапок	2	8,70	–	–
3	Газ розчинений	6	3,95	1	0,88
Рідкі корисні копалини					
4	Нафта	11	6,25	1	0,79
5	Конденсат у газі вільному	5	2,30	–	–
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди чорних металів					
6	Руди заліза	8	13,79	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
7	Сіль кухонна	2	14,29	2	28,57
8	Сировина карбонатна для соди	1	25,00	1	50,00
9	Сіль магнієва	1	50,00	1	50,00
10	Фосфорит	3	33,33	–	–
11	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	1	2,70	1	14,29
12	Бром	1	100,00	1	100,00
Гірничорудні корисні копалини					
13	Глини бентонітові	2	22,22	–	–
Нерудні корисні копалини для металургії					
14	Вапняк флюсовий	11	52,17	8	52,94
Будівельні корисні копалини					
15	Сировина цементна	6	13,21	4	13,51
16	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	3	6,93	4	14,81
17	Гіпс та ангідрит	1	2,27	1	4,00
18	Сировина скляна	1	2,63	1	5,56
19	Пісок будівельний	9	1,50	6	2,17
20	Суміш піщано-гравійна	1	1,52	1	3,23
21	Камінь облицювальний	2	0,88	–	–
22	Камінь будівельний	23	3,52	13	3,98
23	Камінь пиляльний	105	51,47	45	67,16
25	Сировина цегельно-черепична	11	0,62	4	1,43
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
26	Води питні і технічні	89	7,34	68	5,61
27	Води мінеральні	16	5,30	8	2,65
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					

1	2	3	4	5	6
28	Грязі та мул мінеральні	2	14,29	2	14,29
ЛІКУВАЛЬНА РОПА					
29	Лікувальна ропа	1	33,33	1	33,33
Вінницька область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Тверді корисні копалини					
1	Торф	25	3,22	—	—
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
2	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	7	29,73	—	—
3	Сировина карбонатна для цукрової промисловості	2	14,29	—	—
Гірничорудні корисні копалини					
4	Каолін	4	9,76	4	16,67
5	Сировина абразивна	1	25,00	—	—
6	Глини бентонітові	1	11,11	1	25,00
Нерудні корисні копалини для металургії					
7	Плавиківий шпат	1	50,00	—	—
Будівельні корисні копалини					
8	Сировина крем'яна	2	28,57	—	—
9	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	8	9,90	1	3,70
10	Пісок будівельний	38	6,67	15	5,80
11	Суміш піщано-гравійна	1	3,03	—	—
12	Камінь облицювальний	9	3,95	6	4,26
13	Камінь будівельний	88	11,01	39	9,01
14	Камінь пиляльний	28	13,73	7	10,45
15	Сировина керамзитова	2	3,70	—	—
16	Сировина цегельно-черепична	167	8,94	30	9,17
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
17	Води питні і технічні	52	4,29	27	2,23
18	Води мінеральні	17	5,63	13	4,30
Волинська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	1	0,30	1	0,47
Тверді корисні копалини					
2	Вугілля кам'яне	11	0,99	4	0,83
3	Торф	111	14,30	4	8,70
4	Сапропель	191	61,81	2	100,00
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Елементи розсіяні					
5	Германій	1	0,45	—	—
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
6	Фосфорит	1	11,11	—	—

1	2	3	4	5	6
Будівельні корисні копалини					
7	Крейда будівельна	7	11,76	1	18,18
8	Сировина скляна	2	5,26	–	–
9	Пісок будівельний	32	5,50	17	5,80
10	Пісок для пісочниць локомотивів	1	12,50	–	–
11	Камінь будівельний	1	0,11	1	0,21
12	Сировина цегельно-черепична	37	1,91	7	2,01
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
13	Води питні і технічні	22	1,81	13	1,07
14	Води мінеральні	3	0,99	1	0,33
Дніпропетровська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	15	4,50	12	5,66
2	Газ газових шапок	3	13,04	3	15,79
3	Газ розчинений	7	4,61	7	6,14
4	Метан вугільних родовищ	4	1,95	4	4,12
Рідкі корисні копалини					
5	Нафта	9	4,69	8	6,30
6	Конденсат у газі вільному	12	5,53	11	6,59
7	Конденсат у газі газових шапок	2	12,50	2	14,29
Тверді корисні копалини					
8	Вугілля буре	21	26,60	–	–
9	Вугілля кам'яне	56	5,40	10	2,07
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди чорних металів					
10	Руди заліза	30	51,72	20	64,52
11	Руди марганцю	3	60,00	3	75,00
Руди кольорових металів					
12	Руди алюмінію	1	100,00	–	–
13	Руди нікелю	4	36,36	–	–
Руди рідкісних металів					
14	Руди ванадію	2	16,67	1	16,67
15	Руди кобальту	4	40,00	–	–
16	Руди гафнію	1	100,00	1	100,00
Елементи розсіяні					
17	Германій	25	11,31	10	12,35
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
18	Сировина для мінеральних фарб	2	20,00	1	50,00
Гірничорудні корисні копалини					
19	Каолін	2	4,88	1	4,17
Нерудні корисні копалини для металургії					
20	Глини для вогнетривів	3	13,33	–	–
21	Кварцит та кварц для вогнетривів	2	22,22	2	28,57
22	Магнезит	1	100,00	–	–
23	Доломіт для металургії	1	14,29	–	–

1	2	3	4	5	6
24	Сировина високоглиноземна	4	80,00	4	100,00
25	Ставроліт	3	75,00	3	75,00
26	Вапняк флюсовий	1	4,35	–	–
27	Пісок формувальний	5	38,10	3	30,00
Будівельні корисні копалини					
28	Сировина цементна	2	3,85	1	2,70
29	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	3	2,97	–	–
30	Пісок будівельний	18	3,00	3	1,09
31	Камінь облицювальний	4	1,75	2	1,42
32	Камінь будівельний	39	4,99	20	5,24
33	Камінь пиляльний	1	0,49	1	1,49
34	Сировина керамзитова	1	1,85	–	–
35	Сировина цегельно-черепична	42	2,27	3	0,86
36	Бітум	3	15,00	–	–
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
37	Води питні і технічні	27	2,23	6	0,49
38	Води мінеральні	17	5,63	13	4,30
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
39	Грязі та мул мінеральні	1	7,14	1	7,14
Донецька область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	1	0,30	1	0,47
2	Метан вугільних родовищ	145	67,80	78	74,23
Рідкі корисні копалини					
3	Конденсат у газі вільному	1	0,46	1	0,60
Тверді корисні копалини					
4	Вугілля кам'яне	412	35,30	187	35,06
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди чорних металів					
5	Руди заліза	1	1,72	–	–
Руди рідкісних металів					
6	Ртуть	7	63,64	–	–
Елементи розсіяні					
7	Германій	110	49,77	48	59,26
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
8	Сіль кухонна	2	21,43	2	28,57
9	Сировина карбонатна для соди	2	50,00	1	50,00
0	Фосфорит	2	22,22	1	33,33
11	Сировина для мінеральних фарб	1	10,00	–	–
Гірничорудні корисні копалини					
12	Графіт	1	16,67	–	–
13	Сировина польвошпатована	1	9,09	1	14,29
14	Каолін	5	12,20	3	12,50
15	Глини бентонітові	1	11,11	1	25,00

1	2	3	4	5	6
Нерудні корисні копалини для металургії					
16	Глини для вогнетривів	21	70,00	20	90,91
17	Кварцит та кварц для вогнетривів	2	22,22	—	—
18	Доломіт для металургії	3	85,71	1	100,00
19	Вапняк флюсовий	6	30,43	4	29,41
20	Плави́ковий шпат	1	50,00	—	—
21	Пісок формувальний	4	19,05	4	40,00
Будівельні корисні копалини					
22	Сировина цементна	10	19,23	7	18,92
23	Сировина крем'яна	1	14,29	—	—
24	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	1	0,99	—	—
25	Гіпс та ангідрит	9	25,00	8	40,00
26	Крейда будівельна	13	19,12	3	27,27
27	Сировина скляна	3	10,53	2	16,67
28	Пісок будівельний	26	4,67	9	3,26
29	Сировина для закладання виїмкового простору	1	10,00	1	11,11
30	Камінь облицювальний	6	2,63	4	2,84
31	Камінь будівельний	28	4,09	11	2,94
32	Сировина керамзитова	2	3,70	—	—
33	Сировина петрургійна	2	100,00	1	100,00
34	Глина тугоплавка	7	40,91	3	62,50
35	Сировина цегельно-черепична	54	3,10	5	2,01
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
36	Води питні і технічні	113	9,29	55	4,53
37	Води мінеральні	16	5,30	3	0,99
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
38	Грязі та мул мінеральні	1	7,14	1	7,14
Житомирська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Тверді корисні копалини					
1	Вугілля	2	0,18	—	—
2	Торф	39	5,03	3	6,52
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди кольорових металів					
3	Руди свинцю та цинку	1	25,00	—	—
Руди рідкісних металів					
4	Руди ванадію	9	75,00	4	66,67
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
5	Апатит	4	66,67	1	33,33
6	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	1	2,70	1	14,29
7	Фтор	1	50,00	1	50,00
Гірничорудні корисні копалини					
8	Сировина польвошпатована	2	18,18	2	28,57

1	2	3	4	5	6
9	Каолін	5	12,20	4	16,67
10	Сланці пірофілітові	2	100,00	–	–
Нерудні корисні копалини для металургії					
11	Кварцит та кварц для вогнетривів	2	22,22	2	28,57
Будівельні корисні копалини					
12	Сировина цементна	1	1,92	1 ¹	2,70
13	Сировина скляна	5	13,16	2	11,11
14	Пісок будівельний	27	4,67	9	3,26
15	Пісок для пісочниць локомотивів	2	25,00	–	–
16	Суміш піщано-гравійна	1	1,52	–	–
17	Камінь облицювальний	129	56,58	91	64,54
18	Камінь будівельний	88	18,16	51	23,06
19	Сировина керамзитова	1	1,85	–	–
20	Сировина цегельно-черепична	80	4,24	7	2,01
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
21	Води питні і технічні	37	3,05	10	0,82
22	Води мінеральні	4	1,32	1	0,33
Закарпатська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	5	1,50	2	0,94
Тверді корисні копалини					
2	Вугілля буре	4	0,36	1	0,21
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди кольорових металів					
3	Руди свинцю та цинку	2	75,00	1	100,00
Руди рідкісних металів					
4	Ртуть	4	36,36	–	–
Руди дорогоцінних металів					
5	Руди срібла	1	50,00	1	50,00
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
6	Сіль кухонна	1	7,14	1	14,29
7	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	2	5,41	–	–
8	Барит	1	100,00	1	100,00
9	Сировина для мінеральних фарб	5	50,00	–	–
Гірничорудні корисні копалини					
10	Сировина польвошпатована	1	9,09	–	–
11	Каолін	1	2,44	1	4,17
12	Цеоліти	2	100,00	2	100,00
13	Глини бентонітові	2	22,22	1	25,00
Будівельні корисні копалини					
14	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	3	2,97	2	7,41
15	Сировина скляна	1	2,63	–	–
16	Пісок будівельний	7	1,33	5	1,81

1	2	3	4	5	6
17	Суміш піщано-гравійна	1	1,52	–	–
18	Камінь облицювальний	22	9,65	7	4,96
19	Камінь будівельний	43	5,68	27	6,71
20	Камінь пиляльний	5	2,45	1	1,49
21	Сировина керамзитова	1	1,85	–	–
22	Сировина перлітова	3	100,00	1	100,00
23	Глина тугоплавка	3	13,64	2	25,00
24	Сировина цегельно-черепична	77	4,19	19	6,02
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
25	Води питні і технічні	24	1,97	13	1,07
26	Води мінеральні	36	11,92	22	7,28
27	Води теплоенергетичні	1	100,00	1	100,00
Запорізька область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	1	0,30	–	–
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди чорних металів					
2	Руди заліза	8	13,79	4	12,90
3	Руди марганцю	1	20,00	1	25,00
Руди рідкісних металів					
4	Руди стронцію	1	100,00	1	100,00
Руди рідкоземельних металів					
5	Ітрієві лантаноїди та ітрій	1	100,00	1	100,00
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
6	Апатит	1	16,67	1	33,33
7	Фтор	1	50,00	1	50,00
Гірничорудні корисні копалини					
8	Графіт	1	16,67	–	–
9	Сировина польовошпатова	1	9,09	1	14,29
10	Каолін	3	7,32	2	8,33
Нерудні корисні копалини для металургії					
11	Глини для вогнетривів	1	3,33	1	4,55
12	Пісок формувальний	2	9,52	1	10,00
Будівельні корисні копалини					
13	Сировина крем'яна	1	14,29	–	–
14	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	1	0,99	–	–
15	Сировина скляна	4	10,53	1	5,56
16	Пісок будівельний	14	2,50	3	1,45
17	Сировина для закладання виїмкового простору	2	20,00	2	22,22
18	Камінь облицювальний	3	1,32	2	1,42
19	Камінь будівельний	31	3,97	14	3,35
20	Камінь пиляльний	1	0,49	–	–
21	Сировина керамзитова	2	3,70	–	–

1	2	3	4	5	6
22	Сировина цегельно-черепична	40	2,33	5	2,29
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
23	Води питні і технічні	33	2,72	17	1,40
24	Води мінеральні	9	2,98	8	2,65
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
25	Грязі та мул мінеральні	2	14,29	—	—
Івано-Франківська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	22	7,81	18	10,38
2	Газ газових шапок	3	13,04	3	15,79
3	Газ розчинений	26	17,11	21	18,42
Рідкі корисні копалини					
4	Нафта	20	15,10	14	16,54
5	Конденсат у газі вільному	12	5,53	10	5,99
6	Конденсат у газі газових шапок	2	12,50	2	14,29
Тверді корисні копалини					
7	Торф	28	3,61	2	4,35
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
8	Сіль кухонна	3	21,43	—	—
9	Сіль калійна	4	30,77	—	—
10	Сіль магнієва	1	25,00	—	—
11	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	1	2,70	1	14,29
12	Сировина карбонатна для цукрової промисловості	2	14,29	1	20,00
13	Сірка	4	30,77	—	—
Гірничорудні корисні копалини					
14	Озокерит	2	66,67	—	—
15	Родоніт	1	100,00	—	—
Будівельні корисні копалини					
16	Сировина цементна	4	7,69	4	10,81
17	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	10	9,90	1	3,70
18	Гіпс та ангідрит	11	27,27	3	16,00
19	Пісок будівельний	9	1,50	7	2,54
20	Суміш піщано-гравійна	22	33,33	12	38,71
21	Камінь облицювальний	2	0,88	1	0,71
22	Камінь будівельний	10	1,36	6	1,47
23	Камінь пиляльний	1	0,49	—	—
24	Сировина керамзитова	3	5,56	—	—
25	Сланці менілітові	1	50,00	1	100,00
26	Сировина цегельно-черепична	87	4,60	27	7,74
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
27	Води питні і технічні	30	2,47	9	0,74
28	Води мінеральні	14	4,64	10	3,31

1	2	3	4	5	6
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
29	Грязі та мул мінеральні	1	7,14	1	7,14
<i>Київська область</i>					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Тверді корисні копалини					
1	Торф	25	3,22	4	8,70
2	Сапропель	2	0,65	–	–
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди рідкісних металів					
3	Руди ванадію	1	8,33	1	16,67
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Нерудні корисні копалини для металургії					
4	Сировина високоглиноземна	1	20,00	1	20,00
5	Ставроліт	1	25,00	1	25,00
Будівельні корисні копалини					
6	Сировина скляна	4	10,53	–	–
7	Пісок будівельний	42	7,67	21	8,33
8	Суміш піщано-гравійна	1	1,52	–	–
9	Камінь облицювальний	1	0,44	1	0,71
10	Камінь будівельний	23	2,61	16	3,35
11	Сировина керамзитова	3	5,56	–	–
12	Сировина цегельно-черепична	110	5,68	15	4,30
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
13	Води питні і технічні	92	7,58	37	3,05
14	Води мінеральні	6	1,99	2	0,66
<i>Кіровоградська область</i>					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Тверді корисні копалини					
1	Вугілля буре	44	3,94	1	0,21
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди чорних металів					
2	Руди заліза	4	6,90	2	6,45
3	Руди хрому	1	100,00	1	100,00
Руди кольорових металів					
4	Руди нікелю	4	45,45	1	100,00
Руди рідкісних металів					
5	Руди кобальту	4	40,00	1	100,00
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничорудні корисні копалини					
6	Графіт	3	50,00	1	100,00
7	Сировина польовошпатова	1	9,09	–	–
8	Каолін	9	21,95	2	8,33
9	Сировина абразивна	1	25,00	1	33,33
Нерудні корисні копалини для металургії					
10	Глини для вогнетривів	1	3,33	–	–
11	Кварцит та кварц для вогнетривів	1	11,11	1	14,29
12	Пісок формувальний	1	4,76	–	–

1	2	3	4	5	6
Будівельні корисні копалини					
13	Сировина цементна	1	3,85	—	—
14	Сировина крем'яна	1	14,29	1	100,00
15	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	1	0,99	—	—
16	Пісок будівельний	17	3,00	4	1,81
17	Сировина для закладання виїмкового простору	2	40,00	2	44,44
18	Камінь облицювальний	12	5,26	9	6,38
19	Камінь будівельний	64	8,40	31	7,97
20	Камінь пиляльний	1	0,49	1	1,49
21	Сировина керамзитова	1	1,85	1	11,11
22	Сировина цегельно-черепична	59	3,20	3	1,43
23	Бітум	16	80,00	—	—
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
24	Води питні і технічні	38	3,13	10	0,82
25	Води мінеральні	3	0,99	2	0,66
Луганська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	21	6,61	16	7,55
2	Газ розчинений	2	1,32	—	—
3	Метан вугільних родовищ	59	28,78	21	21,65
Рідкі корисні копалини					
4	Нафта	3	1,56	—	—
5	Конденсат у газі вільному	16	7,37	15	8,98
Тверді корисні копалини					
6	Вугілля кам'яне	551	48,66	294	59,34
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди дорогоцінних металів					
7	Руди срібла	1	50,00	1	50,00
Елементи розсіяні					
8	Германій	79	35,75	22	27,16
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
9	Сировина карбонатна для соди	1	25,00	—	—
10	Сировина для мінеральних фарб	1	10,00	1	50,00
Нерудні корисні копалини для металургії					
11	Глини для вогнетривів	1	3,33	1	4,55
Будівельні корисні копалини					
12	Сировина цементна	1	1,92	—	—
13	Сировина крем'яна	2	28,57	—	—
14	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	4	4,95	—	—
15	Гіпс та ангідрит	1	2,27	1	4,00
16	Крейда будівельна	11	19,12	2	18,18
17	Пісок будівельний	27	4,50	14	5,07

1	2	3	4	5	6
18	Пісок для пісочниць локомотивів	1	12,50	–	–
19	Сировина для закладання виїмкового простору	1	10,00	–	–
20	Камінь облицювальний	7	3,07	1	0,71
21	Камінь будівельний	43	4,88	22	4,61
22	Камінь пиляльний	3	1,47	1	1,49
23	Сировина керамзитова	4	7,41	1	11,11
24	Глина тугоплавка	2	13,64	1	12,50
25	Сировина цегельно-черепична	39	2,12	3	1,43
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
26	Води питні і технічні	95	7,83	69	5,69
27	Води мінеральні	11	3,64	6	1,99
Львівська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	47	14,11	27	12,74
2	Газ розчинений	16	10,53	10	8,77
3	Метан вугільних родовищ	3	1,46	–	–
Рідкі корисні копалини					
4	Нафта	16	10,42	9	7,87
5	Конденсат у газі вільному	10	4,61	9	5,39
Тверді корисні копалини					
6	Вугілля кам'яне	26	2,33	10	2,07
7	Торф	93	11,98	5	10,87
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Елементи розсіяні					
8	Германій	5	2,26	1	1,23
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
9	Сіль кухонна	2	21,43	1	28,57
10	Сіль калійна	9	69,23	1	100,00
11	Сіль магнієва	1	25,00	1	50,00
12	Сировина карбонатна для цукрової промисловості	1	7,14	1	20,00
13	Сірка	6	53,85	1	50,00
Гірничорудні корисні копалини					
14	Озокерит	1	33,33	–	–
Нерудні корисні копалини для металургії					
15	Пісок формувальний	1	4,76	–	–
Будівельні корисні копалини					
16	Сировина цементна	5	9,62	4	10,81
17	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	9	12,87	5	25,93
18	Гіпс та ангідрит	2	4,55	1	4,00
19	Крейда будівельна	1	1,47	–	–
20	Сировина скляна	4	10,53	3	16,67
21	Пісок будівельний	44	7,83	22	8,70

1	2	3	4	5	6
22	Пісок для пісочниць локомотивів	1	12,50	–	–
23	Сировина для закладання виїмкового простору	1	10,00	1	11,11
24	Суміш піщано-гравійна	17	25,76	8	25,81
25	Камінь облицювальний	2	0,88	–	–
26	Камінь будівельний	10	1,14	2	0,42
27	Камінь пиляльний	1	0,49	–	–
28	Сировина керамзитова	4	7,41	2	22,22
29	Сланці менілітові	1	50,00	–	–
30	Сировина цегельно-черепична	98	5,06	35	10,03
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
31	Води питні і технічні	83	6,84	48	3,96
32	Води мінеральні	38	12,58	28	9,27
33	Води промислові	1	50,00	1	50,00
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
34	Грязі та мул мінеральні	1	7,14	1	7,14
Миколаївська область					
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди кольорових металів					
1	Руди нікелю	2	18,18	–	–
Руди рідкісних металів					
2	Руди кобальту	2	20,00	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Будівельні корисні копалини					
3	Сировина цементна	2	3,77	1	2,70
4	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	5	5,94	–	–
5	Пісок будівельний	29	5,33	12	5,07
6	Камінь облицювальний	8	3,51	6	4,26
7	Камінь будівельний	31	4,31	14	3,98
8	Камінь пиляльний	16	7,80	2	2,99
9	Сировина керамзитова	2	3,70	–	–
10	Сировина цегельно-черепична	45	2,32	4	1,15
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
11	Води питні і технічні	15	1,24	12	0,99
12	Води мінеральні	8	2,65	3	0,99
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
13	Грязі та мул мінеральні	1	7,14	–	–
Одеська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ розчинений	1	0,66	–	–
Рідкі корисні копалини					
2	Нафта	2	1,04	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					

1	2	3	4	5	6
3	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	1	2,70	—	—
Нерудні корисні копалини для металургії					
4	Вапняк флюсовий	1	4,35	1	5,88
Будівельні корисні копалини					
5	Сировина цементна	1	3,85	1	5,41
6	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	3	5,94	1	3,70
7	Пісок будівельний	19	3,17	7	2,54
8	Суміш піщано-гравійна	1	1,52	—	—
9	Камінь облицювальний	1	0,44	—	—
10	Камінь будівельний	20	2,27	3	0,63
11	Камінь пиляльний	32	15,69	6	8,96
12	Сировина керамзитова	3	11,11	1	22,22
13	Сировина цегельно-черепична	59	3,10	1	0,57
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
14	Води питні і технічні	40	3,30	25	2,06
15	Води мінеральні	21	6,95	2	0,66
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
16	Грязі та мул мінеральні	2	14,29	1	7,14
ЛІКУВАЛЬНА РОПА					
17	Лікувальна ропа	1	33,33	1	33,33
Полтавська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	81	24,62	57	26,89
2	Газ газових шапок	10	43,48	9	47,37
3	Газ розчинений	38	25,00	29	25,44
Рідкі корисні копалини					
4	Нафта	5	22,92	1	24,41
5	Конденсат у газі вільному	75	34,56	56	33,53
6	Конденсат у газі газових шапок	7	43,75	6	42,86
Тверді корисні копалини					
7	Торф	28	3,61	—	—
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди чорних металів					
8	Руди заліза	8	12,07	5	16,13
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
6	Бішофіт	1	50,00	1	50,00
Будівельні корисні копалини					
7	Пісок будівельний	14	2,33	8	2,90
8	Пісок для пісочниць локомотивів	1	12,50	1	100,00
9	Камінь будівельний	12	1,59	8	2,31
10	Сировина керамзитова	5	9,26	1	11,11
11	Глина тугоплавка	1	4,55	—	—
12	Сировина цегельно-черепична	92	5,12	22	6,30

1	2	3	4	5	6
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
13	Води питні і технічні	62	5,11	38	3,13
14	Води мінеральні	20	6,62	13	4,30
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
15	Грязі та мул мінеральні	1	7,14	1	7,14
Рівненська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Тверді корисні копалини					
1	Торф	125	16,11	17	36,96
2	Сапропель	37	11,97	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
3	Фосфорит	1	11,11	1	33,33
4	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	2	5,41	1	14,29
Гірничорудні корисні копалини					
5	Сировина польовошпатова	3	27,27	1	14,29
6	Каолін	2	4,88	1	4,17
7	Бурштин	3	100,00	2	100,00
Будівельні корисні копалини					
8	Сировина цементна	2	3,77	1	2,70
9	Сировина карбонатна на вапно	2	1,98	2	7,41
10	Крейда будівельна	3	5,88	1	9,09
11	Сировина скляна	3	7,89	1	5,56
12	Пісок будівельний	26	4,50	12	4,35
13	Камінь облицювальний	7	3,07	5	3,55
14	Камінь будівельний	37	4,99	30	7,34
15	Сировина для мінеральної вати та волокон	3	100,00	3	100,00
16	Сировина цегельно-черепична	51	2,64	9	2,58
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
17	Води питні і технічні	38	3,13	23	1,90
18	Води мінеральні	7	2,32	5	1,66
Сумська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	23	7,21	18	8,96
2	Газ газових шапок	1	4,35	1	5,26
3	Газ розчинений	27	17,76	22	19,30
Рідкі корисні копалини					
4	Нафта	11	15,10	7	18,11
5	Конденсат у газі вільному	23	10,60	19	11,38
6	Конденсат у газі газових шапок	1	6,25	1	7,14
Тверді корисні копалини					
7	Торф	88	11,34	–	–
8	Сапропель	55	17,80	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					

1	2	3	4	5	6
Гірничохімічні корисні копалини					
9	Сіль кухонна	1	7,14	–	–
10	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	1	2,70	1	14,29
11	Сірка	2	15,38	1	50,00
Нерудні корисні копалини для металургії					
12	Глини для вогнетривів	1	3,33	–	–
13	Кварцит та кварц для вогнетривів	2	22,22	2	28,57
Будівельні корисні копалини					
14	Сировина цементна	1	1,89	1	2,70
15	Гіпс та ангідрит	1	2,27	–	–
16	Крейда будівельна	7	10,29	1	9,09
17	Сировина скляна	1	2,63	1	5,56
18	Пісок будівельний	17	3,00	9	3,26
19	Камінь будівельний	1	0,11	–	–
20	Сировина керамзитова	2	3,70	–	–
21	Глина тугоплавка	1	4,55	–	–
22	Сировина цегельно-черепична	104	5,48	13	3,72
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
23	Води питні і технічні	38	3,13	31	2,56
24	Води мінеральні	2	0,66	2	0,66
Тернопільська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Тверді корисні копалини					
1	Торф	54	6,96	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
2	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	5	13,51	2	28,57
3	Сировина карбонатна для цукрової промисловості	2	14,29	1	20,00
Гірничорудні корисні копалини					
4	Глини бентонітові	1	11,11	–	–
Будівельні корисні копалини					
5	Сировина цементна	1	1,92	–	–
6	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	7	10,89	3	11,11
7	Гіпс та ангідрит	7	15,91	2	8,00
8	Крейда будівельна	2	2,94	1	9,09
9	Сировина скляна	1	2,63	–	–
10	Пісок будівельний	39	6,67	27	10,14
11	Суміш піщано-гравійна	1	1,52	1	3,23
12	Камінь облицювальний	6	2,63	3	2,13
13	Камінь будівельний	29	4,20	14	3,98
14	Камінь пиляльний	2	0,98	–	–
15	Сировина керамзитова	1	1,85	–	–
16	Сировина цегельно-черепична	92	4,91	29	8,60

1	2	3	4	5	6
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
17	Води питні і технічні	25	2,06	7	0,58
18	Води мінеральні	7	2,32	4	1,32
Харківська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	57	17,12	37	17,45
2	Газ газових шапок	3	13,04	2	10,53
3	Газ розчинений	11	7,24	11	9,65
Рідкі корисні копалини					
4	Нафта	4	10,42	2	12,60
5	Конденсат у газі вільному	48	22,12	36	21,56
6	Конденсат у газі газових шапок	3	18,75	2	14,29
Тверді корисні копалини					
7	Вугілля буре	1	–	–	–
8	Вугілля кам'яне	6	–	–	–
9	Торф	2	0,26	–	–
10	Сапропель	22	7,12	–	–
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Елементи розсіяні					
11	Германій	1	0,45	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
12	Сіль кухонна	1	7,14	–	–
13	Фосфорит	1	11,11	1	33,33
14	Сировина для мінеральних фарб	1	10,00	–	–
Гірничорудні корисні копалини					
15	Сировина абразивна	1	25,00	1	33,33
Нерудні корисні копалини для металургії					
16	Пісок формувальний	2	14,29	1	20,00
Будівельні корисні копалини					
17	Сировина цементна	4	7,55	3	8,11
18	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	1	0,99	–	–
19	Крейда будівельна	12	17,65	1	9,09
20	Сировина скляна	3	7,89	2	11,11
21	Пісок будівельний	28	5,33	13	5,07
22	Пісок для пісочниць локомотивів	1	12,50	–	–
23	Сировина для закладання виїмкового простору	1	10,00	1	11,11
24	Камінь будівельний	4	0,45	–	–
25	Сировина керамзитова	4	7,41	1	11,11
26	Сировина цегельно-черепична	103	5,48	13	4,01
27	Бітум	1	5,00	–	–
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
28	Води питні і технічні	72	5,94	43	3,54
29	Води мінеральні	3	0,99	3	0,99

1	2	3	4	5	6
<i>Херсонська область</i>					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Тверді корисні копалини					
1	Торф	3	0,39	—	—
МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Руди чорних металів					
2	Руди марганцю	1	20,00	—	—
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Нерудні корисні копалини для металургії					
3	Вапняк флюсовий	2	8,70	2	11,76
Будівельні корисні копалини					
4	Сировина цементна	1	1,89	—	—
5	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	6	5,94	3	11,11
6	Пісок будівельний	13	2,17	7	2,54
7	Пісок для пісочниць локомотивів	1	12,50	—	—
8	Камінь будівельний	16	1,93	1	0,42
9	Камінь пиляльний	2	0,98	1	1,49
10	Сировина цегельно-черепична	20	1,03	2	0,57
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
11	Води питні і технічні	34	2,80	22	1,81
12	Води мінеральні	5	1,66	2	0,66
13	Води промислові	1	50,00	—	—
ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ					
14	Грязі та мул мінеральні	2	14,29	2	14,29
ЛІКУВАЛЬНА РОПА					
15	Лікувальна ропа	1	33,33	1	33,33
<i>Хмельницька область</i>					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Тверді корисні копалини					
1	Торф	45	5,80	—	—
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
2	Фосфорит	1	11,11	—	—
3	Сапоніт	1	100,00	—	—
4	Глауконіт	2	100,00	1	100,00
5	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	9	27,03	—	—
6	Сировина карбонатна для кормових домішок	1	100,00	—	—
7	Сировина карбонатна для цукрової промисловості	7	50,00	2	40,00
Гірничорудні корисні копалини					
8	Графіт	1	16,67	—	—
9	Сировина польовошпатова	1	9,09	1	14,29
10	Каолін	8	19,51	5	20,83
11	Сировина абразивна	1	25,00	1	33,33

1	2	3	4	5	6
12	Онiкс мармуровий	1	100,00	–	–
13	Глини бентонiтовi	1	11,11	–	–
Будiвельнi кориснi копалини					
14	Сировина цементна	4	7,55	4	10,81
15	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	11	12,87	1	11,11
16	Гiпс та ангiдрит	3	6,82	1	4,00
17	Крейда будiвельна	2	2,94	–	–
18	Сировина скляна	1	2,63	–	–
19	Пiсок будiвельний	34	5,83	19	6,88
20	Сумiш пiщано-гравiйна	3	4,55	2	6,45
21	Камiнь облицювальний	1	0,44	–	–
22	Камiнь будiвельний	40	4,99	18	4,19
23	Камiнь пиляльний	3	1,47	–	–
24	Сировина керамзитова	2	3,70	1	11,11
25	Глина тугоплавка	1	4,55	–	–
26	Сировина цегельно-черепична	126	6,56	22	6,30
ПiДЗЕМНi ВОДИ					
27	Води питнi i технiчнi	49	4,04	29	2,39
28	Води мiнеральнi	14	4,64	5	1,66
Черкаська область					
ГОРЮЧI КОРИСНI КОПАЛИНИ					
Твердi кориснi копалини					
1	Вугiлля буре	8	0,72	1	0,21
2	Торф	14	1,80	1	2,17
НЕМЕТАЛIЧНI КОРИСНI КОПАЛИНИ					
Гiрничохiмiчнi кориснi копалини					
3	Апатит	1	16,67	1	33,33
Гiрничоруднi кориснi копалини					
4	Сировина польовошпатова	1	9,09	1	14,29
5	Каолiн	2	4,88	1	4,17
6	Глини бентонiтовi	1	11,11	1	25,00
Неруднi кориснi копалини для металургii					
7	Глини для вогнетривiв	1	3,33	–	–
Будiвельнi кориснi копалини					
8	Сировина цементна	1	1,89	1	2,70
9	Пiсок будiвельний	19	3,33	6	2,54
10	Камiнь облицювальний	6	2,63	3	2,13
11	Камiнь будiвельний	35	4,20	17	3,77
12	Сировина керамзитова	2	3,70	–	–
13	Сировина цегельно-черепична	105	5,53	21	6,30
ПiДЗЕМНi ВОДИ					
14	Води питнi i технiчнi	41	3,38	16	1,32
15	Води мiнеральнi	7	2,32	2	0,66
Чернiвецька область					
ГОРЮЧI КОРИСНI КОПАЛИНИ					
Газоподiбнi кориснi копалини					

1	2	3	4	5	6
1	Газ вільний	5	1,50	1	0,47
2	Газ розчинений	1	0,66	1	0,88
Рідкі корисні копалини					
3	Нафта	1	0,52	1	0,82
4	Конденсат у газі вільному	1	0,46	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
5	Сировина для вапнування кислих ґрунтів	2	5,41	–	–
Будівельні корисні копалини					
6	Сировина цементна	1	1,89	1	2,70
7	Сировина карбонатна для випалювання на вапно	2	1,98	–	–
8	Гіпс та ангідрит	4	13,64	3	20,00
9	Сировина скляна	1	2,63	1	5,56
10	Пісок будівельний	8	1,50	7	2,54
11	Суміш піщано-гравійна	13	24,24	5	22,58
12	Камінь будівельний	6	1,02	3	1,05
13	Камінь пиляльний	4	1,96	2	2,99
14	Сировина керамзитова	1	1,85	–	–
15	Глина тугоплавка	1	4,55	–	–
16	Сировина цегельно-черепична	84	4,44	24	7,45
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
17	Води питні і технічні	14	1,15	5	0,41
18	Води мінеральні	11	3,64	5	1,66
Чернігівська область					
ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Газоподібні корисні копалини					
1	Газ вільний	12	3,60	8	3,77
2	Газ газових шапок	1	4,35	1	5,26
3	Газ розчинений	16	10,53	12	10,53
Рідкі корисні копалини					
4	Нафта	14	8,85	10	12,60
5	Конденсат у газі вільному	12	5,53	8	4,79
6	Конденсат у газі газових шапок	1	6,25	1	7,14
Тверді корисні копалини					
7	Торф	95	12,24	10	21,74
8	Сапропель	2	0,65	–	–
НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ					
Гірничохімічні корисні копалини					
9	Бішофіт	1	50,00	1	50,00
Нерудні корисні копалини для металургії					
10	Пісок формувальний	2	9,52	–	–
Будівельні корисні копалини					
11	Сировина цементна	2	3,77	1	2,70
12	Крейда будівельна	6	8,82	–	–
13	Сировина скляна	3	7,89	3	16,67

1	2	3	4	5	6
14	Пісок будівельний	11	1,83	2	0,72
15	Сировина керамзитова	1	1,85	–	–
16	Глина тугоплавка	3	13,64	–	–
17	Сировина цегельно-черепична	96	5,12	6	1,72
ПІДЗЕМНІ ВОДИ					
18	Води питні і технічні	31	2,56	20	1,65
19	Води мінеральні	3	0,99	2	0,66

Таблиця А4 – Викиди забруднюючих речовин у регіонах України

Регіони	Скидання забруднених зворотних вод у поверхневій водні об'єкти, млн. м³			Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, тис. т			Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від пересувних джерел, тис. т			Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел забруднення у розрахунку на 1 км², т			Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел забруднення у розрахунку на 1 особу, т		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	98	97	93	32,9	32,7	26,6	88,5	98,2	97,6	5,0	5,3	5,0	66,3	70,2	66,3
<i>області</i>															
Вінницька	2	1	1	87,3	101,3	149,5	72,7	71,7	70,4	6,4	6,9	8,6	103,7	112,0	141,1
Волинська	1	1	1	7,6	7,3	6,6	41,2	39,3	38,1	2,6	2,5	2,4	50,9	48,5	46,6
Дніпропетровська	472	383	325	950,4	962,0	940,5	184,6	188,2	181,5	36,3	36,8	35,9	347,9	354,0	346,6
Донецька	554	558	507	1525, 9	1514, 8	1448, 1	177,0	177,6	173,7	65,3	64,7	62,1	391,4	390,7	377,7
Житомирська	3	3	3	19,0	18,5	17,2	62,7	62,2	65,3	2,9	2,9	3,0	68,0	67,4	69,8
Закарпатська	3	2	2	17,2	8,1	7,7	70,8	62,7	60,3	7,0	5,6	5,4	71,6	57,6	55,1
Запорізька	70	71	77	229,3	207,6	245,9	101,7	99,0	98,1	12,5	11,6	13,0	189,9	176,7	198,3
Івано- Франківська	5	1	1	221,8	196,7	202,9	51,9	50,3	48,6	19,8	17,9	18,2	199,9	180,4	183,4
Київська	5	4	3	113,6	129,4	111,9	149,1	162,3	156,3	9,9	11,0	9,9	162,2	179,0	160,9
Кіровоградська	7	5	5	15,2	16,8	15,7	49,5	48,2	49,1	3,0	3,0	3,0	73,4	73,9	74,4
Луганська	87	101	142	472,0	447,6	442,0	74,2	74,1	73,6	20,7	19,8	19,6	242,6	233,8	232,4
Львівська	53	44	46	129,4	130,7	121,4	122,3	118,5	112,7	11,8	11,6	10,9	100,9	99,9	93,9
Миколаївська	26	26	25	25,7	25,1	20,4	53,3	52,4	52,1	3,7	3,5	3,4	76,1	74,1	70,9
Одеська	117	103	81	30,5	28,2	26,2	128,0	126,6	124,1	5,2	5,1	4,9	72,8	70,7	68,8
Полтавська	4	4	5	72,3	67,9	66,6	87,3	89,7	88,9	6,3	6,2	6,1	122,3	121,5	120,7
Рівненська	20	8	7	17,1	14,9	12,0	40,8	40,7	40,0	3,1	3,0	2,8	54,2	52,3	48,4
Сумська	7	22	27	35,9	30,2	30,5	45,6	43,4	40,5	3,7	3,4	3,3	76,1	69,8	68,1
Тернопільська	3	3	2	20,4	20,9	15,9	39,4	38,6	36,0	4,7	4,7	4,2	60,4	60,2	53,7
Харківська	14	13	13	174,1	197,6	210,3	114,7	107,4	104,7	9,6	10,2	10,5	110,2	116,4	119,9
Херсонська	7	2	2	5,8	6,4	6,0	62,3	60,9	61,6	2,6	2,6	2,6	69,0	68,1	67,6
Хмельницька	1	0	1	18,7	16,4	17,2	57,2	55,7	56,2	4,1	3,9	3,9	63,1	60,5	61,6
Черкаська	8	4	8	62,2	69,4	73,1	68,3	67,5	67,5	6,7	7,0	7,2	109,4	115,0	118,7
Чернівецька	5	2	2	3,8	2,9	2,7	39,3	36,1	34,5	5,6	5,1	4,8	50,2	45,4	43,0
Чернігівська	17	19	17	49,5	45,8	43,7	43,6	42,5	41,8	3,1	2,9	2,9	89,6	86,4	84,9

Таблиця А5 – Поводження з відходами І-ІІІ класів небезпеки у регіонах України

Регіони	Утворення відходів, тис. т			Утворення відходів у розрахунку на 1 км ² , т			Утворення відходів у розрахунку на 1 особу, кг			Утилізовано та перероблено відходів, тис. т			Спалено відходів, тис. т		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	273,8	262,2	3,3	10,5	10,0	0,1	139,5	133,5	1,7	20,2	17,6	2,0	0,8	1,3	0,0
<i>області</i>															
Вінницька	0,6	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Волинська	0,7	0,7	1,3	0,0	0,0	0,1	0,7	0,7	1,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Дніпропетровська	152,9	69,9	77,4	4,8	2,2	2,4	45,9	21,1	23,4	105,9	39,6	44,2	0,0	0,0	0,0
Донецька	132,6	140,2	113,6	5,0	5,3	4,3	30,0	31,9	26,1	87,3	95,0	87,7	1,1	0,6	0,5
Житомирська	4,2	17,9	1,4	0,1	0,6	0,0	3,3	14,1	1,1	0,8	8,8	3,8	0,0	0,0	0,0
Закарпатська	10,2	4,8	4,5	0,8	0,4	0,4	8,2	3,8	3,6	0,5	0,4	0,5	2,6	0,2	0,4
Запорізька	29,3	25,0	19,8	1,1	0,9	0,7	16,3	14,0	11,1	9,2	20,2	10,3	0,1	0,1	0,0
Івано-Франківська	3,6	10,8	5,3	0,3	0,8	0,4	2,6	7,8	3,8	1,9	2,6	2,6	0,1	0,1	0,1
Київська	2,8	27,2	25,9	0,1	1,0	0,9	1,6	15,8	15,0	0,4	22,3	18,7	0,0	0,0	0,0
Кіровоградська	6,9	11,4	7,9	0,3	0,5	0,3	6,9	11,4	8,0	0,9	5,0	5,7	0,0	0,0	0,0
Луганська	25,4	23,1	27,9	1,0	0,9	1,0	11,1	10,2	12,4	6,4	6,2	9,4	9,4	9,4	12,2
Львівська	1,4	1,6	1,9	0,1	0,1	0,1	0,6	0,6	0,7	0,9	0,5	0,5	0,0	0,8	0,5
Миколаївська	158,4	187,5	152,0	6,4	7,6	6,2	134,1	159,4	129,8	93,3	52,9	41,1	0,0	0,0	0,0
Одеська	12,8	8,3	10,6	0,4	0,3	0,3	5,4	3,5	4,4	0,9	0,3	0,1	0,4	0,9	1,1
Полтавська	149,0	154,8	130,9	5,2	5,4	4,5	100,5	105,1	89,5	72,1	87,7	61,3	0,0	0,1	0,1
Рівненська	3,9	2,8	0,9	0,2	0,1	0,0	3,4	2,4	0,8	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Сумська	168,9	155,3	92,7	7,1	6,5	3,9	146,0	135,3	81,5	95,7	91,5	51,0	0,1	0,4	0,0
Тернопільська	11,3	11,8	15,7	0,8	0,9	1,1	10,4	10,9	14,6	11,1	11,7	13,0	0,0	0,0	0,0
Харківська	149,1	124,0	120,0	4,7	4,0	3,8	54,2	45,2	43,8	23,2	18,8	14,5	0,0	0,0	0,0
Херсонська	108,5	105,8	90,4	3,8	3,7	3,2	99,9	97,9	84,0	62,8	52,7	66,7	0,0	0,0	0,0
Хмельницька	1,2	1,5	0,7	0,1	0,1	0,0	0,9	1,1	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Черкаська	6,1	5,5	0,6	0,3	0,3	0,0	4,8	4,3	0,5	0,1	0,6	0,0	0,9	0,0	0,0
Чернівецька	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Чернігівська	1,2	1,0	0,8	0,0	0,0	0,0	1,1	0,9	0,7	0,6	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0

Таблиця А6 – Поводження з відходами ІV класу небезпеки у регіонах України

Регіони	Утворення відходів, тис. т			Утворення відходів у розрахунку на 1 км ² , т			Утворення відходів у розрахунку на 1 особу, кг			Утилізовано та перероблено відходів, тис. т			Спалено відходів, тис. т		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	3274,8	3446,9	2581,5	125,5	132,1	98,9	1668,0	1754,9	1313,0	271,7	304,3	387,0	14,5	13,5	0,8
<i>області</i>															
Вінницька	2583,6	3132,1	2907,0	97,5	118,2	109,7	1577,6	1920,8	1791,5	353,0	855,4	224,9	35,5	42,7	38,7
Волинська	700,2	733,1	570,7	34,8	36,5	28,4	674,6	705,4	548,5	39,1	56,1	78,4	11,5	33,4	16,6
Дніпропетровська	277644,2	291118,7	300504,4	8703,6	9126,0	9420,2	83416,7	87845,1	91059,2	93494,5	94723,7	102151	116,4	103,5	25,2
Донецька	61629,7	56510,5	53181,6	2325,6	2132,5	2006,9	13949,4	12874,6	12198,4	19768,7	13092,8	10906,0	80,6	105,8	92,2
Житомирська	568,0	848,9	671,8	19,1	28,5	22,5	445,1	667,9	530,8	100,0	112,8	85,5	45,9	73,7	36,5
Закарпатська	129,8	557,1	118,8	10,1	43,5	9,3	103,9	444,8	94,6	11,3	6,7	5,2	3,8	14,7	9,8
Запорізька	6364,1	6095,9	4575,1	234,0	224,1	168,2	3542,5	3408,4	2569,6	1691,1	1666,4	1328,3	33,3	121,9	79,2
Івано- Франківська	1573,1	1772,0	1687,3	113,2	127,5	121,4	1139,9	1283,1	1221,0	372,1	528,0	518,3	44,3	69,4	100, 0
Київська	6623,6	2988,7	2401,9	235,7	106,3	85,5	3854,1	1736,8	1393,3	952,0	548,8	517,8	9,4	18,7	18,7
Кіровоградська	36427,0	40079,8	38927,0	1480,8	1629,2	1582,4	36202,5	40128,0	39264,6	23840,3	18634,5	18286,4	51,3	44,5	5,9
Луганська	18468,0	16683,1	17810,7	691,7	624,8	667,1	8092,9	7366,9	7922,9	6322,1	4992,3	5296,0	26,2	27,9	25,7
Львівська	3460,3	3348,8	2650,4	158,7	153,6	121,6	1360,8	1318,0	1043,7	185,6	169,9	163,7	19,3	39,4	35,5
Миколаївська	3028,7	2287,6	2324,3	123,1	93,0	94,5	2565,0	1945,6	1985,0	48,0	63,2	70,6	22,0	28,4	25,8
Одеська	673,6	1328,9	709,9	20,2	39,9	21,3	282,0	555,6	296,3	120,7	46,6	26,5	43,7	39,1	13,1
Полтавська	5730,0	6145,4	5768,0	199,0	213,4	200,3	3865,1	4173,5	3942,5	2894,1	4394,2	4303,9	30,0	30,6	25,6
Рівненська	768,8	1278,6	1586,2	38,2	63,6	78,9	666,6	1106,4	1369,9	145,7	168,0	56,8	130,1	100,8	78,4
Сумська	1025,6	1061,4	675,5	43,1	44,6	28,4	886,5	924,7	593,5	362,8	310,5	202,8	32,7	25,3	20,8
Тернопільська	1093,5	989,5	674,5	79,2	71,7	48,9	1010,3	917,1	627,2	117,7	192,0	182,7	3,2	2,4	1,4
Харківська	2136,7	2293,5	2059,5	68,0	73,0	65,6	777,4	836,0	751,4	273,2	301,8	266,9	68,7	49,1	51,2
Херсонська	328,8	379,8	349,0	11,5	13,3	12,2	302,8	351,4	324,5	48,8	21,9	27,5	21,1	22,7	21,3
Хмельницька	1595,6	1469,6	1110,9	77,5	71,3	53,9	1205,6	1115,8	847,7	288,7	526,3	492,1	5,1	5,0	3,8
Черкаська	2148,4	1889,9	1029,2	102,8	90,4	49,2	1676,7	1484,5	814,0	1223,1	957,2	784,2	4,4	9,6	6,1
Чернівецька	225,0	550,5	415,8	27,8	68,0	51,3	248,7	607,5	458,0	48,2	117,7	90,8	18,9	21,1	16,7
Чернігівська	538,0	739,6	673,9	16,9	23,2	21,1	492,0	682,8	628,5	86,7	102,7	233,1	12,1	10,2	8,2

Таблиця А7 – Демографічний потенціал регіонів України

<i>Регіони</i>	<i>Чисельність наявного населення, тис. осіб</i>			<i>Чисельність народжених, осіб</i>			<i>Чисельність померлих, осіб</i>			<i>Міграційний приріст (скорочення) населення, тис. осіб</i>		
	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>3-й рік</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>3-й рік</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>3-й рік</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>3-й рік</i>
Автономна Республіка Крим	1963,0	1965,2	1967,2	23394	24702	24054	27539	26945	27028	3,6	4,4	5,1
<i>області</i>												
Вінницька	1634,2	1627,0	1618,3	17894	18340	17437	25376	25158	25453	0,5	-0,3	-0,8
Волинська	1038,6	1040,0	1041,3	14620	15346	14700	13842	13710	13666	0,7	-0,3	0,3
Дніпропетровська	3320,3	3307,8	3292,4	36116	37087	36134	52106	51486	51141	-0,2	1,9	-0,4
Донецька	4403,2	4375,4	4343,9	41720	42839	41034	71042	70496	69345	-0,5	-0,1	-3,3
Житомирська	1273,2	1268,9	1262,5	15154	15486	15001	20417	20685	20859	-0,6	0,9	-0,5
Закарпатська	1250,7	1254,4	1256,9	18460	18968	18491	14588	14813	14801	-0,5	-0,5	-1,2
Запорізька	1791,7	1785,2	1775,8	18198	18882	18134	27033	26406	26498	-0,8	1,1	-1,0
Івано-Франківська	1380,1	1381,8	1382,1	16497	17101	16716	16657	16801	17358	0,5	1,4	0,9
Київська	1719,5	1722,1	1725,5	20083	20966	20511	26847	27161	27198	8,7	8,7	10,1
Кіровоградська	1002,4	995,2	987,6	10578	11029	10562	16697	16521	16513	-1,4	-1,8	-1,7
Луганська	2272,7	2256,5	2239,5	21320	21743	20531	37256	36316	35822	-2,7	-1,5	-1,8
Львівська	2540,9	2540,7	2538,4	28904	30220	29542	31162	31667	31666	-1,6	1,2	-0,2
Миколаївська	1178,2	1173,5	1168,4	13029	13515	13043	17441	17277	17353	-0,6	-1,0	-0,8
Одеська	2388,3	2395,2	2396,5	29225	30384	29075	33688	33648	33523	4,1	10,1	5,8
Полтавська	1477,2	1467,8	1458,2	14167	14635	14296	24384	24223	24358	-0,3	0,2	0,5
Рівненська	1154,3	1156,9	1158,8	17697	18316	17445	14168	14302	14556	-1,8	-1,4	-0,9
Сумська	1152,3	1143,2	1133,0	10473	11093	10411	18833	19002	19219	-0,9	-1,2	-1,5
Тернопільська	1080,4	1077,3	1073,3	11964	12202	11807	14829	14838	14682	-0,8	-0,5	-1,1
Харківська	2742,2	2744,4	2737,2	26317	27244	26700	40079	40130	39465	0,8	15,1	5,6
Херсонська	1083,4	1078,2	1072,5	12085	12643	12300	15828	15904	16048	-1,1	-1,9	-1,9
Хмельницька	1320,2	1314,0	1307,0	14492	14881	14548	20116	20362	20581	-1,1	-0,7	-1,0
Черкаська	1277,3	1268,9	1260,0	12473	12798	12100	20848	20667	20477	0,3	-0,5	-0,5
Чернівецька	905,3	907,2	908,5	11281	11592	11465	11192	11321	11520	0,9	1,6	1,4
Чернігівська	1088,5	1077,8	1066,8	10134	10222	9852	20179	20208	19909	0,3	-0,7	-0,9

Таблиця А8 – Трудовий потенціал регіонів України

<i>Регіони</i>	<i>Економічно активне населення у віці 15-70 років, тис. осіб</i>			<i>Середньорічна чисельність найманих працівників, тис. осіб</i>			<i>Прийнято найманих працівників, тис. осіб</i>			<i>Вибуло найманих працівників, тис. осіб</i>		
	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>3-й рік</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>3-й рік</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>3-й рік</i>	<i>1-й рік</i>	<i>2-й рік</i>	<i>3-й рік</i>
Автономна Республіка Крим	972,8	970,3	966,2	411	384	366	132	130	123	149	150	139
<i>області</i>												
Вінницька	773,9	768,4	769,0	330	314	300	91	94	79	104	103	91
Волинська	480,0	481,8	483,6	200	193	181	48	40	40	50	50	43
Дніпропетровська	1643,6	1637,0	1637,8	930	943	904	232	253	242	251	286	274
Донецька	2173,1	2157,2	2133,7	1156	1148	1097	282	306	286	317	349	340
Житомирська	614,9	609,2	609,1	255	248	238	58	58	62	70	69	70
Закарпатська	577,9	581,4	586,8	201	190	183	44	36	39	47	45	45
Запорізька	891,9	882,6	879,6	466	448	423	111	103	102	119	124	116
Івано-Франківська	580,2	595,4	606,5	225	219	213	39	40	37	44	47	42
Київська	808,5	808,3	807,8	383	384	369	110	110	108	115	125	130
Кіровоградська	474,0	473,7	471,0	210	204	197	53	59	57	57	68	63
Луганська	1072,5	1077,1	1078,0	547	527	503	131	127	123	144	152	162
Львівська	1192,8	1189,0	1189,0	555	536	516	106	102	103	119	122	116
Миколаївська	584,9	579,3	577,1	243	236	229	66	64	66	73	75	74
Одеська	1115,2	1126,0	1124,0	533	510	489	148	145	148	163	167	163
Полтавська	720,2	713,9	706,0	368	372	365	93	102	102	103	111	110
Рівненська	546,0	545,8	546,3	214	209	200	44	43	45	49	51	49
Сумська	570,9	568,6	558,7	258	250	241	59	57	53	68	63	61
Тернопільська	483,8	487,4	489,1	183	175	172	44	40	44	49	44	48
Харківська	1375,2	1373,6	1370,6	664	667	625	161	173	161	182	199	181
Херсонська	528,5	523,4	524,6	202	193	185	57	55	56	63	64	64
Хмельницька	627,6	625,0	623,6	251	243	232	59	57	58	68	65	69
Черкаська	624,1	618,5	617,3	272	262	247	78	79	69	86	90	79
Чернівецька	419,6	420,7	423,0	140	132	130	34	30	36	38	36	39
Чернігівська	530,2	527,1	521,8	237	220	213	54	54	54	63	62	63

продовження табл. А8

Регіони	Безробітне населення у віці 15-70 років, тис. осіб			Попит на роботу, тис. осіб			Працевлаштування незайнятих трудою діяльністю громадян, тис. осіб			Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників, грн.		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	58,9	56,1	55,2	0,8	0,6	0,4	19,65	18,94	18,11	3850	4012	4689
області												
Вінницька	75,2	67,3	64,4	0,3	0,4	0,4	30,81	31,5	28,1	3651	3810	4396
Волинська	39,9	39,0	37,9	0,5	0,5	0,8	12,93	13,1	12,5	3580	3721	4291
Дніпропетровська	112,3	108,5	106,8	7,5	5,9	2,7	37,58	37,5	38,8	4336	4641	5366
Донецька	177,7	171,8	165,6	2,1	1,1	0,4	34,02	27,6	17,7	4755	4858	5980
Житомирська	61,4	58,9	56,8	1,8	1,7	1,3	18,11	18,4	17,3	3561	3763	4271
Закарпатська	55,2	50,6	45,6	0,6	0,5	0,2	11,65	11,7	9,1	3553	3744	4381
Запорізька	64,5	61,4	57,7	1,0	0,4	0,2	31,13	29,3	28,4	4142	4432	5200
Івано-Франківська	50,5	46,9	43,8	0,5	0,3	0,5	15,88	13,7	12,4	3679	3875	4402
Київська	54,1	50,8	49,4	2,2	1,8	1,9	15,06	14,5	13,2	4351	4489	5153
Кіровоградська	40,9	40,0	37,0	0,8	0,6	0,6	17,91	18,0	17,2	3608	3789	4282
Луганська	70,3	68,5	66,3	0,7	0,2	0,1	24,01	15,5	8,8	4337	4377	4427
Львівська	92,1	89,1	84,3	1,1	1,0	1,5	23,99	25,8	23,7	3789	3961	4646
Миколаївська	47,4	45,6	42,6	1,3	1,0	1,0	18,32	18,1	14,8	4094	4344	4984
Одеська	66,7	65,6	59,5	2,2	2,5	1,8	22,99	20,3	18,1	3947	4129	4897
Полтавська	66,0	61,2	57,7	2,4	1,7	1,4	24,25	24,7	23,2	3988	4179	4783
Рівненська	56,8	53,3	51,4	1,1	0,8	0,7	16,47	15,8	14,0	3844	4033	4573
Сумська	52,0	49,0	42,8	0,8	0,7	0,7	17,64	14,3	13,7	3702	3877	4449
Тернопільська	50,2	48,0	46,2	1,2	1,3	1,0	15,51	14,4	10,6	3359	3527	3994
Харківська	96,2	93,0	87,8	3,7	2,6	2,2	39,04	41,4	39,9	4975	4143	4697
Херсонська	47,8	45,7	44,4	0,8	0,6	0,4	15,25	15,2	13,7	3464	3617	4123
Хмельницька	55,4	53,7	49,9	0,2	0,2	0,4	19,82	16,8	15,1	3641	3878	4371
Черкаська	57,7	55,8	55,2	0,5	0,4	0,6	27,12	26,1	23,9	3682	3829	4360
Чернівецька	34,2	33,5	31,4	0,5	0,4	0,5	7,77	7,5	6,5	3484	3578	4050
Чернігівська	54,9	51,6	48,4	1,3	1,3	0,6	14,97	14,2	14,3	3504	3690	4295

продовження табл. А8

Регіони	Зайняте населення у віці 15-70 років, тис. осіб, у т.ч.:			у сільському господарстві, мисливстві, лісовому господарстві, рибальстві, рибництві			у промисловості			у будівництві			у фінансовій діяльності			у торгівлі, ремонті автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, діяльності готелів та ресторанів		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	914,2	911,0	909,8	182,6	183,7	184,3	85,5	81,8	78,9	34,9	34,0	33,2	10,0	9,8	9,6	241,7	246,2	250,1
області																		
Вінницька	701,1	704,6	661,6	225,3	232,5	204,7	77,8	75,8	75,2	18,7	18,8	16,7	7,3	7,2	6,9	127,1	130,0	120,4
Волинська	442,8	445,7	410,5	118,0	119,0	95,9	54,8	54,3	52,5	13,9	13,8	11,6	5,8	5,7	4,8	92,6	95,4	87,9
Дніпропетровська	1528,5	1531,0	1472,8	106,4	106,3	106,2	406,9	403,0	383,5	58,1	57,8	54,2	31,1	29,7	29,3	374,7	391,2	362,0
Донецька	1985,4	1968,1	1752,4	208,0	210,9	208,2	520,6	496,4	422,1	102,6	103,2	89,6	23,6	22,2	16,5	453,8	466,0	441,8
Житомирська	550,3	552,3	514,8	82,6	84,8	76,8	80,2	77,6	71,9	26,9	27,5	20,4	5,7	5,1	5,1	130,3	134,4	119,4
Закарпатська	530,8	541,2	521,4	130,8	137,5	129,4	61,8	60,3	59,5	30,2	30,6	28,5	4,4	4,2	3,9	93,0	96,7	95,6
Запорізька	821,2	821,9	773,5	130,9	134,9	122,0	192,0	188,4	172,8	31,8	32,6	30,6	9,3	9,3	9,2	182,2	184,4	168,4
Івано-Франківська	548,5	562,7	547,8	150,8	157,7	155,3	72,6	72,2	68,7	25,0	25,8	25,4	5,3	5,2	4,9	98,9	104,5	99,6
Київська	757,5	758,4	724,3	52,5	53,1	48,4	137,1	135,4	130,5	32,1	31,9	25,9	17,9	17,7	17,0	150,2	159,3	149,8
Кіровоградська	433,7	434,0	391,1	133,6	133,3	108,6	55,1	54,4	52,3	15,7	15,8	12,4	3,0	2,9	2,7	73,4	76,4	67,6
Луганська	1008,6	1011,7	877,6	128,6	130,8	119,6	248,0	240,7	172,2	40,5	41,2	39,8	8,5	8,5	7,9	256,6	271,6	263,4
Львівська	1099,9	1104,7	1038,2	205,1	219,4	189,2	158,9	158,3	154,2	78,7	78,9	67,7	14,5	13,1	12,7	200,8	202,9	189,3
Миколаївська	533,7	534,5	501,5	135,8	137,8	134,3	73,5	73,3	68,6	19,1	19,8	17,6	5,2	4,8	4,3	114,6	115,4	99,5
Одеська	1060,4	1064,5	1009,4	167,6	172,3	163,5	94,3	93,8	90,5	46,6	47,1	41,2	17,1	16,1	14,8	247,8	251,9	229,1
Полтавська	652,7	648,3	602,9	126,6	128,5	120,6	126,3	122,4	115,8	21,8	22,1	19,0	7,1	7,0	6,5	136,6	138,4	119,1
Рівненська	492,5	494,9	476,0	91,7	93,3	84,8	65,7	64,8	63,6	23,8	24,2	22,3	4,6	4,5	4,5	123,8	126,2	120,6
Сумська	519,6	515,9	481,4	112,7	111,6	108,6	85,4	82,8	76,3	25,1	24,5	24,0	5,7	5,2	4,8	105,4	106,7	88,8
Тернопільська	439,4	442,9	416,0	143,6	148,3	130,0	42,0	41,2	38,8	15,8	16,0	13,4	3,8	3,7	3,5	72,2	73,1	69,9
Харківська	1280,6	1282,8	1225,3	166,3	172,6	163,0	251,3	248,8	234,4	54,2	55,4	55,5	16,8	16,1	14,7	297,3	303,2	276,5
Херсонська	477,7	480,2	450,2	146,3	148,1	131,5	47,3	47,2	44,4	14,0	13,9	12,6	4,5	4,4	4,3	100,2	102,7	95,1
Хмельницька	571,3	573,7	521,9	158,3	162,9	138,1	70,4	70,2	67,1	16,9	17,0	14,1	5,2	5,1	4,9	126,4	128,8	114,6
Черкаська	562,7	562,1	524,5	155,1	156,4	140,0	81,7	81,4	76,7	28,1	28,0	21,5	7,0	6,8	6,5	100,4	100,9	96,9
Чернівецька	387,2	391,6	370,6	104,3	107,3	103,1	39,9	39,4	36,6	19,3	19,4	17,0	3,5	3,4	3,1	73,8	75,2	69,6
Чернігівська	475,5	473,4	439,5	123,4	125,6	106,0	59,4	59,1	55,8	12,8	12,4	10,2	6,9	6,6	6,5	102,0	103,3	94,4

закінчення табл. А8

Регіони	у діяльності транспорту та зв'язку			в операціях із нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям			у державному управлінні			в освіті			в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги			в інших видах економічної діяльності		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	49,2	48,9	48,7	13,4	12,8	12,4	47,3	48,1	48,8	64,2	63,7	63,3	75,5	73,0	72,4	15,8	16,0	16,2
області																		
Вінницька	40,3	40,0	38,5	6,5	6,2	5,8	39,5	38,3	39,7	62,8	63,1	64,1	49,3	47,7	47,9	6,7	6,8	6,4
Волинська	21,9	21,8	22,1	4,8	4,9	4,9	24,2	24,3	24,7	47,6	47,4	47,8	28,9	28,7	28,7	5,0	5,1	4,6
Дніпропетровська	92,0	93,5	91,0	23,7	23,1	21,4	63,6	62,3	64,8	118,6	116,6	118,2	87,6	84,1	86,0	29,5	30,0	26,9
Донецька	133,1	134,1	122,1	30,2	29,7	20,8	75,4	74,0	54,9	130,4	124,6	106,5	110,4	110,6	96,8	45,8	46,8	43,9
Житомирська	39,3	40,3	37,8	5,0	5,0	4,6	38,2	37,4	42,2	51,4	50,5	50,8	37,0	35,6	36,1	14,3	14,9	13,1
Закарпатська	28,0	28,0	27,7	5,9	5,8	5,3	26,4	25,4	25,8	49,0	49,3	48,4	29,0	28,8	28,4	36,4	38,8	35,4
Запорізька	39,7	39,6	39,0	12,6	12,5	12,4	33,4	32,9	36,1	61,0	59,9	58,9	49,2	49,1	49,6	11,0	11,2	9,7
Івано-Франківська	23,7	24,4	23,6	4,2	4,3	3,8	23,9	22,7	22,8	54,5	54,9	55,7	38,1	38,5	38,3	15,7	16,6	16,0
Київська	70,3	70,0	66,5	18,3	18,9	16,2	54,3	50,8	50,5	64,2	61,5	62,8	60,3	58,6	59,0	11,6	11,9	10,3
Кіровоградська	27,2	27,4	26,2	7,1	7,0	6,4	23,5	22,0	20,5	37,7	37,6	37,2	27,7	27,3	28,1	5,9	6,0	5,8
Луганська	60,3	62,1	55,5	8,4	8,3	7,6	50,3	43,3	29,3	68,8	68,6	57,4	59,4	57,1	51,3	16,8	17,0	16,0
Львівська	66,0	65,9	64,1	15,4	12,1	12,2	58,1	55,3	55,7	105,1	103,3	103,2	77,8	79,2	77,7	23,4	23,2	21,0
Миколаївська	32,5	32,9	30,9	6,8	6,5	5,5	30,8	29,9	31,6	44,5	44,1	42,9	28,4	28,1	27,8	10,7	10,8	9,1
Одеська	111,5	110,5	106,7	27,6	27,0	26,5	56,4	54,1	56,8	93,3	92,7	95,0	63,3	63,2	61,6	28,8	29,9	27,1
Полтавська	40,0	39,5	39,3	7,7	7,5	7,0	35,1	32,9	32,8	53,9	53,0	51,8	42,2	42,2	41,8	10,6	10,5	9,5
Рівненська	26,5	26,6	26,3	4,7	4,5	4,6	23,8	22,3	23,0	48,7	48,5	48,1	32,1	32,7	33,0	12,3	12,4	12,3
Сумська	28,6	28,7	27,7	4,9	4,7	3,8	28,2	27,9	27,5	44,3	44,3	43,9	32,7	32,7	32,0	15,4	15,3	14,2
Тернопільська	19,0	18,9	19,0	3,6	3,5	3,3	21,0	21,1	23,0	47,5	47,0	46,3	29,9	29,2	30,3	11,4	11,6	10,9
Харківська	71,2	73,7	69,5	39,2	39,0	36,8	61,2	55,3	55,5	107,9	106,6	114,6	71,3	71,8	72,4	18,9	18,8	16,1
Херсонська	22,5	22,4	21,4	6,4	6,3	5,9	25,2	24,7	26,2	41,9	41,8	42,1	27,8	27,0	27,1	9,5	9,6	8,2
Хмельницька	29,4	29,1	26,0	5,8	5,7	5,2	32,5	30,7	32,3	53,5	52,7	51,2	35,8	34,6	34,4	6,9	7,0	6,2
Черкаська	30,3	30,1	30,0	5,2	5,2	4,5	26,6	25,7	23,9	47,6	47,8	46,3	37,1	37,0	37,1	8,8	8,9	8,5
Чернівецька	17,2	17,6	16,4	4,5	4,4	4,3	16,9	16,9	17,4	35,9	36,0	35,5	24,6	24,5	24,4	22,3	22,7	19,7
Чернігівська	20,6	20,2	20,3	5,3	5,0	5,0	30,8	30,9	32,8	41,1	39,3	38,6	34,9	34,5	34,2	5,7	5,5	5,0

Таблиця А9 – Освітній потенціал регіонів України

Регіони	Кількість учнів загальноосвітніх навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення, осіб			Кількість учнів і слухачів професійно-технічних навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення, осіб			Кількість студентів вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації у розрахунку на 10 тис. населення, осіб			Навчено працівників новим професіям, тис. осіб			Підвищення кваліфікації працівниками, тис. осіб		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	936	917	925	65	74	66	246	244	229	6,5	6,6	6,3	31,8	34,2	37,4
області															
Вінницька	968	948	939	110	115	105	296	283	268	5,7	5,2	5,2	22,2	22,8	23,4
Волинська	1215	1192	1194	94	101	98	305	288	275	2,7	2,1	1,8	15,1	17,1	18,4
Дніпропетровська	902	888	894	90	93	84	490	467	434	28,2	28,3	26,5	118,5	109,4	116,6
Донецька	781	771	779	86	92	83	361	341	317	42,7	41,9	35,8	136,0	157,2	151,4
Житомирська	1053	1028	1022	85	87	84	330	316	285	3,8	4,8	4,0	17,3	18,8	17,9
Закарпатська	1232	1224	1220	68	66	56	219	207	191	6,8	3,4	4,2	15,4	13,4	15,2
Запорізька	881	873	875	101	103	99	524	485	460	12,5	12,5	9,8	53,3	50,9	53,9
Івано-Франківська	1100	1080	1066	92	94	87	360	332	316	2,5	2,9	2,4	22,8	24,9	23,8
Київська	1010	997	999	62	65	59	220	213	199	8,4	11,1	9,8	24,3	29,2	24,6
Кіровоградська	943	918	908	85	94	89	242	211	199	3,4	3,2	4,1	19,3	20,9	18,0
Луганська	771	760	763	114	120	108	420	389	365	19,8	16,2	13,3	50,3	61,9	59,2
Львівська	1024	1010	1002	132	134	124	596	576	548	5,5	5,6	5,6	41,5	42,4	43,1
Миколаївська	958	940	934	119	120	109	349	346	336	4,5	3,3	3,5	16,9	21,4	22,8
Одеська	989	982	982	76	79	76	569	534	517	9,0	8,3	7,6	34,9	37,9	37,1
Полтавська	894	875	865	97	98	89	416	390	374	7,7	8,6	8,4	39,0	42,1	42,1
Рівненська	1256	1243	1241	116	116	111	402	375	356	3,1	2,9	3,1	20,9	25,3	20,9
Сумська	839	822	815	107	108	105	422	400	378	5,6	5,6	5,0	23,4	26,0	27,8
Тернопільська	1046	1025	1006	116	115	107	460	421	404	2,7	2,6	4,1	12,4	15,3	16,3
Харківська	819	805	804	63	65	62	869	810	765	9,8	11,3	10,3	58,8	66,7	65,8
Херсонська	1015	993	985	88	91	89	300	281	276	3,8	2,8	2,2	15,6	17,8	17,3
Хмельницька	996	981	974	112	109	102	359	329	307	3,8	4,7	3,9	22,0	23,2	24,6
Черкаська	903	879	867	78	81	79	383	365	353	3,7	3,5	3,0	18,0	18,3	17,6
Чернівецька	1109	1091	1071	84	82	81	390	371	361	1,9	1,6	1,5	10,5	10,2	11,5
Чернігівська	888	864	856	67	71	66	268	249	235	1,9	2,0	2,2	16,2	16,0	17,1

Таблиця А10 – Науковий потенціал регіонів України

Регіони	Кількість організацій, які виконують наукові та науково-технічні роботи			Фахівці вищої кваліфікації, осіб						Чисельність фахівців, які виконують наукові та науково-технічні роботи, осіб					
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	44	36	33	374	398	402	2192	2328	2385	79	72	83	340	283	294
<i>області</i>															
Вінницька	25	21	17	203	228	242	1408	1607	1665	8	10	8	73	77	74
Волинська	12	12	11	79	89	93	876	1031	1094	–	1	1	22	17	19
Дніпропетровська	78	69	62	906	962	1006	5241	5327	5334	135	135	130	722	662	620
Донецька	65	64	63	838	921	984	5165	5487	5596	169	166	171	680	651	633
Житомирська	9	10	10	91	108	113	927	1031	1069	5	4	3	42	37	37
Закарпатська	16	14	13	146	163	166	819	937	968	22	23	20	133	120	95
Запорізька	33	29	26	353	375	407	2431	2655	2728	11	10	9	106	86	81
Івано-Франківська	23	21	15	225	245	270	1504	1676	1757	3	5	6	41	29	30
Київська	36	30	24	154	181	200	1201	1268	1284	77	76	84	364	312	301
Кіровоградська	15	14	13	54	60	63	734	781	781	2	3	3	24	25	28
Луганська	41	39	34	293	325	361	2146	2338	2437	15	27	4	101	74	53
Львівська	82	75	76	945	1066	1125	6008	6401	6604	221	214	226	1036	1019	1024
Миколаївська	44	38	33	129	159	176	1036	1102	1125	17	16	18	88	81	84
Одеська	59	54	52	807	871	900	4716	4789	4861	139	151	157	571	506	498
Полтавська	24	23	22	227	257	268	1676	1820	1847	30	38	41	211	198	208
Рівненська	14	12	12	87	109	120	1032	1124	1159	2	4	5	19	22	24
Сумська	17	16	15	143	172	193	1288	1406	1454	19	14	16	98	89	93
Тернопільська	14	12	11	215	243	263	1607	1819	1928	–	1	2	28	26	28
Харківська	198	189	183	2009	2179	2260	11879	12230	12330	618	629	642	2740	2618	2611
Херсонська	28	28	23	119	141	145	982	1049	1011	21	21	16	113	87	87
Хмельницька	6	7	6	113	140	148	1307	1466	1495	–	1	1	11	25	26
Черкаська	28	25	25	130	159	173	1118	1317	1387	5	6	9	61	57	59
Чернівецька	24	23	23	208	233	244	1252	1389	1449	30	18	18	194	94	93
Чернігівська	22	20	19	78	92	92	811	912	953	11	9	7	66	51	52

закінчення табл. А10

Регіони	Внутрішні поточні витрати на наукові та науково-технічні роботи, виконані власними силами наукових організацій, тис. грн., у т.ч.:			на фундаментальні дослідження			на прикладні дослідження			на науково-технічні розробки			на науково-технічні послуги		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	137904,6	174994,5	145181,6	45701,4	44659,3	37768,8	31799,9	39444,3	38587,6	42998,0	68497,4	46174,3	17405,3	22393,5	22650,9
області															
Вінницька	54957,5	38072,4	32439,6	8900,7	16576,3	14400,2	10522,7	7667,6	7617,1	24580,1	12355,8	6894,6	10954,0	1472,7	3527,7
Волинська	19835,6	19472,0	20405,7	1934,2	2103,9	2515,1	3789,8	5327,7	5092,5	11632,9	8338,3	8913,4	2478,7	3702,1	3884,7
Дніпропетровська	723873,2	894356,7	916626,5	82751,4	87992,8	90339,7	65584,4	94191,1	79119,3	538866,0	665394,7	696648,5	36671,4	46778,1	50519,0
Донецька	542512,2	473046,2	502887,1	75594,2	87289,1	96689,4	64928,2	68869,5	62172,2	348381,4	279200,5	302902,0	53608,4	37687,1	41123,5
Житомирська	19404,0	25586,4	22994,5	3780,2	5599,7	5254,2	7698,6	8334,4	7956,4	4674,5	7149,4	5743,9	3250,7	4502,9	4040,0
Закарпатська	24910,0	35537,1	36857,0	10394,0	12122,5	12097,1	12505,9	20894,2	22278,6	1231,0	961,5	1013,0	779,1	1558,9	1468,3
Запорізька	429667,1	553318,7	474362,1	13250,6	9156,3	9135,9	33312,9	17873,4	14029,0	360272,4	509167,6	432249,0	22831,2	17121,4	18948,2
Івано- Франківська	59465,9	62748,3	37424,1	3456,4	2055,9	1883,8	7478,7	11081,4	13481,3	22820,1	21733,5	5235,9	25710,7	27877,5	16823,1
Київська	211937,6	259624,8	187897,1	45377,9	56703,8	56098,6	83616,6	98787,7	89528,7	73275,1	35654,0	27623,7	9668,0	68479,3	14646,1
Кіровоградська	28980,7	31760,2	30051,2	877,0	904,4	932,1	3036,6	3773,1	3731,7	23966,9	25504,3	24165,7	1100,2	1578,4	1221,7
Луганська	118495,6	166876,9	146177,8	5993,6	5798,4	4247,9	19082,0	23216,4	21317,6	88033,2	128180,6	111544,1	5386,8	9681,5	9068,2
Львівська	287902,7	298255,7	304697,0	104909,2	122127,7	135324,1	55587,9	64674,6	60875,1	104051,7	77137,0	80375,3	23353,9	34316,4	28122,5
Миколаївська	226053,4	207863,6	613540,1	14408,9	17331,9	19938,1	12858,3	12810,7	12844,9	182471,8	160392,3	575039,7	16314,4	17328,7	5717,4
Одеська	186931,0	223417,7	227550,9	53944,5	78623,6	71359,0	52305,9	58254,1	61893,5	47991,5	55224,8	52141,5	32689,1	31315,2	42156,9
Полтавська	55548,3	72617,6	67728,9	11648,1	15115,1	16022,0	9513,2	11350,0	11058,4	16073,3	23015,8	16817,7	18313,7	23136,7	23830,8
Рівненська	12234,5	15006,1	14432,0	1666,5	1929,2	1739,1	6217,3	7183,7	7728,0	2292,4	2662,4	2172,1	2058,3	3230,8	2792,8
Сумська	102330,7	165545,9	136746,0	9722,8	11664,1	12441,2	9684,0	13969,0	10554,5	79810,5	134536,4	108013,2	3113,4	5376,4	5737,1
Тернопільська	15101,4	14532,2	12551,3	2127,7	2086,6	2735,7	5757,7	6967,1	6179,9	7192,8	5052,8	3597,6	23,2	425,7	38,1
Харківська	1602859,5	1969745,4	1940410,4	320778,8	379515,5	397777,4	228593,2	298057,3	324411,2	954814,1	1146206,5	1091536,6	98673,4	145966,1	126685,2
Херсонська	40908,2	47249,7	45375,3	13695,4	12156,4	15799,0	17057,1	24109,4	20136,9	4647,2	7667,0	5698,8	5508,5	3316,9	3740,6
Хмельницька	6220,3	14092,6	12884,6	1247,8	1664,2	1969,9	3570,2	10487,0	9813,4	1346,0	1781,4	932,2	56,3	160,0	169,1
Черкаська	54215,5	54930,2	59179,0	14852,8	17146,1	19426,9	21926,0	26794,6	25965,7	15581,0	9495,1	12127,9	1855,7	1494,4	1658,5
Чернівецька	34373,3	33835,9	37592,5	10472,8	12568,4	11424,2	17889,3	15984,8	21200,2	5226,4	5236,3	4684,9	784,8	46,4	283,2
Чернігівська	33157,1	32848,0	67465,3	5776,9	8764,3	7957,4	14380,1	12251,8	11221,1	12547,8	11046,1	47557,8	452,3	785,8	729,0

Таблиця А11 – Інноваційний потенціал регіонів України

Регіони	Кількість інноваційно активних підприємств у промисловості за напрямками інноваційної діяльності:			внутрішні науково-дослідні розробки			придбання науково-дослідних розробок			придбання машин, обладнання та програмного забезпечення		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	37	54	50	10	9	7	7	5	5	27	40	34
області												
Вінницька	45	50	55	7	6	6	3	4	3	28	32	34
Волинська	26	29	23	1	2	1	2	1	1	19	13	14
Дніпропетровська	65	78	84	13	9	13	19	21	17	36	51	55
Донецька	86	91	85	10	10	12	19	16	16	38	51	47
Житомирська	42	54	57	–	–	1	–	–	1	16	26	34
Закарпатська	27	18	15	–	1	–	2	–	–	13	8	9
Запорізька	22	115	115	8	14	14	5	12	10	9	81	75
Івано-Франківська	82	89	87	11	8	5	2	2	–	39	41	48
Київська	39	44	68	5	4	6	5	5	3	22	23	44
Кіровоградська	37	46	46	6	7	6	1	–	–	22	28	26
Луганська	59	64	61	10	10	7	8	7	7	30	38	39
Львівська	102	101	116	5	7	9	4	6	6	63	76	86
Миколаївська	71	114	81	6	9	7	2	4	3	47	80	52
Одеська	62	83	69	5	7	6	1	4	3	41	58	50
Полтавська	45	29	33	8	6	11	3	1	3	24	16	17
Рівненська	27	36	39	6	4	5	2	2	3	15	19	20
Сумська	42	41	32	7	9	8	4	9	9	26	27	21
Тернопільська	40	50	36	5	4	5	1	1	–	15	23	24
Харківська	161	168	182	27	24	26	14	15	9	120	124	131
Херсонська	39	53	48	8	6	5	4	5	1	23	32	26
Хмельницька	60	78	58	–	–	–	1	1	–	38	38	26
Черкаська	48	50	47	10	11	9	–	1	1	21	15	16
Чернівецька	30	37	30	2	1	1	2	3	2	12	32	24
Чернігівська	40	43	45	6	6	6	1	2	3	24	30	29

продовження табл. А11

Регіони	придбання інших зовнішніх знань			навчання та підготовка персоналу			ринкове запровадження інновацій			інші		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	2	2	3	16	13	11	2	1	3	5	16	9
області												
Вінницька	5	5	6	8	6	6	3	4	5	5	6	8
Волинська	2	2	1	2	4	3	2	–	–	1	2	1
Дніпропетровська	6	10	9	11	19	18	5	7	3	14	5	9
Донецька	6	9	8	14	17	17	8	6	9	12	16	12
Житомирська	1	–	1	5	9	9	5	2	4	12	12	6
Закарпатська	2	1	1	4	2	2	–	1	–	3	3	3
Запорізька	2	4	5	5	25	29	2	8	7	4	5	4
Івано-Франківська	3	2	1	10	9	9	8	4	1	8	5	7
Київська	3	5	4	6	7	10	1	3	5	2	3	2
Кіровоградська	1	2	1	3	11	9	2	–	1	3	1	2
Луганська	4	5	3	3	6	8	3	2	1	14	5	6
Львівська	28	2	8	25	25	35	9	4	1	5	6	7
Миколаївська	–	3	2	8	20	16	6	7	4	4	9	8
Одеська	2	4	1	5	12	6	–	3	2	6	8	4
Полтавська	2	1	2	7	4	10	3	2	4	7	8	5
Рівненська	2	1	4	4	3	5	1	2	2	–	2	3
Сумська	2	4	4	8	10	8	4	3	3	4	2	1
Тернопільська	2	2	1	3	14	12	–	2	–	5	4	1
Харківська	4	11	7	11	19	24	10	10	13	31	30	32
Херсонська	2	1	1	7	19	20	2	2	3	1	3	4
Хмельницька	–	–	1	10	5	4	–	2	1	17	9	4
Черкаська	–	1	–	2	3	3	3	2	–	2	8	4
Чернівецька	2	3	1	4	8	8	3	4	3	7	6	5
Чернігівська	1	2	1	4	7	9	1	2	2	3	4	2

продовження табл. А11

Регіони	Розподіл загального обсягу витрат за напрямками інноваційної діяльності, тис. грн.:			внутрішні науково-дослідні розробки			придбання науково-дослідних розробок			придбання машин, обладнання та програмного забезпечення			придбання інших зовнішніх знань			інші витрати		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	1808564,2	525969,5	394607,9	145274,9	4139,7	3965,1	3821,6	7280,8	7064,7	1410656,4	156614,3	148951,9	137,4	22,7	38,1	248673,9	357912,0	234588,1
області																		
Вінницька	419277,6	694945,9	796493,5	1509,3	988,5	931,9	931,2	794,2	141,1	347900,6	690543,6	788728,3	63,6	156,3	115,7	68872,9	2463,3	6576,5
Волинська	104640,7	196348,8	192506,3	6197,2	6916,9	2430,8	1211,2	1340,3	147,0	95916,2	186899,0	188593,9	150,5	5,8	–	1165,6	1186,8	1334,6
Дніпропетровська	1120021,9	1057816,9	825234,7	120058,3	20600,0	67286,1	20251,1	15670,2	20835,8	799973,1	815832,4	471141,5	2430,0	1244,6	415,3	177309,4	204469,7	265556,0
Донецька	1447628,8	930684,7	516072,3	115534,8	115411,9	148344,9	43178,0	41280,2	2741,6	842270,3	514956,5	312080,6	10731,3	11089,9	1185,6	435914,4	247946,2	51719,6
Житомирська	72451,0	73107,0	60588,0	–	10,0	10,0	–	18,0	10,0	71739,3	71335,0	57006,8	–	4,0	738,3	711,7	1740,0	2822,9
Закарпатська	32769,1	25026,7	16576,1	0,4	–	–	–	–	–	26888,8	18392,5	10700,9	197,9	61,4	109,4	5682,0	6572,8	5765,8
Запорізька	242990,6	298671,5	339943,9	49274,3	21158,4	33771,3	16742,4	119031,7	77477,5	107914,5	129235,9	197073,7	283,9	393,1	515,2	68775,5	28852,4	31106,2
Івано-Франківська	203824,1	488571,3	95785,1	3833,3	2715,2	3573,2	47,6	–	25,0	193674,2	277381,1	89262,6	452,5	253,2	349,5	5816,5	208221,8	2574,8
Київська	182470,3	104399,4	122133,8	1190,2	15745,5	3271,3	1279,9	182,6	3223,8	157945,6	75798,9	94834,6	971,9	323,2	442,4	21082,7	12349,2	20361,7
Кіровоградська	339000,9	114749,4	92973,9	31682,2	31935,1	29771,8	–	–	–	298927,5	67193,1	55211,3	20,3	6,0	54,0	8370,9	15615,2	7936,8
Луганська	328170,8	372457,6	35129,5	11901,3	4651,7	21,2	1507,0	28716,8	3569,4	171526,2	278254,0	2988,7	18616,3	40135,7	21638,9	124620,0	20699,4	6911,3
Львівська	280614,4	257053,9	219754,3	9053,5	7735,6	13744,6	1399,0	7983,8	3103,2	259954,9	232494,4	149875,6	268,1	578,7	219,2	9938,9	8261,4	52811,7
Миколаївська	362203,2	716449,3	606789,6	136989,6	597877,4	184965,6	2240,4	11948,4	2446,6	211690,2	87053,2	418046,8	736,1	3460,0	110,8	10546,9	16110,3	1219,8
Одеська	1497384,8	91028,7	323891,6	4626,8	3969,6	661,3	21713,1	388,4	299,3	1460535,3	85481,6	321468,4	1610,2	22,9	2,2	8899,4	1166,2	1460,4
Полтавська	126243,6	212153,4	348459,1	8336,0	114836,7	217607,1	1256,9	4146,4	687,6	111050,9	88805,0	128276,9	450,0	221,6	11,0	5149,8	4143,7	1876,5
Рівненська	47873,5	21130,8	11404,5	1054,0	220,6	1228,4	2037,3	450,0	–	34625,4	18402,3	9061,6	225,6	538,5	140,2	9931,2	1519,4	974,3
Сумська	250022,2	281834,5	587702,7	60982,2	16754,1	105653,7	81916,6	26485,4	317102,7	89622,6	231434,2	158513,0	54,7	744,3	83,8	17446,1	6416,5	6349,5
Тернопільська	84917,9	24236,9	57398,2	5879,6	4566,5	33915,3	1769,8	–	–	76686,2	17354,5	21863,2	6,1	0,8	50,6	576,2	2315,1	1569,1
Харківська	738232,1	642287,2	711133,9	90332,0	105337,0	119853,8	9236,3	19928,8	26306,3	590336,7	471944,0	509517,2	5571,5	22618,8	18974,3	42755,6	22458,6	36482,3
Херсонська	154584,6	161367,6	90461,7	10065,4	6474,0	6076,8	2367,1	706,6	5238,5	49435,1	136597,3	77231,9	1,0	25,5	674,0	92716,0	17564,2	1240,5
Хмельницька	225196,2	113120,1	133121,2	–	–	–	151,9	–	–	96313,0	109367,0	128533,2	–	35,5	191,3	128731,3	3717,6	4396,7
Черкаська	92871,9	28561,9	30351,2	2668,2	4658,8	3905,8	60,0	210,3	64,0	46247,2	21597,4	21367,9	81,0	–	152,3	43815,5	2095,4	4861,2
Чернівецька	51671,0	51311,7	68778,0	372,3	371,5	342,6	1029,4	689,8	519,2	47213,3	37016,4	56866,9	177,0	33,9	7,6	2879,0	13200,1	11041,7
Чернігівська	39467,0	134074,9	106385,1	8190,1	47418,4	18357,7	1379,8	8812,1	160,6	28589,0	74820,6	87712,5	9,7	26,0	–	1298,4	2997,8	154,3

закінчення табл. А11

Регіони	Обсяг реалізованої інноваційної продукції, що є новою для ринку, тис. грн.			Обсяг реалізованої інноваційної продукції, що є новою лише для підприємства, тис. грн.			Впровадження прогресивних технологічних процесів у промисловості			Освоєння інноваційних видів продукції у промисловості		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	92771,5	463937,7	243721,9	426197,6	257165,6	195432,8	32	43	35	63	53	100
області												
Вінницька	37154,2	48344,6	30888,1	267485,8	450133,4	633255,8	39	27	32	65	75	78
Волинська	105783,6	154370,4	9414,7	58606,9	132636,5	307196,4	16	18	25	44	8	25
Дніпропетровська	302268,8	668532,8	108028,4	1390139,4	3144488,3	1455050,8	57	104	51	110	164	164
Донецька	1390240,1	1186395,8	523305,3	3584721,5	4944402,4	494682,6	70	71	58	124	171	230
Житомирська	4376,7	13091,5	40503,8	746826,0	816211,8	214742,9	20	27	43	22	28	24
Закарпатська	953,0	960850,2	568880,0	1051526,7	403042,2	268682,5	8	4	6	16	11	20
Запорізька	997900,5	568340,8	792714,4	673728,9	1102735,3	737281,1	170	114	207	114	446	397
Івано-Франківська	1451092,9	474787,9	393860,3	256810,9	406780,3	489354,9	35	24	17	125	156	151
Київська	394190,4	298761,6	374717,5	241312,1	532608,9	522717,9	19	31	29	113	100	79
Кіровоградська	39236,3	34185,8	135497,0	255014,0	769665,5	368919,3	29	31	28	65	59	47
Луганська	1681430,0	1156479,4	30,0	1105351,2	260432,2	37986,0	29	48	43	39	49	51
Львівська	512798,6	123734,2	213311,1	145290,6	725755,6	518603,1	63	46	47	117	115	111
Миколаївська	74735,5	473115,1	27542,9	128136,7	166076,9	336283,7	30	29	13	41	61	268
Одеська	498125,5	551550,2	525058,5	389481,0	365221,4	173640,1	37	35	24	72	108	87
Полтавська	1901006,4	839961,6	207198,9	6326795,9	3159659,8	6312252,3	24	18	25	72	64	58
Рівненська	3414,0	12055,0	13254,4	80530,7	99802,9	121308,3	6	18	19	16	19	18
Сумська	1480565,0	917315,5	1556542,9	730489,1	1411529,7	1054182,4	94	119	71	346	378	172
Тернопільська	117109,8	16939,2	32542,3	374354,1	138515,8	100821,4	21	35	34	87	122	110
Харківська	1861633,4	1064285,6	651435,5	1016408,6	1908041,6	1958381,0	877	943	375	191	276	246
Херсонська	191362,8	208293,2	207947,5	373429,4	197980,7	449822,0	17	37	121	71	95	157
Хмельницька	1931,4	1269,3	–	358594,7	261897,4	162770,5	42	32	24	36	27	23
Черкаська	38049,1	104373,0	51085,2	308490,1	462516,5	505231,2	46	46	21	63	125	58
Чернівецька	6158,4	–	17,7	126071,4	99941,3	81680,5	7	12	8	50	58	23
Чернігівська	35886,6	62217,3	38543,5	154271,8	85676,3	113202,4	16	28	23	40	42	77

Таблиця А12 – Підприємницький потенціал регіонів України

Регіони	Кількість суб'єктів ЄДРПОУ, в т.ч.:			за правовим статусом:						за організаційно-правовими формами господарювання:								
				із статусом юридичної особи			без статусу юридичної особи			фермерське господарство			приватне підприємство			державне підприємство		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	55469	56206	57418	52714	53499	54642	2755	2707	2776	1715	1692	1681	11832	11650	11576	219	215	210
<i>області</i>																		
Вінницька	32507	32820	33313	30445	30818	31264	2062	2002	2049	2050	2113	2154	6073	5980	5956	141	135	128
Волинська	20468	20804	21106	19371	19761	20135	1097	1043	971	902	915	934	3861	3872	3863	82	82	74
Дніпропетровська	104084	104719	106517	100533	101225	103008	3551	3494	3509	4020	4055	4098	24920	24438	24182	722	699	687
Донецька	96249	96242	97566	92248	92187	93603	4001	4055	3963	1986	1995	2002	20127	19721	19534	736	549	546
Житомирська	26147	26673	27260	25020	25574	26104	1127	1099	1156	901	943	960	5081	5064	5042	98	98	95
Закарпатська	21339	21473	21733	20237	20419	20667	1102	1054	1066	1553	1526	1496	3109	2990	2885	92	83	80
Запорізька	49534	49453	49907	47751	47721	48092	1783	1732	1815	2515	2499	2490	10315	9954	9806	134	131	126
Івано-Франківська	25306	25658	25815	23791	24179	24323	1515	1479	1492	712	710	713	5464	5286	5131	78	74	69
Київська	53760	55381	57315	51542	53155	55038	2218	2226	2277	1895	1883	1911	9137	9091	9035	255	243	233
Кіровоградська	24941	25119	25419	23839	24081	24389	1102	1038	1030	2983	3046	3027	5434	5384	5343	94	90	85
Луганська	45936	46536	47237	43417	44089	44748	2519	2447	2489	1694	1686	1681	11528	11310	11253	207	199	197
Львівська	67376	68231	69667	64179	65075	66460	3197	3156	3207	1644	1662	1664	17122	16980	16955	358	336	325
Миколаївська	40453	40306	40690	38725	38594	38933	1728	1712	1757	4511	4411	4377	8688	8468	8391	102	89	85
Одеська	78782	78666	79836	75655	75527	76710	3127	3139	3126	5874	5755	5745	18523	18359	18232	351	306	295
Полтавська	37463	37461	37731	35601	35702	35944	1862	1759	1787	2219	2291	2325	8750	8610	8408	113	108	102
Рівненська	20436	20570	20758	19509	19657	19801	927	913	957	611	608	596	3812	3705	3610	125	122	121
Сумська	24178	24300	24625	22783	22911	23205	1395	1389	1420	1056	1056	1045	4493	4382	4322	177	158	152
Тернопільська	22125	22369	22658	20971	21226	21505	1154	1143	1153	1011	1020	1018	4187	4176	4164	130	118	114
Харківська	77297	78516	80021	74988	76172	77600	2309	2344	2421	1391	1437	1473	17304	17152	17077	423	413	410
Херсонська	30780	30553	30741	29089	28953	29118	1691	1600	1623	3101	3022	2952	8338	8078	7950	159	137	139
Хмельницька	27968	28155	28492	26480	26751	27092	1488	1404	1400	1586	1598	1608	6223	6173	6121	97	91	88
Черкаська	28963	28974	29445	27465	27588	28026	1498	1386	1419	1358	1381	1436	6129	6033	6168	107	100	111
Чернівецька	17637	17696	17861	16749	16857	16958	888	839	903	949	949	920	3504	3477	3460	105	101	95
Чернігівська	20124	20444	20830	19057	19364	19710	1067	1080	1120	737	797	815	3837	3796	3766	75	72	69

продовження табл. А12

Регіони	за організаційно-правовими формами господарювання:																	
	казенне підприємство			комунальне підприємство			дочірнє підприємство			іноземне підприємство			підприємство об'єднання громадян (релігійної організації, профспілки)			підприємство споживчої кооперації		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	4	4	3	903	886	865	786	765	739	24	25	29	232	226	227	5	4	4
області																		
Вінницька	2	2	2	554	525	509	483	463	456	59	58	57	75	74	75	23	20	19
Волинська	–	–	–	295	286	280	279	261	254	37	37	35	84	81	80	38	42	41
Дніпропетровська	3	3	3	1183	1160	1153	1111	1068	1068	188	183	180	336	341	337	17	15	16
Донецька	5	3	3	1277	1162	1136	924	882	862	129	129	127	213	210	207	3	2	2
Житомирська	1	–	–	522	512	499	524	513	500	15	15	15	175	170	169	93	88	87
Закарпатська	–	–	–	363	347	340	277	266	262	30	29	23	48	43	42	116	117	105
Запорізька	1	1	1	514	492	475	440	412	398	28	27	26	175	174	173	3	3	3
Івано-Франківська	–	–	–	332	324	323	389	366	355	16	14	11	62	63	63	53	54	51
Київська	1	–	–	731	736	744	788	776	763	27	26	26	121	128	126	43	45	50
Кіровоградська	–	–	–	499	472	460	355	340	320	21	21	22	88	88	86	94	86	79
Луганська	3	3	3	759	742	749	605	570	559	7	8	8	124	124	127	–	–	–
Львівська	2	2	2	1046	1030	1026	1398	1362	1308	234	225	213	364	368	365	175	192	195
Миколаївська	1	–	–	383	383	377	550	532	518	5	5	6	107	115	112	49	52	57
Одеська	4	4	3	767	752	737	1273	1242	1219	55	55	56	232	231	236	48	49	46
Полтавська	1	1	1	554	548	536	608	588	565	11	11	10	125	127	119	64	65	58
Рівненська	–	–	–	343	331	314	331	307	303	3	2	2	53	55	59	63	62	59
Сумська	2	2	2	349	332	325	556	544	527	2	1	1	51	49	47	36	34	33
Тернопільська	1	1	1	458	443	427	314	306	299	9	9	9	42	45	41	61	56	60
Харківська	7	6	3	669	677	669	872	853	841	32	37	37	460	457	460	22	20	14
Херсонська	–	–	–	639	629	625	493	469	453	1	1	1	85	83	71	27	32	33
Хмельницька	–	–	–	626	586	562	528	502	474	–	–	–	61	61	61	97	98	99
Черкаська	–	–	–	362	355	342	351	324	312	19	19	19	82	86	88	48	42	44
Чернівецька	–	–	–	284	278	275	189	178	176	32	32	30	41	39	43	108	120	106
Чернігівська	–	–	–	357	356	344	393	377	367	3	3	3	89	87	84	57	56	57

продовження табл. А12

Регіони	за організаційно-правовими формами господарювання:																	
	акціонерне товариство			товариство з обмеженою відповідальністю			товариство з додатковою відповідальністю			повне товариство			командитне товариство			кооператив		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	958	908	878	14881	15734	16739	28	30	31	60	61	60	20	21	21	2584	2548	2502
області																		
Вінницька	532	509	489	7284	7568	7903	11	12	15	17	17	17	15	14	14	595	597	633
Волинська	298	283	272	3985	4219	4436	21	24	26	11	11	11	5	5	5	736	732	755
Дніпропетровська	2051	1960	1923	43871	44791	46549	127	136	137	291	289	288	28	27	27	2803	2734	2705
Донецька	1869	1798	1741	36076	37139	38423	83	82	84	188	179	175	100	100	100	2816	2753	2736
Житомирська	531	512	498	6270	6602	6932	28	36	35	27	28	29	22	20	19	483	497	512
Закарпатська	0	211	195	4849	4997	5208	28	34	37	13	13	12	9	9	9	220	213	214
Запорізька	908	826	773	18115	18512	18986	37	42	41	91	84	84	17	15	15	1878	1873	1840
Івано-Франківська	327	297	277	5432	5743	6013	28	34	34	43	40	37	27	26	24	632	626	645
Київська	1007	963	923	19123	20532	22037	58	58	64	44	44	41	8	8	8	2350	2422	2559
Кіровоградська	463	445	424	5430	5646	5929	32	34	37	132	129	128	8	8	8	476	454	459
Луганська	860	800	775	13106	13540	14039	37	43	42	110	104	104	19	18	18	707	689	700
Львівська	776	737	719	18739	19520	20465	82	93	91	59	57	56	24	22	21	1532	1512	1539
Миколаївська	572	526	498	12562	12842	13219	81	89	95	19	18	18	5	5	5	1013	950	933
Одеська	973	932	896	25243	26264	27393	104	111	114	117	118	118	31	30	31	1995	1934	1956
Полтавська	538	510	486	8267	8516	8779	26	30	32	29	30	31	53	52	48	1072	1042	1021
Рівненська	390	346	331	4619	4803	5070	32	43	43	36	33	33	8	9	8	586	560	562
Сумська	371	357	341	6536	6766	7024	15	17	16	16	18	18	5	5	5	444	469	473
Тернопільська	252	234	217	3679	3868	4029	26	28	29	42	42	42	4	4	2	489	497	511
Харківська	2317	2234	2170	31496	32684	34063	74	80	85	346	345	347	127	126	126	2874	2842	2711
Херсонська	515	479	457	5575	5730	5992	25	27	25	50	51	50	12	10	11	743	697	675
Хмельницька	330	301	285	5206	5437	5710	30	35	36	27	27	25	8	8	8	753	748	818
Черкаська	484	460	444	5855	6070	6435	23	24	24	32	30	27	9	9	9	1025	1001	1002
Чернівецька	170	159	150	3035	3133	3240	51	51	50	12	12	12	1	1	1	567	570	589
Чернігівська	466	453	432	4543	4762	5072	10	11	11	22	21	20	17	17	17	562	568	560

продовження табл. А12

Регіони	за організаційно-правовими формами господарювання:																	
	організація (установа, заклад)			асоціація			корпорація			консорціум			концерн			інші об'єднання юридичних осіб		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	4014	4195	4180	105	103	105	31	31	31	3	3	3	12	12	12	57	54	50
області																		
Вінницька	5065	5091	5001	101	104	104	13	13	13	3	4	5	6	5	5	52	49	50
Волинська	3347	3441	3396	20	22	23	2	2	2	–	–	–	2	2	2	26	27	26
Дніпропетровська	5786	6125	6069	197	198	197	92	89	86	3	2	2	41	40	38	69	67	66
Донецька	6799	6690	6551	253	243	248	64	63	62	4	3	3	32	30	31	106	83	79
Житомирська	4540	4613	4715	26	27	26	8	8	8	–	–	–	3	3	3	23	24	25
Закарпатська	3514	3536	3535	37	36	36	3	3	3	–	–	–	4	4	4	26	26	27
Запорізька	3605	4216	4186	77	77	78	19	20	19	1	1	1	10	10	10	33	31	32
Івано-Франківська	3586	3637	3558	40	36	38	6	6	6	3	3	2	3	3	3	30	24	21
Київська	4554	4829	4744	76	78	81	26	27	23	4	4	4	14	12	11	58	52	48
Кіровоградська	3685	3672	3659	62	60	60	10	10	10	–	–	–	1	1	–	35	30	30
Луганська	4336	4641	4641	107	105	108	32	32	31	1	1	1	13	13	11	42	42	43
Львівська	6900	6876	6794	134	130	136	50	50	51	4	4	4	10	10	10	55	53	52
Миколаївська	3380	3482	3445	64	55	51	5	5	5	3	3	3	10	10	9	53	49	50
Одеська	4833	4833	4821	284	265	265	36	34	34	7	6	6	32	26	24	113	97	91
Полтавська	4833	4980	4943	92	88	88	17	17	16	1	1	1	6	4	4	68	68	67
Рівненська	3443	3465	3322	42	41	41	4	4	3	1	1	1	2	2	2	23	25	26
Сумська	3306	3418	3393	60	62	62	14	14	14	3	3	3	5	5	5	52	46	44
Тернопільська	4099	4101	4093	25	25	25	15	15	15	–	–	–	1	1	1	16	16	13
Харківська	5006	5365	5307	164	159	166	76	74	71	6	6	6	42	41	41	60	57	58
Херсонська	3231	3383	3411	114	109	104	10	9	9	3	3	3	8	9	9	64	54	50
Хмельницька	4449	4480	4438	63	61	56	13	12	11	2	2	2	4	4	3	49	48	48
Черкаська	4545	4722	4692	60	61	61	19	18	17	3	3	3	4	4	3	26	25	22
Чернівецька	2729	2805	2740	40	41	39	10	10	10	–	–	–	1	1	1	21	18	20
Чернігівська	3741	3783	3740	67	65	65	10	10	10	1	1	1	1	1	1	33	31	27

продовження табл. А12

Регіони	за організаційно-правовими формами господарювання:																	
	філія (інший відокремлений підрозділ)			представництво			товарна біржа			кредитна спілка			споживче товариство			спілка споживчих товариств		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	2623	2561	2625	151	154	148	23	20	21	43	44	45	104	104	101	4	5	5
області																		
Вінницька	2015	1955	1992	28	29	31	16	16	16	26	25	25	637	619	611	19	19	19
Волинська	1060	1003	927	19	20	21	13	13	11	22	24	24	61	84	106	12	12	13
Дніпропетровська	3303	3254	3256	252	247	252	66	65	67	56	58	61	166	163	176	35	35	37
Донецька	3866	3893	3767	148	151	181	54	53	55	87	89	89	280	269	267	14	13	13
Житомирська	1074	1038	1091	35	42	42	7	7	7	16	16	15	130	138	138	18	18	19
Закарпатська	1061	1008	1019	37	41	38	4	4	4	33	32	31	115	109	111	13	14	14
Запорізька	1725	1670	1749	76	78	78	26	25	25	41	45	46	187	179	177	8	7	7
Івано-Франківська	1494	1452	1463	26	28	25	13	13	13	33	32	33	192	192	186	12	12	13
Київська	2028	1923	1972	59	60	63	9	9	9	23	23	24	692	683	696	14	14	14
Кіровоградська	1047	990	976	34	30	29	17	15	13	39	41	41	138	6	130	6	139	7
Луганська	2322	2246	2288	67	69	71	14	14	12	82	81	81	39	39	45	7	6	7
Львівська	3011	2965	3043	116	120	123	26	24	24	41	42	44	399	372	366	22	21	24
Миколаївська	1721	1698	1730	50	49	53	53	54	52	24	25	24	78	81	97	3	4	5
Одеська	2984	2963	2928	222	232	248	11	11	10	73	74	75	251	250	256	13	13	14
Полтавська	1823	1732	1762	75	75	70	15	15	16	29	29	29	224	225	244	22	22	22
Рівненська	919	901	939	18	21	23	19	20	21	17	17	17	76	16	96	17	73	17
Сумська	1383	1370	1388	40	43	51	13	12	13	18	16	16	123	127	136	16	15	13
Тернопільська	1139	1121	1128	21	22	20	5	6	7	33	32	32	122	115	109	11	6	7
Харківська	2123	2158	2228	137	145	155	32	32	34	62	65	69	301	296	285	29	29	28
Херсонська	1656	1561	1574	30	30	30	21	23	23	24	23	22	121	120	129	14	13	14
Хмельницька	1435	1345	1340	34	38	36	17	18	18	37	36	36	241	244	255	5	6	7
Черкаська	1447	1337	1366	26	29	30	11	10	11	59	61	62	58	67	68	1	1	2
Чернівецька	843	796	855	23	23	24	8	8	8	26	26	26	56	62	60	15	16	16
Чернігівська	1017	1026	1064	32	35	37	10	9	7	33	31	31	90	34	94	35	86	33

продовження табл. А12

Регіони	за організаційно-правовими формами господарювання:																	
	недержавний пенсійний фонд			політична партія			громадська організація			релігійна організація			профспілка, об'єднання профспілок			творча спілка (інша професійна організація)		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	1	–	–	762	771	768	3724	3846	4029	964	965	990	1096	1140	1185	19	19	20
області																		
Вінницька	–	–	–	844	844	845	1839	1955	2052	705	758	804	1077	1099	1096	9	9	9
Волинська	–	–	–	522	527	526	1423	1493	1560	1187	1231	1275	650	654	677	9	9	9
Дніпропетровська	4	4	4	1056	1055	1056	4326	4483	4606	961	994	1028	1708	1807	1866	16	17	17
Донецька	5	6	6	1127	1121	1127	5403	5510	5662	1410	1454	1497	2189	2181	2229	13	13	13
Житомирська	2	2	2	699	704	705	1577	1652	1701	816	836	870	929	949	972	8	7	8
Закарпатська	–	–	–	535	534	535	2013	2135	2215	1276	1333	1406	499	533	575	9	10	11
Запорізька	–	–	–	518	510	507	2592	2684	2794	590	604	616	740	763	788	7	11	12
Івано-Франківська	3	3	2	601	600	600	1901	2025	2094	1233	1242	1275	821	989	989	9	10	12
Київська	–	–	–	927	1044	1046	4079	4223	4372	1216	1262	1300	1078	1085	1093	–	–	–
Кіровоградська	–	–	–	649	651	662	1492	1568	1631	366	383	409	509	515	547	10	9	9
Луганська	–	–	–	645	637	634	2933	3012	3099	600	613	623	1669	1709	1757	8	9	9
Львівська	–	–	–	1118	1117	1091	4493	4688	4912	2252	2301	2382	1017	1204	1329	13	13	16
Миколаївська	–	1	1	626	620	617	2030	2131	2185	473	475	489	972	1002	1022	7	7	6
Одеська	1	1	1	831	836	829	4447	4609	4765	1013	1031	1049	1198	1268	1360	10	9	11
Полтавська	–	–	–	821	807	802	2244	2298	2373	728	756	775	1460	1533	1595	8	7	8
Рівненська	–	–	–	560	560	558	1436	1513	1565	1209	1233	1253	783	777	794	4	4	4
Сумська	–	–	–	546	553	553	1729	1768	1830	462	472	491	865	862	873	12	11	14
Тернопільська	–	–	–	488	491	490	1323	1386	1429	1553	1559	1586	382	408	449	9	9	9
Харківська	6	5	4	1054	1046	1032	3677	3773	3862	584	594	611	1962	1956	1930	11	11	12
Херсонська	1	1	1	601	602	601	1647	1712	1750	490	497	509	615	624	637	3	3	3
Хмельницька	–	–	–	756	741	735	1624	1711	1759	1072	1097	1125	892	902	921	8	11	11
Черкаська	–	–	–	698	702	703	1804	1873	1874	553	569	591	737	768	809	8	8	7
Чернівецька	–	–	–	505	501	502	1183	1242	1300	837	854	884	535	553	564	3	4	4
Чернігівська	–	–	–	715	715	710	1275	1315	1356	520	538	551	584	623	656	11	13	15

закінчення табл. А12

Регіони	за організаційно-правовими формами господарювання:									Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктами підприємництва, млн. грн., у т. ч.:			підприємствами, %			фізичними особами- підприємцями, %		
	благодійна організація			об'єднання співвласників багатоквартирного будинку			орган самоорганізації населення			1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік									
Автономна Республіка Крим	570	593	638	759	817	873	140	154	153	75383,3	97811,5	100535,8	85,2	87,2	86,4	14,8	12,8	13,6
області																		
Вінницька	233	258	286	406	457	497	60	60	67	49889,6	55832,9	56703,1	84,0	82,7	82,3	16,0	17,3	17,7
Волинська	252	258	264	330	369	404	84	84	88	42322,2	57712,1	62540,2	89,1	90,7	90,0	10,9	9,3	10,0
Дніпропетровська	842	891	929	905	972	1023	65	67	69	475262,9	465957,3	462332,3	96,9	96,1	96,2	3,1	3,9	3,8
Донецька	731	760	814	2382	2537	2738	225	235	243	703367,9	684521,4	597209,1	97,5	97,1	96,4	2,5	2,9	3,6
Житомирська	242	259	270	225	235	249	13	14	13	32647,4	36757,4	37970,0	83,4	82,1	83,4	16,6	17,9	16,6
Закарпатська	561	578	595	186	209	236	20	22	25	32060,6	34314,7	36977,5	82,3	80,2	81,2	17,7	19,8	18,8
Запорізька	584	607	660	385	424	448	56	58	59	132698,8	135091,7	124887,0	93,7	92,0	90,9	6,3	8,0	9,1
Івано-Франківська	408	428	452	378	406	424	74	75	76	39626,0	44209,0	53704,3	87,4	86,8	77,2	12,6	13,2	22,8
Київська	580	613	662	283	330	388	17	18	19	194538,3	239249,9	246177,7	94,5	95,2	94,0	5,5	4,8	6,0
Кіровоградська	260	284	303	110	122	138	2	2	2	36662,4	48458,0	50941,0	90,0	91,4	90,1	10,0	8,6	9,9
Луганська	389	396	442	641	679	768	56	61	62	136619,6	128469,6	115668,1	93,2	91,3	90,1	6,8	8,7	9,9
Львівська	920	961	1014	961	1038	1127	32	37	41	131608,4	143510,9	144168,0	93,0	92,0	90,9	7,0	8,0	9,1
Миколаївська	393	405	415	646	694	721	38	42	45	54142,6	58606,3	60505,6	90,9	90,1	89,5	9,1	9,9	10,5
Одеська	819	845	913	671	699	720	77	104	111	147818,5	154585,9	151549,3	92,7	91,2	90,0	7,3	8,8	10,0
Полтавська	333	341	360	358	370	392	7	7	10	118014,4	127611,0	120084,0	92,8	93,3	92,6	7,2	6,7	7,4
Рівненська	196	200	210	271	307	337	2	2	2	29301,2	30342,4	33761,1	85,8	84,1	84,4	14,2	15,9	15,6
Сумська	199	209	227	291	308	332	5	9	12	37625,0	42774,8	39266,1	87,8	85,9	88,0	12,2	14,1	12,0
Тернопільська	174	190	206	622	670	730	73	85	103	37344,2	53305,7	54943,6	90,1	91,7	91,1	9,9	8,3	8,9
Харківська	587	596	632	509	626	718	16	15	14	184134,7	199667,0	184589,6	91,3	89,8	88,0	8,7	10,2	12,0
Херсонська	222	233	251	511	545	572	29	33	35	32581,4	32459,6	32571,7	85,1	82,8	82,9	14,9	17,2	17,1
Хмельницька	247	256	277	379	436	487	10	11	12	34618,1	40181,4	41791,0	82,7	81,9	83,5	17,3	18,1	16,5
Черкаська	312	329	348	401	437	460	15	23	23	62175,2	72176,4	69263,7	88,6	88,3	87,2	11,4	11,7	12,8
Чернівецька	152	159	174	264	276	299	47	50	54	16629,5	18912,6	18875,0	75,9	70,3	66,5	24,1	29,7	33,5
Чернігівська	175	187	198	217	227	258	16	15	15	31183,8	38801,6	39254,4	86,6	85,8	85,1	13,4	14,2	14,9

Таблиця А13 – Виробничий потенціал регіонів України

Регіони	Валовий регіональний продукт, млн. грн.			Валовий регіональний продукт у розрахунку на 1 особу, грн.			Валова додана вартість, млн. грн., створена:											
							- у сільському господарстві, мисливстві, лісовому та рибному господарстві;			у добувній промисловості			у переробній промисловості			у виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	38220	44536	46393	19467	22675	23595	8269	8541	8963	1306	1659	1807	18117	16364	14328	6012	5396	4994
<i>області</i>																		
Вінницька	29099	33024	36191	17768	20253	22303	16352	21554	29234	577	614	860	17674	18637	27026	4914	5489	5848
Волинська	17637	20005	20622	16993	19249	19817	7333	7641	9794	212	224	127	11585	11765	13504	917	874	868
Дніпропетровська	140020	147970	152905	42068	44650	46333	13829	18766	21503	54693	58549	67314	137067	128209	167785	13273	12815	12951
Донецька	161021	170775	164926	36446	38907	37830	13343	14187	16322	39245	35634	21838	181698	155530	120085	24009	22858	20543
Житомирська	21928	24849	25676	17184	19551	20286	10170	10849	13692	2804	3046	3683	13807	13674	17633	1202	1582	1581
Закарпатська	18054	21404	21400	14455	17088	17044	5315	5426	6434	138	151	190	14611	13462	15067	699	767	849
Запорізька	49525	54828	54352	27567	30656	30526	8737	11973	14187	2491	2573	3193	68212	63091	77339	12447	11947	16310
Івано-Франківська	26752	32286	33196	19386	23379	24022	7110	7139	9194	4502	4384	5162	14966	13331	14959	7917	7738	8612
Київська	59154	69663	68931	34420	40483	39988	19759	19610	24816	435	535	596	40036	39666	54364	6465	7653	7115
Кіровоградська	20041	22056	25313	19918	22082	25533	10205	13966	17162	1538	1747	1769	14553	15428	18120	1204	1290	1376
Луганська	57202	58767	55108	25067	25950	24514	7409	7932	7733	15705	12848	4683	63948	55493	25895	6489	6936	5696
Львівська	52103	61962	63329	20490	24387	24937	10464	10595	13430	3198	3307	3961	29850	29832	33303	5124	5415	5981
Миколаївська	27633	29205	32030	23402	24838	27355	8627	11680	13639	184	194	312	22485	21105	20739	5226	5048	7054
Одеська	61499	64743	69760	25748	27070	29118	9800	13852	16391	49	56	16	29344	27467	28753	4139	3365	4987
Полтавська	52252	56580	58464	35246	38424	39962	16224	20307	23981	14181	18019	25864	58046	46460	54668	3356	3292	3647
Рівненська	19302	21795	22004	16735	18860	19003	7722	8519	10700	725	740	1113	12141	10515	12573	6435	5714	7927
Сумська	22907	24933	26765	19800	21722	23517	9704	12107	16169	3330	3266	3560	16951	18096	17892	1707	1769	1586
Тернопільська	16294	17957	18085	15055	16644	16819	10060	10029	13314	307	342	297	8415	8156	10376	801	775	1006
Харківська	76866	82223	85315	27966	29972	31128	14433	18151	22888	3400	4510	7618	53082	50868	62919	10077	8771	9427
Херсонська	18448	19357	20767	16990	17910	19311	9234	11438	14877	64	99	43	9627	10216	10550	1229	1245	1458
Хмельницька	22843	26237	26426	17260	19920	20165	13214	14785	20057	252	258	391	14197	13764	18563	4073	3907	4338
Черкаська	27012	31265	33087	21082	24558	26168	15922	18617	22846	353	307	292	28944	26901	34333	2904	2725	3071
Чернівецька	11969	13166	13757	13228	14529	15154	5511	5660	6945	62	54	64	3306	3237	3865	1032	1150	1143
Чернігівська	21165	23934	24237	19357	22096	22603	11072	12052	15820	3032	2490	3240	11658	11111	13630	2553	2439	2641

продовження табл. А13

Регіони	Валова додана вартість, млн. грн., створена:																	
	у будівництві			у торгівлі, ремонті автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку			у діяльності готелів і ресторанів			у діяльності транспортної та зв'язку			у фінансовій діяльності			в операціях з нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємствам		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	5129	5388	5573	13489	14669	14964	2379	2338	2309	8878	9190	10964	1566	1586	1593	3941	4298	4415
області																		
Вінницька	3375	3017	2562	5769	6045	6763	663	660	796	3220	3759	3977	836	1106	1179	3525	3844	4112
Волинська	2079	1951	2205	5056	5475	7704	311	326	374	3385	3250	3213	1044	1083	1128	2048	2504	2703
Дніпропетровська	9920	10164	9115	31407	32217	36146	1415	1392	1619	18204	18622	16356	6364	7941	8441	8897	10026	11799
Донецька	23153	18377	11127	42569	40850	22742	1773	1793	747	30783	30840	25671	7623	7442	6257	12936	13823	9306
Житомирська	1993	1654	1491	4447	4691	5341	297	294	348	2540	2714	2793	765	1060	1094	2370	2767	2892
Закарпатська	1952	2108	2082	5826	5444	6879	511	509	638	3134	3389	3536	697	798	909	2139	2421	2637
Запорізька	2962	2552	2701	9995	10140	12220	867	827	854	4592	4426	4356	1886	2114	2463	3649	3999	4257
Івано-Франківська	7110	9242	11058	6805	7566	8792	671	713	879	3226	3251	3667	931	1159	1308	2494	2896	3060
Київська	9927	10970	10178	21828	24019	27160	1556	1512	1013	20055	13659	13406	1488	1440	1586	6562	6762	8827
Кіровоградська	1472	1314	1058	4166	4762	5259	182	174	209	4115	4306	4663	561	589	607	1678	1941	2026
Луганська	3801	3453	1637	9531	8871	4315	737	773	298	6440	7509	4277	1772	1838	1643	4464	4807	3328
Львівська	6374	6125	7431	18577	16559	21327	1504	1498	1678	10586	11104	11131	2893	3319	3864	6220	7343	8135
Миколаївська	2526	1858	1973	6446	6956	8320	458	447	492	5678	5983	6031	897	905	948	2053	2443	2631
Одеська	11595	13113	12626	16052	17440	17999	1666	1568	1753	22707	23323	23955	3786	3317	3550	7197	7751	8688
Полтавська	4461	4300	5204	6565	7081	7594	526	522	578	7665	7540	7226	1681	1658	1746	3224	3509	4291
Рівненська	2667	2109	2331	3948	4088	9363	464	488	440	2876	3170	3206	698	874	902	2029	2283	2466
Сумська	1519	1459	1377	6284	6362	6811	246	236	237	3083	2959	3183	768	1058	1083	2177	2337	3035
Тернопільська	1621	1506	1667	3904	3860	4487	357	352	333	2933	2446	3151	664	780	806	1938	2225	2349
Харківська	9824	8618	7988	20395	19103	20172	1179	1131	1129	12632	12681	12616	5125	5362	5571	8714	9309	9692
Херсонська	1008	1146	991	4196	4254	4833	428	361	425	2525	2502	2400	707	718	738	1837	2173	2388
Хмельницька	1954	2211	2223	4460	4538	6253	303	292	364	3063	2567	2920	833	1011	1053	2680	2998	3229
Черкаська	2040	2491	2093	6333	6218	6777	319	308	370	4280	4327	3917	847	1113	1286	2787	3214	3566
Чернівецька	2592	2366	2062	3031	3113	3417	273	273	328	1495	1662	1807	507	589	684	1678	1960	2092
Чернігівська	1227	1084	1631	4567	4594	5248	241	257	296	2542	2612	2213	728	937	988	2222	2481	2694

закінчення табл. А13

Регіони	Валова додана вартість, млн. грн., створена:												Обсяг реалізованої промислової продукції, млн. грн.			Обсяг виробленої продукції сільського господарства, млн. грн., у т.ч.:					
	у державному управлінні			в освіті			в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги			в наданні комунальних та індивідуальних послуг, діяльності у сфері культури та спорту						продукція рослинництва			продукція тваринництва		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	4679	4838	4997	3386	3790	3905	5684	5537	5434	728	731	746	20556,7	27186,3	26520,6	4739,5	3271,1	3643,9	3405,9	3244,4	2948,9
області																					
Вінницька	3739	3932	5114	3353	3598	3879	2748	2475	2558	355	326	388	21004,3	22535,1	25503,4	11389,9	10459,7	12637,4	3675,1	4032,5	5235,0
Волинська	1651	1922	2589	2168	2387	2541	1318	1221	1282	242	207	273	10492,7	11298,3	10906,3	3221,9	3485,2	3503,7	2559,3	2698,3	2841,2
Дніпропетровська	4828	5530	7974	7127	7832	8393	6236	5703	5977	844	736	781	200555,8	220458,2	217656,4	9967,0	6999,2	10647,3	4508,5	4536,2	4481,2
Донецька	5626	6279	6409	7663	8240	5973	7522	6860	4944	2179	1782	957	267491,6	242228,8	220640,4	7394,8	6647,8	7384,3	4069,7	4215,4	4103,9
Житомирська	2766	3211	4582	2627	2863	2940	1736	1637	1704	292	307	286	14360,7	16352,9	16412,0	4540,4	5109,2	5536,9	2682,2	2836,1	2871,2
Закарпатська	1925	2207	2685	2337	2568	2763	1745	1739	1814	299	246	260	8866,4	9956,8	10035,9	1968,2	2078,6	2128,6	2076,6	2128,7	2184,3
Запорізька	2739	3179	4522	3587	3871	4084	3122	3038	3121	405	448	429	81503,3	82505,7	78852,1	6682,5	4965,2	7309,5	2054,7	2118,0	2213,8
Івано- Франківська	2814	2651	3028	2556	2782	2998	1877	1826	1930	331	410	390	24187,7	25268,8	22014,4	2299,4	2502,7	2614,6	2876,8	2998,8	2999,2
Київська	5176	5515	7049	3372	3644	3844	2964	2846	2872	478	490	490	45512,5	48581,4	55580,5	8529,8	9230,7	9323,9	5098,0	5560,4	5662,5
Кіровоградська	1926	2156	3042	1915	2055	2182	1403	1308	1339	229	233	217	12046,4	15610,7	18265,5	8659,4	6969,4	9530,8	1882,9	1994,5	1931,2
Луганська	3456	3751	3288	4037	4379	2870	3129	3105	1929	499	484	306	97785,2	84460,4	72657,0	4357,3	4425,7	4645,8	1845,3	1854,5	1856,4
Львівська	5195	5380	7252	6423	6787	6912	4563	4667	4609	761	795	822	32392,2	34874,0	34620,5	4904,7	5200,3	5135,9	3496,2	3553,1	3677,4
Миколаївська	2287	2670	3707	2489	2681	2733	1628	1540	1600	303	318	341	21994,6	24161,8	22635,9	6443,7	5030,5	7553,9	1930,5	1906,0	1840,2
Одеська	4898	5514	7010	5951	6091	6286	4083	4102	4328	760	825	774	27332,7	28438,7	27737,5	7847,5	5883,1	9127,8	2172,8	2163,8	2228,1
Полтавська	2535	2988	3838	2797	2994	3153	2375	2268	2327	420	444	406	72720,6	80587,6	71504,1	11877,2	9959,1	12271,2	3045,3	3440,7	3751,7
Рівненська	1771	2034	2615	2215	2430	2610	1575	1496	1556	249	261	282	15201,4	12211,0	15704,2	3842,5	3971,9	4222,5	2150,5	2218,2	2341,9
Сумська	1982	2360	3229	2274	2459	2640	1576	1482	1551	234	265	318	23521,7	24978,0	23981,8	5910,4	6183,4	7314,6	1949,7	2044,4	2098,4
Тернопільська	1593	1702	2080	2160	2359	2514	1393	1293	1350	240	269	265	8111,7	7739,4	8124,6	5379,0	5880,0	5792,0	1916,0	2069,3	2259,4
Харківська	4483	4978	7663	9556	9513	9091	4241	4396	4558	848	1069	1053	63610,5	77607,5	78300,1	9999,3	8999,3	11119,4	3271,3	3199,5	3525,1
Херсонська	1642	1950	2741	2369	2475	2515	1460	1394	1450	280	287	273	10977,6	10211,1	10881,2	8113,4	6351,3	7490,8	1850,9	1982,9	2320,3
Хмельницька	2353	2786	3540	3714	3575	3274	1767	1736	1812	299	279	313	15045,2	16618,9	17552,5	6929,5	7980,2	7972,4	2748,8	3182,0	3550,2
Черкаська	1959	2289	2806	2836	2880	2900	1824	1697	1780	280	366	345	28822,3	32379,7	30730,5	8540,5	8106,3	9028,8	5948,6	5922,5	5918,1
Чернівецька	1980	1910	2222	1719	1891	2029	1160	1114	1161	235	210	243	4067,2	4108,8	4099,7	2597,4	2601,3	2785,7	1721,2	1762,0	1728,8
Чернігівська	2624	2906	3713	2111	2229	2309	1531	1384	1435	249	302	297	15251,1	19396,4	18769,3	6166,2	6823,5	7053,4	2289,0	2328,4	2358,7

Таблиця А14 – Експортний потенціал регіонів України

Регіони	Загальний обсяг експорту товарів, млн. дол. США			Загальний обсяг імпорту товарів, млн. дол. США		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	676,0	891,1	914,9	1466,0	1436,9	1045,3
<i>області</i>						
Вінницька	661,7	652,5	679,3	384,6	497,6	496,2
Волинська	646,4	605,8	628,8	1059,6	1015,2	1089,0
Дніпропетровська	10363,2	10126,9	9794,9	6717,2	6573,0	5357,3
Донецька	17197,6	14254,2	12408,6	4622,8	4171,4	4054,6
Житомирська	515,5	550,0	606,1	460,1	384,5	384,2
Закарпатська	1397,6	1385,3	1300,0	1997,9	2009,1	2062,5
Запорізька	4151,2	3995,1	3678,5	2271,0	2031,2	1760,0
Івано-Франківська	942,0	821,5	471,7	1068,3	983,7	578,3
Київська	1696,2	1985,0	1973,7	4260,3	4793,6	4736,2
Кіровоградська	443,4	632,1	857,2	226,9	285,1	242,9
Луганська	6505,0	4192,8	3543,6	1743,2	1988,6	1849,9
Львівська	1201,9	1343,5	1290,9	3202,3	3374,3	2655,9
Миколаївська	1654,4	2370,9	2174,1	1041,5	895,7	928,9
Одеська	1541,1	1804,3	1628,4	3145,4	4304,9	3438,7
Полтавська	3356,3	3404,4	2654,6	1132,4	1322,7	1111,6
Рівненська	543,1	503,5	482,6	431,0	458,7	328,1
Сумська	1017,4	1122,1	924,6	814,1	678,8	645,6
Тернопільська	241,4	236,9	365,1	324,1	337,0	349,7
Харківська	1845,8	2022,4	1987,3	2277,3	2738,6	2280,0
Херсонська	339,2	328,5	369,1	238,5	207,6	274,6
Хмельницька	393,7	460,4	489,0	554,7	564,7	484,3
Черкаська	1058,4	1007,6	770,7	508,9	577,0	497,2
Чернівецька	136,6	124,9	125,3	163,0	175,1	158,1
Чернігівська	418,7	542,8	555,1	562,5	545,1	586,0

Таблиця А15 – Фінансовий потенціал регіонів України

Регіони	Фінансовий результат підприємств до оподаткування, млн. грн.			Частка підприємств, які одержали прибуток		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
1	2	3	4	5	6	7
<i>у сільському, лісовому та рибному господарстві</i>						
Автономна Республіка Крим	562,1	44,1	-175,3	77,8	66,0	60,1
<i>області</i>						
Вінницька	1846,7	1255,3	440,0	85,5	84,9	83,5
Волинська	214,6	291,8	211,3	71,7	76,3	77,1
Дніпропетровська	2037,9	1376,7	1352,9	86,7	70,8	83,4
Донецька	1393,6	1365,8	1070,4	81,7	81,5	78,1
Житомирська	223,9	245,5	-47,0	65,0	67,5	65,4
Закарпатська	27,4	19,9	35,0	90,7	90,5	92,6
Запорізька	1167,1	508,1	506,2	86,9	68,4	76,2
Івано-Франківська	312,8	534,9	367,7	84,7	84,0	85,5
Київська	3105,3	3953,8	1876,7	78,1	82,1	79,1
Кіровоградська	1973,6	2219,7	1231,7	90,2	86,1	86,3
Луганська	656,0	935,4	658,2	85,7	88,7	82,4
Львівська	341,2	1237,2	1107,8	79,4	80,3	79,5
Миколаївська	861,0	596,7	580,9	87,8	77,1	86,0
Одеська	814,9	269,2	800,5	86,6	80,0	88,0
Полтавська	3024,5	2801,7	1836,5	85,2	82,8	78,4
Рівненська	42,9	102,1	-191,5	75,8	74,6	75,1
Сумська	473,1	1011,6	294,1	77,5	81,0	77,8
Тернопільська	1009,1	793,2	78,8	82,5	80,5	77,0
Харківська	1502,0	1784,1	1019,2	79,6	79,7	76,3
Херсонська	777,5	318,4	547,3	85,1	64,9	72,7
Хмельницька	875,2	1361,3	476,4	82,3	84,6	82,0
Черкаська	2041,0	2576,4	1368,7	87,3	88,6	81,7
Чернівецька	191,4	110,2	104,1	77,0	78,6	80,5
Чернігівська	-381,3	981,6	-87,5	76,4	78,4	73,1
<i>у промисловості</i>						
Автономна Республіка Крим	812,6	-340,3	-3443,5	54,6	55,9	58,8
<i>області</i>						
Вінницька	279,5	383,5	742,9	57,7	57,7	61,0
Волинська	426,9	234,9	226,8	59,2	61,2	63,1
Дніпропетровська	24490,0	9809,7	12729,9	60,6	61,8	61,3
Донецька	1776,1	-6551,4	-7115,5	67,5	64,6	64,0
Житомирська	171,2	202,4	123,5	54,4	54,9	58,9
Закарпатська	173,0	126,9	75,8	62,3	64,6	63,3
Запорізька	4180,4	3342,1	5633,5	65,4	64,6	67,7
Івано-Франківська	-1312,8	-1575,3	-636,7	71,2	69,5	69,8
Київська	1320,0	1781,1	2201,6	63,2	65,3	65,0
Кіровоградська	654,8	581,4	309,2	62,5	64,0	66,1

1	2	3	4	5	6	7
Луганська	-3224,4	-6882,5	-8046,0	58,5	60,5	60,1
Львівська	752,0	310,3	904,3	59,5	59,1	62,2
Миколаївська	493,9	621,7	111,5	58,4	61,2	64,0
Одеська	-769,4	-1144,5	-1624,4	61,1	63,1	63,9
Полтавська	7377,5	5502,2	3948,0	60,6	61,5	60,9
Рівненська	133,7	-1022,4	-1207,7	58,4	58,5	61,2
Сумська	1141,7	1763,7	1052,8	60,6	59,5	57,2
Тернопільська	-1010,4	-36,3	-363,5	64,9	66,7	68,1
Харківська	3601,5	2572,2	2602,8	63,9	64,9	65,5
Херсонська	-163,5	-7,0	-238,5	56,6	58,1	59,9
Хмельницька	515,4	211,0	413,1	64,0	58,8	59,1
Черкаська	674,9	-99,8	-911,2	61,6	67,2	63,6
Чернівецька	-34,5	201,2	25,3	55,7	53,9	58,2
Чернігівська	222,0	293,6	373,1	61,5	63,4	62,5
<i>у будівництві</i>						
Автономна Республіка Крим	-19,4	-44,9	-54,7	53,5	58,0	60,9
<i>області</i>						
Вінницька	15,7	28,2	61,0	57,7	62,0	66,2
Волинська	27,1	-26,1	-162,0	61,6	60,8	61,8
Дніпропетровська	-195,3	-89,5	-50,3	56,6	59,4	58,2
Донецька	73,2	755,1	-594,4	68,8	68,6	67,1
Житомирська	14,4	-43,7	47,2	60,8	62,1	66,3
Закарпатська	-7,1	0,0	-52,2	64,9	62,4	64,3
Запорізька	-44,3	-11,2	-29,1	62,1	60,2	60,9
Івано-Франківська	60,4	23,4	234,8	70,2	71,2	70,4
Київська	-229,0	-1021,1	-203,7	63,5	64,5	67,6
Кіровоградська	8,5	14,5	-3,2	65,5	65,3	63,5
Луганська	-30,0	-17,1	-49,2	64,1	63,4	61,6
Львівська	58,5	-62,5	-19,1	54,5	57,8	61,5
Миколаївська	-1,1	-67,7	-73,2	58,3	64,3	66,3
Одеська	-394,5	-414,2	-202,4	54,5	57,3	61,1
Полтавська	29,6	-6,5	64,2	63,6	66,0	64,7
Рівненська	37,5	23,3	-40,0	57,4	55,2	57,4
Сумська	-12,0	14,7	-15,3	59,8	61,2	57,6
Тернопільська	18,2	10,4	10,5	64,8	69,3	60,9
Харківська	-42,4	-187,0	-145,4	59,2	61,1	63,3
Херсонська	-23,0	-31,1	24,3	59,6	66,1	67,1
Хмельницька	49,9	25,9	16,4	61,7	58,2	62,2
Черкаська	52,7	25,5	-2,2	60,5	65,6	66,4
Чернівецька	-13,5	7,5	-89,0	53,1	53,6	56,2
Чернігівська	19,0	1,0	-4,3	61,1	63,3	63,6
<i>в оптовій і роздрібній торгівлі, у сфері ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів</i>						
Автономна Республіка Крим	-79,1	124,0	-229,6	62,9	64,4	69,1

1	2	3	4	5	6	7
<i>області</i>						
Вінницька	-76,3	-125,3	-316,6	69,1	68,1	71,7
Волинська	-113,2	-509,0	-438,6	61,4	59,9	62,9
Дніпропетровська	-1595,7	-1830,3	-6190,2	65,6	64,6	64,4
Донецька	6891,7	4114,5	746,6	71,3	70,7	70,0
Житомирська	197,2	-5,7	55,8	67,0	64,9	68,5
Закарпатська	78,8	-9,4	-17,6	71,1	69,1	70,9
Запорізька	336,5	-126,6	79,2	69,7	66,4	67,2
Івано-Франківська	-177,0	-596,8	-395,4	75,4	74,5	74,7
Київська	1071,1	2309,6	1915,0	70,3	70,9	72,0
Кіровоградська	111,2	-118,5	-138,0	69,2	68,3	67,9
Луганська	178,3	151,9	60,3	69,4	69,1	68,1
Львівська	585,0	111,2	189,0	64,8	65,0	66,7
Миколаївська	214,7	92,3	191,4	67,8	68,1	69,7
Одеська	-924,6	-395,8	-156,7	61,8	63,6	67,3
Полтавська	-134,2	-130,3	-47,0	68,2	69,0	70,1
Рівненська	-7,1	-91,0	-167,5	62,8	63,0	64,3
Сумська	2,8	-337,9	-283,6	64,7	63,3	65,1
Тернопільська	153,0	451,6	643,4	66,1	68,1	66,2
Харківська	-48,4	-989,9	-391,3	64,8	65,8	65,6
Херсонська	-47,5	5,1	-97,6	64,2	70,0	71,1
Хмельницька	2,5	-341,2	-333,4	67,5	68,2	70,5
Черкаська	-40,3	-126,0	52,8	65,9	68,0	71,1
Чернівецька	-31,4	-50,1	-143,3	63,8	61,2	61,7
Чернігівська	72,0	-90,6	-162,7	67,8	69,5	71,0
<i>у транспорті, складському господарстві, поштовій і кур'єрській діяльності</i>						
Автономна Республіка Крим	207,8	110,1	-113,7	60,4	59,1	63,5
<i>області</i>						
Вінницька	23,6	36,2	72,7	65,7	61,1	63,2
Волинська	-8,5	20,2	9,9	64,3	62,7	59,8
Дніпропетровська	150,5	-385,8	-466,3	64,9	60,7	60,6
Донецька	2541,4	1999,2	896,1	69,6	65,6	63,2
Житомирська	10,8	-30,7	-22,2	63,7	58,8	59,4
Закарпатська	13,1	12,7	8,0	68,9	68,3	72,3
Запорізька	-61,4	-29,2	-17,4	65,6	64,0	63,9
Івано-Франківська	-13,7	-5,9	-168,2	67,1	67,0	66,3
Київська	205,3	231,2	-57,8	65,2	64,7	64,8
Кіровоградська	-40,9	20,7	-22,4	59,6	68,4	66,9
Луганська	26,3	-47,0	-1013,5	67,8	62,6	64,8
Львівська	621,3	303,0	74,4	60,5	60,7	62,0
Миколаївська	716,4	848,7	303,3	65,3	61,0	60,3
Одеська	2470,7	2239,5	1049,6	58,1	59,5	63,2
Полтавська	77,7	112,9	201,6	67,2	66,3	64,6
Рівненська	41,5	6,8	29,2	59,9	60,4	61,3
Сумська	-32,9	39,4	26,6	60,2	59,8	62,9
Тернопільська	14,9	-3,1	-44,2	65,7	63,6	65,1

1	2	3	4	5	6	7
Харківська	66,4	-198,3	-56,9	59,2	57,8	58,8
Херсонська	-18,5	-19,6	-9,6	60,8	62,3	62,6
Хмельницька	19,5	-10,7	-36,2	60,0	59,9	65,8
Черкаська	-25,8	-27,8	-78,5	63,7	59,7	65,3
Чернівецька	-23,3	-18,4	-19,5	56,6	56,7	65,3
Чернігівська	8,1	13,2	-24,7	62,7	60,1	60,5
<i>у сфері тимчасового розміщування й організації харчування</i>						
Автономна Республіка Крим	-71,5	-72,3	-101,7	56,1	58,9	63,6
<i>області</i>						
Вінницька	-1,2	-9,0	-11,9	69,9	67,2	64,3
Волинська	-35,7	-4,8	-4,8	58,6	58,1	63,9
Дніпропетровська	-24,8	-38,2	-79,2	59,3	51,8	49,0
Донецька	-47,1	-67,5	-167,5	66,1	64,6	61,7
Житомирська	-19,8	-4,2	-4,4	66,0	63,2	62,3
Закарпатська	23,5	-2,0	-1,9	74,4	72,5	72,1
Запорізька	-40,2	-30,9	-52,1	57,2	56,1	60,2
Івано-Франківська	-8,3	-6,0	-27,4	73,4	74,9	75,4
Київська	61,8	-30,0	-46,1	62,8	64,6	60,9
Кіровоградська	-4,6	-4,8	-2,2	60,3	69,6	71,6
Луганська	-5,0	0,0	-6,7	69,5	60,8	66,2
Львівська	-60,9	-86,8	-89,2	56,1	55,5	60,0
Миколаївська	-8,8	-4,4	-14,5	56,3	54,3	51,1
Одеська	-67,7	-30,1	-27,5	57,1	59,3	63,5
Полтавська	-9,3	-5,4	-7,7	68,2	61,9	59,2
Рівненська	-4,2	1,2	-2,9	67,6	64,4	72,6
Сумська	0,8	-7,0	-8,6	49,0	41,9	42,2
Тернопільська	-2,2	-1,1	-4,2	57,1	67,6	64,3
Харківська	-42,4	-77,9	-101,5	59,8	57,4	54,4
Херсонська	-4,6	0,0	-10,4	50,7	62,5	66,9
Хмельницька	-1,0	-1,6	-5,9	68,1	60,5	65,1
Черкаська	0,1	-3,9	-8,8	63,4	61,6	63,0
Чернівецька	-153,6	-1,8	-2,3	60,6	56,2	52,7
Чернігівська	-6,2	-9,2	-16,9	58,6	54,1	48,1
<i>у сфері інформації та телекомунікації</i>						
Автономна Республіка Крим	1,7	16,7	24,9	58,2	65,3	68,0
<i>області</i>						
Вінницька	4,8	16,4	17,5	52,4	60,9	59,9
Волинська	1,3	1,3	-10,6	50,9	70,2	63,6
Дніпропетровська	-242,8	-248,4	-269,5	58,0	61,2	62,2
Донецька	-460,5	-758,3	-625,0	62,9	64,2	65,5
Житомирська	5,1	11,2	18,0	53,9	76,6	64,6
Закарпатська	0,9	4,2	3,4	67,1	78,0	69,9
Запорізька	-17,9	25,6	6,9	58,5	68,0	61,2
Івано-Франківська	-0,4	7,5	3,7	69,3	77,1	71,5
Київська	9,5	10,2	-4,0	65,2	69,0	62,2

1	2	3	4	5	6	7
Кіровоградська	2,1	2,9	-2,3	59,8	64,7	60,1
Луганська	-7,0	6,7	-5,0	56,8	69,0	68,5
Львівська	41,2	31,9	25,6	62,5	66,9	64,4
Миколаївська	6,2	6,2	8,3	57,1	67,8	69,4
Одеська	-335,7	-241,8	-170,8	58,0	64,3	60,6
Полтавська	11,7	8,5	9,9	65,1	64,3	66,9
Рівненська	30,9	24,2	21,5	55,4	62,2	60,3
Сумська	4,3	9,0	5,0	57,3	68,0	55,6
Тернопільська	8,3	13,4	15,2	56,1	66,7	69,3
Харківська	74,7	77,5	115,3	63,5	62,7	64,3
Херсонська	2,9	4,7	-0,2	58,0	64,7	59,9
Хмельницька	8,6	5,1	-0,9	64,4	71,3	64,0
Черкаська	-2,2	3,2	5,0	63,2	59,4	60,9
Чернівецька	1,3	1,1	1,3	58,0	62,2	60,0
Чернігівська	-24,7	4,4	0,0	54,4	67,6	63,9
<i>у фінансовій і страховій діяльності</i>						
Автономна Республіка Крим	5,1	28,5	37,7	64,5	66,1	62,2
<i>області</i>						
Вінницька	2,2	11,3	9,2	78,3	75,6	71,4
Волинська	-4,1	1,4	-16,2	64,1	49,2	66,0
Дніпропетровська	4307,6	3086,3	2029,5	60,4	72,5	70,2
Донецька	1478,5	1664,7	361,3	67,0	72,4	61,1
Житомирська	0,7	0,6	2,0	68,8	50,0	50,0
Закарпатська	-2,4	-1,8	6,7	64,7	61,0	64,9
Запорізька	176,9	95,1	-35,0	62,4	60,6	58,7
Івано-Франківська	139,4	225,1	11,3	69,6	72,3	68,1
Київська	101,2	3620,4	392,4	64,7	70,5	69,5
Кіровоградська	2,1	1,3	-0,6	62,1	48,4	46,4
Луганська	-4,6	-6,5	4,1	62,6	63,4	66,6
Львівська	197,1	140,7	125,9	60,9	60,0	63,3
Миколаївська	17,8	23,0	11,6	34,1	52,2	46,3
Одеська	240,4	99,4	462,7	62,8	60,4	65,1
Полтавська	221,8	380,8	148,0	62,9	72,0	66,1
Рівненська	2,4	-0,6	0,3	55,6	48,4	66,7
Сумська	5,7	6,1	-60,0	70,4	69,3	57,1
Тернопільська	1,5	1,0	1,7	73,9	78,4	61,1
Харківська	-3483,0	-61,5	-575,3	59,5	64,6	65,0
Херсонська	1,2	2,8	0,4	48,9	69,8	56,9
Хмельницька	5,9	7,1	6,0	63,0	72,9	73,3
Черкаська	54,5	52,8	29,0	67,2	64,3	78,6
Чернівецька	6,0	5,7	4,9	76,2	68,2	69,6
Чернігівська	2,9	-3,4	10,9	61,9	69,5	78,8
<i>у сфері операцій з нерухомим майном</i>						
Автономна Республіка Крим	-210,3	-85,1	-110,1	51,8	56,2	58,5

1	2	3	4	5	6	7
<i>області</i>						
Вінницька	-102,3	-129,4	-400,3	54,9	56,3	59,4
Волинська	-115,3	-42,7	-257,5	48,5	55,1	61,0
Дніпропетровська	-1332,8	-275,2	-1240,2	50,5	53,9	56,3
Донецька	178,4	-469,5	-594,2	60,1	62,3	62,7
Житомирська	-31,6	-40,8	-210,5	56,0	60,1	57,2
Закарпатська	50,9	15,8	44,2	66,3	69,6	67,6
Запорізька	-348,5	-105,9	-53,2	54,0	52,1	56,0
Івано-Франківська	-242,0	-60,9	-299,5	62,2	66,8	65,7
Київська	-401,5	-881,3	-553,5	52,5	59,2	57,3
Кіровоградська	-23,4	-23,9	-147,8	55,5	55,5	59,8
Луганська	141,4	-39,8	-11,3	54,2	55,4	58,7
Львівська	-150,0	323,0	463,9	56,3	58,4	60,0
Миколаївська	-145,5	-42,8	-87,8	53,9	55,4	61,0
Одеська	-532,2	-358,5	-492,2	51,1	56,2	57,6
Полтавська	-148,9	-85,2	-130,9	57,8	61,8	61,6
Рівненська	-37,5	14,4	-15,9	53,0	52,6	57,2
Сумська	-34,1	-7,1	-126,1	59,1	55,2	58,9
Тернопільська	12,0	-131,2	-17,9	60,7	62,9	64,2
Харківська	-319,0	-717,1	-750,2	53,2	52,3	55,9
Херсонська	-81,4	-54,0	-21,2	53,4	57,9	62,1
Хмельницька	-16,1	-225,1	-6,1	60,9	59,8	61,7
Черкаська	-79,9	-4,2	-20,6	50,3	55,9	57,4
Чернівецька	-0,8	25,1	6,3	54,1	58,8	60,3
Чернігівська	-40,3	-24,2	3,3	51,2	53,7	56,4
<i>у професійній, науковій і технічній діяльності</i>						
Автономна Республіка Крим	21,8	-7,3	27,1	57,8	64,2	66,8
<i>області</i>						
Вінницька	25,6	18,6	13,6	66,2	66,7	67,3
Волинська	220,7	-5,7	-81,5	62,4	64,9	64,5
Дніпропетровська	15,8	1122,7	-537,8	59,3	60,4	61,2
Донецька	-22,2	1245,9	5134,3	68,9	66,3	66,3
Житомирська	4,6	11,0	14,5	62,5	64,0	67,0
Закарпатська	-3,9	2,7	1,4	68,9	69,8	70,2
Запорізька	18,0	9,5	31,9	65,8	64,3	62,1
Івано-Франківська	-3,7	-0,8	1,9	65,5	69,7	69,4
Київська	650,5	257,2	2070,4	64,1	64,8	64,0
Кіровоградська	6,2	18,3	7,5	67,5	64,0	69,0
Луганська	72,1	91,6	103,7	65,7	65,7	64,3
Львівська	-3,8	-10,1	-58,3	60,8	61,1	62,3
Миколаївська	64,1	44,9	24,3	63,0	65,1	66,9
Одеська	-47,6	24,8	28,4	58,1	63,0	63,2
Полтавська	11,4	-6,6	-26,2	67,4	66,3	63,8
Рівненська	14,8	5,4	-6,2	60,1	62,2	63,2
Сумська	18,9	33,1	27,1	66,8	68,7	62,4
Тернопільська	-2,1	-3,4	-5,1	71,5	70,9	69,8

1	2	3	4	5	6	7
Харківська	150,3	184,4	171,8	63,4	63,7	64,4
Херсонська	11,0	10,9	12,0	61,9	67,9	67,5
Хмельницька	2,5	9,0	12,9	65,8	65,0	61,7
Черкаська	24,7	1,7	18,7	65,9	60,4	63,1
Чернівецька	6,8	7,6	5,7	58,1	63,0	58,2
Чернігівська	17,8	11,4	20,5	61,6	66,3	65,7
<i>у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування</i>						
Автономна Республіка Крим	-123,5	-62,3	-75,9	58,8	60,0	65,7
<i>області</i>						
Вінницька	-11,8	-3,8	5,1	58,5	61,0	65,2
Волинська	59,6	-110,1	-17,7	56,4	63,4	59,8
Дніпропетровська	-707,7	-266,7	-39,6	55,3	57,3	61,2
Донецька	-477,8	132,5	25,6	67,7	65,5	65,4
Житомирська	-22,3	1,3	5,3	59,2	60,7	67,0
Закарпатська	10,4	1,7	4,5	70,0	64,0	71,8
Запорізька	-10,9	-8,8	0,0	60,5	59,3	67,4
Івано-Франківська	-83,6	-72,5	-95,6	71,4	69,0	67,6
Київська	-20,5	-22,8	-57,2	63,7	65,9	67,9
Кіровоградська	-68,9	-83,8	-128,1	59,3	60,2	66,0
Луганська	-27,3	-14,3	-46,7	58,9	59,1	61,1
Львівська	-136,8	-5,4	48,8	62,7	62,3	67,3
Миколаївська	3,7	-60,4	9,3	64,1	63,4	66,6
Одеська	-53,6	-88,2	-60,6	57,0	59,7	64,8
Полтавська	-95,8	-23,9	325,5	60,2	62,7	63,0
Рівненська	18,7	-16,9	-37,4	61,0	65,9	65,4
Сумська	1,8	10,3	2,5	52,7	52,3	65,9
Тернопільська	-1,3	0,4	-23,1	63,1	60,7	69,6
Харківська	-138,5	-57,6	-55,9	60,2	60,2	63,5
Херсонська	-39,3	-4,0	17,4	54,6	56,8	62,5
Хмельницька	3,8	-0,6	2,9	67,0	60,7	63,6
Черкаська	8,0	-27,8	-29,2	62,9	59,6	65,8
Чернівецька	2,3	2,4	-26,2	65,3	63,3	62,9
Чернігівська	-8,4	4,5	-12,6	55,5	64,3	66,5
<i>в освіті</i>						
Автономна Республіка Крим	1,2	0,2	1,0	74,2	65,3	68,0
<i>області</i>						
Вінницька	0,5	1,2	1,1	80,0	78,6	61,7
Волинська	0,5	-0,3	-0,3	68,8	54,5	70,8
Дніпропетровська	3,9	5,8	2,1	75,5	77,8	74,6
Донецька	-18,5	4,1	4,7	75,0	70,7	75,8
Житомирська	-1,6	0,9	1,1	74,2	75,8	80,0
Закарпатська	0,8	1,8	1,7	62,5	92,9	75,0
Запорізька	2,5	0,9	1,9	68,1	73,1	76,8
Івано-Франківська	0,4	0,9	1,4	75,0	75,6	84,6
Київська	10,3	4,6	0,0	67,8	73,9	65,3

1	2	3	4	5	6	7
Кіровоградська	0,8	0,5	-0,2	61,1	73,9	63,6
Луганська	0,3	1,0	0,4	78,6	78,6	61,5
Львівська	4,9	8,8	8,9	63,4	70,1	73,2
Миколаївська	0,5	2,1	3,0	63,8	70,2	51,7
Одеська	2,2	-1,0	3,8	58,1	60,0	65,2
Полтавська	0,7	0,4	2,2	75,0	66,7	72,9
Рівненська	0,4	0,3	-0,1	78,6	76,9	71,4
Сумська	-0,4	0,1	0,4	60,0	93,3	94,1
Тернопільська	0,6	0,0	0,3	94,4	85,0	81,8
Харківська	3,2	3,9	2,0	68,2	65,6	68,9
Херсонська	0,1	1,0	1,6	69,6	70,8	82,6
Хмельницька	0,5	0,5	1,6	65,4	66,7	68,7
Черкаська	-3,2	3,1	2,8	68,8	73,3	78,9
Чернівецька	-0,2	-0,2	-0,2	45,5	36,4	68,0
Чернігівська	0,1	0,2	0,5	84,6	66,7	70,6
<i>в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги</i>						
Автономна Республіка Крим	0,6	20,4	-62,7	57,7	62,8	64,6
<i>області</i>						
Вінницька	0,5	4,4	4,4	55,8	57,1	61,4
Волинська	-0,5	-1,6	-1,3	56,8	54,1	61,8
Дніпропетровська	5,3	-6,2	-17,5	61,7	68,8	63,6
Донецька	-12,0	-9,2	9,4	64,6	64,1	67,6
Житомирська	-2,8	0,3	0,6	64,9	62,8	66,2
Закарпатська	4,5	8,1	10,4	59,7	74,6	64,9
Запорізька	3,9	12,4	2,9	67,0	67,0	65,2
Івано-Франківська	0,2	-3,6	-2,7	63,8	66,3	65,3
Київська	-3,7	-11,0	-14,1	69,1	63,0	72,7
Кіровоградська	0,4	1,0	3,7	67,6	65,7	80,6
Луганська	2,8	2,6	6,0	50,4	63,0	65,2
Львівська	-9,9	24,6	42,6	53,2	63,7	64,6
Миколаївська	-1,3	1,4	0,9	70,0	62,1	64,8
Одеська	-21,8	-12,2	-10,2	58,3	61,3	61,8
Полтавська	4,4	6,0	7,8	59,8	61,6	68,8
Рівненська	-1,4	1,9	0,9	67,9	71,2	64,7
Сумська	-0,8	-0,5	1,2	60,0	54,3	70,3
Тернопільська	-1,4	1,2	1,3	72,2	69,9	69,4
Харківська	2,9	2,4	12,8	57,0	57,0	66,7
Херсонська	4,8	4,2	6,7	65,4	67,5	72,0
Хмельницька	-1,4	-0,5	1,3	58,6	70,0	60,4
Черкаська	-0,8	1,0	3,5	53,9	59,7	70,8
Чернівецька	-0,3	1,5	3,5	52,9	54,9	59,3
Чернігівська	-0,1	-0,5	-0,2	53,8	51,2	67,5
<i>у сфері мистецтва, спорту, розваг і відпочинку</i>						
Автономна Республіка Крим	-68,7	-3,0	-23,6	50,7	60,7	64,8

1	2	3	4	5	6	7
<i>області</i>						
Вінницька	-1,6	-1,7	-1,3	55,6	55,2	60,9
Волинська	-17,8	-60,8	-42,7	56,3	52,9	68,4
Дніпропетровська	-764,2	-567,2	-428,7	46,6	46,5	53,8
Донецька	-742,2	-753,4	-732,4	63,8	64,4	57,5
Житомирська	-0,8	-1,4	-1,2	70,8	52,6	53,8
Закарпатська	-0,9	0,3	-2,4	44,0	45,5	57,7
Запорізька	-17,6	-36,8	-26,7	58,2	52,8	54,5
Івано-Франківська	-14,2	-14,3	-11,2	82,4	75,0	79,4
Київська	-17,1	-15,0	-6,3	62,5	56,0	56,8
Кіровоградська	-5,1	-13,8	-19,5	33,3	58,8	35,7
Луганська	-2,5	-23,8	-8,1	56,1	48,6	51,2
Львівська	-28,7	-43,4	-53,1	51,3	58,2	63,5
Миколаївська	-5,0	-5,6	-1,0	40,7	45,2	48,4
Одеська	-16,2	-35,8	-6,5	57,2	61,9	55,6
Полтавська	-0,8	-0,6	0,4	61,1	55,3	59,5
Рівненська	-1,1	-0,2	0,0	53,3	33,3	53,3
Сумська	-23,7	-30,4	-30,5	46,7	61,5	50,0
Тернопільська	-0,6	0,1	0,4	72,0	84,2	81,0
Харківська	-23,4	-129,2	87,5	63,0	59,0	64,4
Херсонська	-0,6	-0,5	-4,0	50,0	50,0	59,0
Хмельницька	-2,2	-1,2	-1,5	45,0	46,2	54,5
Черкаська	-5,2	-2,5	-0,3	36,4	60,9	59,4
Чернівецька	-0,4	-0,2	-0,6	46,7	33,3	50,0
Чернігівська	-0,6	-0,4	-1,3	40,6	55,2	39,1
<i>у наданні інших видів послуг</i>						
Автономна Республіка Крим	-0,3	0,7	-2,3	58,9	63,1	64,6
<i>області</i>						
Вінницька	0,4	1,0	0,7	59,0	68,1	76,9
Волинська	-0,7	-11,3	0,5	60,9	62,5	69,0
Дніпропетровська	0,5	-43,9	-3,1	63,7	59,6	68,8
Донецька	3,5	-2,6	1,3	76,3	70,9	72,7
Житомирська	0,1	0,1	0,8	61,7	62,2	63,2
Закарпатська	1,4	0,6	0,0	70,8	72,1	73,5
Запорізька	0,4	13,8	-0,7	55,8	64,5	68,0
Івано-Франківська	0,5	0,3	-0,9	83,3	72,3	73,1
Київська	1,9	1,3	-0,6	70,5	62,3	66,2
Кіровоградська	0,1	0,6	0,4	64,5	67,6	78,1
Луганська	-3,7	-1,1	-1,6	63,3	66,2	68,6
Львівська	4,5	1,0	1,1	63,5	58,9	66,7
Миколаївська	0,0	-0,4	0,5	64,8	66,3	75,2
Одеська	10,2	5,5	5,7	67,1	69,1	67,4
Полтавська	-0,7	1,2	0,5	58,7	60,9	66,1
Рівненська	0,1	0,2	-0,1	66,1	68,4	58,2
Сумська	1,2	-1,1	0,3	75,0	65,7	74,0
Тернопільська	0,3	0,3	3,6	66,7	60,3	76,1

1	2	3	4	5	6	7
Харківська	3,7	1,1	0,3	60,1	57,5	66,3
Херсонська	0,1	1,9	-0,2	65,5	67,4	68,4
Хмельницька	0,7	1,1	0,8	78,4	57,1	63,1
Черкаська	1,1	-0,3	0,5	60,2	59,5	68,8
Чернівецька	4,1	3,4	0,5	56,0	46,9	60,0
Чернігівська	-16,3	-14,6	2,4	69,5	64,5	71,0

Таблиця А16 – Інвестиційний потенціал регіонів України

Регіони	Капітальні інвестиції, млн. грн., у т.ч.:			за видами економічної діяльності, %:														
				сільське, лісове та рибне господарство			промисловість			будівництво			оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів			транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	16911	18332	15453	3,2	2,8	2,9	60,1	63,1	50,1	13,1	17,3	28,0	1,0	1,3	1,0	2,5	1,7	1,8
області																		
Вінницька	5081	5824	6110	27,7	24,8	21,0	25,4	33,2	43,4	24,3	18,4	20,9	5,3	3,5	2,4	5,3	4,8	1,8
Волинська	2577	3255	3327	8,4	7,7	8,2	24,8	20,2	23,5	27,8	33,3	24,2	9,1	4,8	7,2	5,3	3,7	2,0
Дніпропетровська	22116	22509	21290	5,6	5,4	4,8	56,9	52,3	55,3	3,9	4,6	5,2	6,4	7,7	6,4	7,2	11,2	8,9
Донецька	26802	31722	27912	2,8	1,9	2,9	53,1	53,4	59,5	6,6	7,0	8,1	4,2	4,2	6,0	10,6	12,2	6,0
Житомирська	2520	2893	3005	11,8	17,2	18,0	36,7	40,0	41,6	20,7	19,0	18,5	5,7	7,5	7,0	1,8	1,6	1,1
Закарпатська	3052	2736	2646	2,4	2,1	3,0	14,9	24,1	27,5	37,1	48,2	44,2	3,6	5,3	5,9	5,6	5,1	4,0
Запорізька	6677	7204	6839	10,8	8,4	7,3	55,8	64,0	63,6	4,2	10,2	6,5	15,4	3,0	3,2	0,6	0,7	0,8
Івано-Франківська	4256	5167	4797	7,2	7,0	9,2	39,2	39,0	35,1	31,6	32,5	39,8	3,0	3,2	2,9	1,8	2,8	3,7
Київська	17673	20367	20697	7,9	7,2	7,5	27,4	33,1	40,8	18,6	21,6	22,0	21,0	19,9	16,9	19,2	13,3	6,9
Кіровоградська	3993	4576	3224	24,3	28,2	32,3	25,5	23,4	29,6	7,1	7,6	12,8	28,6	10,6	3,1	4,1	2,1	15,2
Луганська	6980	8223	11369	4,5	5,9	3,7	66,7	65,8	69,7	4,9	5,6	4,8	6,3	5,8	9,2	1,7	1,5	1,3
Львівська	12114	11173	9817	3,5	3,3	4,4	19,7	23,7	35,6	17,9	22,0	23,6	8,2	8,4	6,4	8,6	7,5	7,6
Миколаївська	4298	4696	5009	14,8	10,4	11,6	29,7	36,7	49,7	9,5	10,1	8,3	17,9	13,3	6,9	19,2	17,8	17,0
Одеська	9347	14631	11872	9,3	3,9	4,7	15,3	37,9	36,5	19,3	17,3	17,7	5,8	3,9	3,5	20,8	21,4	17,0
Полтавська	7859	10218	9536	16,0	15,4	19,4	46,2	44,7	55,7	7,8	6,0	10,4	6,0	15,7	2,0	1,3	5,1	5,6
Рівненська	2566	2771	2837	13,2	7,7	10,2	21,3	25,2	23,9	35,4	39,7	46,2	5,4	4,0	2,8	6,0	6,6	4,0
Сумська	3022	2871	2721	17,3	20,1	25,0	41,1	33,5	38,2	13,8	23,2	16,5	2,9	2,2	2,8	3,6	3,2	4,8
Тернопільська	2524	3375	2976	17,0	21,3	28,7	15,6	14,6	13,4	28,3	34,5	36,0	5,8	4,0	3,9	3,6	5,7	4,7
Харківська	13035	14759	9293	5,4	6,6	10,2	18,4	19,9	31,1	11,1	9,9	17,2	13,8	6,8	5,7	20,8	34,9	9,3
Херсонська	2688	2436	2125	25,5	27,4	25,9	26,6	25,7	33,3	18,7	25,1	18,2	9,3	3,8	4,1	1,7	3,0	2,0
Хмельницька	3547	3489	3638	23,3	33,2	23,0	36,0	19,0	24,4	20,7	27,3	24,9	3,3	3,0	3,1	1,5	3,5	6,9
Черкаська	3225	3781	3413	29,6	27,6	30,5	33,8	35,7	33,2	11,1	12,1	12,6	7,5	6,6	6,5	1,0	4,5	1,7
Чернівецька	1794	2229	2257	10,3	8,7	11,3	13,9	7,7	9,2	48,3	65,8	62,6	3,2	2,5	2,2	1,3	0,8	0,8
Чернігівська	2397	2737	2842	32,8	34,3	38,4	21,3	20,1	22,3	21,3	25,2	22,2	7,5	6,4	4,7	2,2	2,8	4,7

продовження табл. А16

Регіони	за видами економічної діяльності, %:																	
	тимчасове розміщування та організація харчування			фінансова та страхова діяльність			операції з нерухомим майном			адміністративне та допоміжне обслуговування			освіта			охорона здоров'я та надання соціальної допомоги		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	3,8	2,9	6,2	0,2	0,0	0,0	3,2	1,8	1,6	3,5	4,2	2,6	0,7	0,2	0,1	1,7	2,0	2,4
області																		
Вінницька	0,1	0,2	0,6	0,1	0,2	0,1	1,8	4,6	0,9	6,4	6,4	4,4	1,0	0,7	0,8	0,8	1,0	1,1
Волинська	0,5	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	8,7	15,5	21,3	11,8	10,3	9,0	0,4	0,4	0,4	1,5	2,1	1,5
Дніпропетровська	0,2	0,2	0,4	2,8	4,7	3,9	6,2	4,2	6,4	5,3	2,8	3,3	0,2	0,1	0,1	1,1	1,3	1,0
Донецька	1,4	1,3	0,6	0,7	0,5	0,6	3,9	3,7	5,4	3,3	3,5	2,7	0,2	0,1	0,1	0,6	0,8	0,9
Житомирська	0,2	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	3,3	2,1	2,7	14,5	6,6	5,9	0,9	0,8	0,6	1,5	2,7	1,9
Закарпатська	0,4	0,8	0,5	0,3	0,6	0,7	22,5	2,9	2,9	5,9	5,4	5,2	0,9	0,9	1,2	1,9	1,6	2,7
Запорізька	3,4	0,2	0,2	1,3	0,5	0,7	1,0	1,1	2,9	2,5	7,5	11,0	0,3	0,3	0,3	0,5	0,8	0,5
Івано-Франківська	0,9	1,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,5	1,7	1,3	9,3	7,2	3,6	0,7	0,3	0,4	3,5	0,9	0,5
Київська	0,8	0,7	0,2	0,0	0,0	0,1	1,1	1,6	3,3	0,9	0,6	0,5	1,2	0,2	0,1	0,9	0,1	0,1
Кіровоградська	0,1	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,8	0,3	0,7	7,3	5,8	4,0	0,3	0,2	0,3	0,8	1,4	0,6
Луганська	0,1	0,2	0,1	0,1	0,6	0,1	1,2	1,7	1,0	8,1	7,6	3,7	0,5	0,5	0,2	2,0	1,6	0,7
Львівська	1,0	1,4	2,4	1,1	0,8	1,0	3,0	5,1	10,1	3,8	2,8	3,0	0,9	1,0	0,6	2,4	2,6	0,7
Миколаївська	0,2	0,6	0,4	0,0	0,0	0,0	1,0	1,2	1,9	4,6	7,2	2,5	0,4	0,4	0,3	0,5	1,0	0,5
Одеська	0,7	0,4	0,7	1,1	1,1	1,8	8,6	3,7	6,4	12,6	4,1	3,6	0,9	0,3	0,4	0,9	1,1	0,8
Полтавська	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	2,4	3,2	2,6	4,6	4,1	1,5	0,4	0,3	0,2	0,6	1,0	0,8
Рівненська	0,8	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	1,8	2,3	1,5	11,6	9,5	8,4	1,2	1,1	1,2	1,1	1,5	0,4
Сумська	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	2,5	2,8	5,1	9,2	8,3	4,5	7,5	4,8	0,8	0,6	0,8	0,8
Тернопільська	0,2	0,3	0,1	0,4	0,4	0,2	2,8	1,9	1,3	5,0	3,6	2,5	1,4	0,7	0,6	0,3	0,8	0,6
Харківська	0,1	0,2	0,3	1,5	0,9	1,8	5,5	7,6	6,9	4,6	4,8	5,0	3,4	1,1	1,7	0,3	0,7	1,2
Херсонська	0,6	0,3	0,9	0,0	0,1	0,0	1,9	1,6	5,8	7,4	7,3	4,6	1,3	0,8	0,5	0,6	0,8	1,1
Хмельницька	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,4	4,3	4,4	7,2	5,4	3,5	0,8	0,5	0,5	1,3	1,1	0,8
Черкаська	0,2	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	3,7	3,3	4,6	9,4	6,3	7,5	0,7	0,4	0,6	1,1	1,9	0,7
Чернівецька	0,3	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1	0,7	1,0	1,6	15,5	9,6	7,4	2,6	0,6	0,6	1,8	1,3	0,7
Чернігівська	0,2	0,4	0,6	0,1	0,0	0,2	1,3	1,7	1,1	10,7	6,6	3,5	0,6	0,5	0,2	0,9	0,6	0,7

продовження табл. А16

Регіони	за видами економічної діяльності, %:			за джерелами фінансування, %:														
	мистецтво, спорт, розваги і відпочинок			кошти державного бюджету			кошти місцевих бюджетів			власні кошти підприємств і організацій			кошти іноземних інвесторів			кошти населення на індивідуальне житлове будівництво		
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	0,3	1,1	0,6	5,6	4,2	1,9	5,5	2,4	1,7	23,3	20,0	27,1	12,6	0,7	3,7	9,4	14,4	23,7
області																		
Вінницька	0,0	0,1	0,1	2,5	2,0	1,6	5,1	6,0	4,4	54,8	61,2	63,6	0,4	0,1	0,3	17,4	12,9	18,1
Волинська	0,7	0,6	0,1	6,2	4,8	4,3	8,6	8,9	7,5	52,1	46,9	57,6	0,2	0,3	0,2	19,8	23,4	18,8
Дніпропетровська	0,1	0,5	0,4	4,4	2,3	2,3	2,6	3,7	2,1	75,1	77,2	81,1	1,8	1,2	0,2	2,2	3,1	3,6
Донецька	0,8	0,3	4,0	9,9	11,7	3,9	4,3	3,8	2,3	65,8	67,3	77,2	0,3	0,0	0,1	1,8	2,5	3,2
Житомирська	0,3	0,3	0,3	11,1	3,5	1,7	7,2	8,0	8,3	53,5	57,8	64,0	2,2	1,6	3,3	13,1	13,4	14,8
Закарпатська	0,2	0,3	0,6	4,4	3,1	1,9	3,9	4,4	5,3	29,2	38,5	39,8	2,3	0,1	0,1	25,0	36,3	36,5
Запорізька	0,1	0,1	0,1	3,4	5,4	6,2	2,2	4,8	3,6	62,6	63,3	73,3	2,1	0,3	0,4	1,6	7,1	4,9
Івано-Франківська	0,0	0,0	0,0	7,7	4,4	1,6	4,7	4,1	3,3	51,9	54,0	45,7	0,8	0,1	0,4	22,1	23,8	31,5
Київська	0,2	0,3	0,1	4,6	2,0	1,6	0,8	0,4	0,6	51,6	49,8	55,4	11,3	12,8	11,0	12,6	14,2	12,7
Кіровоградська	0,1	0,0	0,2	2,6	3,0	0,8	5,0	4,4	4,2	65,3	72,3	72,0	0,2	0,1	0,3	5,2	5,9	8,1
Луганська	0,4	0,2	0,1	11,6	7,6	5,1	7,1	6,7	3,1	67,9	77,3	76,5	0,7	0,0	0,0	2,9	3,9	3,2
Львівська	0,6	0,4	0,3	12,4	20,1	2,5	2,1	1,7	3,0	39,9	46,7	55,7	1,6	0,6	2,6	12,5	14,6	18,1
Миколаївська	0,3	0,3	0,1	3,2	4,3	0,9	3,9	2,6	2,8	65,2	57,7	49,2	0,8	0,0	0,3	4,8	5,7	4,3
Одеська	0,6	0,1	0,1	6,9	1,6	1,1	6,7	2,9	3,1	53,0	38,4	44,2	0,4	0,5	1,7	12,6	10,0	8,6
Полтавська	0,1	0,0	0,0	2,4	3,1	0,3	3,0	2,0	2,1	74,3	71,2	76,9	2,9	0,7	0,2	5,3	4,1	6,7
Рівненська	0,1	0,1	0,1	5,0	6,0	2,9	9,3	6,5	7,3	48,8	49,0	50,7	2,8	0,4	0,3	26,1	28,6	30,0
Сумська	0,3	0,0	0,0	6,8	4,1	1,6	5,0	5,8	4,5	66,8	58,8	67,2	2,1	—	0,0	12,7	20,1	16,2
Тернопільська	0,0	0,1	0,2	4,1	3,3	1,3	3,2	3,1	4,6	48,7	47,4	40,8	—	0,0	0,4	21,8	26,3	30,1
Харківська	1,9	2,4	4,8	11,5	4,2	3,6	4,9	3,9	5,9	66,6	53,2	63,1	0,6	0,2	0,0	4,4	6,4	10,7
Херсонська	0,2	0,4	0,3	7,6	5,1	1,9	3,7	5,4	6,0	40,0	52,4	50,3	2,7	0,0	0,3	10,9	14,6	15,4
Хмельницька	0,1	0,1	0,1	4,7	2,2	1,9	4,3	4,5	4,6	42,8	57,7	52,1	0,2	0,1	0,1	12,9	19,1	24,2
Черкаська	0,3	0,1	0,4	7,2	5,8	3,7	4,8	4,8	6,3	67,7	69,4	69,2	—	—	0,1	7,7	9,5	9,9
Чернівецька	0,2	0,1	0,1	8,0	4,9	3,2	7,7	6,6	4,9	33,1	21,0	27,4	0,1	0,0	0,2	34,7	54,0	52,6
Чернігівська	0,2	0,3	0,2	6,4	5,7	1,5	6,9	4,5	3,6	62,0	64,4	63,3	0,5	—	—	14,1	17,9	15,5

закінчення табл. А16

Регіони	за джерелами фінансування, %:						Капітальні інвестиції у розрахунку на 1 особу, грн.		
	кредити банків та інші позики			інші джерела фінансування					
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік	1-й рік	2-й рік	3-й рік
Автономна Республіка Крим	33,0	55,8	37,4	10,6	2,5	4,4	8652,4	9375,3	7894,7
області									
Вінницька	15,9	11,5	8,0	3,9	6,3	4,0	3116,0	3587,4	3781,6
Волинська	7,8	7,0	7,1	5,3	8,6	4,5	2489,5	3139,5	3205,6
Дніпропетровська	11,3	11,4	9,8	2,6	1,1	1,0	6651,2	6798,9	6457,8
Донецька	16,8	13,8	12,6	1,0	0,9	0,6	6084,2	7248,4	6421,5
Житомирська	6,4	10,8	5,8	6,4	4,9	2,1	1973,4	2274,4	2373,0
Закарпатська	22,1	7,0	8,5	13,1	10,6	8,0	2449,0	2189,2	2111,9
Запорізька	23,3	15,9	10,3	4,8	3,2	1,4	3718,1	4030,0	3842,7
Івано-Франківська	3,4	4,6	10,8	9,4	9,0	6,6	3090,5	3749,0	3478,3
Київська	13,0	10,1	10,0	6,2	10,7	8,8	10318,1	11875,7	12046,9
Кіровоградська	16,1	9,7	9,2	5,6	4,6	5,3	3994,0	4611,3	3273,1
Луганська	4,1	3,7	11,5	5,7	0,8	0,6	3064,8	3638,3	5067,9
Львівська	28,5	10,2	15,2	3,0	6,1	2,8	4798,6	4429,5	3893,7
Миколаївська	19,0	24,3	40,1	3,2	5,5	2,4	3642,2	3996,3	4280,2
Одеська	15,4	41,2	36,3	4,9	5,4	4,9	3931,7	6145,7	4978,3
Полтавська	10,0	16,0	12,9	2,1	2,8	0,9	5329,8	6975,8	6553,2
Рівненська	4,2	6,0	3,4	3,8	3,5	5,3	2226,7	2400,1	2452,7
Сумська	4,6	8,1	9,1	1,9	3,1	1,4	2617,0	2506,3	2395,7
Тернопільська	15,2	8,9	14,7	7,0	11,0	8,1	2339,4	3137,6	2776,1
Харківська	7,9	28,0	12,0	4,1	4,1	4,6	4769,5	5410,8	3409,9
Херсонська	27,7	16,9	19,0	7,3	5,6	7,1	2478,8	2256,6	1978,4
Хмельницька	28,1	8,2	10,0	7,1	8,2	7,0	2686,2	2655,7	2782,5
Черкаська	9,0	8,9	9,0	2,9	1,6	1,8	2524,3	2978,4	2707,3
Чернівецька	6,4	2,5	4,4	10	11,0	7,4	1989,9	2468,5	2494,9
Чернігівська	7,7	5,8	14,8	2,4	1,7	1,4	2209,6	2547,3	2671,8

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

ДМИТРИЄВ Ілля Андрійович
ШЕВЧЕНКО Інна Юріївна

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

*навчальний посібник
для практичних занять і самостійної роботи
студентів закладів вищої освіти*

Відповідальний за випуск

І.А. Дмитрієв

В авторській редакції

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 16,51. Тир. 300 прим. Зам. 619-18.

Видавець та виготовлювач ФОП Бровін О.В.

61022, м. Харків, вул. Трінклера, 2, корп. 1, к. 19. Т. (057) 758-01-08, (066) 822-71-30

Свідоцтво про внесення суб'єкта до Державного реєстру

видавців та виготовників видавничої продукції серія ДК 3587 від 23.09.2009 р.